

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης

Πανεπιστήμιο : ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Τμήμα: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Περίοδος Αξιολόγησης: 2006-2011

Τόπος: ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Ημερομηνία: Ιούνιος 2012

ΕΓΝΑΤΙΑΣ 156, 540 06
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Τηλ. 2310 891211
Ηλ. Ταχ.: ecosecr@uom.gr

156 EGNATIA STR. 540 06
THESSALONIKI GREECE
Tel. 30 2310 891211
e-mail : ecosecr@uom.gr

Περιεχόμενα

1. Η Διαδικασία της Εσωτερικής Αξιολόγησης.....	3
2. Παρουσίαση του Τμήματος.....	5
3. Προγράμματα Σπουδών	12
3.1 Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών.....	12
3.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών:	
-ΔΠΜΣ στην Οικονομική Επιστήμη.....	27
-ΔΠΜΣ στα Πληροφοριακά Συστήματα (MIS).....	55
3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών:	
-Στην Οικονομική Επιστήμη.....	43
-Στα Πληροφοριακά Συστήματα (MIS).....	68
4. Διδακτικό Έργο	76
5. Ερευνητικό Έργο.....	96
6. Σχέσεις με Κοινωνικούς/Πολιτιστικούς/Παραγωγικούς (ΚΠΠ) Φορείς.....	106
7. Στρατηγική Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης	111
8. Διοικητικές Υπηρεσίες και Υποδομές.....	115
9. Συμπεράσματα.....	122
10. Σχέδια Βελτίωσης.....	125
11. Επιτομή Στοιχείων του Τμήματος.....	126
12. Παράρτημα.....	168

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης

1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα.

1.1.1. Ποια ήταν η σύνθεση της ΟΜ.Ε.Α;

Με την αριθμ. 1/14-92009 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος ορίσθηκε Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης, η οποία ανέλαβε το γενικό συντονισμό της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος καθώς και την προετοιμασία και συγγραφή της παρούσας Έκθεσης για την περίοδο 2006-2011. Η σύνθεση της ΟΜ.Ε.Α έχει ως εξής:

1. Φουντάς Στέλιος, Καθηγητής, Πρόεδρος του Τμήματος
2. Νικολάου Αγγελική, Καθηγήτρια
3. Σαρτζετάκης Ευτύχιος, Αναπληρωτής Καθηγητής

1.1.2. Με ποιούς και πώς συνεργάστηκε η ΟΜΕΑ για τη διαμόρφωση της έκθεσης;

Η παρούσα Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης αποτελεί προϊόν συνεργασίας της ΟΜ.Ε.Α με τα μέλη του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών, τη Γραμματεία του Τμήματος και μέλη του Ειδικού Τεχνικού και Επιστημονικού Προσωπικού. Συγκεκριμένα, η σύνταξη της Έκθεσης έγινε από τους:

Φουντά Στέλιο, Καθηγητή
Νικολάου Αγγελική, Καθηγήτρια
Σαρτζετάκη Ευτύχιο, Αναπληρωτή Καθηγητή
Βελέντζα Κωνσταντίνο, Καθηγητή
Οικονομίδη Αναστάσιο, Καθηγητή
Παναγιωτίδη Θεόδωρο, Επίκουρο Καθηγητή.

Οι επιμέρους συνεργασίες συντονίστηκαν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο ώστε να μην υπάρχουν αλληλοεπικαλύψεις ανάμεσα στα επιμέρους τμήματα της έκθεσης και οι συμμετέχοντες στη σύνταξη της Έκθεσης βρισκόταν σε συχνή επικοινωνία με τη Γραμματεία του Τμήματος, με τη Γραμματεία της ΜΟΔΠ και άλλες υπηρεσίες του Πανεπιστημίου.

1.1.3. Ποιές πηγές και διαδικασίες χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση πληροφοριών;

Τα απαραίτητα στοιχεία αντλήθηκαν από τα απογραφικά δελτία των μελών ΔΕΠ, τα απογραφικά δελτία εξαμηνιαίων μαθημάτων, τα έντυπα αξιολόγησης τα οποία συμπλήρωσαν οι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές και τα στατιστικά

στοιχεία που μας παραχωρήθηκαν από τη Γραμματεία του Τμήματος. Επίσης, χρησιμοποιήθηκαν πληροφορίες από τον οδηγό σπουδών του Τμήματος, την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος για την περίοδο 2003-2007, το Γραφείο Erasmus του Τμήματος, όπως επίσης και το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του Πανεπιστημίου. Οι συμμετέχοντες στη συγγραφή αυτής της έκθεσης συνεργάστηκαν στενά με τη Γραμματεία του Τμήματος και ιδιαίτερα με την προϊσταμένη της Γραμματείας κα Κιαλέ Ελευθερία για τη συγκέντρωση και επεξεργασία όλων των στατιστικών στοιχείων που παρουσιάζονται στους πίνακες αυτής της έκθεσης, αλλά και άλλες σχετικές πληροφορίες.

1.1.4. Πώς και σε ποια έκταση συζητήθηκε η έκθεση στο εσωτερικό του Τμήματος;

Τα μέλη της ΟΜ.Ε.Α αντάλλαξαν συστηματικά απόψεις μεταξύ τους όσο και με το υπόλοιπο προσωπικό του Τμήματος. Ο αριθμός των Μελών ΔΕΠ που συνέβαλαν στη συγγραφή της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης ήταν σημαντικός και η Έκθεση γνωστοποιήθηκε και συζητήθηκε επαρκώς στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

1.2. Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσκολιών που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης.

Η θεσμοθέτηση της εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος έχει συμβάλει στη συστηματική καταγραφή των υποδομών, υπηρεσιών και λειτουργιών του Τμήματος, γεγονός που οδηγεί στην ταχύτερη αντίληψη ελλείψεων και αναγκών. Επιπλέον, προάγεται η ανάπτυξη εσωτερικού διαλόγου στο Τμήμα και η συνεργασία για τη βελτίωση των λειτουργικών δομών και διαδικασιών που ακολουθούνται.

Οι δυσκολίες που αντιμετωπίστηκαν αφορούν κυρίως στη συλλογή των στοιχείων όπως επίσης και στην άντληση πληροφοριών για την ενημέρωση διαφόρων επιμέρους τμημάτων της Έκθεσης. Μια επιπλέον δυσκολία ήταν τα στενά χρονικά περιθώρια μέσα στα οποία έπρεπε να ολοκληρωθεί η διαδικασία.

1.3. Προτάσεις του Τμήματος για τη βελτίωση της διαδικασίας.

Η αξιολόγηση θα πρέπει να αποτελεί μια συνεχώς εξελισσόμενη διαδικασία ώστε κάθε φορά που επιτελείται να αυξάνει πολλαπλασιαστικά τα οφέλη για το Τμήμα. Ως εκ τούτου, θεωρείται αναγκαία η ετήσια επικαιροποίηση των απογραφικών δελτίων όλων των μελών ΔΕΠ καθώς και των στοιχείων που διατηρούν οι διάφορες διοικητικές υπηρεσίες, ώστε να δαπανάται περισσότερος χρόνος στην ουσιαστική επεξεργασία και ανάλυσή τους και όχι στη συλλογή τους. Επίσης, θα ήταν ωφέλιμο να αξιολογούνται και οι διοικητικές υπηρεσίες του Τμήματος σαν μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση της εσωτερικής αξιολόγησής του. Τέλος, θα ήταν ωφέλιμη η συγκέντρωση και η τήρηση στοιχείων σχετικά με την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: Παρουσίαση του Τμήματος

Η λειτουργία του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας ξεκίνησε το ακαδημαϊκό έτος 1971/72, όταν η τότε «Ανώτατη Βιομηχανική Σχολή Θεσσαλονίκης (ΑΒΣΘ)», ιδρυμένη από το 1948, άρχισε να απονέμει πτυχία στην Οικονομική Επιστήμη. Η επίσημη ίδρυση του Τμήματος έγινε το 1985, όταν οι σπουδές στην Ανώτατη Βιομηχανική Σχολή Θεσσαλονίκης διαχωρίστηκαν με το Προεδρικό Διάταγμα 436 στα Τμήματα Οικονομικών Επιστημών και Επιστημών Διοικήσεως Επιχειρήσεων. Το 1990, με το Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμ. 147, η Ανώτατη Βιομηχανική Σχολή Θεσσαλονίκης μετονομάστηκε σε Πανεπιστήμιο Μακεδονίας Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών, και το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών αποτελεί έκτοτε το ένα από τα δύο ιδρυτικά Τμήματα του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και απονέμει ενιαίο Πτυχίο στην Οικονομική Επιστήμη.

2.1. Γεωγραφική θέση του Τμήματος

Το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών επί του παρόντος αποτελεί ένα από τα δέκα (10) Τμήματα του Πανεπιστημίου Μακεδονίας Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών, ενός από τα δύο Πανεπιστημιακά Ιδρύματα της πόλης της Θεσσαλονίκης. Το Τμήμα εδρεύει στις κτιριακές εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου Μακεδονίας επί της οδού Εγνατίας, αριθμός 156, το οποίο εκτείνεται σε έκταση 12 στρεμμάτων κοντά στην Πανεπιστημιούπολη Α.Π.Θ., τη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης (Δ.Ε.Θ.) και το Τρίτο Σώμα Στρατού.

2.2. Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος.

2.2.1. Στελέχωση του Τμήματος σε διδακτικό, διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό, κατά την τελευταία πενταετία (ποσοτικά στοιχεία). Σχολιάστε.

Πίνακας 1. Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος

		2010-2011		2009-2010		2008-2009		2007-2008		2006-2007	
		A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ
Καθηγητές	Σύνολο	13	2	11	2	10	1	8	1	7	1
	Από εξέλιξη	2		1	1			2		8	
	Νέες προσλήψεις										
	Συνταξιοδοτήσεις	1									
	Παραιτήσεις										
Αναπληρωτές Καθηγητές	Σύνολο	5		7		8	1	10	1	11	1
	Από εξέλιξη										
	Νέες προσλήψεις										
	Συνταξιοδοτήσεις										
	Παραιτήσεις										
Επίκουροι Καθηγητές	Σύνολο	2	1		1	2	1	1	1	1	
	Από εξέλιξη					1			1		
	Νέες προσλήψεις										
	Συνταξιοδοτήσεις										
	Παραιτήσεις										
Λέκτορες	Σύνολο	3		4		3		3	1	2	1
	Νέες προσλήψεις	1	1								
	Συνταξιοδοτήσεις										
	Παραιτήσεις										
Μέλη ΕΕΔΙΠ	Σύνολο	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
Διδάσκοντες επί συμβάσει**	Σύνολο	2	3	2	1	2	1	2	1		
Τεχνικό προσωπικό εργαστηρίων	Σύνολο		2		2		2		2		2
Διοικητικό προσωπικό	Σύνολο		5	6			6	4			5

** Αναφέρεται σε αριθμό συμβάσεων – όχι διδασκόντων (π.χ. αν ένας διδάσκων έχει δύο συμβάσεις, χειμερινή και εαρινή, τότε μετρώνται δύο συμβάσεις).

A: Άρρενες, Θ: Θήλειες

Ο συνολικός αριθμός των Μελών ΔΕΠ που υπηρετούν ανά ακαδημαϊκό έτος στο Τμήμα έχει διατηρηθεί σχετικά σταθερός κατά την πενταετία 2006-2011, όπως επίσης και ο αριθμός των λοιπών απασχολουμένων στο Τμήμα (Διοικητικό Προσωπικό, Μέλη ΕΕΔΙΠ, Μέλη ΕΤΕΠ, Διδάσκοντες με σύμβαση). Αναφορικά με τη διάρθρωση των Μελών ΔΕΠ στις διάφορες βαθμίδες, παρατηρείται μια σταδιακή αύξηση των Καθηγητών κατά την πενταετία 2006-2011 από οκτώ σε δεκαπέντε, και μια σταδιακή μείωση των Αναπληρωτών Καθηγητών από δώδεκα σε πέντε. Ο αριθμός των Επίκουρων Καθηγητών και των Λεκτόρων παραμένει σχετικά σταθερός. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ακαδημαϊκού έτους 2010-2011, στο Τμήμα υπηρετούν είκοσι πέντε

Μέλη ΔΕΠ, τρία Μέλη ΕΕΔΠ, δύο μέλη ΕΤΕΠ, πέντε Διοικητικοί υπάλληλοι και επίσης έχουν υπογραφεί πέντε συμβάσεις διδασκόντων.

2.2.2. Αριθμός και κατανομή των φοιτητών ανά επίπεδο σπουδών (προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί, διδακτορικοί) κατά την τελευταία πενταετία. Σχολιάστε.

Πίνακας 2. Εξέλιξη του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών

	2010-2011	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007
Προπτυχιακοί	5.007	4.933	4.711	4.728	4.818
Μεταπτυχιακοί (ΜΔΕ)	128	139	147	140	147
Διδακτορικοί	14	18	19	25	14

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ακαδημαϊκού έτους 2010-2011, στο Τμήμα υπάρχουν συνολικά 5.007 εγγεγραμμένοι φοιτητές, εκ των οποίων 1.507 βρίσκονται σε κανονικά έτη φοίτησης (v X 2). Ας σημειωθεί πως το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011, 282 φοιτητές αποφοίτησαν, ενώ ο σχετικός μέσος όρος για την πενταετία 2006-2011 είναι 269 φοιτητές το έτος. Οι Μεταπτυχιακοί Φοιτητές το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011 ανήλθαν σε 128 και οι διδακτορικοί φοιτητές σε 14.

Πίνακας 3. Εξέλιξη του αριθμού των νέο-εισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος

Εισαχθέντες με:	2010-2011	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007
Εισαγωγικές εξετάσεις	206	212	210	237	241
Μετεγγραφές (εισροές προς το Τμήμα)	43	71	75	51	41
Μετεγγραφές (εκροές προς άλλα Τμήματα)	-5	-4	-2	-2	-2
Εισαχθέντες με:	2010-2011	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007
Κατατακτήριες εξετάσεις (Πτυχιούχοι ΑΕΙ/ΤΕΙ)	6	4	5	5	3
Άλλες κατηγορίες	28	34	25	22	17
Σύνολο	278	317	313	313	300
<i>Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)</i>	2	5	8	7	14

Το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011 οι νεοεισερχόμενοι φοιτητές στο Τμήμα ήταν 278, εκ των οποίων 206 εισήλθαν μέσω των εισαγωγικών εξετάσεων, 43 από μετεγγραφές, 6 μέσω κατατακτήριων εξετάσεων και 28 εμπίπτουν σε άλλες κατηγορίες εισαγωγής όπως λόγοι υγείας, ομογενείς, Κύπριοι, υπότροφοι κ.λπ. Αξίζει να σημειωθεί πως κατά την πενταετία 2006-2011 ο συνολικός αριθμός των νεοεισερχόμενων στο Τμήμα φοιτητών κειμένεται περίπου στα ίδια ποσοστά, με μέγιστο συνολικό αριθμό νεοεισερχόμενων φοιτητών το ακαδ. έτος 2009-2010 (317 φοιτητές).

2.3. Σκοπός και στόχοι του Τμήματος.

2.3.1. Ποιοι είναι οι στόχοι και οι σκοποί του Τμήματος σύμφωνα με το ΦΕΚ ίδρυσής του;

Σκοπός του Τμήματος είναι η συμβολή στην προαγωγή της Οικονομικής Επιστήμης μέσω της έρευνας και της διδασκαλίας, και η κατάρτιση οικονομολόγων υψηλού επιπέδου. Στο ΦΕΚ ίδρυσης του Τμήματος δεν περιλαμβάνεται περιγραφή των στόχων και των σκοπών του.

2.3.2. Πώς αντιλαμβάνεται σήμερα η ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος τους στόχους και τους σκοπούς του Τμήματος;

Οι κύριοι στόχοι του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών είναι:

- Να δώσει στους φοιτητές μια ολοκληρωμένη εκπαίδευση στην οικονομική επιστήμη και τις εφαρμογές της.
- Να αναπτύξουν οι φοιτητές την ικανότητα να εφαρμόζουν τη γνώση που έχουν αποκτήσει στη λύση τόσο θεωρητικών όσο και εμπειρικών οικονομικών προβλημάτων.
- Να εφοδιάσει τους φοιτητές με τα κατάλληλα εργαλεία ανάλυσης για την αντιμετώπιση θεμάτων οικονομικής πολιτικής.
- Να εφοδιάσει τους φοιτητές με γνώσεις και ικανότητες με τις οποίες να μπορούν να προχωρήσουν σε ανώτερες σπουδές στα οικονομικά και σε συναφείς γνωστικές περιοχές.
- Να βοηθήσει τους φοιτητές να κατανοήσουν την οικονομική διάσταση γενικότερων κοινωνικών, πολιτικών και περιβαλλοντολογικών θεμάτων.

Το Τμήμα επιδιώκει να πλαισιώνει τη σύγχρονη γνώση με την ανάπτυξη της αναλυτικής και κριτικής σκέψης των φοιτητών του και την καλλιέργεια δεξιοτήτων που αφορούν την αξιοποίηση της επιστημονικής γνώσης για την αντιμετώπιση των πραγματικών αναγκών και προβλημάτων της οικονομίας. Η εναρμόνιση και διατήρηση επαφής με την διεθνή πραγματικότητα, η ανάπτυξη του πνεύματος της επιχειρηματικότητας, η κατανόηση της σημασίας της καινοτομίας και η δημιουργία έφεσης στους φοιτητές για συνεχή γνώση και εξέλιξη, αποτελούν επίσης ουσιώδεις επιδιώξεις του Τμήματος.

2.3.3. Υπάρχει απόκλιση των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος από εκείνους που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει;

Στο ΦΕΚ ίδρυσης του Τμήματος δεν αναφέρονται στόχοι και σκοποί του Τμήματος.

2.3.4. Επιτυγχάνονται οι στόχοι που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει; Αν όχι, ποιοι παράγοντες δρουν αποτρεπτικά ή ανασταλτικά στην προσπάθεια αυτή;

Στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών καταβάλλεται συνεχής προσπάθεια υλοποίησης των επιδιωκόμενων στόχων. Σε μεγάλο βαθμό οι στόχοι επιτυγχάνονται. Ωστόσο, υπάρχουν παράγοντες που δρουν ανασταλτικά και αφορούν κυρίως θέματα υλικοτεχνικών υποδομών στη διδασκαλία και την έρευνα και ανάγκες σε διδακτικό και εργαστηριακό προσωπικό, που δημιουργούνται λόγω της ελλιπούς χρηματοδότησης από την πολιτεία.

2.3.5. Θεωρείτε ότι συντρέχει λόγος αναθεώρησης των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος;

Στο ΦΕΚ ίδρυσης του Τμήματος δεν αναφέρονται στόχοι και σκοποί του Τμήματος.

2.4. Διοίκηση του Τμήματος

Το όργανο Διοίκησης του Τμήματος είναι η Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.). Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος απαρτίζεται από το σύνολο των μελών του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) του Τμήματος, τους εκπροσώπους των φοιτητών, τους εκπροσώπους μελών του ΕΕΔΠ και ΕΤΕΠ και τον Πρόεδρο του Τμήματος. Η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτερο όργανο διοίκησης του Τμήματος και αποφασίζει για όλα τα ζητήματα που το αφορούν στα πλαίσια των αποφάσεων της Συγκλήτου και της ισχύουσας Νομοθεσίας. Στις αρμοδιότητες της Γ.Σ. μεταξύ άλλων εμπίπτουν θέματα, όπως: γενική εποπτεία της λειτουργίας του Τμήματος και της τήρησης των νόμων και των εσωτερικών κανονισμών, συγκέντρωση και διαβίβαση στη Σύγκλητο των ετησίων δραστηριοτήτων του Τμήματος, τακτικός απολογισμός των σχετικών δραστηριοτήτων του στο πλαίσιο των γενικότερων αποφάσεων της Συγκλήτου, καθορισμός της γενικής εκπαιδευτικής και ερευνητικής πολιτικής του Τμήματος, κατάρτιση και αναθεώρηση του προγράμματος σπουδών, συγκρότηση επιτροπής μεταπτυχιακών σπουδών, προγραμματισμός και στρατηγική της πορείας και της ανάπτυξης του Τμήματος, προγραμματισμός και προκήρυξη θέσεων μελών ΔΕΠ, συγκρότηση των απαραίτητων για την κρίση των μελών ΔΕΠ εκλεκτορικών σωμάτων, προκήρυξη θέσεων εντεταλμένων καθηγητών και ειδικών επιστημόνων, πρόσκληση επισκεπτών καθηγητών, απονομή τίτλου επίτιμου διδάκτορα.

Ο Πρόεδρος του Τμήματος αναλαμβάνει την ευθύνη της εύρυθμης λειτουργίας του Τμήματος, προϊστάται των Υπηρεσιών του, το εκπροσωπεί, συγκαλεί τη Γενική Συνέλευση, προεδρεύει των εργασιών της και μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων της, συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων

θεμάτων του Τμήματος. Όταν ο Πρόεδρος του Τμήματος απουσιάζει ή κωλύεται, τότε αντικαθίσταται από τον αναπληρωτή του.

Σημαντικό ρόλο στην εύρυθμη Διοίκηση και ομαλή λειτουργία του Τμήματος έχει η Γραμματεία του, το προσωπικό της οποίας αναλαμβάνει την εγγραφή των νέων φοιτητών, τη χορήγηση πιστοποιητικών φοίτησης, αναλυτικής βαθμολογίας, αντιγράφων πτυχίων και λοιπών εγγράφων, την ενημέρωση των φοιτητών και των μελών ΔΕΠ με γενικές και ειδικές ανακοινώσεις, την ορκωμοσία των νέων πτυχιούχων, τη διαχείριση εισερχομένων – εξερχομένων εγγράφων και την υποστήριξη του Προέδρου στην προετοιμασία των Γενικών Συνελεύσεων του Τμήματος και στην υλοποίηση των αποφάσεών της.

2.4.1. Ποιες επιτροπές είναι θεσμοθετημένες και λειτουργούν στο Τμήμα;

Στο Τμήμα λειτουργούν οι παρακάτω επιτροπές¹:

- Επιτροπή Κατατακτηρίων Εξετάσεων, η οποία ορίζεται κάθε έτος
- Επιτροπή για την αξιολόγηση του Τμήματος, η οποία ορίστηκε κατά τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος στις 14.10.09 και αποτελείται από τους:
  - A) Φουντά Στυλιανό, Καθηγητή
  - B) Νικολάου Αγγελική, Αναπλ. Καθηγήτρια
  - Γ) Σαρτζετάκη Ευτύχιο, Αναπλ. Καθηγητή
- Επιτροπή Διδακτορικών Διατριβών, η οποία ορίστηκε κατά τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος στις 14.10.09 και αποτελείται από τους:
  - A) Κωνσταντάτο Χρήστο, Καθηγητή
  - B) Φουντά Στυλιανό, Καθηγητή
  - Γ) Παλυβό Θεόδωρο, Καθηγητή
  - Δ)Καραγιάννη Ιωάννη, Καθηγητή
  - E) Σαρτζετάκη Ευτύχιο, Αναπλ. Καθηγητή
- Επιτροπή Δημοσίων Σχέσεων και Προβολής του Τμήματος, η οποία ορίστηκε κατά τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος στις 14.10.09 και αποτελείται από τους:
  - A) Κωνσταντάτο Χρήστο, Καθηγητή
  - B) Λαμπριανίδη Λόη, Καθηγητή
  - Γ) Οικονομίδη Αναστάσιο, Αναπλ. Καθηγητή
- Επιτροπή Ε.Τ.Ε.Π. και χώροι, η οποία ορίστηκε κατά τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος στις 14.10.09 και αποτελείται από τους:
  - A) Κατσίκα Ηλία, Αναπλ. Καθηγητή
  - B) Βαρελά Ερωτόκριτο, Καθηγητή
- Επιτροπή Η/Υ και δικτύων, η οποία ορίστηκε κατά τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος στις 14.10.09 και αποτελείται από τους:
  - A) Κατσίκα Ηλία, Αναπλ. Καθηγητή
  - B) Οικονομίδη Αναστάσιο, Αναπλ. Καθηγητή
  - Γ) Κύρτσου Αικατερίνη, Επικ. Καθηγήτρια
- Επιτροπή Εξετάσεων και Επιτηρήσεων, η οποία ορίστηκε κατά τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος στις 14.10.09 και αποτελείται από τους:
  - A) Κωνσταντάτο Χρήστο, Καθηγητή

---

¹ Οι βαθμίδες των Μελών ΔΕΠ που αναφέρονται, είναι αυτές που ίσχυαν την ημερομηνία που ορίστηκαν οι επιτροπές.

Β) Νικολάου Αγγελική, Αναπλ. Καθηγήτρια

- Υπεύθυνος για τη Διοργάνωση Σεμιναρίων στο Τμήμα (ορίσθηκε κατά τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος στις 14.10.09): Παναγιωτίδης Θεόδωρος, Λέκτορας.

2.4.2. Ποιοι εσωτερικοί κανονισμοί (π.χ. εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών) υπάρχουν στο Τμήμα;

Στο Τμήμα υπάρχει Εσωτερικός Κανονισμός Εκπόνησης Διδακτορικής Διατριβής (απόφαση Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης της 22/11/2007).

2.4.3. Είναι διαρθρωμένο το Τμήμα σε Τομείς; Σε ποιους; Ανταποκρίνεται η διάρθρωση αυτή στη σημερινή αντίληψη του Τμήματος για την αποστολή του;

Το τμήμα δεν είναι διαρθρωμένο σε Τομείς.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3: Προγράμματα Σπουδών

3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

3.1.1 Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας;

Το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας κατατάσσεται κάθε έτος υψηλά στις προτιμήσεις των υποψήφιων νεοεισερχόμενων φοιτητών, οι οποίοι, με βάση τα μόρια που συγκεντρώνουν στις πανελλήνιες εξετάσεις, είναι από τους καλύτερους που εισέρχονται στα οικονομικά Τμήματα των Ελληνικών Πανεπιστημίων. Επιπλέον, μεγάλος αριθμός των αποφοίτων του Τμήματος συνεχίζει τις σπουδές του σε μεταπτυχιακό επίπεδο στο πανεπιστήμιο μας αλλά και σε άλλα πανεπιστήμια της ημεδαπής και αλλοδαπής, και η κατάρτισή τους αφήνει θετικές εντυπώσεις στην αγορά εργασίας.

Όλα τα προαναφερθέντα αποτελούν επιβεβαίωση και την καλύτερη απόδειξη του ικανοποιητικού βαθμού ανταπόκρισης του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος (όπως αυτοί τέθηκαν στην ενότητα 2.3 της παρούσας Έκθεσης) και στις απαιτήσεις της κοινωνίας. Παρόλα αυτά πιστεύουμε πως απέχουμε από τους στόχους μας και έτσι, η δυναμική παρέμβαση στο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών θα πρέπει να συνεχιστεί μέχρι να διαπιστωθούν τα επιθυμητά αποτελέσματα.

3.1.1.1. Υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης αυτής; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζονται;

Το Τμήμα καταβάλλει συνεχή προσπάθεια ώστε να αναπροσαρμόζει το Πρόγραμμα Σπουδών όποτε αυτό κρίνεται απαραίτητο, λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς τάσεις στο συγκεκριμένο αντικείμενο σπουδών και τις σχετικές ανάγκες της ελληνικής και διεθνούς αγοράς εργασίας. Αυτό γίνεται βάσει προτάσεων των μελών ΔΕΠ είτε μεμονωμένα, είτε μέσω συγκρότησης αρμόδιας επιτροπής, συνεπώς, θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε ότι εφαρμόζονται αποτελεσματικές διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης του Προγράμματος Σπουδών στους στόχους του Τμήματος.

3.1.1.2 Πώς δημοσιοποιείται το Πρόγραμμα Σπουδών;

Το Πρόγραμμα Σπουδών δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος στο Διαδίκτυο, παρουσιάζεται σε σχετικές ημερίδες και ενημερώσεις που

πραγματοποιούνται από το Τμήμα, και εκδίδεται επίσης σε τακτά χρονικά διαστήματα σχετικός οδηγός Σπουδών.

3.1.1.3. Υπάρχει αποτελεσματική διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων; Πώς χρησιμοποιούνται τα αποτελέσματά της;

Δεν υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων.

3.1.2. Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;²

Για τη λήψη του πτυχίου απαιτούνται συνολικά σαράντα πέντε μαθήματα(45), έξι (6) εκ των οποίων αποτελούν μαθήματα ξένης γλώσσας. Τα υπόλοιπα τριάντα εννέα (39) μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών χωρίζονται σε είκοσι οκτώ (28) υποχρεωτικά μαθήματα και έντεκα (11) μαθήματα επιλογής. Στο Τμήμα δεν εφαρμόζεται το σύστημα των προαπαιτούμενων μαθημάτων. Η δομή του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας χωρίζεται σε δύο Κύκλους Σπουδών, οι οποίοι περιγράφονται αναλυτικά ως εξής:

Ο Πρώτος Κύκλος Σπουδών περιλαμβάνει τα μαθήματα των τεσσάρων πρώτων εξαμήνων τα οποία αποτελούν κυρίως μαθήματα βασικής οικονομικής παιδείας, καθώς και μαθήματα τα οποία στοχεύουν στην εξοικείωση των σπουδαστών με τις μεθόδους της ποσοτικής ανάλυσης (μαθηματικά, στατιστική). Σε κάθε εξάμηνο του πρώτου Κύκλου Σπουδών ο φοιτητής επιλέγει ένα μάθημα από τη λίστα των κατ' επιλογήν μαθημάτων.

Ο Δεύτερος Κύκλος Σπουδών αποτελείται από τα μαθήματα των τεσσάρων τελευταίων εξαμήνων τα οποία πραγματεύονται πιο εξειδικευμένα πεδία της Οικονομικής Επιστήμης. Σε αυτόν τον Κύκλο Σπουδών οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν περισσότερα μαθήματα του ιδιαίτερου ενδιαφέροντός τους, καθώς η αναλογία μαθημάτων επιλογής ως προς το σύνολο των μαθημάτων είναι σημαντικά μεγαλύτερη από την αντίστοιχη του Πρώτου Κύκλου. Τα μαθήματα επιλογής που προσφέρονται στο Δεύτερο Κύκλο Σπουδών διακρίνονται σε δύο μεγάλες ομάδες, την Α και την Β. Η ομάδα Α περιλαμβάνει μαθήματα οικονομικής κατεύθυνσης ενώ η ομάδα Β μαθήματα άλλων κατευθύνσεων, όπως Διοίκηση Επιχειρήσεων, Πληροφορική κ.λπ. Στο σύνολο των τεσσάρων εξαμήνων του Δεύτερου Κύκλου Σπουδών οι φοιτητές/τριες είναι υποχρεωμένοι/νες να επιλέξουν συνολικά επτά μαθήματα, εκ των οποίων τα πέντε τουλάχιστον θα πρέπει να ανήκουν στην ομάδα Α.

---

² Η δομή του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών καθώς και άλλα σχετικά στοιχεία παρουσιάζονται στους Πίνακες 12.1 και 12.2 στην Επιτομή των στοιχείων, στο τέλος της Έκθεσης.

Μετά την ολοκλήρωση του Ζ' εξαμήνου φοίτησης και με την προϋπόθεση ότι ο αριθμός των μαθημάτων που έχουν εξεταστεί επιτυχώς ξεπερνά τα 27 (δε συμπεριλαμβάνονται τα μαθήματα ξένης γλώσσας), ο φοιτητής μπορεί να αναλάβει την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας. Η πτυχιακή εργασία ισοδυναμεί με τρία μαθήματα επιλογής.

Καινοτομία του Προγράμματος Σπουδών αποτελεί η εισαγωγή των σεμιναριακών μαθημάτων στα μαθήματα επιλογής. Στο σεμιναριακό μάθημα απαιτείται η συγγραφή και παρουσίαση από τους φοιτητές/τριες μιας εργασίας, της οποίας το θέμα αντλείται από το περιεχόμενο μαθήματος το οποίο έχουν διδαχθεί και στο οποίο έχουν εξετασθεί με επιτυχία σε προηγούμενο εξάμηνο. Οι εργασίες παρουσιάζονται κατά τη διάρκεια του διδακτικού εξαμήνου ενώπιον του διδάσκοντα, συμφοιτητών/τριών και πιθανόν άλλων ενδιαφερομένων. Σεμιναριακές εργασίες μπορούν να δοθούν μόνο σε ορισμένα μαθήματα του Δεύτερου Κύκλου Σπουδών. Τα μαθήματα αυτά που προσφέρονται και ως σεμιναριακά, αναφέρονται για κάθε ακαδημαϊκή περίοδο, στον Οδηγό Σπουδών του Οικονομικού Τμήματος. Το σεμιναριακό μάθημα αποτελεί ξεχωριστό μάθημα και αντιμετωπίζεται ως τέτοιο και βαθμολογικά.

Επιπλέον το Τμήμα προσφέρει σεμινάρια μηχανογραφημένης λογιστικής (γνώσεις μηχανογραφημένου λογιστηρίου), όπως επίσης και σεμινάριο οικονομοτεχνικών μελετών.

3.1.2.1 Ποιο είναι το ποσοστό των μαθημάτων κορμού/ειδίκευσης/κατευθύνσεων στο σύνολο των μαθημάτων;

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος δεν προβλέπει Ειδικεύσεις/Κατευθύνσεις. Το σύνολο των μαθημάτων που προσφέρονται είναι 85, εκ των οποίων 52 είναι Υποχρεωτικά μαθήματα και 33 μαθήματα επιλογής. Στα Υποχρεωτικά μαθήματα περιλαμβάνονται 24 μαθήματα Ξένων Γλωσσών. Χαρακτηρίζοντας ως μαθήματα κορμού τα κοινά για όλους τους φοιτητές υποχρεωτικά μαθήματα, αυτά ανέρχονται σε 28 και καλύπτουν το 32,9% του Προγράμματος Σπουδών.³

3.1.2.2 Πόσα μαθήματα ελεύθερης επιλογής προσφέρονται ;

Προσφέρονται τριάντα τρία (33) μαθήματα επιλογής (ακαδ. έτος 2010-2011).

3.1.2.3. Ποιο είναι το ποσοστό των υποχρεωτικών μαθημάτων/μαθημάτων υποχρεωτικής επιλογής/μαθημάτων ελεύθερης επιλογής στο σύνολο των μαθημάτων;

---

³ Βλ. Πίνακα 12.1.

Το ποσοστό των υποχρεωτικών μαθημάτων επί του συνόλου του Προγράμματος Σπουδών (συμπεριλαμβανομένων και των μαθημάτων ξένων γλωσσών) είναι 61,2% (52 από τα 85 μαθήματα).

Το ποσοστό των μαθημάτων επιλογής ανέρχεται στο 38,8% του συνόλου των μαθημάτων (33 από τα 85 μαθήματα).

3.1.2.4. Ποια είναι η ποσοστιαία σχέση μεταξύ μαθημάτων υποβάθρου, μαθημάτων επιστημονικής περιοχής, μαθημάτων γενικών γνώσεων και μαθημάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων στο σύνολο των μαθημάτων;

Δεν μπορούν να παρουσιασθούν τα στοιχεία διότι δεν υπάρχει σχετική πληροφόρηση από αρκετά Μέλη ΔΕΠ για τα μαθήματα που διδάσκουν.

3.1.2.5. Πώς κατανέμεται ο χρόνος μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας, ασκήσεων, εργαστηρίων, άλλων δραστηριοτήτων;

Ο χρόνος μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας και ασκήσεων – εργαστηρίων ποικίλει ανάλογα με το μάθημα και υπόκειται στην κρίση του διδάσκοντος. Σε γενικές γραμμές επιτελείται η προσπάθεια στα μαθήματα που χρήζουν πρακτικής εξάσκησης ο χρόνος θεωρητικής διδασκαλίας - ασκήσεων να κατανέμεται περίπου 70% – 30% αντίστοιχα.

3.1.2.6. Πώς οργανώνεται και συντονίζεται η ύλη μεταξύ των μαθημάτων; Παρατηρείται επικάλυψη ύλης μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχουν κενά ύλης; Είναι ορθολογική η έκταση της ύλης των μαθημάτων; Υπάρχει διαδικασία επανεκτίμησης, αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων;

Παρά το γεγονός ότι το Πρόγραμμα Σπουδών καλύπτει πλήρως όλες τις συναφείς με το αντικείμενο της Οικονομικής Επιστήμης θεματικές περιοχές, και η κατανομή των μαθημάτων στο Πρόγραμμα διασφαλίζει τόσο την ομαλή διαδοχή των αντικειμένων όσο και την αρμόζουσα κλιμάκωση των δυσκολιών, διαπιστώνονται αλληλοεπικαλύψεις στη διδασκόμενη ύλη λόγω του μεγάλου αριθμού των υποχρεωτικών μαθημάτων. Τα μέλη ΔΕΠ συνεργάζονται ώστε η κάλυψη αυτή να ελαχιστοποιείται. Κενά ύλης δεν παρατηρούνται και η έκταση της διδασκόμενης ύλης κρίνεται ορθολογική. Δεν υπάρχει κάποια συγκεκριμένη διαδικασία επανεκτίμησης και αναπροσαρμογής της ύλης. Αυτό υπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του διδάσκοντος. Τα Μέλη ΔΕΠ ωστόσο, φροντίζουν να αναπροσαρμόζουν και να επικαιροποιούν την ύλη που διδάσκουν σύμφωνα με την ανατροφοδότηση που λαμβάνουν από την εκπαιδευτική και ερευνητική τους δραστηριότητα.

3.1.2.7. Εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων; Πόσο λειτουργικό είναι; Ποιό είναι το ποσοστό των μαθημάτων που εντάσσονται στο σύστημα;

Δεν εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων, ωστόσο η κατάταξη των μαθημάτων στο Πρόγραμμα Σπουδών διασφαλίζει την ομαλή διαδοχή των αντικειμένων και την κλιμάκωση των δυσκολιών.

3.1.2.8. Πόσα μαθήματα προσφέρονται από άλλα και πόσα σε άλλα προγράμματα σπουδών; Ποιά είναι αυτά;

Τα μαθήματα που προσφέρονται από άλλα Προγράμματα Σπουδών⁴ είναι δεκαεπτά (17) στο σύνολο και είναι τα εξής:

ΠΡΩΤΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΕΠΙΛΟΓΗΣ Α' ΚΑΙ Γ' ΕΞΑΜΗΝΩΝ

- Στοιχεία Αστικού Δικαίου – ΠΔ 407/80 Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής, Τ. Συνοδινού
- Οικονομική και Διοικητική Επιχειρήσεων - Μέλος ΔΕΠ Τμήματος Ο.Δ.Ε., Φ. Βούζας

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

- Λογιστική Ι – Μέλος ΔΕΠ Τμήματος ΟΔΕ, Θ. Καραγιώργος

ΕΠΙΛΟΓΗΣ

- Πολιτική Επιστήμη – Μέλος ΔΕΠ Τμήματος ΒΣΑΣ, Ν. Μαραντζίδης

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

- Λογιστική ΙΙ – Μέλος ΔΕΠ Τμήματος ΟΔΕ, Θ. Καραγιώργος

ΕΠΙΛΟΓΗΣ

- Δίκαιο & Θεσμοί των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων – Μέλος ΔΕΠ Τμήματος ΒΣΑΣ, Ι. Τζιώνας

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

---

⁴ Ανήκουν στο Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος αλλά διδάσκονται από το διδακτικό προσωπικό άλλων Τμημάτων. Τα μαθήματα επιλογής που προσφέρονται ενδέχεται να αλλάζουν ανά ακαδημαϊκό έτος.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

- Αρχές Χρηματοοικονομικής – Μέλος ΔΕΠ Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής, Ι. Λαζαρίδης

ΕΠΙΛΟΓΗΣ

- Εισαγωγή στο Εμπορικό και Οικονομικό Δίκαιο – Μέλος ΔΕΠ Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής, Θ. Χατζηγάγιος

- Το Δίκαιο των Εξωτερικών Οικονομικών Σχέσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων – Μέλος ΔΕΠ Τμήματος ΒΣΑΣ Ι.Τζιώρας

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ: ΟΜΑΔΑ ΙΙ

ΕΠΙΛΟΓΗΣ Ε΄ ΚΑΙ Ζ΄ ΕΞΑΜΗΝΩΝ

- Συμπεριφορά Καταναλωτή – Μέλος ΔΕΠ Τμήματος ΟΔΕ, Ν. Ανδρονικίδης

- Λογιστική Εταιρικών Επιχειρήσεων – Μέλος ΔΕΠ Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής, Δ. Γκίνογλου

- Οργανωσιακή Θεωρία – Μέλος ΔΕΠ Τμήματος ΟΔΕ, Στ. Ξηροτύρη

ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΣΤ΄ ΚΑΙ Η΄ ΕΞΑΜΗΝΩΝ

- Κοστολόγηση και Λογιστική Κόστους – Μέλος ΔΕΠ Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής, Δ. Γκίνογλου

- Παιδαγωγική Διδακτική - Μέλος ΔΕΠ Τμήματος Εφαρμοσμένης Πληροφορικής, Δ. Μπούσιου

- Αξιολόγηση Επενδύσεων – Μέλος ΔΕΠ Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής, Αθ. Νούλας

- Κοινοτικό Οικονομικό Δίκαιο - Μέλος ΔΕΠ Τμήματος ΒΣΑΣ, Ι. Τζιώρας

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ: ΟΜΑΔΑ Ι

ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΣΤ' ΚΑΙ Η' ΕΞΑΜΗΝΩΝ

- Πληροφοριακά Συστήματα Logistics – Μέλος ΔΕΠ Τμήματος Εφαρμοσμένης Πληροφορικής, Β. Μάνθου

Τα μαθήματα που προσφέρονται από το Τμήμα σε άλλα Προγράμματα Σπουδών⁵ είναι στο σύνολο έξι (6) και είναι τα εξής:

Τμήμα ΟΔΕ

- Κοινωνιολογία
- Εισαγωγή στην Παιδαγωγική
- Οικονομετρία

Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής

- Ειδικά Θέματα Οικονομικών ΙΙ: Οικονομικά του Περιβάλλοντος

Τμήμα Βαλκανικών Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών

- Διεθνές Εμπόριο
- Βιομηχανική Οργάνωση

3.1.2.9. Ποιες ξένες γλώσσες διδάσκονται στο Τμήμα; Είναι υποχρεωτικά τα σχετικά μαθήματα;

Οι ξένες γλώσσες που διδάσκονται στο Τμήμα είναι η Αγγλική, η Γαλλική, η Γερμανική και η Ιταλική. Τα μαθήματα των ξένων γλωσσών που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου είναι έξι (6) στο σύνολο και αποτελούν υποχρεωτικά μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών.

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται ο συνολικός αριθμός των μαθημάτων (μαθήματα κορμού, μαθήματα επιλογής και ξένης γλώσσας) που προσφέρθηκαν στους φοιτητές του Τμήματος τα τελευταία πέντε (5) ακαδημαϊκά έτη.

---

⁵ Αποτελούν μέρος του Προγράμματος Σπουδών των άλλων Τμημάτων, διδάσκονται όμως από το διδακτικό προσωπικό του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών. Τα μαθήματα επιλογής που προσφέρονται ενδέχεται να αλλάζουν ανά ακαδημαϊκό έτος.

Πίνακας Α: ο συνολικός αριθμός των μαθημάτων του Τμήματος (2006-2011)

	Προπτυχιακές Σπουδές (Προσφερόμενα μαθήματα)			
	Μαθήματα Ξένης Γλώσσας	Μαθήματα Κορμού	Μαθήματα Επιλογής	Σύνολο Μαθημάτων
2010-2011	24	28	33	85
2009-2010	24	28	33	85
2008-2009	24	28	31	83
2007-2008	24	28	28	80
2006-2007	24	28	33	85

3.1.3 Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Οι τελικές εξετάσεις διενεργούνται αποκλειστικά μετά το πέρας του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου για τα μαθήματα που διδάχθηκαν αντίστοιχα στα εξάμηνα αυτά. Ο φοιτητής δικαιούται να εξεταστεί στα μαθήματα και των δύο εξαμήνων πριν από την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου.

3.1.3.1. Εφαρμόζονται, και σε ποια έκταση, πολλαπλοί (σε είδος και χρόνο) τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών; Ποιοι συγκεκριμένα;

Η βαθμολογία σε κάθε μάθημα καθορίζεται από τον διδάσκοντα, ο οποίος μπορεί να οργανώσει κατά την κρίση του γραπτές ενδιάμεσες ή τελικές εξετάσεις, ή και να στηριχθεί σε εργασίες ή εργαστηριακές ασκήσεις για την αξιολόγηση των φοιτητών. Ωστόσο, στην πλειοψηφία των μαθημάτων, η αξιολόγηση των φοιτητών στηρίζεται κατά κανόνα μόνο στις επιδόσεις τους στις τελικές εξετάσεις. Λίγες είναι οι περιπτώσεις όπου οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να εκπονήσουν κάποια εργασία η οποία συνυπολογίζεται στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού.

3.1.3.2. Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών;

Η διασφάλιση της απαραίτητης διαφάνειας επιτυγχάνεται μέσω της εμφανούς ανάρτησης των αποτελεσμάτων στη Γραμματεία του Τμήματος και διαδικτυακά, αλλά και μέσω της δυνατότητας που παρέχεται στους φοιτητές να ζητήσουν διευκρινίσεις για τον τρόπο με τον οποίο αξιολογήθηκαν.

3.1.3.3. Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης της εξεταστικής διαδικασίας και ποια είναι αυτή;

Δεν υπάρχει συγκεκριμένη διαδικασία αξιολόγησης της εξεταστικής διαδικασίας. Η οποιαδήποτε διαδικασία βασίζεται στην εμπειρία του μέλους ΔΕΠ.

3.1.3.4. Πόσο διαφανής είναι η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της πτυχιακής/ διπλωματικής εργασίας;

Η εκπόνηση πτυχιακής εργασίας δεν είναι υποχρεωτική για τη λήψη πτυχίου. Όσοι φοιτητές το επιθυμούν μπορούν να αναλάβουν την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας μετά την ολοκλήρωση του Ζ' εξαμήνου φοίτησης και με την προϋπόθεση ότι ο αριθμός των μαθημάτων που έχουν εξεταστεί με επιτυχία ξεπερνά τα είκοσι επτά (27) χωρίς να υπολογίζονται τα μαθήματα ξένης γλώσσας. Η πτυχιακή εργασία γίνεται με την επίβλεψη του υπεύθυνου Καθηγητή και βαθμολογείται από δύο Μέλη ΔΕΠ, ένας εκ των οποίων είναι ο επιβλέπων.

3.1.3.5. Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας για την πτυχιακή/ διπλωματική εργασία; Ποιες;

Δεν υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας για την πτυχιακή εργασία. Οι προδιαγραφές τίθενται από τον εκάστοτε Επιβλέποντα Καθηγητή.

3.1.4 Η Διεθνής Διάσταση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Το Τμήμα στοχεύει στην προσαρμογή του Προγράμματος Σπουδών στα πρότυπα διεθνών τάσεων, οι οποίες δείχνουν α) την ισχυροποίηση των μαθημάτων κορμού και β) την αύξηση των μαθημάτων επιλογής.

3.1.4.1. Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό; Σε ποιο ποσοστό;

Δεν υπάρχει συστηματική συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό που να διδάσκουν μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών.

3.1.4.2. Υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών (απόλυτος αριθμός και ποσοστό);

Πίνακας Β: Συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών

Εισαχθέντες	2010-2011	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007
Σύνολο	265	302	306	257	158
<i>Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών) – απόλυτος αριθμός</i>	2	5	8	7	8
<i>Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών) – ποσοστό επί του συνόλου των εισαχθέντων</i>	0,75%	1,66%	2,61%	2,72%	5%

3.1.4.3. Πόσα και ποια μαθήματα διδάσκονται (και) σε ξένη γλώσσα;

Τέσσερα (4) μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών διδάσκονται και στην Αγγλική Γλώσσα, ενώ προσφέρεται επίσης εκμάθηση της Ελληνικής Γλώσσας για τους ξένους Φοιτητές και τους εισερχόμενους φοιτητές Erasmus (Greek Language Courses).

Τα μαθήματα που διδάσκονται και στην Αγγλική Γλώσσα είναι τα εξής:

- Τα Μακροοικονομικά της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης (Macroeconomics of EMU)
- Οικονομικά του Περιβάλλοντος (Environmental Economics)
- Εγχώριες και Διεθνείς Κεφαλαιαγορές (Money and Capital Markets)
- Ιστορία Οικονομικών Θεωριών (History of Economic Theories)

3.1.4.4. Σε πόσα (και ποια) προγράμματα διεθνούς εκπαιδευτικής συνεργασίας (π.χ. ERASMUS, LEONARDO, TEMPUS, ALPHA) σε επίπεδο προπτυχιακών σπουδών συμμετέχει το Τμήμα;

Το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών σε επίπεδο Προπτυχιακών Σπουδών συμμετέχει στο Πρόγραμμα Erasmus.

3.1.4.5. Υπάρχουν συμφωνίες διμερούς συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού; Ποιες;

Από το έτος 2007 έως και το έτος 2013 το Τμήμα συνεργάζεται με τα εξής Πανεπιστημιακά Ιδρύματα του Εξωτερικού στα πλαίσια του Προγράμματος Erasmus:

Βέλγιο 2009- 2013	UNIVERSITEIT HASSELT
Γαλλία 2008-2013	UNIVERSITE DE RENNES I FACULTE DES SCIENCES ECONOMIQUES
Γαλλία 2009-2013	UNIVERSITE DE REIMS CHAMPAGNE ARDENNE
Γαλλία 2008-2013	UNIVERSITE MONTPELLIER I
Γαλλία 2009-2013	UNIVERSITE DES SCIENCES ET TECHNOLOGIES DE LILLE
Γαλλία 2007-2013	UNIVERSITE LUIS PASTEUR STRASBOURG
Γερμανία 2008-2013	FACHHOCHSCHULE MAINZ

Γερμανία	FACHHOCHSCHULE AACHEN	
	2007-2013	
Γερμανία	RUHR UNIVERSITAT BOCHUM, BOCHUM	
	2009-2013	
Ισπανία	UNIVERSIDAD AUTONOMA DE MADRID	
	2008-2013	
Ισπανία	UNIVERSITAT DE BARCELONA	
	2010-2013	
Ιταλία	UNIVERSITA DEGLI STUDI "G.D'ANNUNZIO"	
	2009-2013	CHIETI
Ιταλία	UNIVERSITA DI BOLOGNA, BOLOGNA	
	2009-2013	
Κύπρος	UNIVERSITY OF CYPRUS, NICOSIA	2008-2013
Πολωνία	UNIVERSITY OF LODZ	
	2007-2013	
Πορτογαλία	UNIVERSIDADE DE COIMBRA	
	2007-2013	
Σλοβακία	SLOVAK UNIVERSITY of AGRICULTURE	
	2011-2013	in NITRA
Τουρκία	Koc University, ISTANBUL	2009-2013
Φιλανδία	UNIVERSITY OF VAASA	
	2009-2013	

3.1.4.6. Εφαρμόζεται το σύστημα μεταφοράς διδακτικών μονάδων (ECTS);

Τα τελευταία χρόνια εφαρμόζεται το σύστημα μεταφοράς διδακτικών μονάδων (ECTS). Κάθε μέλος ΔΕΠ στο απογραφικό δελτίο του μαθήματος που διδάσκει σημειώνει αναλυτικά τη διάρθρωση των διδακτικών μονάδων.⁶

3.1.4.7. Υπάρχουν και διανέμονται ενημερωτικά έντυπα εφαρμογής του συστήματος ECTS;

---

⁶ Οι διδακτικές μονάδες ECTS που αντιστοιχούν σε κάθε μάθημα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών παρουσιάζονται στον Πίνακα 12.1 της Επιτομής των στοιχείων του Τμήματος, στο τέλος της Έκθεσης.

Δεν υπάρχουν ούτε διανέμονται ενημερωτικά έντυπα εφαρμογής του συστήματος ECTS. Η σχετική ενημέρωση παρέχεται μέσω της ιστοσελίδας του Τμήματος.

3.1.5 Πώς κρίνετε την πρακτική άσκηση των φοιτητών;

3.1.5.1. Υπάρχει ο θεσμός της πρακτικής άσκησης των φοιτητών; Είναι υποχρεωτική η πρακτική άσκηση για όλους τους φοιτητές;

Η Πρακτική Άσκηση των φοιτητών του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας αποτελεί ουσιαστικό μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ωστόσο δεν έχει ενσωματωθεί στο Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος ως υποχρεωτική για τη λήψη πτυχίου.

3.1.5.2. Αν η πρακτική άσκηση δεν είναι υποχρεωτική, ποιο ποσοστό των φοιτητών την επιλέγει; Πώς κινητοποιείται το ενδιαφέρον των φοιτητών;

Το ενδιαφέρον των φοιτητών του Τμήματος βαίνει συνεχώς αυξανόμενο και ο αριθμός των αιτήσεων συμμετοχής είναι πάντοτε μεγαλύτερος από τον αντίστοιχο αριθμό των προσφερόμενων θέσεων. Τη συνεχή ενημέρωση και κινητοποίηση των φοιτητών αναλαμβάνει το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης, μέσω πραγματοποίησης ενημερωτικών εκδηλώσεων και με τη διάχυση της σχετικής πληροφόρησης.

3.1.5.3. Πώς έχει οργανωθεί η πρακτική άσκηση των φοιτητών του Τμήματος; Ποια είναι η διάρκειά της; Υπάρχει σχετικός εσωτερικός κανονισμός;

Το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας λειτουργεί από το 1997 και εξυπηρετεί κεντρικά την Πρακτική Άσκηση όλων των Τμημάτων του Πανεπιστημίου. Η Πρακτική Άσκηση του Τμήματος απευθύνεται σε τεταρτοετείς και επί πτυχίω φοιτητές και διενεργείται σε κύκλους, η χρονική διάρκεια των οποίων είναι 3 (τρεις) ή 4 (τέσσερις) μήνες, αναλόγως τον κύκλο. Ο κάθε φοιτητής έχει δικαίωμα συμμετοχής σε ένα μόνον κύκλο. Οι αιτήσεις συμμετοχής των φοιτητών σε κάθε κύκλο Πρακτικής Άσκησης υποβάλλονται, μετά από ανακοίνωση του Γραφείου Πρακτικής Άσκησης, σε συγκεκριμένες ημερομηνίες, ένα μήνα τουλάχιστον πριν την έναρξη κάθε κύκλου. Στην περίπτωση που οι αιτήσεις των φοιτητών ξεπερνούν τις θέσεις Πρακτικής Άσκησης η επιλογή πραγματοποιείται με βάση το μέσο όρο βαθμολογίας, και το εξάμηνο φοίτησης. Υπάρχει κανονισμός όπου καθορίζονται όλες οι σχετικές διαδικασίες.

3.1.5.4. Ποιες είναι οι κυριότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζει το Τμήμα στην οργάνωση της πρακτικής άσκησης των φοιτητών;

Οι αιτήσεις που οι φοιτητές του Τμήματος καταθέτουν στο Γραφείο Πρακτικής Άσκησης είναι συνήθως οι περισσότερες από όλα τα Τμήματα του Πανεπιστημίου.

Ωστόσο, οι θέσεις Πρακτικής Άσκησης είναι περιορισμένες με αποτέλεσμα πολλοί από τους φοιτητές να μην συμμετέχουν στο Πρόγραμμα, παρότι το επιθυμούν.

3.1.5.5. Σε ποιες ικανότητες εφαρμογής γνώσεων στοχεύει η πρακτική άσκηση; Πόσο ικανοποιητικά κρίνετε τα αποτελέσματα; Πόσο επιτυχής είναι η εξοικείωση των ασκουμένων με το περιβάλλον του φορέα εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης;

Η Πρακτική Άσκηση προσφέρει στους φοιτητές τη δυνατότητα να αφομοιώσουν την επιστημονική γνώση μέσα από την πρακτική της εφαρμογή, να αποκτήσουν μια πρώτη εργασιακή εμπειρία συναφή με το αντικείμενο σπουδών τους και να αναπτύξουν επαγγελματική συνείδηση και συμπεριφορά στο χώρο εργασίας. Παράλληλα, τους δίνεται η ευκαιρία να ενημερωθούν για τις τάσεις στην αγορά εργασίας και τις δεξιότητες που απαιτούνται.

Τα αποτελέσματα κρίνονται άκρως ικανοποιητικά καθώς η ανατροφοδότηση από τους φοιτητές που συμμετέχουν και από τους αντίστοιχους φορείς καταδεικνύει την επίτευξη των βασικών σκοπών της Πρακτικής Άσκησης.

3.1.5.6. Συνδέεται το αντικείμενο απασχόλησης κατά την πρακτική άσκηση με την εκπόνηση πτυχιακής / διπλωματικής εργασίας;

Δεν προβλέπεται απαραίτητως σύνδεση του αντικειμένου απασχόλησης κατά την πρακτική άσκηση με το αντικείμενο εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας.

3.1.5.7. Δημιουργούνται με την πρακτική άσκηση ευκαιρίες για μελλοντική απασχόληση των πτυχιούχων;

Για πολλούς ασκούμενους η Πρακτική Άσκηση εξελίχθηκε είτε σε μόνιμη απασχόληση με πρόσληψη από το φορέα απασχόλησης μετά το πέρας της Πρακτικής, είτε σε απασχόληση με σύμβαση και χρηματοδότηση από την επιχείρηση για ένα εξάμηνο ακόμη.

3.1.5.8. Έχει αναπτυχθεί δίκτυο διασύνδεσης του Τμήματος με κοινωνικούς, πολιτιστικούς ή παραγωγικούς φορείς με σκοπό την πρακτική άσκηση των φοιτητών;

Το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας διατηρεί λίστα συνεργαζόμενων φορέων την οποία συνεχώς ανανεώνει. Με αρκετούς από τους φορείς έχει αναπτυχθεί μακροχρόνια συνεργασία. Αξίζει να σημειωθεί πως σε περιόδους που δεν υπήρχε χρηματοδότηση του Έργου, πολλοί από τους

συνεργαζόμενους φορείς ανταποκρίθηκαν θετικά στην πρόταση του Πανεπιστημίου να επιδοτήσουν την πρακτική άσκηση των φοιτητών.

3.1.5.9. Ποιες πρωτοβουλίες αναλαμβάνει το Τμήμα προκειμένου να δημιουργηθούν θέσεις απασχόλησης φοιτητών (σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο);

Η κύρια πρωτοβουλία που αναλαμβάνει το Τμήμα είναι η δημιουργία ενός σταθερού δίαυλου επικοινωνίας μεταξύ του Ιδρύματος και των παραγωγικών φορέων, ώστε να διευκολύνεται η συνεργασία τους και να ενισχύεται κατ' αυτόν τον τρόπο η προσπάθεια για την απορρόφηση και επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων του. Το Τμήμα δίνει ιδιαίτερη σημασία στην ποιοτική αναβάθμιση της Πρακτικής Άσκησης των φοιτητών του και φροντίζει να απασχολούνται σε φορείς με δυναμική παρουσία στην αγορά εργασίας, συναφές με το Πρόγραμμα Σπουδών αντικείμενο απασχόλησης, θετική ανταπόκριση στην συγχρηματοδότηση της αμοιβής του ασκούμενου, και δυνατότητα / προοπτική προσφοράς μόνιμης ή μερικής απασχόλησης του ασκούμενου από το φορέα μετά το τέλος της πρακτικής άσκησης.

3.1.5.10. Υπάρχει στενή συνεργασία και επαφή μεταξύ των εκπαιδευτικών / εποπτών του Τμήματος και των εκπροσώπων του φορέα εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης;

Οι Επιβλέποντες Καθηγητές βρίσκονται σε τακτική επικοινωνία με τους ασκούμενους φοιτητές που επιβλέπουν και τα επιβλέποντα στελέχη στους φορείς απασχόλησης, και διασφαλίζουν την ομαλή πορεία της Πρακτικής Άσκησης. Βρίσκονται στη διάθεση του φοιτητή όποτε εκείνος το χρειασθεί και προβαίνουν άμεσα σε ενέργειες επίλυσης τυχόν προβλημάτων σε συνεργασία με τον Επιστημονικά Υπεύθυνο της Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος και το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης.

3.1.5.11. Υπάρχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις και απαιτήσεις για τη συνεργασία του Τμήματος με τους φορείς εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης; Ποιες;

Βασική προϋπόθεση είναι η θέση εργασίας την οποία ο Φορέας προσφέρει ως θέση Πρακτικής Άσκησης να κρίνεται συναφής με το αντικείμενο σπουδών του Φοιτητή και να δηλώνεται στην Εκδήλωση Ενδιαφέροντος που ο Φορέας καταθέτει στο ΓΠΑ. Ο Φορέας πρέπει να τηρεί τις δεσμεύσεις του και να αναθέτει στον Ασκούμενο Φοιτητή καθήκοντα συναφή με το προσυμφωνημένο αντικείμενο της Πρακτικής Άσκησης.

3.1.5.12. Πώς παρακολουθούνται και υποστηρίζονται οι ασκούμενοι φοιτητές;

Οι ασκούμενοι φοιτητές παρακολουθούνται και υποστηρίζονται μέσω του Επιβλέποντος Καθηγητή τους, του Επιστημονικά Υπευθύνου της Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος και το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του Ιδρύματος.

3.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Το Τμήμα ΟΕ συμμετέχει ισότιμα με άλλα τμήματα του Πανεπιστημίου Μακεδονίας σε τρία Διατμηματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ):

Στο ΔΠΜΣ στην Οικονομική Επιστήμη τη Διοικητική υποστήριξη και

Στο ΔΠΜΣ στα Πληροφοριακά Συστήματα του οποίου έχει τη Διοικητική υποστήριξη και

- Στο ΔΠΜΣ στην Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων

3.2.2 Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Στα παραπάνω τρία Δ.Π.Μ.Σ. μαζί με το Τμήμα ΟΕ συμμετέχουν: Το Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων και το Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής.

3.2.1. Τίτλος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Ο τίτλος του Προγράμματος είναι «Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην **Οικονομική Επιστήμη**» (ΔΠΜΣ στην ΟΕ).

Βασικά Χαρακτηριστικά του Προγράμματος:

Στο πρόγραμμα γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων Οικονομικών, Κοινωνικών, Διοικητικών, Πολυτεχνικών και Θετικών Επιστημών ΑΕΙ, τμημάτων ΤΕΙ καθώς και Ανωτάτων Στρατιωτικών Σχολών της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Υποψηφιότητα μπορούν να θέσουν και τελειόφοιτοι φοιτητές, οι οποίοι οφείλουν το πολύ μέχρι τρία (3) μαθήματα στην εξεταστική του Σεπτεμβρίου. Η αποδοχή ξένων μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται εφόσον προσκομίσουν την αναγνώριση του τίτλου του πτυχίου τους από το ΔΙ.Κ.Α.Τ.Σ.Α.

Η διάρκεια των σπουδών είναι τρία διδακτικά ακαδημαϊκά εξάμηνα όπου στο τρίτο πραγματοποιείται παράλληλα η συγγραφή Διπλωματικής Εργασίας. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθούν ανελλιπώς τις παραδόσεις, τα εργαστήρια και τις άλλες δραστηριότητες, που προβλέπονται για κάθε μάθημα ενώ υπάρχει και μέγιστος αριθμός απουσιών. Οι διαλέξεις δίδονται κυρίως στην ελληνική γλώσσα αλλά και στην αγγλική. Η πλειονότητα της βιβλιογραφίας είναι στην αγγλική γλώσσα, της οποίας η αναγνωρισμένη πιστοποίηση γνώσης αποτελεί κριτήριο επιλογής.

Το Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Οικονομική Επιστήμη δεν έχει δίδακτρα.

3.2.2. Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Στο Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Οικονομική Επιστήμη συμμετέχουν τρία Τμήματα του Πανεπιστημίου Μακεδονίας: Το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών, το οποίο είναι το επισπεύδων Τμήμα, το Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής και το Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων.

3.2.3. Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Οικονομική Επιστήμη στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;

Αντικείμενο του ΔΠΜΣ στην Οικονομική Επιστήμη αποτελεί η παροχή μεταπτυχιακού επιπέδου σπουδών στην Οικονομική Επιστήμη. Το Πρόγραμμα απευθύνεται σε όσους επιθυμούν ανώτατες ποιοτικές σπουδές, σε όσους επιθυμούν να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις και αναγνώριση για επιτυχή επαγγελματική σταδιοδρομία στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα και σε όσους επιθυμούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών. Οι βασικοί στόχοι του ΔΠΜΣ στην Οικονομική Επιστήμη είναι οι εξής:

1. Παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακών σπουδών στην οικονομική επιστήμη.
2. Η κατάρτιση οικονομολόγων με τις απαραίτητες δεξιότητες στην Εφαρμοσμένη Οικονομική έρευνα και Ανάλυση και υψηλό βαθμό αυτονομίας για επιτυχή σταδιοδρομία στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα.
3. Η δημιουργία του κατάλληλου υπόβαθρου για την επιτυχή μετάβαση του φοιτητή στις διδακτορικές σπουδές.
4. Η δημιουργία του απαραίτητου κλίματος για την προώθηση της ερευνητικής δραστηριότητας, στόχος που αποτελεί μία από τις προτεραιότητες του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών.

Ανταπόκριση του ΔΠΜΣ στην ΟΕ στους ανωτέρω στόχους.

1. Το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών έχει θέσει ως πρωταρχικό στόχο την ακαδημαϊκή αριστεία με βασικό άξονα την παροχή υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης. Το ΔΠΜΣ στην Οικονομική Επιστήμη καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την εκπλήρωση του στόχου αυτού δίνοντας έμφαση στην διδασκαλία των μαθημάτων. Η επιλογή των διδασκόντων γίνεται με μεγάλη προσοχή στη βάση τόσο της ερευνητικής όσο και της διδακτικής τους εμπειρίας. Οι διδάσκοντες καταβάλλουν προσπάθεια για την συνεχή βελτίωση και ανανέωση του εκπαιδευτικού υλικού των μαθημάτων, έτσι ώστε να παρέχεται η πλέον επίκαιρη και πλήρης γνώση και πληροφορία στους φοιτητές του Προγράμματος σε κάθε ένα από τα διδασκόμενα αντικείμενα. Η συνεχής ενασχόληση με την έρευνα των διδασκόντων, όπως αποδεικνύουν μεταξύ άλλων οι δημοσιευμένες εργασίες και η συμμετοχή σε συνέδρια, αποτελεί εχέγγυο για την έγκαιρη και έγκυρη ενημέρωση όσον αφορά την εξέλιξη στα διδασκόμενα αντικείμενα.
2. Έχει ειπωθεί ότι «όταν κανείς τελειώνει τον πρώτο κύκλο στα Οικονομικά είναι «απόφοιτος οικονομικής σχολής» ενώ όταν τελειώνει το μεταπτυχιακό είναι «οικονομολόγος». Η διαφορά έγκειται σαφώς στο ότι ο πρώτος κύκλος σπουδών

προσφέρει σημαντική ποσότητα γνώσεων, δε δίνει όμως τη δυνατότητα στο φοιτητή να προχωρήσει στη σύνθεσή τους. Τούτο συμβαίνει σε όλες τις χώρες και εκπαιδευτικά συστήματα διότι οφείλεται, κατ' αρχήν, στη φύση της γνώσης στα Οικονομικά, η οποία απαιτεί πρώτα την απόκτηση βασικών τεχνικών και γνώσεων και στη συνέχεια τη σύνθεσή τους και την απόκτηση της ικανότητας χρησιμοποίησής τους για την ανάλυση πραγματικών προβλημάτων.

Στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα η ανάγκη μεταπτυχιακών σπουδών είναι ενδεχομένως εντονότερη, δεδομένου ότι ο μεγάλος αριθμός φοιτητών του προπτυχιακού και οι χαλαρές συνθήκες παρακολούθησης που επικρατούν, αν για την απόκτηση γνώσεων είναι απλώς ανασταλτικοί παράγοντες, για τη σύνθεση γνώσεων είναι απαγορευτικοί. Το συμπέρασμα είναι ότι για την ανάπτυξη αυτόνομων οικονομολόγων είναι απαραίτητος ένας δεύτερος κύκλος σπουδών με χαρακτηριστικά τελείως διαφορετικά από αυτά του πρώτου.

Ο πρώτος στόχος του Τμήματος είναι και στόχος του ΔΠΜΣ, το οποίο έχει μεριμνήσει ώστε τόσο το πρόγραμμα σπουδών (βλ. κατωτέρω) όσο και οι συνθήκες διδασκαλίας να ανταποκρίνονται σ' αυτό το στόχο. Ως συνθήκες διδασκαλίας σχετικές με την επίτευξη του πρώτου στόχου αναφέρουμε

- Τάξεις με μικρό αριθμό φοιτητών
- Υποχρεωτική παρακολούθηση διαλέξεων
- Ενδιάμεσες εργασίες
- Εργαστήρια με πρακτικές εφαρμογές στις ποσοτικές μεθόδους

3. Ο υποψήφιος διδάκτορας ασχολείται με ένα θέμα στο οποίο εξειδικεύεται. Αυτό σημαίνει ότι δεν έχει ούτε το χρόνο ούτε το κίνητρο να εμβαθύνει στα υπόλοιπα πεδία της Οικονομικής Επιστήμης. Κάποιες βασικές γνώσεις βεβαίως τις έχει από τον πρώτο κύκλο σπουδών του, όμως οι γνώσεις αυτές δεν είναι αρκετές για ένα ενδεχομένως μελλοντικό μέλος ΔΕΠ το οποίο θα πρέπει να διδάξει πολλά μαθήματα πέραν του στενού αντικειμένου της διατριβής του. Το μεταπτυχιακό καλείται να παίξει ακριβώς αυτό το ρόλο της ενδιάμεσης γνώσης η οποία προσφέρει το απαραίτητο υπόβαθρο στον υποψήφιο διδάκτορα και είναι απαραίτητο εφόδιο για τον μέλλοντα καθηγητή. Το συγκεκριμένο Πρόγραμμα κρίνεται ότι ανταποκρίνεται επαρκώς στο στόχο αυτό δεδομένου ότι

- Το πρόγραμμα μαθημάτων δίνει τη δυνατότητα στο φοιτητή ο οποίος ενδιαφέρεται για διδακτορικές σπουδές να επιλέξει όλα τα μαθήματα τα οποία αποτελούν βασικό κορμό γνώσης για έναν υποψήφιο διδάκτορα.
- Ο νέος κανονισμός του διδακτορικού εκμεταλλεύεται την παρουσία των εξετάσεων του ΔΠΜΣ προκειμένου να ελέγξει και εξασφαλίσει ότι ο υποψήφιος ο οποίος προέρχεται από άλλα τμήματα ή/και άλλα Ιδρύματα έχει το απαραίτητο υπόβαθρο προκειμένου να συμπληρώσει τις διδακτορικές του σπουδές με επιτυχία.

4. Το ΔΜΠΣ στην ΟΕ έχοντας και το ίδιο ως στόχο την προώθηση της έρευνας, βοηθά σημαντικά την ανάπτυξη ερευνητικού κλίματος δημιουργώντας τις εξής συνθήκες

- Απαιτείται τα μαθήματα να καλύπτουν προωθημένα θέματα έρευνας και σύγχρονη βιβλιογραφία. Ως εκ τούτου, η ανάθεση έργου γίνεται σε μέλη ΔΕΠ τα οποία έχουν στενή σχέση με το αντικείμενο του μαθήματος και πρόσφατη ερευνητική παρουσία σ' αυτό. Με τον τρόπο αυτό παρέχεται η ευκαιρία στον ερευνητή και μέσα από το διδακτικό του έργο να ασχοληθεί με την ύλη και την καινούργια βιβλιογραφία που βρίσκεται κοντά στα ερευνητικά του ενδιαφέροντα.

- Ο ερευνητής μπορεί να παρουσιάσει και να αναλύσει την ύλη αυτή σε ένα κοινό το οποίο έχει το ενδιαφέρον και τη δυνατότητα να τον παρακολουθήσει. Οι ερωτήσεις και απορίες των φοιτητών αυτού του επιπέδου είναι συχνά βοηθητικές για τον διδάσκοντα-ερευνητή. Απαραίτητη προϋπόθεση στο σημείο αυτό είναι η επιλογή των φοιτητών με αυστηρά ακαδημαϊκά κριτήρια
- Μέσω της παρακολούθησης των φοιτητών και της ανάγκης προσαρμογής της ύλης την οποία πρέπει να διδάξουν, οι ερευνητές έρχονται σε επαφή μεταξύ τους και ανακαλύπτουν δυνατότητες συνεργασίας.
- Οι Διπλωματικές εργασίες συχνά αποτελούν μία πρώτη διερεύνηση ενός θέματος το οποίο ο ερευνητής μπορεί να αναπτύξει περαιτέρω.

Με βάση τα ανωτέρω, κρίνεται ότι το ΔΠΜΣ στην Οικονομική Επιστήμη ανταποκρίνεται επαρκώς στους στόχους του τμήματος υποδοχής του και τις απαιτήσεις της κοινωνίας.⁷

3.2.3.1 Υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης αυτής; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Παρότι δεν υπάρχουν θεσμοθετημένες διαδικασίες ελέγχου όσον αφορά την ανταπόκριση του ΔΠΜΣ στους παραπάνω στόχους, μια γενική εικόνα της αποτελεσματικότητας του ΔΠΜΣ συνάγεται από τα δεδομένα που συγκεντρώνονται και τα οποία παρουσιάζονται στην Έκθεση. Τέτοια δεδομένα είναι, μεταξύ άλλων, το παραγόμενο ερευνητικό έργο των διδασκόντων στο ΔΠΜΣ, ο αριθμός αιτήσεων στο Πρόγραμμα και ο αριθμός των αποφοίτων που συνεχίζουν τις σπουδές τους σε επίπεδο διδακτορικού διπλώματος. Παρότι τα δεδομένα αυτά συζητούνται στα πλαίσια της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής (ΕΔΕ) του Προγράμματος και λαμβάνονται υπόψη στην αξιολόγηση και στις προτάσεις βελτίωσής του, η πιο συστηματική παρακολούθησή τους σε τακτά διαστήματα αποτελεί μελλοντικό μας στόχο ώστε να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών ελέγχου.

3.2.3.2 Υπάρχουν διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Παρότι δεν υπάρχει θεσμοθετημένη διαδικασία αξιολόγησης, στα πλαίσια της ΕΔΕ διεξάγεται σε ετήσια βάση αξιολόγηση του Προγράμματος με εισήγηση του Διευθυντή του Προγράμματος, ο οποίος μεταφέρει τις απόψεις των διδασκόντων. Η διαδικασία αξιολόγησης έχει οδηγήσει σε σημαντικές αλλαγές τόσο στο Πρόγραμμα Σπουδών (κατά το ακαδημαϊκό έτος 2005-06) όσο και στον κανονισμό του Προγράμματος (κατά το ακαδημαϊκό έτος 2006-07). Οι αλλαγές αυτές αποφασίστηκαν στην ΕΔΕ του Προγράμματος και μετά από ενημέρωση της Γ.Σ.Ε.Σ προωθήθηκαν για έγκριση στα αρμόδια όργανα του Πανεπιστημίου. Επιπλέον, στη βάση συζητήσεων στην ΕΔΕ του Προγράμματος σχεδιάζονται και νέες παρεμβάσεις

⁷ Ασχοληθήκαμε με την ανταπόκριση του ΔΠΜΣ ως προς τους στόχους του τμήματος Οικονομικών Επιστημών (τμήμα υποδοχής) και όχι των άλλων τμημάτων που συμμετέχουν επειδή το εν λόγω τμήμα είναι αυτό που επωμιζέται το συντριπτικά σημαντικότερο μέρος του κόστους του Προγράμματος.

επικαιροποίησης του Προγράμματος Σπουδών και του Κανονισμού του Προγράμματος για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

3.2.3.3 Πώς δημοσιοποιείται το Πρόγραμμα Σπουδών;

Το Πρόγραμμα Σπουδών δημοσιοποιείται ηλεκτρονικά μέσω του ιστοτόπου του Πανεπιστημίου και έντυπα μέσω του Οδηγού Σπουδών.

3.2.3.4 Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας όσων απέκτησαν τίτλο Μεταπτυχιακών Σπουδών από το Τμήμα;

Προς το παρόν δεν υπάρχει συστηματική παρακολούθηση της επαγγελματικής πορείας των αποφοίτων του Προγράμματος. Έχει συζητηθεί η δημιουργία συλλόγου αποφοίτων του Προγράμματος στο άμεσο μέλλον.

3.2.4. Πώς κρίνετε τη δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του προγράμματος σπουδών;

Το Πρόγραμμα Σπουδών έχει δομηθεί με τρόπο ώστε να ανταποκρίνεται στους βασικούς του στόχους, όπως αυτοί περιγράφηκαν παραπάνω. Πριν προχωρήσουμε στην περιγραφή και αξιολόγηση της δομής του προγράμματος θεωρούμε σημαντικό να εξειδικεύσουμε τους στόχους του προγράμματος στα στοιχεία εκείνα που έχουν οδηγήσει στην υπάρχουσα δομή του Προγράμματος.

1. Παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακών σπουδών
  - Οι διδάσκοντες σε κάθε μάθημα επιλέγονται σύμφωνα με την αποδεδειγμένη ερευνητική τους δραστηριότητα στο συγκεκριμένο αντικείμενο
2. Παραγωγή εξειδικευμένων οικονομολόγων
  - Ο απόφοιτος του Μεταπτυχιακού πρέπει να γνωρίζει πολύ καλά
    - Τη βασική Οικονομική Θεωρία
    - Τις βασικές Ποσοτικές Μεθόδους
    - Την προωθημένη έρευνα και σύγχρονες τεχνικές της κατεύθυνσης την οποία έχει επιλέξει και ειδικότερα της περιοχής στην οποία γράφει την εργασία του
3. Επιλογή και προετοιμασία φοιτητών για Διδακτορικές Σπουδές
  - Ο υποψήφιος διδάκτορας πρέπει να γνωρίζει σε βάθος
    - Όλη την Οικονομική Θεωρία
    - Τις Ποσοτικές Μεθόδους
    - Την προωθημένη έρευνα και σύγχρονες τεχνικές της κατεύθυνσης την οποία έχει επιλέξει και ειδικότερα περιοχής στην οποία γράφει την εργασία του
4. Προαγωγή της έρευνας
  - Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα προάγει την έρευνα στο Τμήμα μέσω
    - Της διδασκαλίας και συζήτησης προηγμένων θεμάτων έρευνας
    - Των Διπλωματικών Εργασιών

Περιγραφή της δομής

Τα βασικά στοιχεία της δομής του Προγράμματος Σπουδών είναι τα εξής:

- **Κατευθύνσεις**

Το ΔΠΜΣ οδηγεί στην απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (ΜΔΕ) στις εξής δύο κατευθύνσεις:

1. Οικονομικής Θεωρίας και Πολιτικής (πρώτη κατεύθυνση)
2. Εφαρμοσμένης Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής (δεύτερη κατεύθυνση)

Το πρόγραμμα σπουδών διαρκεί τρία (3) εξάμηνα κατά την διάρκεια των οποίων οι φοιτητές πρέπει να συμπληρώσουν επιτυχώς δέκα μαθήματα και την Διπλωματική Εργασία τους.

ο **Μαθήματα**

Από τα δέκα (10) μαθήματα τα επτά (7) είναι υποχρεωτικά, εκ των οποίων τα

- Τέσσερα (4) είναι κοινά για τις δύο κατευθύνσεις (κορμού), ενώ τα
- τρία (3) είναι ειδικά για την κάθε κατεύθυνση.

Για τη συμπλήρωση των μαθημάτων, οι φοιτητές επιλέγουν άλλα τρία (3) μαθήματα από τα προσφερόμενα ανά εξάμηνο. Τα μαθήματα επιλογής διδάσκονται εφόσον επιλεγούν από τέσσερεις (4) τουλάχιστον μεταπτυχιακούς φοιτητές.

ο **Διπλωματική Εργασία**

Η Διπλωματική Εργασία ισοδυναμεί με δύο μαθήματα.

Ανταπόκριση της Δομής προς τους Σκοπούς του Προγράμματος

- ο Τα τέσσερα (4) μαθήματα βασικού κορμού αποσκοπούν στο να εφοδιάσουν το φοιτητή με τις βασικές γνώσεις Οικονομικής Θεωρίας και Ποσοτικών Μεθόδων.⁸
- ο Τα τρία (3) υποχρεωτικά μαθήματα της κατεύθυνσης εξειδικεύουν περεταίρω το φοιτητή στην Εφαρμοσμένη Οικονομική Θεωρία (πρώτη κατεύθυνση) ή στις Ποσοτικές Μεθόδους (δεύτερη κατεύθυνση).⁹
- ο Τα τρία μαθήματα επιλογής βοηθούν το φοιτητή να εξερευνήσει συγκεκριμένες εφαρμογές στην κατεύθυνσή του ή να πάρει συμπληρωματικές γνώσεις από την άλλη κατεύθυνση, ώστε τελικώς να επιλέξει τον τομέα στον οποίο θα εκπονήσει την εργασία του.
- ο Αν ο φοιτητής σχεδιάζει τη μετάβασή του προς Διδακτορικές Σπουδές, συνιστάται να παρακολουθήσει Μικροοικονομική Θεωρία II, Μακροοικονομική Θεωρία II και Οικονομετρία II, όποια κατεύθυνση κι αν ακολουθεί.
- ο Η εκπόνηση της Διπλωματικής Εργασίας συμπληρώνει την εκπαίδευση μέσω
  - Βιβλιογραφικής έρευνας η οποία οδηγεί στην περεταίρω εξειδίκευση του φοιτητή σε ένα συγκεκριμένο τομέα της επιστήμης
  - Της εκπόνησης ενός θεωρητικού ή/και της εκτίμησης ενός εμπειρικού υποδείγματος, οδηγώντας το φοιτητή στην εξοικείωση με τις τεχνικές του τομέα τον οποίο έχει επιλέξει
  - Της συγγραφής του τελικού δοκιμίου η οποία εξοικειώνει το φοιτητή με τους κανόνες συγγραφής επιστημονικού πονήματος.

Στοιχεία συνεκτικότητας

⁸ Τα μαθήματα αυτά είναι : Μικροοικονομία I, Μακροοικονομία I, Μαθηματικά, Οικονομετρία I.

⁹ Για την κατεύθυνση Οικονομικής Θεωρίας και Πολιτικής τα μαθήματα αυτά είναι : Μικροοικονομία II, Μικροοικονομία II, Βιομηχανική Οργάνωση. Για την κατεύθυνση Εφαρμοσμένης Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής είναι : Οικονομετρία II, Αγορές Χρήματος-Κεφαλαίου, Διεθνής Χρηματοδότηση.

Καθώς το σύνολο των εφαρμοσμένων μαθημάτων, είτε αυτά είναι υποχρεωτικά για κάθε μία κατεύθυνση είτε είναι επιλογής, απαιτεί γνώση των βασικών στοιχείων Οικονομικής Θεωρίας και τη χρήση βασικών εργαλείων ανάλυσης, έχει επιλεγεί η πυραμιδωτή ανάπτυξη του Προγράμματος Σπουδών. Στόχος της επιλογής αυτής είναι η επίτευξη της μέγιστης συνεκτικότητας του Προγράμματος Σπουδών. Παρότι δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα, το Πρόγραμμα είναι διαρθρωμένο ώστε:

- Τα βασικά μαθήματα διδάσκονται πριν από τις εφαρμογές στις οποίες είναι απαραίτητα
- Η επιλογή κατεύθυνσης γίνεται μετά το πρώτο εξάμηνο
- Ο φοιτητής παίρνει τα μαθήματα ελεύθερης επιλογής κυρίως στο Γ' εξάμηνο (αν και υπάρχει δυνατότητα παρακολούθησης τέτοιων μαθημάτων και νωρίτερα)

Στοιχεία λειτουργικότητας

Στο σημείο αυτό πρέπει να τονισθούν δύο σημαντικά στοιχεία του ΔΠΜΣ στην Οικονομική Επιστήμη:

- Πρόκειται για ένα Πρόγραμμα χωρίς δίδακτρα
- Λόγω των υψηλών απαιτήσεων του απευθύνεται σε σχετικά περιορισμένο αριθμό φοιτητών

Το πρώτο εκ των ανωτέρω συνεπάγεται ότι δεν υπάρχουν αμοιβές, επιπλέον του μισθού, για τους καθηγητές που διδάσκουν στο Πρόγραμμα. Κατά συνέπεια, η ανάθεση έργου στο Μεταπτυχιακό περιορίζει τους διαθέσιμους πόρους του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών για τα μαθήματα του Προπτυχιακού του Κύκλου Σπουδών. Εξάλλου, ενώ η έκταση του ρεπερτορίου μαθημάτων επιλογής αποτελεί σημαντικό κριτήριο της ποιότητας ενός Προγράμματος, ο μικρός αριθμός φοιτητών δημιουργεί δυσκολίες στην προσφορά μεγάλου αριθμού μαθημάτων επιλογής. Στο αντίθετο άκρο, η ύπαρξη υποχρεωτικών μαθημάτων κοινών για όλους τους φοιτητές μπορεί να οδηγήσει σε τμήματα με υπερβολικά μεγάλο αριθμό φοιτητών, δυσκολεύοντας έτσι την ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Λαμβάνοντας αυτές τις παραμέτρους υπ' όψιν, η δομή του Προγράμματος προσπαθεί να εξασφαλίσει:

- Μικρό σχετικά αριθμό φοιτητών ανά μάθημα. Στην κατεύθυνση αυτή βοηθάει το ότι οι φοιτητές διαχωρίζονται στις κατευθύνσεις ήδη από το δεύτερο εξάμηνο και ως εκ τούτου, από το δεύτερο εξάμηνο οι φοιτητές μοιράζονται σε διαφορετικά μαθήματα.
- Ευελιξία στις επιλογές των φοιτητών. Οποιοδήποτε υποχρεωτικό μάθημα της μη επιλεγείσας κατεύθυνσης μπορεί ο φοιτητής να το παρακολουθήσει ως μάθημα επιλογής.
- Μεγάλο ρεπερτόριο μαθημάτων επιλογής.

Για να επιτευχθούν οι παραπάνω στόχοι με την ελάχιστη δυνατή επιβάρυνση του Τμήματος σε όρους διδασκόντων, το Πρόγραμμα Σπουδών έχει σχεδιαστεί με τρόπο ώστε:

- ο Ο κύριος όγκος των μαθημάτων επιλογής προσφέρεται κατά το χειμερινό εξάμηνο, ώστε να μπορούν να τα παρακολουθήσουν φοιτητές όχι μόνο του Γ' εξαμήνου, αλλά και από το Α' εξάμηνο (όσοι επιθυμούν)
- ο Κατά το εαρινό εξάμηνο τα πρόσθετα μαθήματα επιλογής είναι περιορισμένα και οι επιλογές περιορίζονται σε ένα από τα υποχρεωτικά μαθήματα της άλλης κατεύθυνσης.

Τέλος, οι φοιτητές είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθούν ανελλιπώς τις παραδόσεις και τα εργαστήρια κάθε μαθήματος. Το όριο απουσιών που δικαιούται ο κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής είναι έως τέσσερις (4) συναντήσεις. Απουσίες δεν δικαιολογούνται. Η υπέρβαση του αριθμού τεσσάρων απουσιών σε ένα οποιοδήποτε (υποχρεωτικό ή επιλογής) μάθημα, αφαιρεί το δικαίωμα εξέτασης από τον φοιτητή και οδηγεί στην επανάληψη της παρακολούθησης του μαθήματος αυτού.

Σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω η δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του Προγράμματος κρίνεται ότι ανταποκρίνονται πολύ ικανοποιητικά στους στόχους του, ιδίως αν ληφθούν υπ' όψιν οι περιορισμοί τους οποίους συνεπάγονται τα δύο βασικά χαρακτηριστικά του Προγράμματος (απουσία αμοιβών, μικρός αριθμός φοιτητών).

3.2.4.1 Ποιό είναι το ποσοστό των μαθημάτων κορμού / ειδίκευσης / κατευθύνσεων στο σύνολο των μαθημάτων;

Μαθήματα Κορμού: 18,18%
 Μαθήματα Κατευθύνσεων: 45,45%
 Μαθήματα Ειδίκευσης: 36,36%

3.2.4.2 Ποιό είναι το ποσοστό των υποχρεωτικών μαθημάτων / μαθημάτων υποχρεωτικής επιλογής / μαθημάτων ελεύθερης επιλογής στο σύνολο των μαθημάτων;

Υποχρεωτικά Μαθήματα: 40%
 Μαθήματα Υποχρεωτικής Επιλογής: 30%
 Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής: 30%

3.2.4.3 Ποιά είναι η ποσοστιαία σχέση μεταξύ μαθημάτων υποβάθρου, μαθημάτων επιστημονικής περιοχής, μαθημάτων γενικών γνώσεων και μαθημάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων στο σύνολο των μαθημάτων;

Μαθήματα Υποβάθρου: 20%
 Μαθήματα Ανάπτυξης Δεξιοτήτων:¹⁰ 20%
 Μαθήματα Επιστημονικής Περιοχής: 60%
 Μαθήματα Γενικών Γνώσεων: 0%

---

¹⁰ Μαθήματα που αφορούν την χρήση εργαλείων και πιο συγκεκριμένα τα μαθήματα Μαθηματικά και Οικονομετρία Ι.

3.2.4.4 Πώς κατανέμεται ο χρόνος μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας, ασκήσεων, εργαστηρίων, άλλων δραστηριοτήτων;

Κατά μέσο όρο στο σύνολο των μαθημάτων ο χρόνος κατανέμεται περίπου στο 60-70% για θεωρητική διδασκαλία και το υπόλοιπο για εργαστήρια ή/και ασκήσεις. Προφανώς σε μερικά μαθήματα, όπως η Οικονομετρία I και II αφιερώνεται μεγαλύτερος του μέσου όρου χρόνος σε εργαστήρια, ενώ σε άλλα μαθήματα προέχει η θεωρητική διδασκαλία χωρίς εργαστήρια αλλά με ασκήσεις. Σε αρκετά μαθήματα και ιδιαίτερα στα μαθήματα κορμού γίνονται επιπλέον φροντιστηριακά μαθήματα από διδακτορικούς φοιτητές.

3.2.4.5 Πώς οργανώνεται και συντονίζεται η ύλη μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχει επικάλυψη ύλης μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχουν κενά ύλης; Είναι ορθολογική η έκταση της ύλης των μαθημάτων; Υπάρχει διαδικασία επανεκτίμησης;

Γίνεται κάθε δυνατή προσπάθεια για την αποφυγή αλληλοεπικαλύψεων στην ύλη των μαθημάτων. Η ύλη ορίζεται στο αναλυτικό πρόγραμμα (syllabus) κάθε μαθήματος το οποίο υποβάλλεται στη Γραμματεία του ΔΠΜΣ και μοιράζεται στους φοιτητές. Το syllabus περιέχει τουλάχιστον το στόχο του μαθήματος, το σύνολο της διδακτέας ύλης διαρθρωμένης ανά διάλεξη και τη βιβλιογραφία. Αλλαγές στην ύλη ενός μαθήματος γίνονται μετά από συνεννόηση με τους διδάσκοντες μαθημάτων σε παραπλήσια αντικείμενα.

3.2.4.6 Εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων; Πόσο λειτουργικό είναι;

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, παρότι δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα, η δομή του προγράμματος σπουδών είναι τέτοια ώστε τα μαθήματα κορμού να διδάσκονται πριν από όλα τα άλλα μαθήματα.

3.2.5. Πως κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Η επιλογή των μεθόδων αξιολόγησης και η βαθμολογία του μαθήματος είναι ευθύνη του κάθε διδάσκοντος. Παρότι δεν υπάρχει συγκεκριμένος κανονισμός, στο σύνολο των μαθημάτων οι φοιτητές αξιολογούνται στη βάση δύο τουλάχιστον στοιχείων αξιολόγησης (για παράδειγμα είτε πρόοδος και τελική εξέταση, είτε εργασίας και τελικής εξέτασης). Η μέθοδος αξιολόγησης συμπεριλαμβάνεται στο syllabus του μαθήματος και ως εκ τούτου υποβάλλεται στην Γραμματεία του ΔΠΜΣ και είναι σε γνώση των φοιτητών από την αρχή του κάθε μαθήματος.

Η αξιολόγηση των επιδόσεών τους γίνεται σε κλίμακα από το 5 έως το 10, συμπεριλαμβανομένων και των μισών, δηλαδή 5, 5½, 6, 6½, κλπ. Φοιτητές οι οποίοι συμπληρώνουν βαθμολογία μικρότερη του 5 (οριζόμενη ως E) υποχρεούνται να επαναλάβουν το μάθημα. Οι φοιτητές έχουν δικαίωμα μόνο μίας επανεξέτασης σε κάθε μάθημα. Αν αποτύχουν και στην επανεξέταση, διαγράφονται από το Πρόγραμμα. Πέραν του περιορισμού σε μία επανεξέταση ανά μάθημα, υπάρχουν περιορισμοί και στον αριθμό μαθημάτων που ο φοιτητής μπορεί να αποτύχει και να

επανεξεταστεί στο σύνολο των μαθημάτων ανά εξάμηνο και στο σύνολο των μαθημάτων των δύο πρώτων εξαμήνων. Συγκεκριμένα, ο κάθε φοιτητής έχει δικαίωμα αποτυχίας και επανεξέτασης το πολύ σε δύο μαθήματα ανά εξάμηνο και σε όχι περισσότερα των τριών (3) συνολικώς εκ των επτά (7) μαθημάτων των δύο πρώτων εξαμήνων. Σε περίπτωση που ο αριθμός αποτυχιών στην πρώτη εξέταση υπερβαίνει τα ανωτέρω, ο φοιτητής διαγράφεται από το Πρόγραμμα. Επιπλέον, μετά και την επανεξέταση των μαθημάτων των δύο πρώτων εξαμήνων, ο φοιτητής πρέπει να διατηρεί μέσο όρο γενικής βαθμολογίας κατ' ελάχιστον έξι, ειδάλτως διαγράφεται από το Πρόγραμμα. Οι φοιτητές έχουν δικαίωμα να διαγράψουν τον βαθμό ορισμένων (όχι περισσότερων από τρία συμπεριλαμβανομένων και αυτών στα οποία ο φοιτητής είναι υποχρεωμένος να επανεξετασθεί λόγω αποτυχίας) μαθημάτων και να ζητήσουν την επανεξέτασή τους σε αυτά με σκοπό την βελτίωση του μέσου όρου της βαθμολογίας τους.

Το εξεταστικό σύστημα όπως περιγράφεται παραπάνω μπορεί να χαρακτηριστεί σχετικά αυστηρό, αλλά έχει στόχο να βοηθήσει τους φοιτητές του Προγράμματος τόσο ατομικά όσο και ως σύνολο, παρέχοντάς τους τα απαραίτητα μηνύματα όσο το δυνατόν πιο γρήγορα. Δηλαδή, το εξεταστικό σύστημα πέρα από τους βασικούς στόχους της σωστής αξιολόγησης των φοιτητών με βάση την απόδοσή τους και της δημιουργίας κινήτρων, εξυπηρετεί και την έγκαιρη προειδοποίηση των φοιτητών οι οποίοι έχουν πρόβλημα να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του Προγράμματος. Οι προειδοποιήσεις αυτές οδηγούν είτε στην βελτίωση της προσπάθειας και της απόδοσης του φοιτητή και τη συνέχιση των σπουδών του στο Πρόγραμμα, είτε στον αποκλεισμό του φοιτητή στην περίπτωση που δεν είναι δυνατή η βελτίωση. Με τον τρόπο αυτό ωφελούνται τόσο οι φοιτητές οι οποίοι αδυνατούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις, καθώς δε χάνουν χρόνο, όσο και οι υπόλοιποι φοιτητές καθώς δε μειώνεται το επίπεδο σπουδών και δεν παρακωλύεται η πρόοδός τους. Με βάση την εμπειρία των τελευταίων ετών (μετά την αλλαγή του κανονισμού), είναι βέβαιον ότι το εξεταστικό σύστημα ανταποκρίνεται στους σκοπούς του Προγράμματος όπως αυτοί παρουσιάστηκαν παραπάνω.

3.2.5.1 Εφαρμόζονται, και σε ποιά έκταση, πολλαπλοί (σε είδος και χρόνο) τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών; Ποιοι συγκεκριμένα;

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω σε όλα τα μαθήματα εφαρμόζονται τουλάχιστον δύο μέθοδοι αξιολόγησης, οι οποίες επιλέγονται μεταξύ των: ενδιάμεσες και τελικές εξετάσεις, ασκήσεις και προβλήματα προς επίλυση εκτός τάξης (take home problem and question sets), παρουσιάσεις και εργασίες.

3.2.5.2 Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών;

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, υπεύθυνος για την βαθμολόγηση είναι ο διδάσκων. Στην πλειονότητα των περιπτώσεων και όπου το επιτρέπει η μέθοδος αξιολόγησης, οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να μελετήσουν και να συζητήσουν με τον διδάσκοντα τις απαντήσεις στα θέματα των εξετάσεων, και των problem sets. Σε περίπτωση που

κάποιος φοιτητής επιθυμεί μπορεί να έχει πρόσβαση στο γραπτό του και να συζητήσει τη βαθμολογία που έλαβε με τον διδάσκοντα. Επίσης σε περίπτωση που το επιθυμεί μπορεί να ζητήσει την επαναξιολόγηση του γραπτού του.

3.2.5.3 Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης της εξεταστικής διαδικασίας και ποιά είναι αυτή;

Η ΔΕ του Προγράμματος εξετάζει και επικυρώνει τις βαθμολογίες κάθε εξαμήνου, βασισόμενη κυρίως στις κατανομές της βαθμολογίας.

3.2.5.4 Πόσο διαφανής είναι η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της μεταπτυχιακής εργασίας;

Οι φοιτητές μπορούν να έρθουν σε επαφή με διδάσκοντες του Προγράμματος ή άλλα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος και μετά από συνεννόηση να προτείνουν στην ΕΔΕ τον επιβλέποντα και θέμα της μεταπτυχιακής τους εργασίας. Ο επιβλέπων ορίζεται κατόπιν συμφωνίας του με το φοιτητή και έγκρισης της ΕΔΕ. Ο Επιβλέπων Καθηγητής έχει την κύρια ευθύνη να κατευθύνει και να βοηθά τον φοιτητή κατά την διάρκεια της έρευνας και συγγραφής της εργασίας. Επικουρικά λειτουργούν και οι δύο βαθμολογητές της εργασίας, των οποίων η κύρια ευθύνη είναι να συμβάλλουν στην αξιολόγηση της εργασίας. Οι βαθμολογητές προτείνονται από τον επιβλέποντα, με βάση τα γνωστικά αντικείμενα, και εγκρίνονται από την ΕΔΕ. Ο τελικός βαθμός της εργασίας συνδυάζει τις αξιολογήσεις του επιβλέποντος και των δύο βαθμολογητών.

3.2.5.5 Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας για τη μεταπτυχιακή εργασία;

Καθώς οι εργασίες αφορούν διαφορετικές ερευνητικές περιοχές, δεν είναι δυνατόν να υπάρξουν πολύ συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας. Ισχύουν βέβαια οι βασικοί κανόνες συγγραφής εργασιών, όσον αφορά το περιεχόμενο, τη μέθοδο χρήσης αναφορών, τη βιβλιογραφία, κλπ. Ο επιβλέπων θέτει τις συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας με βάση τις οποίες βαθμολογεί την εργασία τόσο αυτός όσο και οι δύο άλλοι βαθμολογητές. Η τελευταία αναθεώρηση του Προγράμματος Σπουδών μείωσε τη βαρύτητα της μεταπτυχιακής εργασίας σχετικά με τα μαθήματα. Ως εκ τούτου γίνονται δεκτές μεταπτυχιακές εργασίες βιβλιογραφικής έρευνας, αν και πολλές εργασίες περιέχουν πρωτογενή έρευνα. Στη μελετώμενη αναθεώρηση του Προγράμματος Σπουδών υπάρχει η σκέψη για μετατόπιση βαρύτητας από τα μαθήματα προς την μεταπτυχιακή εργασία.

3.2.6. Πώς κρίνετε τη χρηματοδότηση του ΔΠΜΣ στην ΟΕ

Το Πρόγραμμα λειτουργεί χωρίς δίδακτρα και με την ελάχιστη δυνατή επιβάρυνση του Κρατικού Προϋπολογισμού καθώς οι διδάσκοντες δεν αποζημιώνονται για τη συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα.

3.2.6.1 Ποιές είναι οι πηγές χρηματοδότησης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Το Πρόγραμμα υποστηρίζεται εμμέσως από το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας (κτίριο, βιβλιοθήκες, εργαστήρια Η/Υ, δαπάνες ρεύματος, θέρμανσης, καθαρισμού, ύδρευσης κλπ.).

3.2.6.2 Πώς χρησιμοποιούνται οι πόροι που διατίθενται στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Το ετήσιο κόστος του προγράμματος εκτιμάται ότι ανέρχεται σε 23.000€ το οποίο αναλύεται ως εξής:

✓ Αγορά βιβλίων και περιοδικών	3.000€
✓ Αναλώσιμα	2.000€
✓ Υλικοτεχνική Υποδομή (αγορά ηλεκτρονικών υπολογιστών κτλ.)	5.000€
✓ Αποζημίωση επισκεπτών καθηγητών αναγνωρισμένου κύρους για να διδάξουν στο Πρόγραμμα	4.000€
✓ Περιορισμένου αριθμού υποτροφιών για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές	6.000€
✓ Έξοδα μετακίνησης και προβολής	3.000€

3.2.6.3 Πώς εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Παρά το χαμηλό κόστος του Προγράμματος, η βιωσιμότητα του δεν είναι δεδομένη καθώς εξαρτάται από δύο βασικά στοιχεία:

Την κάλυψη των εξόδων της απαραίτητης γραμματειακής υποστήριξης (του μισθού μίας γραμματέως) τα οποία έως τώρα καλυπτόταν από κονδύλια του Πανεπιστημίου. Με δεδομένα τα προβλήματα εξεύρεσης πόρων που παρουσιάζονται εξαιτίας της οικονομικής κρίσης, η κάλυψη αυτή κινδυνεύει περισσότερο από ποτέ. Είναι πολύ σημαντικό να εξευρεθούν πόροι ώστε να εξασφαλιστεί η συνεχής κάλυψη των εξόδων αυτών.

Την κάλυψη των εξόδων εξωτερικών του Τμήματος διδασκόντων. Για να είναι δυνατή η κάλυψη όλων των μαθημάτων του Προγράμματος στο υψηλό επίπεδο που απαιτείται να βρίσκονται τα μαθήματα του Μεταπτυχιακού, σε κάποιες περιπτώσεις απαιτείται η συνεργασία με μέλη ΔΕΠ από άλλα τμήματα ή και Ιδρύματα. Δυστυχώς στις περιπτώσεις αυτές είναι αδύνατο να εξευρεθούν πόροι για την αμοιβή των εξωτερικών διδασκόντων και στις περιπτώσεις μελών ΔΕΠ Ιδρυμάτων εκτός Θεσσαλονίκης υπάρχει δυσκολία εξεύρεσης πόρων για την κάλυψη των εξόδων μετακίνησης. Επομένως είναι απαραίτητο να εξευρεθούν πόροι για την αποζημίωση εξόδων μετακίνησης και αμοιβής μελών ΔΕΠ εκτός του Τμήματος.

Λαμβάνοντας υπόψη τις παραπάνω δυσκολίες καθώς επίσης και το γεγονός ότι τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών μειώνονται χωρίς προοπτική άμεσων νέων προσλήψεων, σχεδιάζονται οι παρακάτω ενέργειες. Στο άμεσο μέλλον (με στόχο την ισχύ τους από το ακαδημαϊκό έτος 2012-13) θα προταθούν μεταβολές στο Πρόγραμμα Σπουδών ώστε να περιοριστεί ο αριθμός μαθημάτων, χωρίς να επηρεαστεί ουσιαστικά η ποιότητα του προγράμματος. Μεσοπρόθεσμα θα προταθεί η καταβολή παραβόλου κατάθεσης υποψηφιότητας για είσοδο στο Πρόγραμμα καθώς επίσης και καταβολή ενός εφάπαξ ποσού για την παρακολούθηση του Προγράμματος. Τα έσοδα θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για την κάλυψη των λειτουργικών εξόδων του Προγράμματος όπως αυτά περιγράφηκαν παραπάνω.

3.2.7. Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών;

Καθώς το ΔΠΜΣ είναι ένα ιδιαίτερος απαιτητικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, η διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών έχει στόχο να διασφαλίσει ότι οι επιτυχόντες καλύπτουν τις παρακάτω βασικές απαιτήσεις:

- Πολύ καλές βασικές γνώσεις στα Οικονομικά και τις Ποσοτικές Μεθόδους
- Ανεπτυγμένη αναλυτική σκέψη
- Πολύ καλή γνώση της Αγγλικής καθώς
  - Το σύνολο της βιβλιογραφίας είναι στην Αγγλική
  - Από τον κανονισμό η γλώσσα διδασκαλίας του κάθε μαθήματος είναι επιλογή του διδάσκοντα
  - Η τελική εργασία μπορεί να γραφεί και στην Αγγλική

3.2.7.1 Ποιά είναι η συγκεκριμένη διαδικασία επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών;

Τα βασικά στοιχεία της διαδικασίας επιλογής είναι τα εξής:¹¹

Απαραίτητες προϋποθέσεις για τη συμμετοχή στη διαδικασία εισαγωγής είναι

- Κατοχή τίτλου ΑΕΙ ή ΤΕΙ
- Επαρκής γνώση της Αγγλικής¹²

---

¹¹ Λεπτομερής περιγραφή της διαδικασίας εισαγωγής βρίσκεται στον Οδηγό Σπουδών και την ιστοσελίδα του Προγράμματος.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές επιλέγονται κατόπιν εξετάσεων στα τρία βασικά γνωστικά αντικείμενα του Προγράμματος

- Μικροοικονομία
- Μακροοικονομία
- Μαθηματικά – Στατιστική (εξετάζονται μαζί με συμψηφισμό των δύο μερών).

Στις εξετάσεις αυτές δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στο αδιάβλητο της διαδικασίας, τόσο κατά τη διεξαγωγή όσο και τη διόρθωση τους. Για τους λόγους αυτούς τα θέματα συντάσσονται από πολλούς καθηγητές και διορθώνονται με σκεπασμένο το όνομα του υποψήφιου.

3.2.7.2 Με ποιά συγκεκριμένα κριτήρια επιλέγονται οι μεταπτυχιακοί φοιτητές;

Η τελική κρίση γίνεται από την ΕΔΕ η οποία κατατάσσει τους φοιτητές ανάλογα με το «μέσο όρο εισαγωγής» ο οποίος συνίσταται στα εξής

- Γενικός μέσος όρος πτυχίου : 40%
- Μέσος όρος των ανωτέρω εξετάσεων : 60%

Φοιτητές με μέσο όρο μεγαλύτερο ή ίσο του 5 και μέσο όρο εξετάσεων όχι κατώτερο του 4 γίνονται συνήθως δεκτοί. Ανάλογα με τις ανάγκες του Προγράμματος η ΕΔΕ μπορεί να επιλέξει και φοιτητές με μέσο όρο κάτω του 5, τηρώντας πάντα τη σειρά κατάταξης. Δεν προβλέπεται συνέντευξη με τον υποψήφιο.

3.2.7.3 Ποιό είναι το ποσοστό αποδοχής υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών;

Όπως γίνεται φανερό από τα στοιχεία του Πίνακα 4¹³ (αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)), τόσο ο αριθμός αιτήσεων όσο και ο αριθμός των φοιτητών που γίνονται αποδεκτοί και εγγράφονται στο πρόγραμμα αυξάνεται συνεχώς τα τελευταία έξι χρόνια με εξαίρεση το τελευταίο έτος. Την περίοδο αυτή το ποσοστό αποδοχής κυμάνθηκε από 32,5% έως και 51%, ενώ το τελευταίο έτος το ποσοστό αποδοχής ήταν 37%.

3.2.7.4 Πώς δημοσιοποιείται η διαδικασία, τα κριτήρια και τα αποτελέσματα της επιλογής φοιτητών;

---

¹² Η γνώση της Αγγλικής αποδεικνύεται με Proficiency Cambridge ή Michigan, ή TOEFL 213 και άνω στο Computer Based Testing ή 79 και άνω στο Internet Based Testing ή 550 και άνω στο Paper-Based Testing ή IELTS, 5,5 και άνω, τα αποτελέσματα των οποίων κατοχυρώνονται για τέσσερα έτη, ή Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας, επίπεδο Γ2 «άριστη γνώση», ή εάν υπάρχει, αποδεικτικό λήψης πτυχίου από Αγγλόφωνο Πανεπιστήμιο.

¹³ Βλ. Επιτομή στοιχείων του Τμήματος (Ενότητα 11)

Η διαδικασία και τα κριτήρια της επιλογής φοιτητών αναρτώνται στο διαδίκτυο και δημοσιεύονται στον ημερήσιο τύπο. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται στους υποψήφιους από την Γραμματεία του Προγράμματος.

3.2.7.5 Πώς διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής φοιτητών;

Το σύστημα επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών είναι σχετικά απλό, βοηθάει να τηρηθεί το αδιάβλητο της επιλογής (καθώς βασίζεται σε αντικειμενική αξιολόγηση εξαλείφει τις έξωθεν παρεμβάσεις) και είναι αποτελεσματικό όπως προκύπτει από παρακολούθηση της μετέπειτα πορείας των φοιτητών. Πέραν αυτών, το σύστημα επιλογής φοιτητών έχει και άλλα πλεονεκτήματα τα σημαντικότερα δύο των οποίων είναι τα εξής. Αν και λαμβάνει υπ' όψιν την απόδοση του φοιτητή κατά τις προπτυχιακές του σπουδές, δε βασίζεται μόνο σ' αυτήν. Αυτό είναι σημαντικό διότι οι υποψήφιοι προέρχονται από διάφορα ιδρύματα με διαφορετικές νόρμες βαθμολόγησης. Δίνει κίνητρο στους φοιτητές να προετοιμασθούν καλά για το Πρόγραμμα, επαναλαμβάνοντας τη βασική ύλη και συμπληρώνοντας τα κενά τους. Το σύστημα αυτό έχει βέβαια και κάποια μειονεκτήματα, όπως τη μικρή ευελιξία ως προς την επιλογή των φοιτητών, την αδυναμία να λάβει υπ' όψιν τη σύνθεση της αναλυτικής βαθμολογίας του φοιτητή κατά τις προπτυχιακές του σπουδές και την εξέλιξη του φοιτητή (ανοδική ή καθοδική πορεία κατά τη διάρκεια του προπτυχιακού).

3.2.8. Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του ΔΠΜΣ στην ΟΕ;

Δυστυχώς η διεθνής διάσταση του Προγράμματος είναι τουλάχιστον ελλιπής, παρότι το Πρόγραμμα Σπουδών και οι δυνατότητες των διδασκόντων θα μπορούσαν να υποστηρίξουν σημαντική διεθνή διεύρυνση. Την ύπαρξη των δυνατοτήτων αυτών στηρίζουν τα εξής δεδομένα: (α) Το Πρόγραμμα Σπουδών και το επίπεδο σπουδών έχουν εμμέσως αξιολογηθεί διεθνώς, καθώς απόφοιτοι του Προγράμματος έγιναν δεκτοί για διδακτορικές σπουδές σε καλά Αμερικανικά ή Καναδικά Παν/μια (όπως για παράδειγμα το Brown, Iowa, Ohio και Concordia). (β) Το σύνολο της χρησιμοποιούμενης βιβλιογραφίας είναι στην Αγγλική. (γ) Καθώς το σύνολο των διδασκόντων στο Πρόγραμμα έχει σπουδές -- αρκετοί και διδακτική εμπειρία-- σε Πανεπιστήμια του εξωτερικού, είναι δυνατόν να προσφέρεται το σύνολο των μαθημάτων στην Αγγλική. Κατά διαστήματα πολλά μαθήματα έχουν διδαχθεί στην Αγγλική, αλλά κυρίως λόγω προτίμησης των φοιτητών στην παρούσα περίοδο τα περισσότερα μαθήματα διδάσκονται στην Ελληνική.

3.2.8.1 Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό; Σε ποιο ποσοστό;

Όπως αναφέρθηκε στο Κεφάλαιο 3.2.6, η ελλιπής χρηματοδότηση του Προγράμματος δεν επιτρέπει την αποζημίωση προσκεκλημένων καθηγητών και ως εκ τούτου είναι πρακτικά αδύνατη η συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό. Οι φοιτητές μπορούν και παρακολουθούν τις διαλέξεις που δίνονται από διδάσκοντες στο εξωτερικό στα πλαίσια της σειράς σεμιναρίων του Τμήματος.

3.2.8.2 Υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών (απόλυτος αριθμός και ποσοστό);

Έως τώρα δεν έγινε ποτέ καμία προσπάθεια προσέλκυσης ξένων φοιτητών στο ΔΠΜΣ στην Οικονομική Επιστήμη και ως εκ τούτου δεν υπάρχει καμία συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών. Το σύνολο των προσπαθειών κατά την τελευταία δεκαετία επικεντρώθηκε στην αναβάθμιση του Προγράμματος, την παγίωση της φυσιογνωμίας του και την προώθησή του σε τοπικό επίπεδο. Δυστυχώς, μόλις το Πρόγραμμα έφθασε σε επίπεδα που να το κάνουν διεθνώς ανταγωνιστικό, η χώρα εισήλθε σε ύφεση με αποτέλεσμα την περικοπή δαπανών, την αδυναμία προσλήψεων προς αναπλήρωση μελών ΔΕΠ, και ως εκ τούτου οι προσπάθειες επικεντρώνονται τώρα στην συντήρηση της υψηλής ποιότητας του Προγράμματος. Επιπλέον, λόγω της διεθνούς κατάστασης είναι αμφίβολο εάν οποιαδήποτε προσπάθεια προσέλκυσης αλλοδαπών φοιτητών θα είχε αποτέλεσμα στην παρούσα χρονική στιγμή.

3.2.8.3 Πόσα και ποια μαθήματα διδάσκονται (και) σε ξένη γλώσσα;

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, η πλειοψηφία των μαθημάτων στην παρούσα περίοδο διδάσκεται στην Ελληνική. Αυτή είναι μία επιλογή που στόχο έχει τη διευκόλυνση των φοιτητών κυρίως, καθώς υπάρχει η δυνατότητα να προσφέρεται το σύνολο των μαθημάτων στην Αγγλική. Τα προηγούμενα δύο ακαδημαϊκά έτη αποκλειστικά στην Αγγλική διδάχτηκε μόνο ένα μάθημα, ενώ στην πλειοψηφία των μαθημάτων το διδακτικό υλικό (σημειώσεις, παρουσιάσεις, κλπ) δίνεται στην Αγγλική.

3.2.8.4 Υπάρχουν συμφωνίες συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού;

Όχι.

3.2.8.5 Υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών; Ποιες;

Όχι.

3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

3.3.1. Πώς κρίνετε τον βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;

Οι στόχοι του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ) του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών είναι οι εξής:

1. Η εκπαίδευση οικονομολόγων με αυτόνομη σκέψη και ικανότητα παραγωγής νέων και πρωτότυπων ιδεών στην οικονομική έρευνα και ανάλυση.
2. Η ανάπτυξη μελλοντικών μελών ΔΕΠ.
3. Η παραγωγή πρωτότυπης έρευνας
4. Η παραγωγή δημοσιεύσεων με βάση την έρευνα που διεξάγεται στο Τμήμα
5. Η δημιουργία ερευνητικού κλίματος στο Τμήμα

3.3.1.1 Υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης αυτής; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Παρότι δεν υπάρχουν θεσμοθετημένες διαδικασίες ελέγχου, η ανταπόκριση του ΠΔΣ στην Οικονομική Επιστήμη στους παραπάνω στόχους μπορεί αξιολογηθεί ως εξής:

Η διαφορά ανάμεσα σε έναν απόφοιτο Μεταπτυχιακού Προγράμματος και ένα Διδάκτορα είναι ότι ο μεν πρώτος πρέπει να γνωρίζει και να μπορεί να χρησιμοποιεί τις πρόσφατες ανακαλύψεις και τεχνικές στην ειδικότητά του, ο δε δεύτερος να μπορεί, πέραν της απλής χρήσης, να τις επεκτείνει παράγοντας καινούργια γνώση. Ο Διδάκτορας πρέπει επίσης να έχει και μία αρκετά σφαιρική αντίληψη της επιστήμης του ώστε να μπορεί να ενσωματώνει και χρησιμοποιεί αποτελέσματα και συμπεράσματα από διάφορες περιοχές πέρα από τα στενά όρια της ειδικότητάς του. Η σφαιρική αντίληψη και οι γνώσεις πέρα από το στενά προσδιορισμένο γνωστικό αντικείμενο της διατριβής είναι απαραίτητα και για την μελλοντική πορεία του διδάκτορα ως μέλους ΔΕΠ.

Για την εκπλήρωση του πρώτου στόχου όπως αναφέρεται παραπάνω συμβάλλει αποφασιστικά η εκπόνηση της διατριβής (όλα τα στάδια). Δυστυχώς δεν υπάρχουν μαθήματα εξειδίκευσης για τους διδακτορικούς φοιτητές. Η έλλειψη αυτή αναπληρώνεται μερικώς από την παρακολούθηση των σεμιναρίων, τα οποία προσφέρονται σε ικανό αριθμό ετησίως κατά τα τελευταία χρόνια και των οποίων η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική.

Η εκπόνηση της διατριβής συμβάλλει και στην εκπλήρωση του δεύτερου στόχου, δηλαδή τη διαμόρφωση επαρκών μελών ΔΕΠ. Όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως, σημαντικότατο ρόλο εδώ παίζουν οι προαπαιτούμενες εξετάσεις, οι οποίες

εξασφαλίζουν ότι το μελλοντικό μέλος ΔΕΠ έχει καλύτερη γνώση της Οικονομικής Θεωρίας από έναν απόφοιτο του Μεταπτυχιακού.

Η παραγωγή μιας ερευνητικής διατριβής σημαίνει κατ' ανάγκην και την παραγωγή νέων ερευνητικών αποτελεσμάτων, όπως απαιτεί ο τρίτος στόχος.

Ο τέταρτος στόχος προωθείται και μέσω των υποχρεώσεων των υποψηφίων διδασκόντων να δημοσιεύσουν μέρος της έρευνάς τους σε περιοδικά που αναφέρονται στο JEL και να παρουσιάσουν μέρος της εργασίας τους σε επιστημονικά συνέδρια.

Τέλος, η υποχρεωτική παρουσία στα σεμινάρια, οι παρουσιάσεις ενδιάμεσων αποτελεσμάτων και η γενικότερη απαίτηση παρουσίας του υποψηφίου διδάκτορα στους χώρους του Τμήματος, βοηθούν τόσο στην εξέλιξη του ίδιου του φοιτητή — μέσω ανταλλαγής ιδεών και ανάπτυξης συνεργασιών-- όσο στην ανάπτυξη του γενικότερου ερευνητικού κλίματος.

Με βάση την παραπάνω ανάλυση, κρίνεται ότι το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών στην Οικονομική Επιστήμη ανταποκρίνεται επαρκώς στους στόχους του Τμήματος και τις ανάγκες της κοινωνίας για έρευνα και νέο ερευνητικό δυναμικό.

3.3.1.2 Υπάρχουν διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης αυτού του Προγράμματος Σπουδών; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Παρότι δεν υπάρχουν θεσμοθετημένες διαδικασίες αξιολόγησης, ο μικρός αριθμός των υποψηφίων διδασκόντων επιτρέπει τον έλεγχο των αποτελεσμάτων του ΠΔΣ. Συγκεκριμένα μπορεί να γίνει αναφορά στα εξής δεδομένα: (α) η πλειοψηφία των αποφοίτων του Προγράμματος τα τελευταία χρόνια απασχολούνται σε ερευνητικές θέσεις εργασίας, τρεις εκ των οποίων σε ελληνικά Πανεπιστήμια και δύο σε Πανεπιστήμια του εξωτερικού, και (β) ο αριθμός και η ποιότητα των δημοσιευμένων εργασιών των υποψηφίων διδασκόντων αυξάνει διαχρονικά, όπως επίσης και ο αριθμός των ερευνητικών συνεργασιών μεταξύ υποψηφίων διδασκόντων και μελών ΔΕΠ του Τμήματος.

Στο άμεσο μέλλον σχεδιάζεται η κατάρτιση συγκεκριμένων δεικτών για τη συστηματική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του ΠΔΣ. Οι δείκτες αυτοί θα αφορούν την αξιολόγηση του ερευνητικού έργου και την παρακολούθηση της επαγγελματικής σταδιοδρομίας των αποφοίτων του ΠΔΣ.

3.3.1.3 Πώς δημοσιοποιείται το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών;

Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών δημοσιοποιείται ηλεκτρονικά μέσω του ιστοτόπου του Πανεπιστημίου και έντυπα μέσω του Οδηγού Σπουδών του ΔΠΜΣ.

3.3.1.4 Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας όσων απέκτησαν Διδακτορικό δίπλωμα από το Τμήμα;

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω δεν υπάρχει προς το παρόν διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας των αποφοίτων του ΠΔΣ.

3.3.2. Πώς κρίνετε τη δομή του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών;

Το ΠΔΣ έχει δομηθεί με τρόπο ώστε να ανταποκρίνεται με τον καλύτερο τρόπο στους παραπάνω στόχους. Τα κύρια χαρακτηριστικά της δομής του ΠΔΣ είναι τα εξής:

- Απαιτείται η παρακολούθηση ενός κύκλου βασικών μαθημάτων και η επιτυχής εξέταση σε αυτά με βαθμό μεγαλύτερο του επτά (7) πριν την εισαγωγή στο Πρόγραμμα. Εάν ο φοιτητής έχει αποκτήσει επαρκείς γνώσεις κατά τη διάρκεια των Μεταπτυχιακών Σπουδών του μπορεί να εξετασθεί στα μαθήματα αυτά χωρίς την απαίτηση παρακολούθησης.
- Εκπόνηση ερευνητικής πρότασης.
- Αποδοχή από ένα μέλος ΔΕΠ του Τμήματος να επιβλέπει την διαδικασία συγγραφής της διδακτορική διατριβής. Σύνθεση τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής.
- Παρουσίαση ενδιάμεσων ερευνητικών αποτελεσμάτων.
- Ολοκλήρωση της συγγραφής της διατριβής.
- Υποστήριξη της διατριβής.
- Καθ' όλη τη διάρκεια σπουδών, υποχρεωτική παρακολούθηση των σεμιναρίων του Τμήματος.

Το κύριο στοιχείο της δομής του διδακτορικού είναι η εκπόνηση της διατριβής, η οποία απαιτεί πρωτότυπη έρευνα. Η έρευνα που περιέχει η διατριβή πρέπει είτε να συμβάλλει στη θεωρητική μελέτη ενός προβλήματος, είτε μεθοδολογικά στην εμπειρική μελέτη ενός φαινομένου. Επιδιώκεται να αποφέρει τουλάχιστον μία δημοσίευση σε αναγνωρισμένο επιστημονικό περιοδικό. Μετά και τη σχετική μεταρρύθμιση του Υπουργείου, στη διατριβή επιτρέπεται η χρήση της μορφής «τριών άρθρων» όσο και η συγγραφή της διατριβής στην Αγγλική.

Όπως αναγνωρίζεται άμεσα ή έμμεσα από τα περισσότερα πανεπιστήμια της Β. Αμερικής, η εκπόνηση της διατριβής πρέπει να συμπληρώνεται και από ένα κύκλο μαθημάτων και εξετάσεων. Σκοπός του κύκλου αυτού είναι, αφ' ενός μεν η εξασφάλιση μίας ελάχιστης απαραίτητης γνώσης σε όλα τα βασικά μαθήματα, αφ' ετέρου δε η δημιουργία υπόβαθρου για την εκπόνηση της σχετικής με τη διατριβή έρευνας. Η δυνατότητα ειδικών μαθημάτων Διδακτορικού κύκλου δεν υφίσταται αυτή τη στιγμή στο Πρόγραμμα λόγω και του μικρού αριθμού υποψηφίων διδασκόντων. Ως υποκατάστατα έχουν θεσπισθεί, α) ο κύκλος μαθημάτων πριν την εισαγωγή και β) η υποχρεωτική παρακολούθηση των σεμιναρίων (ομιλιών) του Τμήματος (βλ. κατωτέρω). Ο πρώτος αποσκοπεί στην εξασφάλιση του απαραίτητου υπόβαθρου, ενώ η παρακολούθηση σεμιναρίων φέρνει τον υποψήφιο διδάκτορα σε επαφή με την τρέχουσα έρευνα σε μια ευρεία γκάμα θεμάτων και γνωστικών αντικειμένων.

Τη δομή του Διδακτορικού Προγράμματος συμπληρώνουν οι παρουσιάσεις ενδιάμεσων αποτελεσμάτων της διδακτορικής έρευνας. Οι παρουσιάσεις αυτές γίνονται στα πλαίσια είτε της σειράς σεμιναρίων του Τμήματος, είτε σε ειδικές

ημερίδες στις οποίες συμμετέχουν όλοι οι διδακτορικοί φοιτητές, οι επιβλέποντές τους και άλλα μέλη του Τμήματος. Σκοπός των παρουσιάσεων είναι α) η παρότρυνση των διδακτορικών φοιτητών να εργάζονται σταθερά και με εντατικό ρυθμό πάνω στην έρευνά τους, β) η ανταλλαγή απόψεων και η συμβολή των άλλων μελών του Τμήματος (πέραν των συμμετεχόντων στην Τριμελή Επιτροπή επίβλεψης) στην εργασία του φοιτητή και γ) ο έλεγχος της πορείας την οποία ακολουθεί η έρευνα του φοιτητή, προκειμένου να αποφευχθούν εγκαίρως αδιέξοδες ή λανθασμένες πορείες.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι η εισαγωγή ειδικών μαθημάτων διδακτορικού επιπέδου, αν και επιθυμητή είναι, με βάση τους πόρους του Τμήματος, ανέφικτη, κρίνεται ότι η ισχύουσα δομή ανταποκρίνεται επαρκώς στην πραγματοποίηση των στόχων του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών.

3.3.2.1 Προσφέρονται μαθήματα διδακτορικού κύκλου; Ποια είναι αυτά;

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, λόγω έλλειψης των απαραίτητων πόρων, δεν προσφέρονται μαθήματα Διδακτορικού Κύκλου, και για τον λόγο αυτό έχουν θεσπιστεί τα παραπάνω αναφερόμενα υποκατάστατα.

3.3.2.2 Προσφέρονται μαθήματα ερευνητικής μεθοδολογίας; Ποια είναι αυτά;

Δεν προσφέρονται μαθήματα ερευνητικής μεθοδολογίας, κενό το οποίο καλύπτεται με την εντονότερη συμμετοχή του επιβλέποντα καθηγητή στη διαδικασία εκπόνησης της διατριβής ιδιαίτερα στα αρχικά στάδια και εμμέσως με την υποχρεωτική συμμετοχή των φοιτητών στον κύκλο σεμιναρίων του Τμήματος.

3.3.3. Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Καθώς όπως αναφέρθηκε παραπάνω δεν προσφέρονται μαθήματα στο Διδακτορικό, το εξεταστικό σύστημα αφορά τα εξής τρία τμήματα

1. Εισαγωγή στο Πρόγραμμα
  - Εξετάσεις στα 6 βασικά μαθήματα του Μεταπτυχιακού
  - Εξέταση και κρίση της ερευνητικής πρότασης
2. Έλεγχος προόδου
  - Ορισμός τριμελούς επιτροπής, όπως ο νόμος ορίζει.
  - Υποχρεωτική ετήσια έκθεση προόδου την οποία συντάσσει ο επιβλέπων.
  - Δημόσια παρουσίαση των προσωρινών αποτελεσμάτων έρευνας
  - Υποχρεωτική υποβολή ενός τουλάχιστον άρθρου από την διατριβή σε περιοδικό που περιλαμβάνεται στη λίστα του *JEL*.¹⁴
  - Παρουσίαση μέρους της διατριβής σε συνέδριο

---

¹⁴ *Journal of Economic Literature*.

3. Τελική κρίση

- Ορισμός επταμελούς επιτροπής, σύμφωνα με το νόμο, η οποία κρίνει τη διατριβή.
- Υποστήριξη της διατριβής ενώπιον της επταμελούς.

Η διαδικασία επιλογής (εισαγωγή στο Πρόγραμμα) πέραν της εξασφάλισης ενός ελαχίστου απαραίτητων γνώσεων, λειτουργεί και ως μηχανισμός «αυτό-επιλογής» αποτρέποντας φοιτητές οι οποίοι θα ήθελαν ένα «εύκολο πτυχίο». Οι αναφερόμενες εξετάσεις γίνονται στις ίδιες περιόδους και από κοινού με αυτές των φοιτητών του Μεταπτυχιακού. Τούτο, πέραν της οικονομίας πόρων, εξυπηρετεί στο ότι εξασφαλίζει επαρκή μάζα εξεταζομένων και σύγκριση ώστε το αποτέλεσμα να μην μπορεί να χαρακτηριστεί ως «προσωπικό». Η κρίση της ερευνητικής πρότασης γίνεται από την ίδια επιτροπή για όλους τους υποψηφίους και κατά την ίδια περίοδο, ώστε και πάλι να αποφεύγονται όσο το δυνατόν οι κρίσεις επί μεμονωμένων ερευνητικών προτάσεων.

3.3.3.1 Υπάρχει συμμετοχή συναφών θεματικά ειδικών επιστημόνων από άλλα ΑΕΙ ή ερευνητικά Ιδρύματα στη σύνθεση των 7μελών και 3μελών επιτροπών;

Παρότι δεν υπάρχει ρητή απαίτηση, στην πλειοψηφία των περιπτώσεων ένα ή περισσότερα μέλη των τριμελών και πολύ περισσότερο των επταμελών επιτροπών είναι μέλη ΔΕΠ άλλων ΑΕΙ της χώρας.

3.3.3.2 Πώς παρακολουθείται διαχρονικά η επίδοση και η πρόοδος των υποψηφίων διδασκόντων;

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω υπάρχει απαίτηση (α) ετήσιας έκθεσης προόδου την οποία συντάσσει ο επιβλέπων καθηγητής, (β) δημόσιας παρουσίασης των προσωρινών αποτελεσμάτων έρευνας, (γ) υποβολής ενός τουλάχιστον άρθρου από την διατριβή σε περιοδικό που περιλαμβάνεται στη λίστα του JEL και (δ) παρουσίασης μέρους της διατριβής σε συνέδριο.

Η ετήσια έκθεση προόδου βοηθάει στην παρακολούθηση τόσο της προόδου του φοιτητή, όσο και στο γρήγορο εντοπισμό και αντιμετώπιση προβλημάτων στη σχέση φοιτητή-επιβλέποντα.

Η υποβολή σε περιοδικό και οι παρουσιάσεις σε συνέδρια επίσης βοηθούν την τελική κρίση, προσθέτοντας μία έξωθεν μαρτυρία για την αξία της εργασίας του φοιτητή.

3.3.3.3 Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των υποψηφίων διδασκόντων;

Σχετικά με την τελική αξιολόγηση και κρίση της διατριβής του υποψηφίου διδάκτορα ισχύουν οι νόμιμες διατάξεις. Πέραν αυτών, η υποβολή σε περιοδικό και οι

παρουσιάσεις σε συνέδρια προσφέρουν σημαντικά στοιχεία εξωτερικής (και άρα διαφανούς) αξιολόγησης της εργασίας του φοιτητή.

3.3.3.4 Εφαρμόζονται κοινές (μεταξύ των διδασκόντων) διαδικασίες αξιολόγησης των υποψηφίων διδασκόντων;

Η διαδικασία, όπως περιγράφηκε παραπάνω είναι κοινή για όλους τους υποψήφιους διδάκτορες. Δεν υπάρχουν και δεν είναι δυνατόν να υπάρξουν κοινά μέτρα σύγκρισης και αξιολόγησης καθώς αυτά είναι ποιοτικά.

3.3.3.5 Πώς αξιολογείται η διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων διδασκόντων;

Η τελική κρίση γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου και δεν διαφέρει από των άλλων Πανεπιστημίων ή Τμημάτων. Το ίδιο και ο ορισμός και ο ρόλος της τριμελούς επιτροπής για την επίβλεψη του φοιτητή. Μολονότι σωστά, από μόνα τους τα μέτρα αυτά κρίνονται ανεπαρκή, πρώτον διότι η εμπλοκή των άλλων δύο μελών της τριμελούς πέραν του επιβλέποντος μπορεί να μην είναι ουσιαστική και δεύτερον διότι κατά τη στιγμή της τελικής κρίσης είναι πολύ αργά για σχόλια και σημαντικές αλλαγές πλευσης. Με άλλα λόγια, η επταμελής μπορεί εύκολα να βρεθεί «προ τετελεσμένου». Για το λόγο αυτό το Τμήμα έκρινε ότι ήταν αναγκαίο να υπάρχουν ενδιάμεσα στάδια αξιολόγησης.

3.3.3.6 Πόσο διαφανής είναι η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της διδακτορικής διατριβής;

Η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της διδακτορικής διατριβής εποπτεύεται και εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος.

Συνοπτικά, το ανωτέρω σύστημα σέβεται τις απαιτήσεις του νόμου ως προς την εξέταση και κρίση της διδακτορικής διατριβής, προσθέτει όμως και άλλα ενδιάμεσα στάδια προκειμένου να προβλεφθούν και αποφευχθούν προβλήματα, ο εντοπισμός των οποίων κατά την τελική κρίση θα ήταν καταστροφικός για το φοιτητή. Αν και πιθανόν να χρειάζεται κάποιες βελτιώσεις, το υπάρχον εξεταστικό σύστημα καλύπτει τις απαιτήσεις του νόμου και μπορεί να χαρακτηριστεί ως ικανοποιητικό για τις ανάγκες του Προγράμματος.

3.3.4. Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων διδασκόντων;

Το Διδακτορικό όντας η υψηλότερη βαθμίδα εκπαίδευσης είναι ταυτόχρονα και η απαιτητικότερη. Όπως και ο φοιτητής του Μεταπτυχιακού, ο υποψήφιος διδάκτορας πριν καν αρχίσει τις σπουδές του πρέπει να έχει

- Πολύ καλές βασικές γνώσεις στα Οικονομικά και τις Ποσοτικές Μεθόδους
- Ανεπτυγμένη αναλυτική σκέψη
- Πολύ καλή γνώση της Αγγλικής

Επί πλέον είναι απαραίτητο να έχει

- Πρωτότυπη σκέψη
- Έφεση προς την έρευνα

3.3.4.1 Ποιά είναι η συγκεκριμένη διαδικασία επιλογής υποψηφίων διδασκόντων;¹⁵

Απαραίτητες προϋποθέσεις για τη συμμετοχή στη διαδικασία εισαγωγής είναι

- Κατοχή τίτλου Μεταπτυχιακών Σπουδών
- Επαρκής γνώση της Αγγλικής¹⁶
- Άριστη γνώση της Οικονομικής Θεωρίας και των Ποσοτικών Μεθόδων.
Για τις γνώσεις αυτές απαιτείται ο υποψήφιος διδακτορικός φοιτητής να έχει εξετασθεί (με ή χωρίς παρακολούθηση) στα εξής (6) μαθήματα του ΔΠΜΣ στην ΟΕ: Μικροοικονομία Ι και ΙΙ, Μακροοικονομία Ι και ΙΙ, Οικονομετρία Ι και ΙΙ. Ο υποψήφιος πρέπει να έχει ολοκληρώσει όλα τα μαθήματα αυτά με βαθμό κατ' ελάχιστον επτά (7) και μέσο όρο 7,5.

Αφού η ΕΔΕ του ΔΠΜΣ πιστοποιήσει ότι πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις, προωθεί την υποψηφιότητα στην ΕΔΙΑ¹⁷ η οποία εξετάζει την ερευνητική πρόταση του φοιτητή και σε περίπτωση που την κρίνει επαρκή, προτείνει τριμελή επιτροπή προς την ΓΣΕΣ του Τμήματος. Συνέντευξη με τον υποψήφιο γίνεται μόνο αν η ΕΔΙΑ το κρίνει αναγκαίο.

Το σύστημα αυτό επιλογής υποψηφίων διδασκόντων έχει τα εξής πλεονεκτήματα:

- Με δεδομένο ότι οι αιτήσεις προέρχονται από διάφορα τμήματα τόσο του εσωτερικού όσο και του εξωτερικού, πολλά εκ των οποίων δεν είναι αμιγώς οικονομικά αλλά συγγενών αντικειμένων, το σύστημα αυτό εξασφαλίζει ομοιογένεια ως προς ένα ελάχιστο απαραίτητο υπόβαθρο.
- Δίνει κίνητρο στους φοιτητές να εργασθούν προκειμένου να καλύψουν τα κενά στην βασική Οικονομική τους παιδεία.
- Εξασφαλίζει ότι κάθε μελλοντικός διδάκτορας θα έχει τουλάχιστον τις ίδιες γνώσεις βασικής Οικονομικής Θεωρίας με έναν πολύ καλό απόφοιτο του Μεταπτυχιακού

¹⁵ Δεπτομερής περιγραφή της διαδικασίας εισαγωγής βρίσκεται στον Οδηγό Σπουδών και την ιστοσελίδα του Προγράμματος.

¹⁶ Η γνώση της Αγγλικής αποδεικνύεται με Proficiency Cambridge ή Michigan, ή TOEFL 213 και άνω στο Computer Based Testing ή 79 και άνω στο Internet Based Testing ή 550 και άνω στο Paper-Based Testing ή IELTS, 5,5 και άνω, τα αποτελέσματα των οποίων κατοχυρώνονται για τέσσερα έτη, ή Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας, επίπεδο Γ2 «άριστη γνώση», ή εάν υπάρχει, αποδεικτικό λήψης πτυχίου από Αγγλόφωνο Πανεπιστήμιο.

¹⁷ Πενταμελής επιτροπή διδακτορικών διατριβών του Τμήματος η οποία είναι υπεύθυνη για όλα τα θέματα που αφορούν τους υποψήφιους διδάκτορες.

- Βοηθάει στην επιλογή μόνο φοιτητών με δυνατότητες να αριστεύσουν στις σπουδές τους. Ας τονισθεί εδώ ότι αν οι προηγούμενες βαθμίδες δικαιολογούν δίπλα στους αριστούχους φοιτητές και την ύπαρξη φοιτητών με μέτριες ή σχετικά χαμηλές επιδόσεις, κάτι τέτοιο στις διδακτορικές σπουδές είναι αδιανόητο. Η διαφορά έγκειται στο ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των αποφοίτων του πρώτου και δεύτερου κύκλου σπουδών προορίζονται για την αγορά εργασίας όπου θα κάνουν χρήση των δεξιοτήτων που απέκτησαν κατά τις σπουδές τους σε ποικιλία βαθμών. Ο μελλοντικός διδάκτορας όμως θα ακολουθήσει ερευνητική καριέρα —κατά πάσα πιθανότητα πανεπιστημιακή— για την οποία μόνο οι άριστοι φοιτητές είναι προορισμένοι.
- Ενισχύει τη διαδικασία αυτό-επιλογής, αποτρέποντας τους φοιτητές οι οποίοι κάνουν αίτηση με μόνο κίνητρο την έλλειψη εναλλακτικής για την πορεία τους.
- Ενισχύει το αδιάβλητο της επιλογής και αποφεύγει πελατειακές σχέσεις μεταξύ καθηγητή-υποψήφιου διδάκτορα, οι οποίες έχουν παρατηρηθεί συχνά στον ελληνικό χώρο.

Κύριο μειονέκτημα του συστήματος επιλογής αποτελεί το γεγονός ότι η απαίτηση εξετάσεων μπορεί να αποτρέψει φοιτητές που προέρχονται από καλά Μεταπτυχιακά Προγράμματα. Ας τονισθεί, πάντως σ' αυτό το σημείο, ότι η απαίτηση επιτυχούς εξέτασης εντός ενός έτους στα προαναφερθέντα μαθήματα προσομοιάζει και μάλλον ισοδυναμεί με το θεσμό των comprehensive examinations που επικρατεί σε όλα σχεδόν τα Διδακτορικά Προγράμματα της Βορείου Αμερικής και σε πολλά της Ευρώπης. Επομένως, ένας φοιτητής αιτούμενος την εισαγωγή του στο ΠΔΣ δε βρίσκεται σε επιβεβαρυμένη θέση έναντι αίτησης σε κάποιο άλλο καλό Πανεπιστήμιο.

Τα μέχρι τώρα αποτελέσματα, από το έτος καθιέρωσης του συστήματος εισαγωγής το 2007-08, αποδεικνύουν ότι ανταποκρίνεται στους σκοπούς του Προγράμματος, και επομένως κρίνεται ως πολύ ικανοποιητική.

3.3.4.2 Με ποιά συγκεκριμένα κριτήρια επιλέγονται;

Τα κριτήρια επιλογής αναφέρθηκαν στην παραπάνω ενότητα περιγράφονται στον Οδηγό Σπουδών.

3.3.4.3 Ποιό είναι το ποσοστό αποδοχής υποψηφίων διδακτόρων;

Παρότι τα στοιχεία του Πίνακα 5¹⁸ (Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών) παρουσιάζουν ένα πολύ μικρό ποσοστό αποδοχής, το ποσοστό αυτό δεν παρέχει σημαντικές πληροφορίες δεδομένου ότι η όλη διαδικασία πλήρωσης των παραπάνω προϋποθέσεων γίνεται στις περισσότερες των περιπτώσεων πριν την αίτηση των υποψηφίων. Η τεράστια διακύμανση του ποσοστού αποδοχής την τελευταία εξαετία (από 0 έως 100%) αποδεικνύει την παραπάνω παρατήρηση. Οι αιτήσεις οι οποίες δεν γίνονται

¹⁸ Βλ. Επιτομή Στοιχείων Τμήματος (ενότητα 11)

αποδεκτές αφορούν συνήθως υποψηφίους οι οποίοι δεν έχουν καλή πληροφόρηση όσον αφορά τα κριτήρια επιλογής. Όπως φαίνεται και από τα στοιχεία του Πίνακα 5, καθώς οι απαιτήσεις και τα κριτήρια εισαγωγής στο ΠΔΣ γίνονται ευρέως γνωστά, τα ποσοστά αποδοχής ομαλοποιούνται.

3.3.4.4 Πώς δημοσιοποιείται η διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής υποψηφίων διδασκόντων;

Η διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής υποψηφίων διδασκόντων αναφέρονται ρητά στον Κανονισμό Λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, ο οποίος είναι δημοσιευμένος στον ιστότοπο του τμήματος.

3.3.4.5 Πώς διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής υποψηφίων διδασκόντων;

Τα παραπάνω αναφερθέντα κριτήρια επιλογής διασφαλίζουν το αδιάβλητο, την διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας.

3.3.5. Πώς κρίνετε την οργάνωση ομιλιών και σεμιναρίων;

3.3.5.1 Υπάρχει γενικό σεμινάριο σε τακτή χρονική βάση (εβδομαδιαίο, μηνιαίο) όπου καθηγητές και ερευνητές στο Τμήμα παρουσιάζουν τη δουλειά τους για ενημέρωση των συναδέλφων τους, αλλά και των φοιτητών;

Στα πλαίσια της προώθησης της έρευνας, που αποτελεί κεντρικό στόχο του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών, οργανώνεται σε ετήσια βάση κύκλος σεμιναρίων όπου παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της πρόσφατης ερευνητικής τους δουλειάς, μέλη ΔΕΠ του Τμήματος αλλά κυρίως προσκεκλημένοι ερευνητές από Πανεπιστήμια και ερευνητικούς φορείς του εσωτερικού και του εξωτερικού. Τον κύκλο σεμιναρίων συντονίζουν δύο μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, οριζόμενα ετησίως από την ΓΣΕΣ του Τμήματος. Τα τακτικά σεμινάρια γίνονται κάθε Δευτέρα 13:00 μμ όμως αν οι συνθήκες το επιβάλλουν διεξάγονται και σε άλλες χρονικές στιγμές. Αποκλίσεις από την τακτική ώρα γίνονται συνήθως προκειμένου α) να διευκολυνθεί ο ομιλητής στο ταξίδι του, β) να συνδυασθεί η επίσκεψη του ομιλητή με επίσκεψη σε άλλο ίδρυμα, με σκοπό τη μείωση του συνολικού κόστους. Η επιλογή της Δευτέρας, η οποία είναι κοντά στο Σαββατοκύριακο θεωρείται επίσης ότι βοηθάει τις μετακινήσεις των ομιλητών. Κάθε εισήγηση διαρκεί 1,5 ώρα (2 διδακτικές ώρες) περίπου.

Ως έχει αναφερθεί και αλλού, η παρουσία των διδακτορικών φοιτητών στα σεμινάρια είναι υποχρεωτική και προς έλεγχο της τηρούνται ειδικά απουσιολόγια. Το ποσοστό συμμετοχής του φοιτητή στα σεμινάρια αποτελεί μέρος της έκθεσης προόδου του που συντάσσεται ετησίως από τον επιβλέποντα. Η παρουσία και η συμμετοχή των διδακτορικών φοιτητών στα σεμινάρια είναι πολύ σημαντική καθώς σημειώνεται πληθώρα παρεμβάσεων εκ μέρους τους και αποτελούν ζωντανό κομμάτι της συζήτησης.

3.3.5.2 Υπάρχει δυνατότητα πρόσκλησης ομιλητών από άλλα παν/μια και ερευνητικά κέντρα για να δώσουν ομιλίες και να ενημερώσουν για το έργο τους;

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω και όπως πιστοποιείται από τον παρακάτω Πίνακα, σημαντική είναι η συμβολή των προσκεκλημένων ομιλητών. Η πρόσκληση γίνεται μετά από πρόταση των μελών ΔΕΠ του Τμήματος, οι οποίοι προτείνουν στους υπεύθυνους διοργανωτές ομιλητές με τους οποίους έχουν έρθει σ' επαφή και των οποίων οι εργασίες εμπίπτουν στα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα, ή σε αυτά των υποψηφίων διδασκόντων τους οποίους επιβλέπουν. Τα σεμινάρια καλύπτουν μεγάλη ποικιλία θεμάτων. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι τα σεμινάρια κατά το έτος 2010-11 κάλυψαν περιοχές όπως: Χρήμα και Τράπεζες, Μακροοικονομία, Οικονομετρία, Μικροοικονομία, Βιομηχανική Οργάνωση, Περιβάλλον, Μεταφορές, κ.ά. Οι υπεύθυνοι σεμιναρίων κανονίζουν για τη μετάβαση και διαμονή των ομιλητών, καθώς και για την πληρωμή των εξόδων τους. Μέρος της χρηματοδότησης των σεμιναρίων αναλαμβάνει το ΔΠΜΣ στην Οικονομική Επιστήμη, ενώ το μεγαλύτερο κομμάτι της προέρχεται από πόρους του Τμήματος.

Όπως φαίνεται και από τον κατωτέρω πίνακα,¹⁹ ο ετήσιος αριθμός προσκεκλημένων ομιλητών στους κύκλους σεμιναρίων είναι σημαντικός και κατά την τελευταία τριετία σταθερός στους δεκαπέντε (15).

Σεμινάρια Οικονομικού Τμήματος και ΔΠΜΣ στην ΟΕ			
Ακαδημαϊκό Έτος	Εισηγητές Πανεπιστημίων -Φορέων Εξωτερικού	Εισηγητές Πανεπιστημίων -Φορέων Εσωτερικού	Σύνολο
2008-2009	7	8	15
2009 - 2010	3	12	15
2010-2011	7	8	15
Σύνολο	17	28	45

Μεγάλο ποσοστό των ανωτέρω σεμιναρίων αντιστοιχούν σε προσκλήσεις ερευνητών από ξένα ιδρύματα. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι ανάμεσα στους προσκεκλημένους υπήρχαν ομιλητές από τα London School of Economics, Cornell University, University of Sydney, University of Cologne, University of Connecticut, Brown University, Wageningen University, κ.ά.

¹⁹Δεπτομέρειες όσον αφορά τα σεμινάρια υπάρχουν στην ιστοσελίδα του Τμήματος στην διεύθυνση: <http://econlab.uom.gr/econdep/en/seminars.html>.

Με δεδομένα, τον σημαντικό αριθμό διαλέξεων, το κύρος των προσκεκλημένων ερευνητών, την υψηλή ποιότητα των ομιλιών, την ποικιλία της θεματολογίας και την πολύ καλή οργάνωσή τους, κρίνεται ότι τα σεμινάρια του Τμήματος ανταποκρίνονται στις ανάγκες των Διδακτορικών Σπουδών.

1.1.

3.3.6. Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών;

Δυστυχώς, το ΠΔΣ δεν έχει να επιδείξει κάποια διεθνή κινητικότητα πέραν της μετακίνησης φοιτητών προς ξένα πανεπιστήμια για περιορισμένο χρονικό διάστημα (συμμετοχή σε summer schools και συνέδρια) και αυτό μόνο τελευταία. Κατά συνέπεια, η διεθνής διάσταση του Προγράμματος κρίνεται ως ανεπαρκής και συνιστάται στο μέλλον να δοθεί έμφαση στη συμμετοχή σε διεθνείς συμφωνίες ανταλλαγής φοιτητών.

3.3.6.1 Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό στις 7μελείς και 3μελείς επιτροπές; Σε ποιο ποσοστό;

Πολύ περιορισμένη (δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί το ποσοστό).

3.3.6.2 Υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών υποψηφίων διδασκτόρων;

Όχι.

3.3.6.3 Παρέχεται δυνατότητα εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής σε ξένη γλώσσα;

Ναι.

3.3.6.4 Υπάρχουν συμφωνίες συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού;

Όσες προβλέπονται από τις συμφωνίες συνεργασίας που έχει συνάψει το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

3.3.6.5 Παρέχονται από το Τμήμα κίνητρα στους υποψήφιους διδάκτορες για την συμμετοχή τους σε διεθνή «Θερινά Προγράμματα» (summer schools), διεθνή ερευνητικά συνέδρια, υποβολή άρθρων σε έγκριτα περιοδικά, κλπ.;

Ναι, παρέχοντας τη δυνατότητα κάλυψης τμήματος των εξόδων τους από πόρους του Πανεπιστημίου Μακεδονίας οι οποίοι αναλογούν στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών.

3.3.6.6 Υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών; Ποιες;

Όχι.

3.2 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

3.2.1 Τίτλος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Π.Μ.Σ.) στα Πληροφοριακά Συστήματα του Πανεπιστημίου Μακεδονίας (όπως είχε εγκριθεί με την Β1/714/23.9.1993 (ΦΕΚ 786/τ.Β'/ 6.10.1993) υπουργική απόφαση και τροποποιηθεί με την Β7/323/29-7-1998 (ΦΕΚ 849 τ.Β'/12-8-1998), την Β7/699/28-1-2002 (ΦΕΚ 127/7-2-2002) και την Β7/41980 (ΦΕΚ 1597 τ.Β'/11-8-2008) υπουργική απόφαση).

3.2.2 Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Στο Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα συμμετέχουν τα Τμήματα Οικονομικών Επιστημών, Διοίκηση Επιχειρήσεων και Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής .

3.2.3 Πώς κρίνετε τον βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;

Στόχοι του Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα (Master in Information Systems) είναι:

- Η προαγωγή των γνώσεων στα αντικείμενα των Συστημάτων Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών καθώς και των Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών (Ηλεκτρονικό Εμπόριο, Ηλεκτρονική Εκπαίδευση, Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση κλπ).
- Η ανάπτυξη της φερενλα στ συναφε επστημονη περιωχη
- Η παραγωγή επιστημόνων ικανών να ακολουθήσουν την ακαδημαϊκή σταδιοδρομία.
- Η κάλυψη των αναγκών σε μεταπτυχιακό επίπεδο για εκπαιδευμένα στελέχη επιχειρήσεων στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα.

Ο βαθμός ανταπόκρισης του Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα στις απαιτήσεις της κοινωνίας καθώς και στους στόχους του Τμήματος είναι αρκετά ικανοποιητικός.

Το πρόγραμμα, στο τέλος κάθε έτους με βάση τις αξιολογήσεις των φοιτητών/τριών και τις συνθήκες που διαμορφώνονται επανεξετάζεται από τον Πρόεδρο του Προγράμματος και τα μέλη της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής (Ε.Δ.Ε.).

Το πρόγραμμα δημοσιοποιείται με έντυπο υλικό, δημοσιεύσεις στον ημερήσιο τύπο και στο διαδίκτυο (<http://www.uom.gr>, <http://www.mis.uom.gr>) όπου αναρτάται όλο το σχετικό υλικό.

Όλοι οι συντελεστές που συμμετέχουν στο Δ.Π.Μ.Σ. προωθούν το κριτήριο της ποιότητας σε κάθε μορφή δραστηριότητα, ειδικότερα δε οι διδάσκοντες επιδιώκουν τη συνεχή βελτίωση στον τρόπο διδασκαλίας και μεταφοράς νέας τεχνολογίας,

καταβάλλοντας προσπάθεια για την συνεχή βελτίωση και ανανέωση του εκπαιδευτικού υλικού των μαθημάτων, έτσι ώστε να παρέχεται η πλέον επίκαιρη και πλήρης γνώση και πληροφορία στους φοιτητές του Προγράμματος σε κάθε ένα από τα διδασκόμενα αντικείμενα

3.2.3.1 Υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης αυτής; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Η διαδικασία ελέγχου πραγματοποιείται με την παρακολούθηση του παραγόμενου ερευνητικού έργου των διδασκόντων στο Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα, τον αριθμό αιτήσεων στο πρόγραμμα και τον αριθμό των αποφοίτων που συνεχίζουν τις σπουδές τους σε επίπεδο διδακτορικού διπλώματος. Επίσης υπάρχει άτυπη ενημέρωση σχετικά με τις θέσεις που καταλαμβάνουν οι απόφοιτοι στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα και την ανάπτυξη νέων επιχειρήσεων από τους απόφοιτους. Η Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ. συζητά τα δεδομένα με στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών ελέγχου.

3.2.3.2 Υπάρχουν διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Στην Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα διεξάγεται κατ' έτος συζήτηση για όλα τα ζητήματα που αφορούν το Δ.Π.Μ.Σ. και επιπλέον πραγματοποιείται ετήσια συνάντηση όλων των διδασκόντων που συμμετέχουν στο Δ.Π.Μ.Σ. με σκοπό την κατάθεση προτάσεων οι οποίες κατόπιν αξιολογούνται από την Ε.Δ.Ε..

Η Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ. έχει εισηγηθεί επικαιροποίηση του Προγράμματος Σπουδών και του Κανονισμού το Πρόγραμμα καθώς και άλλες διορθωτικές δράσεις, για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Οι διαδικασίες αξιολόγησης βασίζονται επίσης στη συνεχή αξιολόγηση των μαθημάτων από τους φοιτητές σε κάθε εξάμηνο.

3.2.3.3 Πώς δημοσιοποιείται το Πρόγραμμα Σπουδών;

Το πρόγραμμα δημοσιοποιείται με έντυπο υλικό, δημοσιεύσεις στον ημερήσιο τύπο, αποστολή emails σε σχετικά Επιμελητήρια, Συλλόγους, Ιστολόγια κλπ., στον Οδηγό Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. που διανέμεται στους ενδιαφερόμενους υποψηφίους και στους φοιτητές καθώς και στο διαδίκτυο (<http://www.uom.gr>, <http://mis.uom.gr>,) και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (facebook) όπου αναρτάται όλο το σχετικό υλικό.

3.2.3.4 Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας όσων απέκτησαν τίτλο Μεταπτυχιακών Σπουδών από το Τμήμα;

Προς το παρόν δεν υπάρχει συστηματική διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας των αποφοίτων. Άμεσος στόχος όμως αποτελεί η δημιουργία συλλόγου αποφοίτων του Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα.

3.2.4 Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Το πρόγραμμα σπουδών έχει δομηθεί με τρόπο ώστε να ανταποκρίνεται στους βασικούς του στόχους του Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα. Αρμόδια όργανα για την διοίκηση του Δ.Π.Μ.Σ. είναι η Ε.Δ.Ε..

Τα βασικά στοιχεία της δομής του Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα είναι τα εξής:

Το Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα διαρκεί τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα, διάρκειας δεκατριών (13) πλήρων διδακτικών εβδομάδων και τα μαθήματα διακρίνονται σε:

α) Υποχρεωτικά Μαθήματα

β) Μαθήματα επιλογής

Κάθε μάθημα διδάσκεται 3 ώρες ανά εβδομάδα για 12 εβδομάδες. Για 6 μαθήματα υπάρχουν επιπλέον προαιρετικά εργαστήρια. Την 13^η εβδομάδα διεξάγονται οι εξετάσεις των μαθημάτων.

Η κατανομή των προσφερομένων μαθημάτων δίνεται παρακάτω:

A εξάμηνο:

Υποχρεωτικά μαθήματα

Σχεδίαση και Ανάπτυξη Λογισμικού

Τεχνολογίες Πληροφορικής

Μαθήματα Επιλογής (επιλέγονται 2 μαθήματα)

Ποσοτικές Μέθοδοι στις Κοινωνικές και Οικονομικές Επιστήμες

Πληροφορική Τεχνολογία και Στρατηγικό Μάνατζμεντ

Δίκαιο Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών

Διαδικτυακές Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές

Κοινωνικο-οικονομικές Επιπτώσεις της Πληροφορικής και των Τηλεπικοινωνιών

B εξάμηνο:

Υποχρεωτικά Μαθήματα

Βάσεις Δεδομένων

Δίκτυα Υπολογιστών

Μαθήματα Επιλογής (επιλέγονται 2 μαθήματα)

Γεωγραφικά Πληροφοριακά Συστήματα

Διοικητική Ανάπτυξης Πληροφοριακών Συστημάτων

Επιχειρησιακή Έρευνα και Προσομοίωση

Πληροφοριακά Συστήματα Λογιστικής

Γ εξάμηνο:

Υποχρεωτικά μαθήματα

Ανάλυση και Σχεδιασμός Πληροφοριακών Συστημάτων

Μαθήματα Επιλογής (επιλέγονται 3 μαθήματα)

Ευφυή Συστήματα

Συστήματα Πολυμέσων

Συστήματα Υποστήριξης Αποφάσεων

Εργαστήριο Διοικητικών Παιγνίων

Ηλεκτρονικό Εμπόριο-Επιχειρείν

Στρατηγικές για την Πληροφορική και Τηλεματική

Δ εξάμηνο:

Διπλωματική Εργασία

Για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) ο μεταπτυχιακός φοιτητής θα πρέπει να παρακολουθήσει και να εξετασθεί επιτυχώς σε 12 μαθήματα, τέσσερα για κάθε εξάμηνο σπουδών, πλέον της διπλωματικής του εργασίας. Η παρακολούθηση και εξέταση των μαθημάτων γίνεται στα εξάμηνα Α', Β' και Γ'. Κατά τη διάρκεια του Γ' εξαμήνου θα πρέπει να ετοιμάσει ένα προκαταρκτικό περίγραμμα έρευνας και να επιλέξει επιβλέποντα καθηγητή με τη σύμφωνη γνώμη του.

Για την εξέταση της διπλωματικής εργασίας ορίζεται από την Ε.Δ.Ε. τριμελής επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων καθηγητής και δύο (2) άλλα μέλη (εξεταστές) Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' ή Γ', οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του προγράμματος. Η Τριμελής Επιτροπή, στη συνέχεια, υποβάλλει την αξιολόγηση και τη βαθμολογία της εργασίας στη Γραμματεία για έγκριση στην Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει τη δυνατότητα επιλογής μεταξύ της ελληνικής ή αγγλικής γλώσσας για τη συγγραφή της διπλωματικής εργασίας.

Κάθε εξαμηνιαίο μάθημα ισοδυναμεί με τρεις (3) διδακτικές μονάδες, ενώ η διπλωματική εργασία ισοδυναμεί με δώδεκα (12) διδακτικές μονάδες. Το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα απονέμεται μετά την επιτυχή συμπλήρωση 48 διδακτικών μονάδων.

Στόχος της επιλογής των διδασκόμενων μαθημάτων (υποχρεωτικά και επιλογής) είναι η επίτευξη της μέγιστης συνεκτικότητας του προγράμματος σπουδών.

Η Ε.Δ.Ε. καθορίζει τα μαθήματα επιλογής που θα διδάσκονται. Τα μαθήματα επιλογής διδάσκονται εφόσον επιλεγούν από τέσσερις τουλάχιστον μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθούν ανελλιπώς τις παραδόσεις, τα εργαστήρια και άλλες δραστηριότητες, που προβλέπονται για κάθε μάθημα. Το όριο απουσιών, άσχετα αν πρόκειται για απουσίες δικαιολογημένες ή αδικαιολόγητες, που δικαιούται ο κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής είναι μέχρι τρεις (3) τρίωρες διαλέξεις. Εάν ο φοιτητής κάνει τέσσερις ή πέντε (4 ή 5) απουσίες σε κάποιο μάθημα είναι υποχρεωμένος να εκπονήσει ειδική συμπληρωματική εργασία. Ενώ, εάν ο φοιτητής κάνει έξι (6) απουσίες ή περισσότερες, τότε θα πρέπει να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα με την καταβολή των αντίστοιχων διδάκτρων. Στην περίπτωση αυτή υπόκειται στη διαδικασία αξιολόγησης για μία ακόμη φορά. Εάν όμως αποτύχει να περάσει το μάθημα (άρθρο 5 παρ. 5.5) ή κάνει 6 απουσίες και πάνω τότε διαγράφεται. Η διαδικασία αυτή ισχύει και για πολλαπλά μαθήματα

Σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω η δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του Προγράμματος κρίνεται ότι ανταποκρίνονται ικανοποιητικά στους στόχους του Προγράμματος, όπως δείχνει και η μακρόχρονη λειτουργία του.

3.2.4.1 Ποιό είναι το ποσοστό των μαθημάτων κορμού / ειδίκευσης / κατευθύνσεων στο σύνολο των μαθημάτων;

Μαθήματα Κορμού: 100%

3.2.4.2 Ποιό είναι το ποσοστό των υποχρεωτικών μαθημάτων / μαθημάτων υποχρεωτικής επιλογής / μαθημάτων ελεύθερης επιλογής στο σύνολο των μαθημάτων;

Υποχρεωτικά Μαθήματα: 25%

Μαθήματα Επιλογής: 75%

3.2.4.3 Ποιά είναι η ποσοστιαία σχέση μεταξύ μαθημάτων υποβάθρου, μαθημάτων επιστημονικής περιοχής, μαθημάτων γενικών γνώσεων και μαθημάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων στο σύνολο των μαθημάτων;

Μαθήματα Γενικών Γνώσεων:

Μαθήματα Υποβάθρου: 25%

Μαθήματα Επιστημονικής Περιοχής: 75%

Μαθήματα Ανάπτυξης Δεξιοτήτων:

3.2.4.4 Πώς κατανέμεται ο χρόνος μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας, ασκήσεων, εργαστηρίων, άλλων δραστηριοτήτων;

Ο χρόνος κατανομής μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας, ασκήσεων, εργαστηρίων και άλλων δραστηριοτήτων εξαρτάται από την φύση του μαθήματος. Η διδασκαλία των περισσότερων μαθημάτων πραγματοποιείται αποκλειστικά στα εργαστήρια Η/Υ. Σε 6 (έξι) μαθήματα πραγματοποιούνται επιπλέον φροντιστηριακά/εργαστηριακά μαθήματα (έως 18 ώρες ανά μάθημα).

Για κάθε μάθημα υπάρχει αναλυτικό περίγραμμα της ύλης.

3.2.4.5 Πώς οργανώνεται και συντονίζεται η ύλη μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχει επικάλυψη ύλης μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχουν κενά ύλης; Είναι ορθολογική η έκταση της ύλης των μαθημάτων; Υπάρχει διαδικασία επανεκτίμησης, αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων;

Οι διδάσκοντες, κατά την έναρξη του εξαμήνου, υποβάλλουν στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα το αναλυτικό πρόγραμμα (syllabus), που θα καλύπτει σε εβδομαδιαία βάση την ύλη για κάθε ενότητα του μαθήματος, μελέτες περιπτώσεων, και τη σχετική σύγχρονη βιβλιογραφία και αρθρογραφία. Η Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ. οργανώνει και συντονίζει την ύλη των μαθημάτων. Οι διδάσκοντες είναι υπεύθυνοι για την συνεχή επικαιροποίηση της ύλης και γίνεται κάθε προσπάθεια για την αποφυγή επικάλυψης της ύλης μεταξύ των μαθημάτων.

3.2.4.6 Εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων; Πόσο λειτουργικό είναι;

Όχι.

3.2.5 Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Το εξεταστικό σύστημα θεωρείται αποτελεσματικό. Η αξιολόγηση των φοιτητών για κάθε μάθημα γίνεται από το διδάσκοντα με συνδυασμό εργασιών και εξετάσεων. Ο τρόπος εξέτασης και βαθμολογίας των φοιτητών αποφασίζεται από την Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ., και σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται το αδιάβλητο, η αντικειμενικότητα, η διαφάνεια και η συνέπεια.

Η αξιολόγηση των επιδόσεών τους γίνεται αλφαβητικά σε κλίμακα από Α έως Ε, όπου

A = 10

A- = 9

B+ = 8

B = 7

Γ = 6

Δ = 5

E = Επανάληψη

ΕΛΛ = Ελλιπώς

Φοιτητής στο Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα που βαθμολογείται στην πρώτη εξέταση ενός μαθήματος με βαθμό Ε ή δεν παρουσιάζεται στις εξετάσεις, επανεξετάζεται μία και μόνο φορά σε διάστημα 4 μηνών από της εκδόσεως των αποτελεσμάτων. Εάν αποτύχει και πάλι υποχρεώνεται, για τελευταία φορά, να επαναλάβει το μάθημα το εξάμηνο που θα διδαχθεί, σύμφωνα με το πρόγραμμα (με καταβολή των αντίστοιχων διδάκτρων) και χωρίς δικαίωμα επανεξέτασης σε περίπτωση αποτυχίας στην εξέταση. Στην περίπτωση που ο φοιτητής αποτύχει σ' αυτή τη μόνη επανεξέταση ή δεν εμφανιστεί, τότε διαγράφεται από το πρόγραμμα με απόφαση της Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής που απέτυχε 2 φορές σε μάθημα έχει το δικαίωμα, πριν την αποβολή του από το πρόγραμμα, να απευθύνεται σε σχετική Τριμελή Επιτροπή η οποία θα ορίζεται ad hoc, για την εκάστοτε περίπτωση για να εξετάσει το θέμα, για τυχόν επανεξέτασή τους.

Στην παραπάνω Τριμελή Επιτροπή θα συμμετέχει και ο διδάσκων καθηγητής, ο οποίος βαθμολόγησε το μάθημα.

Βαθμός ΕΛΛ (ελλιπώς) δίδεται από το διδάσκοντα σε ειδικές περιπτώσεις, όπως αδυναμία του φοιτητή να λάβει μέρος στις εξετάσεις ή να παραδώσει εργασία για λόγους επαγγελματικούς ή υγείας και αργότερα μέσα σε νέα τακτική προθεσμία δύναται να αντικατασταθεί με κανονικό βαθμό, εφ' όσον ο φοιτητής εκπληρώσει όλες του τις υποχρεώσεις.

Οι διδάσκοντες υποχρεούνται να εκδίδουν τα αποτελέσματα των εξετάσεων το πολύ μέσα σε διάστημα 15 ημερών από την ημέρα εξέτασης.

3.2.5.1 Εφαρμόζονται, και σε ποιά έκταση, πολλαπλοί (σε είδος και χρόνο) τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών; Ποιοι συγκεκριμένα;

Στα περισσότερα μαθήματα εφαρμόζονται πολλαπλές μέθοδοι αξιολόγησης, όπως ενδιάμεσες και τελικές εργασίες, παρουσιάσεις εργασιών και γραπτές εξετάσεις.

3.2.5.2 Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών;

Υπεύθυνος για την βαθμολόγηση είναι ο διδάσκων. Σε όλα τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών παρέχεται η δυνατότητα στους φοιτητές να μελετήσουν και να συζητήσουν με το διδάσκοντα τις απαντήσεις που έδωσαν στα θέματα εξετάσεων καθώς και τις διορθώσεις και την αναλυτική βαθμολόγηση που έλαβαν.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής που απέτυχε 2 φορές σε μάθημα έχει το δικαίωμα, να απευθύνεται σε σχετική Τριμελή Επιτροπή η οποία θα ορίζεται ad hoc, για την εκάστοτε περίπτωση για να εξετάσει το θέμα, για τυχόν επανεξέτασή τους.

3.2.5.3 Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης της εξεταστικής διαδικασίας και ποιά είναι αυτή;

Υπεύθυνος για την βαθμολόγηση είναι ο διδάσκοντας του μαθήματος. Η εξεταστική διαδικασία μπορεί όμως να αξιολογηθεί από την Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ. εξετάζοντας τις κατανομές βαθμολογίας σε κάθε μάθημα.

3.2.5.4 Πόσο διαφανής είναι η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της μεταπτυχιακής εργασίας;

Κατά τη διάρκεια του Γ' εξαμήνου ο μεταπτυχιακός φοιτητής θα πρέπει να ετοιμάσει ένα προκαταρκτικό περίγραμμα έρευνας για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας και να επιλέξει επιβλέποντα καθηγητή με τη σύμφωνη γνώμη του. Σε αυτό θα πρέπει να προσδιορίζεται το θέμα, που θα αναλυθεί, η επιχείρηση ή ο οργανισμός με τον οποίον ενδεχομένως θα γίνει η απαραίτητη συνεργασία, η μεθοδολογία και η βιβλιογραφία που θα χρησιμοποιηθεί. Η αποδοχή της προτάσεως για έρευνα γίνεται με κριτήρια τη συνάφεια του θέματος με το μεταπτυχιακό πρόγραμμα, τη συμβολή σε αναμενόμενα οφέλη και στοιχεία πρωτοτυπίας στην προσέγγιση. Η αποδοχή της πρότασης για έρευνα επικυρώνεται από την Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα.

Για την εξέταση της διπλωματικής εργασίας ορίζεται από την Ε.Δ.Ε. τριμελής επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων καθηγητής και δύο (2) άλλα μέλη (εξεταστές) Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' ή Γ', οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του προγράμματος. Η Τριμελής Επιτροπή, στη συνέχεια, υποβάλλει την αξιολόγηση και τη βαθμολογία της εργασίας στη Γραμματεία για έγκριση στην Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ.

Οι μεταπτυχιακές εργασίες παρουσιάζονται και εξετάζονται σε συγκεκριμένες περιόδους (2 φορές ανά έτος) όπου συμμετέχουν όλα τα μέλη των εξεταστικών

επιτροπών κάθε εξεταζόμενης εργασίας. Οι παρουσιάσεις των εργασιών είναι δημόσιες.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται όσα προβλέπονται από το άρθρο 5.7 Διαδικασία Εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας (Thesis) του Ενιαίου Κανονισμού Λειτουργίας των Δ.Π.Μ.Σ.

3.2.5.5 Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας για τη μεταπτυχιακή εργασία;

Η Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα έχει καταρτίσει σχετικό Οδηγό συγγραφής μεταπτυχιακής εργασίας όπου ορίζονται οι προδιαγραφές ποιότητας και τρόποι ελέγχου αυτών, οι βασικοί κανόνες συγγραφής εργασιών, όσον αφορά το περιεχόμενο, την μέθοδο χρήσης αναφορών, την βιβλιογραφία, κλπ. Την ευθύνη παρακολούθησης των ανωτέρω έχει ο επιβλέπων καθηγητής και οι εξεταστές έχουν της εργασίας.

3.2.6 Πώς κρίνετε τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Για τη στήριξη του Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα, καταβάλλονται διδάκτρα από κάθε υποψήφιο, που θα παρακολουθήσει το Πρόγραμμα. Το συνολικό ποσό προβλέπεται να καλύψει την ανάπτυξη τεχνολογικής υποδομής του προγράμματος, την ανάπτυξη υποδομής βιβλιογραφίας, τις αποζημιώσεις των καθηγητών και διδασκόντων (του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και των προσκεκλημένων άλλων ΑΕΙ Ελληνικών και Ξένων), τη γραμματειακή υποστήριξη κλπ κατόπιν πάντα της έγκρισης της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου. Λόγω της οικονομικής κρίσης υπάρχει δυσκολία στην καταβολή διδάκτρων από υποψήφιους φοιτητές.

3.2.6.1 Ποιές είναι οι πηγές χρηματοδότησης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Η πηγή χρηματοδότησης του Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα είναι αποκλειστικά τα διδάκτρα που καταβάλλουν οι φοιτητές.

3.2.6.2 Πώς εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Η βιωσιμότητα του Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα βασίζεται στην καταβολή διδάκτρων των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών και εξασφαλίζεται με τη διαμόρφωση ετήσιου προϋπολογισμού.

3.2.6.3 Πώς χρησιμοποιούνται οι πόροι που διατίθενται στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Η διαχείριση των εσόδων των Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα γίνεται από την Επιτροπή Ερευνών του Πανεπιστημίου και κατανέμονται ως εξής:

α) 65% για λειτουργικά έξοδα του προγράμματος και για αμοιβές, αποζημιώσεις του διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού για εργασία που υπερβαίνει τις κατά νόμο υποχρεώσεις τους, καθώς και για τη χορήγηση υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές μετά από πρόταση της ΕΔΕ

β) 25% για κάλυψη λειτουργικών εξόδων του ιδρύματος που αφορούν το Δ.Π.Μ.Σ. και

γ) 10% κρατήσεις υπέρ της Επιτροπής Ερευνών του Πανεπιστημίου.

3.2.7 Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών;

Η διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών έχει στόχο να διασφαλίσει ότι οι επιτυχόντες καλύπτουν τις παρακάτω βασικές απαιτήσεις:

- Βασικές γνώσεις στους Υπολογιστές και τα Πληροφοριακά Συστήματα.
- Καλή γνώση της Αγγλικής γλώσσας

3.2.7.1 Ποιά είναι η συγκεκριμένη διαδικασία επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών;

Η επιλογή μεταπτυχιακών φοιτητών πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο ΑΡΘΡΟ 3 - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ του Ενιαίου Κανονισμού Λειτουργίας.

Τα βασικά στοιχεία της διαδικασίας επιλογής είναι τα εξής:

- Κατοχή τίτλου ΑΕΙ ή ΤΕΙ
- Επαρκής γνώση της Αγγλικής
- Συμμετοχή σε γραπτές εξετάσεις στο αντικείμενο «Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης»
- Συνέντευξη

Για τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων δημιουργούνται οι παρακάτω Επιτροπές:

α) Επιτροπή, η οποία επιλαμβάνεται των θεμάτων των εξετάσεων για την πρόκριση των νέων μεταπτυχιακών φοιτητών

β) Επιτροπή η οποία επιλαμβάνεται του ελέγχου των φακέλων των υποψηφίων, της επιτήρησης των εξετάσεων και της διόρθωσης των γραπτών για την αξιολόγηση των νέων μεταπτυχιακών φοιτητών και

γ) Επιτροπή η οποία επιλαμβάνεται των συνεντεύξεων των υποψηφίων για την πρόκριση των νέων μεταπτυχιακών Φοιτητών.

Σε κάθε Επιτροπή συμμετέχουν διαφορετικά μέλη ΔΕΠ.

Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη διασφάλιση του αδιάβλητου των εξετάσεων και τη διαδικασία επιλογής των φοιτητών, με τους κάτωθι τρόπους:

-κάλυψη των ονομάτων των εξεταζομένων (Η αποκάλυψη των γραπτών και η βαθμολόγηση της εξέτασης γίνεται από τριμελή επιτροπή που ορίζει η Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ.).

-επίδειξη στην έναρξη των εξετάσεων και στην παράδοση του γραπτού της αστυνομικής ταυτότητας, μαζί με την εγγραφή στην κόλλα του αριθμού της αστυνομικής ταυτότητας.

-διόρθωση των γραπτών από διορθωτές μέλη ΔΕΠ.

-εξακρίβωση της ουσιαστικής γνησιότητας και ακρίβειας των βεβαιώσεων επαγγελματικής εμπειρίας και των διαφόρων άλλων βεβαιώσεων και πιστοποιητικών.

-συμμετοχή στην ίσου χρόνου για όλους συνέντευξη δύο τουλάχιστον εξεταστών μελών ΔΕΠ.

3.2.7.2 Με ποιά συγκεκριμένα κριτήρια επιλέγονται οι μεταπτυχιακοί φοιτητές;

Στο Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή των αντίστοιχων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής, των οποίων το πτυχίο έχει αναγνωριστεί από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. (πρώην ΔΙ.Κ.Α.Τ.Σ.Α.) καθώς και πτυχιούχοι των Τ.Ε.Ι. σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν.2916/2001.

Η αξιολόγηση των υποψηφίων, που μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες έχουν προσκομίσει όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, γίνεται σε τρεις φάσεις.

1. Η πρώτη φάση είναι προκριματική. Απαραίτητη προϋπόθεση πρόκρισης στην δεύτερη φάση είναι αφ' ενός μεν η κατάθεση όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών καθώς και η πιστοποίηση γνώσης της αγγλικής γλώσσας των υποψηφίων. Η πιστοποίηση γνώσης της αγγλικής γλώσσας γίνεται με την κατάθεση ενός τίτλου από αυτούς που ορίζονται στην παράγραφο 3.1.

2. Τα κριτήρια αξιολόγησης της δεύτερης φάσης και οι αντίστοιχες μέγιστες βαθμολογίες είναι:

-Γενικός βαθμός πρώτου πτυχίου : συντελεστής βαρύτητας 25%.

-Αποτελέσματα γραπτών εξετάσεων: συντελεστής βαρύτητας 65%.

Ο συντελεστής βαρύτητας στη β' φάση είναι 90%.

3. Στο Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα η τρίτη φάση περιλαμβάνει συνέντευξη (συντελεστής βαρύτητας 10%) των πρώτων 40 από το σύνολο των υποψηφίων. Στην γ' φάση θα συνυπολογίζεται με τη συνέντευξη η αναγνωρισμένη επαγγελματική εμπειρία του υποψηφίου.

4. Από τη τελική βαθμολογία της τρίτης φάσης καταρτίζεται κατάλογος με τους πρώτους 30 υποψήφιους του Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα.. Ισοβαθμήσαντες με τον τελευταίο επιτυχόντα επιλέγονται.

Τα κριτήρια καταγράφονται στο άρθρο 3 του Ενιαίου Κανονισμού Λειτουργίας των Δ.Π.Μ.Σ.

3.2.7.3 Ποιά είναι το ποσοστό αποδοχής υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών;

Το μέσο ποσοστό αποδοχής υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών για τα τελευταία έτη είναι περίπου 78%.

3.2.7.4 Πώς δημοσιοποιείται η διαδικασία, τα κριτήρια και τα αποτελέσματα της επιλογής φοιτητών;

Σύμφωνα με το άρθρο 3 - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ του Ενιαίου Κανονισμού παρ. 3.1 Διαδικασία υποβολής αιτήσεων υποψηφίων η Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ. αποφασίζει για το χρόνο δημοσίευσης στον τύπο και στην ιστοσελίδα του Προγράμματος (που γίνεται τουλάχιστον δύο μήνες πριν την έναρξη των μαθημάτων), σχετικής ανακοίνωσης προς τους ενδιαφερόμενους υποψήφιους που προσδιορίζει:

1. Τα απαραίτητα προσόντα υποψηφίων για εισαγωγή στα Δ.Π.Μ.Σ.
2. Την προθεσμία υποβολής δικαιολογητικών.
3. Το γενικό τρόπο αξιολόγησης υποψηφίων.
4. Τη διεύθυνση υποβολής δικαιολογητικών.

Η διαδικασία και τα κριτήρια της επιλογής φοιτητών αναρτώνται στο διαδίκτυο και δημοσιεύονται στον ημερήσιο τύπο και τα αποτελέσματα των εξετάσεων και της τελικής επιλογής των υποψηφίων ανακοινώνονται από τη Γραμματεία του Προγράμματος.

Η Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ., στην οποία υποβάλλονται οι αιτήσεις από υποψήφιους μεταπτυχιακούς φοιτητές, προωθεί στην επιτροπή αξιολόγησης που ορίζεται από την Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ. το σύνολο των αιτήσεων με συνοδευτικό υλικό. Οι αιτήσεις υποβάλλονται σε ειδικά έντυπα τα οποία μπορούν να αναζητηθούν στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου ή στη Γραμματεία.

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά που θα πρέπει να καταθέσουν οι υποψήφιοι είναι:

1. Έντυπη αίτηση.
2. Αναλυτικό Βιογραφικό σημείωμα.
3. Επίσημο αντίγραφο πτυχίου/διπλώματος.
4. Επικυρωμένο πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας (με ακριβή μέσο όρο).
5. Δύο συστατικές επιστολές, κατά προτίμηση από μέλη ΔΕΠ.
6. Αποδεικτικό γνώσης της αγγλικής γλώσσας επιπέδου B2 (καλή γνώση) ή ανώτερο, σύμφωνα με το Συμβούλιο της Ευρώπης, το οποίο γίνεται αποδεκτό από τον ΑΣΕΠ ή TOEFL τουλάχιστον 87 στο Internet-based test ή Πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από Αγγλόφωνο Πανεπιστήμιο (το οποίο έχει αναγνωρισθεί από το ΔΙΚΑΤΣΑ ή ΔΟΑΤΑΠ) ή Πτυχίο Αγγλικής Φιλολογίας. (Τα αποτελέσματα TOEFL θα πρέπει να

αποσταλούν στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. απευθείας από το ETS). Επίσης, τα αποτελέσματα TOEFL και IELTS κατοχυρώνονται για τέσσερα (4) χρόνια).

7. Επιστημονικές Δημοσιεύσεις, Διακρίσεις (εάν υπάρχουν).

8. Αποδεικτικά Επαγγελματικής Εμπειρίας (εάν υπάρχουν).

Στο Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα γίνονται δεκτοί επιπλέον του αριθμού εισακτέων (με απαλλαγή των εισαγωγικών εξετάσεων), υπότροφοι του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.) που πέτυχαν σε σχετικό διαγωνισμό μεταπτυχιακών σπουδών εσωτερικού του γνωστικού αντικείμενου του Π.Μ.Σ. και αλλοδαποί υπότροφοι Κρατικών Φορέων του εσωτερικού και εξωτερικού, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται από την προκήρυξη του Μεταπτυχιακού Προγράμματος. Ο αριθμός των υποτρόφων που θα γίνονται δεκτοί θα καθορίζεται από την Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα.

2. Υποψηφιότητα μπορούν να θέσουν και τελειόφοιτοι φοιτητές, οι οποίοι θα έχουν πάρει το πτυχίο τους πριν από την έναρξη της β' φάσης αξιολόγησης των υποψηφίων (όπως ορίζεται στο άρθρο 3.3) και θα πληρούν όλες τις προϋποθέσεις.

3.2.7.5 Πώς διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής φοιτητών;

Η Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ. σε συνεργασία με άλλα μέλη ΔΕΠ που ορίζονται απ' αυτήν:

1. Αξιολογεί και προκρίνει σε πρώτη συνεδρίαση τους υποψηφίους με βάση τα κριτήρια της δεύτερης φάσης.

2. Προωθεί τον σχετικό κατάλογο των προκριθέντων στην δεύτερη φάση στη Γραμματεία του Μεταπτυχιακού, η οποία προσκαλεί τους υποψηφίους για συμμετοχή στην τρίτη φάση.

3. Με βάση την τελική βαθμολογία κάθε υποψηφίου, καταρτίζεται κατάλογος με αξιολογική σειρά.

Οι επιτυχόντες ενημερώνονται από τη Γραμματεία και καλούνται να απαντήσουν γραπτώς εντός 5 ημερών αν αποδέχονται ή όχι την ένταξή τους στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα, αποδεχόμενοι τους όρους λειτουργίας του.

Οι υποψήφιοι μεταπτυχιακοί φοιτητές που έχουν υποβάλλει αίτηση στο Δ.Π.Μ.Σ. έχουν πρόσβαση στην αξιολόγηση που έχουν λάβει ως προς κάθε ένα από τα κριτήρια επιλογής.

3.2.8 Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Δυστυχώς η διεθνής διάσταση του προγράμματος είναι ελλιπής, παρότι το πρόγραμμα και το επίπεδο σπουδών, η χρησιμοποιούμενη βιβλιογραφία και οι δυνατότητες των διδασκόντων θα μπορούσαν να υποστηρίξουν σημαντική διεθνή διεύρυνση.

3.2.8.1 Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό; Σε ποιο ποσοστό;

Δεν υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό στην παρούσα χρονική περίοδο αλλά επιθυμία και άμεσος στόχος της Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ. αποτελεί η προοπτική ανάπτυξης συνεργασιών με Ιδρύματα του εξωτερικού. Βασικό πρόβλημα αποτελεί η οικονομική υποστήριξη διδασκόντων από το εξωτερικό.

3.2.8.2 Υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών (απόλυτος αριθμός και ποσοστό); Όχι.

3.2.8.3 Πόσα και ποια μαθήματα διδάσκονται (και) σε ξένη γλώσσα;

Σε πολλά μαθήματα μεγάλο τμήμα της βιβλιογραφίας είναι στα αγγλικά. Επίσης για τη συγγραφή των εργασιών χρησιμοποιείται βιβλιογραφία στην αγγλική γλώσσα. Υπάρχει η δυνατότητα διδασκαλίας μαθήματος στην αγγλική γλώσσα αλλά επί του παρόντος δεν διδάσκεται κάποιο μάθημα σε αυτή. Τέλος, υπάρχει η δυνατότητα η συγγραφή της διπλωματικής εργασίας να γίνει στην αγγλική γλώσσα.

3.2.8.4 Υπάρχουν συμφωνίες συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού;

Δεν υπάρχουν προς το παρόν συμφωνίες συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού άλλα όπως έχει ανωτέρω αναφερθεί, αποτελεί άμεσο στόχο της Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ. η ανάπτυξη συμφωνιών συνεργασίας με Ιδρύματα του εξωτερικού και θα προβεί στις απαραίτητες ενέργειες.

3.2.8.5 Υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών; Ποιες;

3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

3.3.7. Πώς κρίνετε τον βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;

Το Διδακτορικό Δίπλωμα του Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα απονέμεται για μια πρωτότυπη συμβολή σ' ένα από τα παρακάτω ερευνητικά αντικείμενα: Συστήματα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών, Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες (Ηλεκτρονικό Εμπόριο, Ηλεκτρονική Εκπαίδευση, Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση κλπ) και εφαρμογές τους στην Οικονομία, Κοινωνία, Εκπαίδευση, Οργάνωση, Διοίκηση, Λογιστική και Χρηματο-οικονομική.

Οι στόχοι του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών (Π.Δ.Σ.) στα Πληροφοριακά Συστήματα είναι οι εξής:

- Η παραγωγή πρωτότυπης έρευνας στα ερευνητικά αντικείμενα του Προγράμματος.
- Η ανάπτυξη μελλοντικών μελών Δ.Ε.Π.
- Η ανάπτυξη ερευνητών για τη στελέχωση δημοσίων και ιδιωτικών οργανισμών.
- Η παραγωγή δημοσιεύσεων με βάση την έρευνα που διεξάγεται στο Πρόγραμμα.

Ο βαθμός ανταπόκρισης του Π.Δ.Σ. είναι υψηλός επειδή οι στόχοι του προγράμματος είναι κοινοί σε μεγάλο βαθμό με αυτούς του Τμήματος αλλά και τις απαιτήσεις της κοινωνίας.

3.3.1.1 Υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης αυτής; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Δεν υπάρχουν τυπικές διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης του Π.Δ.Σ.. Τα μέλη ΔΕΠ των συμμετεχόντων Τμημάτων που διδάσκουν στο Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα προτείνουν θέματα διδακτορικών διατριβών που εμπíπτουν στα αντικείμενα του προγράμματος. Αφού εγκριθούν από την Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ. δημοσιεύονται στον τύπο και στις σχετικές ιστοσελίδες. Στη συνέχεια καταθέτονται στη γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. αιτήσεις υποψηφίων που έχουν τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα. Η Ε.Δ.Ε. αξιολογεί και εγκρίνει τις αιτήσεις ως προς τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων και τη συνάφειά του θέματος με τα επιστημονικά πεδία που θεραπεύει το Δ.Π.Μ.Σ. Στη συνέχεια ο φάκελος του υποψηφίου διαβιβάζεται στο Τμήμα που ανήκει ο επιβλέπων. Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος ορίζει την Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή.

3.3.1.2 Υπάρχουν διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης αυτού του Προγράμματος Σπουδών; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Δεν υπάρχουν τυπικές διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του Π.Δ.Σ. Ωστόσο, το Π.Δ.Σ. συζητείται άτυπα στις συνεδριάσεις της ΕΔΕ του Δ.Π.Μ.Σ στα Πληροφοριακά Συστήματα, με στόχο τη βελτίωση της λειτουργικότητας και της αποτελεσματικότητάς του.

3.3.1.3 Πώς δημοσιοποιείται το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών;

Το πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών, όσον αφορά τις προϋποθέσεις εισαγωγής των υποψηφίων, τα δικαιολογητικά ένταξής τους στη διαδικασία εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, τις τυπικές υποχρεώσεις των υποψηφίων διδασκτόρων, καθώς και τη διαδικασία εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής, βρίσκεται αναρτημένο στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου, στην ιστοσελίδα του Δ.Π.Μ.Σ., στον Ενιαίο Κανονισμό του Δ.Π.Μ.Σ. και στον οδηγό σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ..

Η πρόσκληση δημοσιοποιείται με έντυπο υλικό, δημοσιεύσεις στον ημερήσιο τύπο, αποστολή emails σε σχετικά Επιμελητήρια, Συλλόγους, Ιστολόγια κλπ., στον Οδηγό Σπουδών του Προγράμματος που διανέμεται στους ενδιαφερόμενους υποψηφίους και στους φοιτητές καθώς και στο διαδίκτυο (<http://www.uom.gr>, <http://mis.uom.gr>,) και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (www.facebook.com/misuom) όπου αναρτάται όλο το σχετικό υλικό.

3.3.1.4 Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας όσων απέκτησαν Διδακτορικό δίπλωμα από το Τμήμα;

Δεν υπάρχει προς το παρόν διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας των αποφοίτων του Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα.

3.3.8. Πώς κρίνετε τη δομή του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών;

Το Π.Δ.Σ. έχει δομηθεί με τρόπο ώστε να ανταποκρίνεται με τον καλύτερο τρόπο στους στόχους του Προγράμματος, που είναι:

- Η παραγωγή πρωτότυπης έρευνας στα ερευνητικά αντικείμενα του Προγράμματος.
- Η ανάπτυξη μελλοντικών μελών Δ.Ε.Π.
- Η ανάπτυξη ερευνητών για τη στελέχωση δημοσίων και ιδιωτικών οργανισμών.
- Η παραγωγή δημοσιεύσεων με βάση την έρευνα που διεξάγεται στο Πρόγραμμα.

Τα κύρια χαρακτηριστικά της δομής του Π.Δ.Σ. είναι τα εξής:

- Εκπόνηση ερευνητικής πρότασης.
- Αποδοχή από ένα μέλος Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων να επιβλέπει την διαδικασία συγγραφής της διδακτορικής διατριβής.
- Ορισμός τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής.
- Ορισμός επταμελούς εξεταστικής επιτροπής
- Υποστήριξη της διατριβής.

Το κύριο στοιχείο της δομής του διδακτορικού είναι η εκπόνηση της διατριβής, η οποία απαιτεί πρωτότυπη έρευνα. Τη δομή του Π.Δ.Σ. δύναται να συμπληρώνουν οι παρουσιάσεις ενδιάμεσων αποτελεσμάτων της διδακτορικής έρευνας.

3.3.2.1 Προσφέρονται μαθήματα διδακτορικού κύκλου; Ποια είναι αυτά;

Προς το παρόν δεν προσφέρονται μαθήματα διδακτορικού κύκλου. Υπάρχουν σκέψεις να δίνεται η δυνατότητα για υποψήφιους διδάκτορες με ελλείψεις να παρακολουθήσουν μεταπτυχιακά μαθήματα του Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα.

3.3.2.2 Προσφέρονται μαθήματα ερευνητικής μεθοδολογίας; Ποια είναι αυτά;

Δεν προσφέρονται μαθήματα ερευνητικής μεθοδολογίας και για το λόγο αυτό είναι σημαντικός ο ρόλος του επιβλέποντα καθηγητή στην διαδικασία εκπόνησης της διατριβής.

3.3.9. Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Καθώς όπως αναφέρθηκε παραπάνω δεν προσφέρονται μαθήματα στο διδακτορικό, το εξεταστικό σύστημα αφορά τα εξής τρία τμήματα

4. Ένταξη στη Διαδικασία Διδακτορικής Διατριβής
  - Κριτήρια Έγκρισης Πρότασης Έρευνας Υποψηφίου
5. Έλεγχος προόδου
  - Ορισμός τριμελούς επιτροπής, όπως ο νόμος ορίζει.
6. Τελική κρίση
  - Ορισμός επταμελούς εξεταστικής επιτροπής, σύμφωνα με το νόμο, η οποία κρίνει τη διατριβή.
  - Υποστήριξη της διατριβής ενώπιον της επταμελούς.

3.3.3.1 Υπάρχει συμμετοχή συναφών θεματικά ειδικών επιστημόνων από άλλα ΑΕΙ ή ερευνητικά Ιδρύματα στη σύνθεση των 7μελών και 3μελών επιτροπών;

Στις περισσότερες περιπτώσεις ένα ή περισσότερα μέλη των τριμελών και των επταμελών επιτροπών είναι μέλη ΔΕΠ άλλων ΑΕΙ της χώρας.

3.3.3.2 Πώς παρακολουθείται διαχρονικά η επίδοση και η πρόοδος των υποψηφίων διδακτόρων;

Η παρακολούθηση της επίδοσης και προόδου των υποψηφίων διδακτόρων αποτελεί ευθύνη του επιβλέποντα καθηγητή.

Υπάρχει η δυνατότητα υποβολής ετήσιας έκθεσης προόδου που βοηθάει στην παρακολούθηση τόσο της προόδου του υποψηφίου διδάκτορα, όσο και στην αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων.

3.3.3.3 Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των υποψηφίων διδακτόρων;

Σχετικά με την τελική αξιολόγηση και κρίση της διατριβής του υποψηφίου διδάκτορα ισχύουν οι νόμιμες διατάξεις.

Η διαφάνεια στη διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων διδασκόντων διασφαλίζεται κατά το στάδιο εισαγωγής, με την ύπαρξη συγκεκριμένης, διαφανούς διαδικασίας αξιολόγησης των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων των υποψηφίων και κατά την ολοκλήρωση της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής, με την τελική αξιολόγηση και κρίση του υποψηφίου διδάκτορα από ειδική επταμελή εξεταστική επιτροπή, η οποία απαρτίζεται από επτά μέλη ΔΕΠ σύμφωνα με τις διατάξεις που προβλέπει ο νόμος.

3.3.3.4 Εφαρμόζονται κοινές (μεταξύ των διδασκόντων) διαδικασίες αξιολόγησης των υποψηφίων διδασκόντων;

Οι τυπικές διαδικασίες αξιολόγησης των υποψηφίων διδασκόντων είναι αυτές που προβλέπει ο κανονισμός του Προγράμματος και ο νόμος.

Επίσης, διαδικασία παρακολούθησης και αξιολόγησης της επίδοσης και προόδου των υποψηφίων διδασκόντων κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής, γίνεται από τον ίδιο τον επιβλέποντα και από την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή, χωρίς να ακολουθούνται κάποιες κοινές για όλους τους διδάσκοντες, τυπικές διαδικασίες.

3.3.3.5 Πώς αξιολογείται η διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων διδασκόντων;

Η διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων διδασκόντων κατά την εισαγωγή γίνεται με τον ορισμό της τριμελούς επιτροπής για την επίβλεψη τους και η διαδικασία αξιολόγησης της τελικής διατριβής γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που προβλέπει ο νόμος. Επίσης η Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα παρακολουθεί την διαδικασία αξιολόγησης.

3.3.3.6 Πόσο διαφανής είναι η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της διδακτορικής διατριβής;

Η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της διδακτορικής διατριβής εποπτεύεται και εγκρίνεται από την ΕΔΕ του Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα και τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης του Τμήματος.

Η διαφάνεια της διαδικασίας ανάθεσης διασφαλίζεται από την επίσημη διαδικασία εισαγωγής των υποψηφίων διδασκόντων που ακολουθεί το Δ.Π.Μ.Σ. και από τα σαφή, προκαθορισμένα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα που απαιτούνται από τον υποψήφιο διδάκτορα και η διαφάνεια της διαδικασίας εξέτασης διασφαλίζεται από την επίσημη διαδικασία αξιολόγησης που προβλέπεται από το νόμο.

3.3.10. Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων διδασκόντων;

Το Διδακτορικό Δίπλωμα στα Πληροφοριακά Συστήματα απονέμεται για μια πρωτότυπη συμβολή σ' ένα από τα θέματα που αποτελούν το αντικείμενο του προγράμματος.

Δύο φορές ανά έτος δημοσιεύεται πρόσκληση για εκπόνηση διδακτορικών διατριβών στα Πληροφοριακά Συστήματα (με συγκεκριμένες θεματικές περιοχές) στις εφημερίδες και στο Ίντερνετ. Στη συνέχεια γίνεται εκδήλωση ενδιαφέροντος από υποψηφίους, επικοινωνία με τον αντίστοιχο καθηγητή που θεραπεύει το αντικείμενο, ετοιμασία του φακέλου του υποψηφίου, τελική έγκριση και αξιολόγηση από την Ε.Δ.Ε. στα Πληροφοριακά Συστήματα. Συνεπώς η διαδικασία είναι απλή, αντικειμενική και διαφανής.

3.3.4.1 Ποιά είναι η συγκεκριμένη διαδικασία επιλογής υποψηφίων διδασκόντων;

Ο υποψήφιος φοιτητής που ενδιαφέρεται για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος θα πρέπει κατ' αρχήν να πληροί τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) να έχει μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών (Μάστερ) από Πανεπιστήμιο του εσωτερικού ή του εξωτερικού αναγνωρισμένο από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., σε γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα.

β) να γνωρίζει την Αγγλική γλώσσα.

Εφ' όσον πληρούνται οι παραπάνω 2 προϋποθέσεις, ο υποψήφιος θα πρέπει να υποβάλλει στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ., τα παρακάτω δικαιολογητικά:

1. Έντυπη αίτηση στην οποία να αναγράφεται το πεδίο έρευνας.
2. Αναλυτικό Βιογραφικό Σημείωμα.
3. Επίσημα αντίγραφα πτυχίου και μεταπτυχιακού διπλώματος.
4. Επικυρωμένα πιστοποιητικά αναλυτικής βαθμολογίας (με ακριβή μέσο όρο).
5. Αποδεικτικό Αγγλικής γλώσσας
6. Επιστημονικές Δημοσιεύσεις (εάν υπάρχουν).
7. Αποδεικτικά Επαγγελματικής Εμπειρίας (εάν υπάρχουν).
8. Δύο συστατικές επιστολές από μέλη ΔΕΠ

3.3.4.2 Με ποιά συγκεκριμένα κριτήρια επιλέγονται;

Ο φάκελος υποψηφιότητας ελέγχεται από την Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα ως προς την πληρότητα των τυπικών προσόντων. Εφ' όσον ο υποψήφιος πληροί τις τυπικές προϋποθέσεις, ο φάκελος διαβιβάζεται στο αντίστοιχο Τμήμα που ανήκει ο επιβλέπων.

Η Γ.Σ.Ε.Σ. (Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης) του Τμήματος στο οποία διαβιβάστηκε ο φάκελος ορίζει τριμελή συμβουλευτική επιτροπή η οποία σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία είναι αρμόδια για την επίβλεψη και καθοδήγηση του υποψηφίου και στην οποία μετέχουν ένα μέλος Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος της βαθμίδας του καθηγητή, αναπληρωτή καθηγητή ή επίκουρου καθηγητή ως επιβλέπων, και άλλα δύο (2) μέλη τα οποία μπορεί να είναι μέλη Δ.Ε.Π. του ίδιου ή άλλου Τμήματος του ίδιου ή άλλου Πανεπιστημίου της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, αποχωρήσαντες λόγω ορίου ηλικίας καθηγητές Α.Ε.Ι., καθηγητές Α.Σ.Ε.Ι. ή μέλη Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. και της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' ή Γ' αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου του εσωτερικού ή εξωτερικού, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με αυτή, στην οποία ο υποψήφιος διδάκτορας εκπονεί τη διατριβή του. Η Γ.Σ.Ε.Σ. ενημερώνει σχετικά με την πρότασή της τη Γραμματεία του ΔΠΜΣ στα Πληροφοριακά Συστήματα.

Τα κριτήρια επιλογής περιγράφονται στο άρθρο 6-ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΣΕ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ στον Ενιαίο Κανονισμό των ΔΠΜΣ.

3.3.4.3 Ποιό είναι το ποσοστό αποδοχής υποψηφίων διδασκόντων;

Το ποσοστό αποδοχής υποψηφίων διδασκόντων είναι σχετικά υψηλό καθώς η αίτηση συνοδεύεται από την σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα.

3.3.4.4 Πώς δημοσιοποιείται η διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής υποψηφίων διδασκόντων;

Η διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής υποψηφίων διδασκόντων αναφέρονται ρητά στον Ενιαίο Κανονισμό Λειτουργίας του Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα, ο οποίος είναι δημοσιευμένος στην ιστοσελίδα του Δ.Π.Μ.Σ.

Η Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα αποφασίζει τις συγκεκριμένες ημερομηνίες (2 φορές ανά έτος) δημοσίευσης στον τύπο, στο Ίντερνετ, στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου και στην ιστοσελίδα του Προγράμματος, σχετικής ανακοίνωσης προς τους ενδιαφερόμενους υποψήφιους που προσδιορίζει τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων.

3.3.4.5 Πώς διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής υποψηφίων διδασκόντων;

Η αποτελεσματικότητα και η διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής των υποψηφίων διδασκόντων διασφαλίζεται από την δημοσίευση της προκήρυξης στις εφημερίδες και στο Ίντερνετ, την ύπαρξη συγκεκριμένων τυπικών και ουσιαστικών προσόντων που πρέπει να κατέχει ο υποψήφιος και τα οποία ελέγχονται και αξιολογούνται τόσο από την Ε.Δ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα όσο και από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης του Τμήματος ώστε να διασφαλίζουν το αδιάβλητο, την διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας.

3.3.11. Πώς κρίνετε την οργάνωση ομιλιών και σεμιναρίων;

3.3.5.1 Υπάρχει γενικό σεμινάριο σε τακτή χρονική βάση (εβδομαδιαίο, μηνιαίο) όπου καθηγητές και ερευνητές στο Τμήμα παρουσιάζουν τη δουλειά τους για ενημέρωση των συναδέλφων τους, αλλά και των φοιτητών;

Δεν υπάρχει.

3.5.2 Υπάρχει δυνατότητα πρόσκλησης ομιλητών από άλλα παν/μια και ερευνητικά κέντρα για να δώσουν ομιλίες και να ενημερώσουν για το έργο τους;

Υπάρχει αυτή η δυνατότητα άλλα εξαρτάται από τους διαθέσιμους οικονομικούς πόρους, οι οποίοι είναι πολύ περιορισμένοι.

1.2.

3.3.12. Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών;

Η διεθνής διάσταση του Προγράμματος κρίνεται ως ανεπαρκής. Επιδίωξη του Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα είναι η ανάπτυξη διεθνών συμφωνιών κυρίως ανταλλαγής καθηγητών και υποψηφίων διδακτόρων.

3.3.6.1 Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό στις 7μελείς και 3μελείς επιτροπές; Σε ποιο ποσοστό;

Δεν υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό σε τριμελείς συμβουλευτικές επιτροπές και σε επταμελείς εξεταστικές επιτροπές για την τελική αξιολόγηση και κρίση διδακτορικών διατριβών.

3.3.6.2 Υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών υποψηφίων διδακτόρων;

Όχι.

3.3.6.3 Παρέχεται δυνατότητα εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής σε ξένη γλώσσα;

Ο υποψήφιος διδάκτορας έχει τη δυνατότητα επιλογής μεταξύ της ελληνικής ή αγγλικής γλώσσας για τη συγγραφή της διδακτορικής διατριβής.

3.3.6.4 Υπάρχουν συμφωνίες συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού;

Δεν υπάρχουν συμφωνίες συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού για την οργάνωση και λειτουργία κοινών προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών καθώς και προγραμμάτων εκπόνησης διδακτορικής διατριβής

3.3.6.5 Παρέχονται από το Τμήμα κίνητρα στους υποψήφιους διδάκτορες για την συμμετοχή τους σε διεθνή «Θερινά Προγράμματα» (summer schools), διεθνή ερευνητικά συνέδρια, υποβολή άρθρων σε έγκριτα περιοδικά, κλπ.;

Η Επιτροπή Ερευνών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, στο πλαίσιο της προώθησης της βασικής έρευνας εκ μέρους των υποψηφίων διδασκόντων χρηματοδοτεί τη συμμετοχή τους σε επιστημονικά συνέδρια αλλά η χρηματοδοτική πολιτική δεν ασκείται σε επίπεδο Τμήματος αλλά σε επίπεδο Ιδρύματος.

3.3.6.6 Υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών; Ποιες;

ΕΝΟΤΗΤΑ 4: Διδακτικό Έργο

4.1. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού;

4.1.1.Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές; Πώς εφαρμόζεται;

Η αποτελεσματικότητα των διδασκόντων κρίνεται κάθε εξάμηνο από τους φοιτητές μέσω της συμπλήρωσης ερωτηματολογίων αξιολόγησης. Τα ερωτηματολόγια τα οποία απαντούν οι φοιτητές είναι ανώνυμα και αφορούν στη δομή και στον τρόπο διδασκαλίας του μαθήματος, στην ποιότητα και στα μέσα διδασκαλίας, στην υλικοτεχνική υποδομή και στη διοικητική λειτουργία του Τμήματος. Όλα τα ερωτηματολόγια των φοιτητών επεξεργάζονται από το Κέντρο Υπολογιστών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και στη συνέχεια αφού εξαχθούν τα αποτελέσματα που περιλαμβάνουν το μέσο όρο του κάθε διδάσκοντα, της αξιολόγησης του τρόπου διδασκαλίας, της δομής του μαθήματος κ.λπ., κοινοποιούνται μέσα σε κλειστό φάκελο από τη Γραμματεία του Τμήματος σε κάθε διδάσκοντα.

4.1.2.Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές;

Κάθε μέλος ΔΕΠ λαμβάνει αναλυτικά τα αποτελέσματα της αξιολόγησης για κάθε ένα από τα μαθήματα τα οποία διδάσκει, συμπεριλαμβανομένων και των σχολίων των φοιτητών, και στη συνέχεια τα αξιοποιεί, όπως αυτό κρίνει, με σκοπό τη βελτίωση του διδακτικού έργου.

4.1.3.Ποιος είναι ο μέσος εβδομαδιαίος φόρτος διδακτικού έργου των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος;

Ο μέσος εβδομαδιαίος φόρτος διδακτικού έργου του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος είναι έξι ώρες για την πλειοψηφία των μελών. Ωστόσο, ορισμένα μέλη ΔΕΠ υπερβαίνουν τις έξι διδακτικές ώρες, λόγω επιπλέον φροντιστηριακών μαθημάτων, επίβλεψης πτυχιακών εργασιών κ.λπ.

4.1.4.Πόσα από τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διδάσκουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος διδάσκουν έντεκα (11) από τα 25 Μέλη ΔΕΠ που υπηρετούν στο Τμήμα (στοιχεία ακαδ. έτους 2010-2011).

4.1.5.Υπάρχουν θεσμοθετημένες από το Τμήμα υποτροφίες/βραβεία διδασκαλίας;

Δεν υπάρχουν θεσμοθετημένες από το Τμήμα υποτροφίες/βραβεία διδασκαλίας.

4.1.6.Συνεισφέρουν στο διδακτικό έργο οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και υποψήφιοι διδάκτορες του Τμήματος και σε τι ποσοστό;

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και οι υποψήφιοι διδάκτορες του Τμήματος δεν συνεισφέρουν στο διδακτικό έργο. Συμμετέχουν μόνο στις επιτηρήσεις κατά τις εξεταστικές περιόδους.

4.2. Πώς κρίνετε την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας;

4.2.1.Ποιες συγκεκριμένες διδακτικές μέθοδοι χρησιμοποιούνται;

Η διδακτική διαδικασία ποικίλει σημαντικά από μάθημα σε μάθημα, προσαρμοζόμενη στις ειδικές ανάγκες του κάθε μαθήματος. Οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται είναι οι διαλέξεις, οι μελέτες περιπτώσεων, η εκπόνηση ομαδικών/ατομικών εργασιών, εργαστηριακές/φροντιστηριακές ασκήσεις. Παροτρύνεται η ενεργή συμμετοχή των φοιτητών στη διάρκεια των διαλέξεων με την έκφραση των αποριών/παρατηρήσεων/προβληματισμών/προτάσεών τους.

4.2.2.Υπάρχει διαδικασία επικαιροποίησης του περιεχομένου των μαθημάτων και των διδακτικών μεθόδων;

Δεν υπάρχει διαδικασία επικαιροποίησης του περιεχομένου των μαθημάτων και των διδακτικών μεθόδων σε επίπεδο Τμήματος. Ωστόσο οι διδάσκοντες προχωρούν, όποτε κρίνουν ότι αυτό χρειάζεται, σε επικαιροποίηση του περιεχομένου των μαθημάτων τους ακολουθώντας τη σύγχρονη βιβλιογραφία.

4.2.3. Ποιο είναι το ποσοστό των φοιτητών που συμμετέχουν στις εξετάσεις;

Υπολογίστηκε πως το ακαδ. έτος 2010-2011 το ποσοστό των φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις ήταν 43,5% (σύνολο φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις του εκάστοτε μαθήματος / σύνολο φοιτητών που ενεγράφησαν στο εκάστοτε μάθημα). Λεπτομερή στοιχεία σε απόλυτους αριθμούς παρέχονται από τον Πίνακα 12.2 της Επιτομής των στοιχείων του Τμήματος, στο τέλος της Έκθεσης.

4.2.4. Ποια είναι τα ποσοστά επιτυχίας των φοιτητών στις εξετάσεις;

Υπολογίστηκε πως το ακαδ. έτος 2010-2011 το ποσοστό επιτυχίας των φοιτητών στις εξετάσεις ήταν 68,2% (σύνολο φοιτητών που εξετάστηκαν επιτυχώς στο εκάστοτε μάθημα / σύνολο φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις του εκάστοτε μαθήματος). Λεπτομερή στοιχεία σε απόλυτους αριθμούς παρέχονται από τον Πίνακα 12.2 της Επιτομής των στοιχείων του Τμήματος, στο τέλος της Έκθεσης.

4.2.5. Ποιος είναι ο μέσος βαθμός πτυχίου;

Πίνακας 6. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των αποφοίτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2006-2007	301	17 (9,04%)	115 (61,17%)	54 (28,72%)	2(1,06%)	6,72
2007-2008	302	25 (12,02%)	130 (62,50%)	51 (24,52%)	2 (0,96%)	6,64
2008-2009	310	41 (16,94%)	158 (65,29%)	42 (17,36%)	1 (0,41%)	6,5
2009-2010	312	44 (20,09%)	135 (61,64%)	40 (18,26%)	0 (0,0%)	6,48
2010-2011	269	48 (17,02%)	176 (62,41%)	57 (20,21%)	1 (0,35%)	6,54
Σύνολο	1494	175 (15,36%)	714 (62,69%)	244 (21,42%)	6 (0,53%)	

4.2.6. Ποια είναι η μέση διάρκεια σπουδών για τη λήψη πτυχίου;

Πίνακας 7. Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών και διάρκεια σπουδών

Έτος εισαγωγής	Εγγραφέντες	Αποφοιτήσαντες Διάρκεια Σπουδών (σε έτη)							Μη αποφοιτήσαντες	Ποσοστιαία αναλογία	
		K ²⁰	K+1	K+2	K+3	K+4	K+5	≥K+6		Συνολικό ποσοστό αποφοιτησάντων v^{21}	Συνολικό ποσοστό μη αποφοιτησάντων
2006-2007	301	0	94	43	0	0			164	45,51%	54,49%
2007-2008	302	0	41	1	0	0			260	13,91%	86,09%
2008-2009	310	0	1	0	0	0			309	0,32%	99,68%
2009-2010	312	0	0	0	0	0			312	0%	100%
2010-2011	269	0	0	0	0	0			269	0%	100%

²⁰ Όπου K = Κανονική διάρκεια σπουδών (σε έτη) στο Τμήμα. (π.χ. αν η κανονική διάρκεια σπουδών είναι 4 έτη, τότε K=4 έτη, K+1=5 έτη, K+2=6 έτη,..., K+6=10 έτη).

²¹ Στην στήλη αυτή σημειώνεται η **ποσοστιαία αναλογία** των αποφοιτησάντων κάθε έτους σε σχέση με τον συνολικό αριθμό των εισαχθέντων του έτους (της στήλης 2).

4.3. Πώς κρίνετε την οργάνωση και την εφαρμογή του διδακτικού έργου;

4.3.1. Πώς γνωστοποιείται στους φοιτητές η ύλη των μαθημάτων στην αρχή του εξαμήνου;

Η γνωστοποίηση της ύλης των μαθημάτων στους φοιτητές γίνεται κάθε φορά στην αρχή του εξαμήνου μέσω του περιγράμματος του μαθήματος το οποίο διανέμεται στους φοιτητές στην πρώτη διάλεξη, αναρτάται στο Compus ή στο χώρο ανακοινώσεων των Μελών ΔΕΠ και της Γραμματείας του Τμήματος.

4.3.2. Περιγράφονται οι μαθησιακοί στόχοι των μαθημάτων και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα;

Οι μαθησιακοί στόχοι των μαθημάτων και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα περιγράφονται κατά περίπτωση.

4.3.3. Υπάρχει διαδικασία μέτρησης της επίτευξης των μαθησιακών στόχων των μαθημάτων;

Η μέτρηση της επίτευξης των μαθησιακών στόχων των μαθημάτων πραγματοποιείται μέσω των ασκήσεων, των εργασιών και των εξετάσεων.

4.3.4. Σε ποιο βαθμό τηρείται το ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθημάτων;

Το ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθημάτων τηρείται στο μέγιστο δυνατό βαθμό. Σε περιπτώσεις κωλύματος του διδάσκοντα ενημερώνεται η Γραμματεία του Τμήματος και καθορίζεται αναπλήρωση του μαθήματος.

4.3.5. Είναι ορθολογική η οργάνωση και δομή του ωρολογίου προγράμματος μαθημάτων;

Σε γενικές γραμμές, η οργάνωση του ωρολογίου προγράμματος μαθημάτων είναι ορθολογική. Οι βασικοί παράγοντες που την καθορίζουν είναι η διαθεσιμότητα των αιθουσών διδασκαλίας και οι ανάγκες των φοιτητών.

4.3.6. Πόσα (και ποια) από τα βασικά εισαγωγικά Μαθήματα διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ/ΕΠ των δύο ανώτερων βαθμίδων;

Συνολικά 49 από τα 85 μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών (58,8%) διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ των δύο ανώτερων βαθμίδων (στοιχεία ακαδ. έτους 2010-2011). Τα

στοιχεία αντλούνται από τον Πίνακα 12.2 της Επιτομής των στοιχείων του Τμήματος η οποία παρουσιάζεται στο τέλος της Έκθεσης.

Αναλυτικά τα μαθήματα και οι διδάσκοντες παρατίθενται παρακάτω:

Πίνακας Γ: Μαθήματα που διδάσκονται από Μέλη ΔΕΠ των δύο ανώτερων βαθμίδων

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΚΩΔ. ΜΑΘΗΜΑΤ ΟΣ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΔΙΔΑΣΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ I	ΟΙ0101	ΒΕΛΕΝΤΖΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Α-Μα) ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΑΤΣΙΚΑΣ ΗΛΙΑΣ (Με-Ω) ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	ΟΙ0102	ΜΑΥΡΟΥΔΕΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ I	ΟΙ0105	ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΑΡΧΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ	ΟΙ0109	Ν. ΚΑΤΡΙΒΕΣΗΣ ΑΝΑΠΛ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ I	ΟΙ0301	ΒΕΛΕΝΤΖΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Α-Μα) - ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (Με-Ω) ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ I	ΟΙ0302	ΖΗΚΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ (Α-Μα) ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ – ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ ΣΤΕΛΛΑ (Με-Ω) ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΥΣ II	ΟΙ0304	ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ II	ΟΙ0303	ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΣ ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ I	ΟΙ0310	Λ. ΛΑΜΠΡΙΑΝΙΔΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΙ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ	ΟΙ0312	Ι. ΤΖΙΩΝΑΣ ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ II	ΟΙ0201	ΚΑΡΦΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Α-Μα) ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ- ΖΗΚΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ (Με-ω) ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΥΣ I	ΟΙ0203	ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ I	ΟΙ0202	ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΣ ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ ΙΙ	ΟΙ0205	ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ	ΟΙ0211	Ν.ΚΑΤΡΙΒΕΣΗΣ ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ	ΟΙ0210	Ν. ΜΑΡΑΝΤΖΙΔΗΣ ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΑΡΧΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙ ΚΗΣ	ΟΙ0403	ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΟΙ0412	ΤΣΟΥΛΦΙΔΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΕΤΡΙΑ Ι	ΟΙ0504	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (Α-Μα) ΛΕΚΤΟΡΑΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΦΟΥΝΤΑΣ (Με-Ω) ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ	ΟΙ0408	Ν. ΚΑΤΡΙΒΕΣΗΣ ΑΝΑΠΛ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΥ	ΟΙ0409	ΜΑΥΡΟΥΔΕΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ	ΟΙ0411	ΤΖΙΩΝΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	ΟΙ0410	ΧΑΤΖΗΓΑΓΙΟΣ ΘΩΜΑΣ ΑΝΑΠΛ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΟΙ0502	ΒΑΡΕΛΑΣ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ Ι	ΟΙ0501	ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ ΣΤΕΛΛΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ
ΘΕΩΡΙΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	ΟΙ0503	ΚΑΤΡΑΝΙΔΗΣ ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΓΕΘΥΝΣΗΣ	ΟΙ0801	ΠΑΛΥΒΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΤΑ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	ΟΙ0614	ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΟΥΡΜΟΥΡΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	ΟΙ0624	ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ ΒΑΡΕΛΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΙ	ΟΙ0509	ΛΟΗΣ ΛΑΜΠΡΙΑΝΙΔΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ	ΟΙ0523	ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΑΝΑΠΛ.ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ
ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ Ι	ΟΙ0514-1	ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ ΑΝΑΠΛ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΟΙ0519	Δ. ΓΚΙΝΟΓΛΟΥ ΑΝΑΠΛ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΘΕΩΡΙΑ	ΟΙ0520-1	ΣΤ. ΞΗΡΟΤΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ
ΘΕΩΡΙΕΣ ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΟΥΣ	ΟΙ0618	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΡΙΒΕΣΗΣ ΑΝΑΠΛ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΘΕΩΡΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΟΙ0603	ΖΗΚΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	ΟΙ0602	ΚΑΡΦΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΙΙ	ΟΙ0601	ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΝΑΠΛ.ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ
ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΟΙ0701	ΚΑΤΣΙΚΑΣ ΗΛΙΑΣ ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΘΕΩΡΙΩΝ	ΟΙ0702	ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΤΣΟΥΛΦΙΔΗΣ ΑΝΑΠΛ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ	ΟΙ0515-1	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΕΛΕΝΤΖΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	ΟΙ0619-1	ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ ΑΝΑΠΛ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΚΟΙΝΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (ΚΑΠ)	ΟΙ0615	ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΑΤΡΑΝΙΔΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ	ΟΙ0608	ΛΟΗΣ ΛΑΜΠΡΙΑΝΙΔΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	ΟΙ0609	ΛΟΗΣ ΛΑΜΠΡΙΑΝΙΔΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	ΟΙ0521	ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΙΩΝΑΣ ΑΝΑΠΛ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΟΣΤΟΥΣ	ΟΙ0612	Θ. ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΣ ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ LOGISTICS	ΟΙ0625	Β. ΜΑΝΘΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ

4.3.7. Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διδάσκουν μαθήματα που δεν εμπίπτουν στο στενό ή ευρύτερο γνωστικό τους πεδίο;

Όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος διδάσκουν μαθήματα που εμπίπτουν στο στενό ή ευρύτερο γνωστικό τους πεδίο.

4.4. Πώς κρίνετε τα εκπαιδευτικά βοηθήματα;**4.4.1. Είδη και αριθμός βοηθημάτων (π.χ. βιβλία, σημειώσεις, υλικό σε ιστοσελίδες, κλπ) που διανέμονται στους φοιτητές.**

Ο κατάλογος των διδακτικών συγγραμμάτων περιλαμβάνει τουλάχιστον ένα προτεινόμενο διδακτικό σύγγραμμα ανά υποχρεωτικό ή επιλεγόμενο μάθημα, το οποίο προέρχεται από τα δηλωθέντα συγγράμματα στο Κεντρικό Πληροφοριακό Σύστημα ΕΥΔΟΞΟΣ. Ο κατάλογος συντάσσεται ύστερα από εισηγήσεις των οικείων διδασκόντων ή υπευθύνων, καθώς και των λοιπών καθηγητών που κατέχουν θέση του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του μαθήματος. Στους φοιτητές διανέμεται το σύγγραμμα του μαθήματος που επιλέγουν. Επιπλέον, μέσω του συστήματος COMPUS παρέχεται αρκετό βοηθητικό υλικό, όπως σημειώσεις, διαφάνειες παρουσιάσεων, άρθρα επιστημονικών περιοδικών ή/και πρακτικών συνεδρίων, μελέτες περιπτώσεων, προβλήματα-ασκήσεις και οι λύσεις τους, βιβλιογραφικές αναφορές με ηλεκτρονικούς συνδέσμους κτλ.

4.4.2. Υπάρχει διαδικασία επικαιροποίησης των βοηθημάτων; Πώς εφαρμόζεται;

Δεν ακολουθείται συγκεκριμένη διαδικασία επικαιροποίησης των βοηθημάτων. Η επικαιροποίηση υπόκειται στην κρίση των διδασκόντων.

4.4.3. Πώς και πότε συγκεκριμένα διατίθενται τα βοηθήματα;

Τα συγγράμματα δηλώνονται από τους φοιτητές μέσω του συστήματος ΕΥΔΟΞΟΣ και διανέμονται από τα βιβλιοπωλεία που είναι υπεύθυνα για τη διάθεσή τους. Η διανομή πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού εξαμήνου.

4.4.4. Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Το σύνολο της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα.

4.4.5. Παρέχεται βιβλιογραφική υποστήριξη πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Οι διδάσκοντες μεριμνούν για την παροχή βιβλιογραφικής υποστήριξης στους φοιτητές.

4.5. Πώς κρίνετε τα διαθέσιμα μέσα και υποδομές;

4.5.1 Αίθουσες διδασκαλίας:

(α) Αριθμός και χωρητικότητα

Η διδασκαλία των μαθημάτων πραγματοποιείται σε δύο αίθουσες διδασκαλίας και τέσσερα αμφιθέατρα. Πιο αναλυτικά παρουσιάζονται ως εξής:

- Αίθουσα 2 (χωρητικότητα: 50 άτομα)
- Αίθουσα 5 (χωρητικότητα: 95 άτομα)
- Αμφιθέατρο 3 (χωρητικότητα: 200 άτομα)
- Αμφιθέατρο 10 (χωρητικότητα: 90 άτομα)
- Αμφιθέατρο 11 (χωρητικότητα: 90 άτομα)
- Αμφιθέατρο 14 (χωρητικότητα: 168 άτομα)

(β) Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα

Ένα από τα σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει το Τμήμα είναι η ύπαρξη μεγάλων ακροατηρίων, γεγονός που δυσχεραίνει την εκπαιδευτική διαδικασία και κάνει απαραίτητη την εξασφάλιση και άλλων αιθουσών διδασκαλίας. Αναφορικά με την καταλληλότητά τους, υπάρχουν υποδομές και υποστηρικτικός εξοπλισμός για τη διδασκαλία των μαθημάτων, όμως είναι αναγκαίο να εκσυγχρονιστούν. Επίσης, προκύπτουν θέματα καταστροφής ή κακής χρήσης των εξοπλισμών, όπως επίσης και θέματα κλοπών. Είναι εμφανής η ανάγκη να καταβληθούν προσπάθειες για τη διατήρηση της ποιότητας των αιθουσών διδασκαλίας και των παρεχόμενων εκπαιδευτικών μέσων.

(γ) Βαθμός χρήσης

Η χρήση των αιθουσών και των αμφιθεάτρων γίνεται σε καθημερινή βάση.

(δ) Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα του υποστηρικτικού εξοπλισμού

Ο υποστηρικτικός εξοπλισμός είναι αναγκαίο να αυξηθεί προκειμένου να καλύπτει τις αίθουσες και τα αμφιθέατρα διδασκαλίας στο σύνολό τους. Επιπλέον, σε αρκετές περιπτώσεις, ο ήδη υπάρχων εξοπλισμός χρήζει εκσυγχρονισμού, καλύτερης συντήρησης και φύλαξης.

4.5.2. Εκπαιδευτικά εργαστήρια:

(α) Αριθμός και χωρητικότητα

Το Τμήμα διαθέτει εργαστήρια υπολογιστών για τους προπτυχιακούς και τους μεταπτυχιακούς φοιτητές. Το εργαστήριο προπτυχιακών φοιτητών στεγάζεται στο κτίριο Δ', αίθουσα 213, και είναι επαρκώς εξοπλισμένο. Επίσης, οι προπτυχιακοί φοιτητές παρακολουθούν τα σχετικά με την Πληροφορική μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών και εξυπηρετούνται και στο Κέντρο Υπολογιστών και Δικτύων του Πανεπιστημίου.

Οι Μεταπτυχιακοί φοιτητές του Τμήματος εξυπηρετούνται σε εργαστήριο το οποίο διατίθεται αποκλειστικά για το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Οι 17 υπολογιστές του εργαστηρίου διαθέτουν το απαραίτητο λογισμικό για την εκπόνηση και συγγραφή εργασιών και ερευνών ενώ υπάρχει και σύνδεση με το διαδίκτυο (Internet). Το εργαστήριο λειτουργεί και ως αναγνωστήριο και βρίσκεται στον 3ο όροφο του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών (κτίριο Δ', αίθουσα 313). Οι Μεταπτυχιακοί φοιτητές εξυπηρετούνται επίσης στο Κέντρο Υπολογιστών και Δικτύων του Πανεπιστημίου.

(β) Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα των χώρων

Η ποιότητα των εργαστηριακών χώρων κρίνεται, σε γενικές γραμμές, ικανοποιητική, όπως και η επάρκεια και η καταλληλότητά τους.

(γ) Βαθμός χρήσης

Τα εργαστήρια χρησιμοποιούνται σε καθημερινή βάση.

(δ) Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα του εργαστηριακού εξοπλισμού

Τα εργαστήρια διαθέτουν αρκετά σύγχρονο εξοπλισμό και τα περισσότερα από τα σύγχρονα προγράμματα οικονομικής ανάλυσης, οικονομετρίας-στατιστικής και πλήθος άλλων προγραμμάτων όπως κειμενογράφους, προγράμματα χρήσης δικτυακών υπηρεσιών όπως telnet, ftp και e-mail, προγράμματα περιήγησης web, λογισμικό που εξυπηρετεί εκπαιδευτικούς σκοπούς (Mat-Lab, Cabri, Microfit, κ.ά.), καθώς και διάφορα εργαλεία. Μέρος του εξοπλισμού χρήζει αντικατάστασης με

εξοπλισμό νεότερης τεχνολογίας ο οποίος θα βοηθούσε περισσότερο στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών.

(ε) Επάρκεια αποθηκών (εργαστηριακού εξοπλισμού, αντιδραστηρίων, κλπ)

Το Τμήμα διαθέτει μία (1) αποθήκη η οποία χρησιμοποιείται από τη Γραμματεία. Η επάρκεια των αποθηκευτικών χώρων δεν είναι ικανοποιητική.

Είναι διαθέσιμα τα εκπαιδευτικά εργαστήρια για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;

Τα εργαστήρια διδασκαλίας χρησιμοποιούνται βάσει συγκεκριμένου προγράμματος. Ωστόσο, κρίνεται απαραίτητο τα εργαστήρια να στελεχωθούν με περισσότερο προσωπικό ώστε να έχουν τη δυνατότητα να λειτουργούν περισσότερες ώρες την ημέρα για να εξυπηρετούν τις ανάγκες των φοιτητών.

4.5.3. Προσωπικό Διοικητικής/Τεχνικής/Ερευνητικής Υποστήριξης

(α) Αριθμός και ειδικότητες

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ακαδ. έτους 2010-2011, το Τμήμα απασχολεί δύο άτομα Τεχνικής Υποστήριξης και πέντε άτομα Διοικητικής Υποστήριξης.

(β) Επάρκεια ειδικοτήτων

Η απασχόληση προσωπικού για την υποστήριξη των εργαστηρίων θα βοηθούσε στην καλύτερη εξυπηρέτηση των φοιτητών.

4.6. Πώς κρίνετε το βαθμό αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών;

4.6.1. Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην παρουσίαση των μαθημάτων; Πώς;

Οι ΤΠΕ που χρησιμοποιούνται στην παρουσίαση των μαθημάτων είναι η χρήση Η/Υ, η χρήση του διαδικτύου, η χρήση συγκεκριμένου λογισμικού για εκπαιδευτικούς σκοπούς κ.λπ. Ωστόσο, η χρήση ψηφιακών μέσων διδασκαλίας, όπως ο διαδραστικός ψηφιακός πίνακας, τα ηλεκτρονικά συγγράμματα, η χρήση φορητών συσκευών πλοήγησης στο Διαδίκτυο, τα ηλεκτρονικά συστήματα εξέτασης και εξ' αποστάσεως διδασκαλίας, δεν χρησιμοποιούνται παρά ελάχιστα στη διεξαγωγή των μαθημάτων του Τμήματος γιατί δεν υπάρχουν οι αντίστοιχες υποδομές/εξοπλισμός.

4.6.2. Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στη διδασκαλία; Πώς;

Το σύστημα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης COMPUS του Πανεπιστημίου Μακεδονίας είναι η κατεξοχήν ΤΠΕ που χρησιμοποιείται στη διδασκαλία (περιέχει εκπαιδευτικό υλικό κάποιων μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος και σχετικές πληροφορίες).

4.6.3. Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Η απάντηση παρέχεται από τις απαντήσεις των δύο προηγούμενων ερωτημάτων.

4.6.4. Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Εκτός από συγκεκριμένες περιπτώσεις (πχ εξέταση εργαστηριακών μαθημάτων όπου απαιτείται η χρήση Η/Υ), στην πλειοψηφία των περιπτώσεων δε χρησιμοποιούνται ΤΠΕ για την αξιολόγηση των φοιτητών.

4.6.5. Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην επικοινωνία των φοιτητών με τον διδάσκοντα; Πώς;

Η επικοινωνία των φοιτητών με το διδάσκοντα γίνεται είτε δια ζώσης κατά τις ώρες γραφείου του Καθηγητή, είτε τηλεφωνικώς, είτε μέσω ανάρτησης ανακοινώσεων στην ιστοσελίδα του Τμήματος ή στο σύστημα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης COMPUS, είτε μέσω e-mail. Επομένως, δεν μπορούμε να πούμε πως στο Τμήμα χρησιμοποιούνται σημαντικές ΤΠΕ για την επικοινωνία των φοιτητών με τον διδάσκοντα.

4.6.6. Ποιο το ύψος των επενδύσεων του Τμήματος σε ΤΠΕ κατά την τελευταία πενταετία;

Την τελευταία πενταετία το ύψος των επενδύσεων του Τμήματος σε ΤΠΕ ανήλθε σε 12.500 ευρώ. Οι επενδύσεις αυτές αφορούν αγορά Software, Hardware, προμήθεια μικροεξαρτημάτων καθώς και εποπτικών μέσων.

4.7. Πώς κρίνετε την αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων και τη μεταξύ τους συνεργασία;

4.7.1. Αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων στα μαθήματα

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ακαδ. έτους 2010-2011, οι εγγεγραμμένοι φοιτητές σε όλα τα έτη σπουδών του Τμήματος ανέρχονται σε 5.007, ενώ τα μέλη ΔΕΠ

ανέρχονται μόλις σε 25. Είναι εμφανές πως η αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων στα μαθήματα δεν είναι καθόλου ικανοποιητική.

4.7.2. Αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων στα εργαστήρια

Η αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων στα εργαστήρια καθορίζεται από τη χωρητικότητα των εργαστηρίων, η οποία είναι περιορισμένη, και η διδασκαλία γίνεται κατά Τμήματα με περιορισμένο αριθμό ατόμων. Επομένως, η αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων στα εργαστήρια είναι πολύ πιο ικανοποιητική από την αντίστοιχη αναλογία στα μαθήματα.

4.7.3. Έχουν οι διδάσκοντες ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές; Τις τηρούν; Αξιοποιούνται από τους φοιτητές;

Όλοι οι διδάσκοντες έχουν ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές, τις οποίες τηρούν στο μέγιστο δυνατό βαθμό. Οι φοιτητές αξιοποιούν τις ώρες αυτές και ενημερώνονται για οποιαδήποτε σχετική αλλαγή μέσω ανακοινώσεων από τη Γραμματεία του Τμήματος.

4.8. Πώς κρίνετε το βαθμό σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα;

4.8.1. Πώς μεθοδεύεται η εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Οι φοιτητές ενθαρρύνονται και υποστηρίζονται από τους διδάσκοντες του Τμήματος προκειμένου να αναπτύξουν τις ερευνητικές τους δεξιότητες. Η εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία γίνεται μέσω των εργασιών που καλούνται να εκπονήσουν, όπου απαιτείται η συλλογή και επεξεργασία δεδομένων, η στατιστική ανάλυση, η ανάλυση και ερμηνεία των αποτελεσμάτων καθώς και η βιβλιογραφική επισκόπηση των θεμάτων.

4.8.2. Παρέχεται στους φοιτητές δυνατότητα συμμετοχής σε ερευνητικά έργα;

Υπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των διδασκόντων να συμπεριλάβουν τους φοιτητές σε μη χρηματοδοτούμενα ερευνητικά έργα. Ωστόσο, οι περιπτώσεις αυτές είναι ελάχιστες.

4.10.3. Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος μετακινήθηκαν προς άλλα Ιδρύματα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;²²

Στα πλαίσια του Προγράμματος LLP/ERASMUS και σύμφωνα με τα τηρούμενα από το Γραφείο Erasmus του Τμήματος στοιχεία, συνολικά δύο μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού έχουν μετακινηθεί προς άλλα Ιδρύματα του εξωτερικού κατά την τελευταία πενταετία.

4.10.4. Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Ιδρυμάτων μετακινήθηκαν προς το Τμήμα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Ιδρυμάτων που εισήλθαν στο Τμήμα κατά την τελευταία πενταετία στα πλαίσια του Προγράμματος LLP/ERASMUS ανέρχονται σε τέσσερα.

4.10.5. Πόσοι φοιτητές του Τμήματος μετακινήθηκαν προς άλλα Ιδρύματα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Συνολικά 74 φοιτητές του Τμήματος μετακινήθηκαν προς άλλα Ιδρύματα στα πλαίσια του Προγράμματος LLP/ERASMUS την τελευταία πενταετία.

4.10.6. Πόσοι φοιτητές άλλων Ιδρυμάτων μετακινήθηκαν προς το Τμήμα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Οι φοιτητές άλλων Ιδρυμάτων που μετακινήθηκαν προς το Τμήμα στα πλαίσια του Προγράμματος LLP/ERASMUS την τελευταία πενταετία ανέρχονται σε 45.

---

²² Λεπτομερή στοιχεία για το παρόν και τα ακόλουθα τρία ερωτήματα παρουσιάζονται στον Πίνακα 9 της επόμενης σελίδας.

Πίνακας 9. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών

		2010-2011	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	Σύνολο	
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**	17	15	20	8	14	74
		Άλλα						
Επισκέπτες φοιτητές άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων στο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**	9	8	8	7	13	45
		Άλλα						
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που δίδαξαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**	1	1				2
		Άλλα						
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων που δίδαξαν στο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**	1	1		1	1	4
		Άλλα						
Σύνολο		28	25	28	16	28	125	

4.10.7. Υπάρχουν διαδικασίες αναγνώρισης του εκπαιδευτικού έργου που πραγματοποιήθηκε σε άλλο Ίδρυμα;

Δεν υπάρχουν διαδικασίες αναγνώρισης του εκπαιδευτικού έργου των διδασκόντων που πραγματοποιείται σε άλλο Ίδρυμα.

4.10.8. Πόσο ικανοποιητική είναι η λειτουργία και η στελέχωση του κεντρικού Γραφείου Διεθνών / Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και των συνδέσμων τους;

Η λειτουργία και η στελέχωση του κεντρικού Γραφείου Διεθνών / Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και των συνδέσμων τους κρίνεται ικανοποιητική.

4.10.9. Τι ενέργειες για την προβολή και ενημέρωση της ακαδημαϊκής κοινότητας για τα προγράμματα κινητικότητας αναλαμβάνει το Τμήμα;

Το Τμήμα δεν αναλαμβάνει συγκεκριμένες ενέργειες για την προβολή των προγραμμάτων κινητικότητας. Οι υπεύθυνοι καθηγητές του Τμήματος για τα προγράμματα αυτά αναλαμβάνουν να ενημερώσουν και να κατευθύνουν σχετικά τους φοιτητές/διδάσκοντες που ενδιαφέρονται να συμμετέχουν.

4.10.10. Οργανώνονται εκδηλώσεις για τους εισερχόμενους φοιτητές από άλλα Ιδρύματα;

Η υποδοχή των εισερχόμενων φοιτητών Erasmus, ο προσανατολισμός τους καθώς και διάφορες ενημερωτικές συναντήσεις πραγματοποιούνται σε επίπεδο Τμήματος από τη Διοικητικά Υπεύθυνη του Προγράμματος. Σε επίπεδο Ιδρύματος το Γραφείο LLP/Erasmus αναλαμβάνει τα ανωτέρω.

4.10.11. Πώς υποστηρίζονται οι εισερχόμενοι φοιτητές;

Σε επίπεδο Τμήματος οι εισερχόμενοι φοιτητές υποστηρίζονται από τον υπεύθυνο για το Πρόγραμμα Erasmus Καθηγητή όπως επίσης και τη Διοικητικά Υπεύθυνη του Προγράμματος. Σε επίπεδο Ιδρύματος οι εισερχόμενοι φοιτητές υποστηρίζονται από το Γραφείο LLP/Erasmus.

4.10.12. Πόσα μαθήματα διδάσκονται σε ξένη γλώσσα για εισερχόμενους αλλοδαπούς σπουδαστές;

Τέσσερα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών διδάσκονται και στην Αγγλική Γλώσσα, ενώ προσφέρεται επίσης εκμάθηση της Ελληνικής Γλώσσας για τους ξένους Φοιτητές και τους εισερχόμενους φοιτητές Erasmus (Greek Language Courses).

Τα μαθήματα που διδάσκονται και στην Αγγλική Γλώσσα είναι τα εξής:

- Τα Μακροοικονομικά της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης (Macroeconomics of EMU)
- Οικονομικά του Περιβάλλοντος (Environmental Economics)
- Εγχώριες και Διεθνείς Κεφαλαιαγορές (Money and Capital Markets)
- Ιστορία Οικονομικών Θεωριών (History of Economic Theories)

4.10.13. Υπάρχει πρόσθετη (από το Τμήμα ή/και το Ίδρυμα) οικονομική ενίσχυση των φοιτητών και των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού που λαμβάνουν μέρος στα προγράμματα κινητικότητας;

Οι συμμετέχοντες φοιτητές και διδάσκοντες στο Πρόγραμμα LLP/Erasmus λαμβάνουν κάποια οικονομική ενίσχυση, η οποία ωστόσο δεν προέρχεται από το Τμήμα ή το Ίδρυμα. Η οικονομική ενίσχυση έχει τη μορφή υποτροφίας και το ύψος της για τους συμμετέχοντες φοιτητές ορίζεται κάθε χρόνο από τον Εθνικό Φορέα Συντονισμού -το ΙΚΥ- και διαφοροποιείται από χώρα σε χώρα. Για τους συμμετέχοντες διδάσκοντες, το ποσό της υποτροφίας καθορίζεται από το ποσό που αφορά τις πραγματικές δαπάνες ταξιδιού και το ποσό που αφορά τις δαπάνες διαβίωσης, και διαμορφώνεται σύμφωνα με τα ανώτατα ποσά ημερήσιας ή εβδομαδιαίας αποζημίωσης ανά χώρα, όπως αυτά καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

4.10.14. Πώς προωθείται στο Τμήμα η ιδέα της κινητικότητας φοιτητών και μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού και της Ευρωπαϊκής διάστασης γενικότερα;

Η προώθηση της ιδέας της κινητικότητας φοιτητών και μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού και η προώθηση της Ευρωπαϊκής διάστασης πραγματοποιούνται σε επίπεδο Ιδρύματος μέσω ενημερωτικών εντύπων, ηλεκτρονικής πληροφόρησης και ημερίδων.

4.10.15. Πώς ελέγχεται η ποιότητα (και όχι μόνον η ποσότητα) της κινητικότητας του ακαδημαϊκού προσωπικού;

Δεν υπάρχουν συγκεκριμένες διαδικασίες ελέγχου της ποιότητας της κινητικότητας του ακαδημαϊκού προσωπικού στο Τμήμα.

ΕΝΟΤΗΤΑ 5: Ερευνητικό έργο

5.1. Πώς κρίνετε την προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος;

5.1.1 Υπάρχει συγκεκριμένη ερευνητική πολιτική του Τμήματος; Ποια είναι;

Σκοπός του τμήματος είναι προώθηση της έρευνας σε όλο το φάσμα των Οικονομικών Επιστημών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην πραγματοποίηση δημοσιεύσεων σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά με κριτές υψηλού επιπέδου. Η υψηλή ποιότητα δημοσιεύσεων είναι βασικό κριτήριο για την πρόσληψη και την εξέλιξη ενός μέλους ΔΕΠ. Ταυτόχρονα ενθαρρύνεται η διεπιστημονική προσέγγιση, η συνέργεια μεταξύ των μελών ΔΕΠ και η ερευνητική συνεργασία μεταξύ υποψήφιων διδασκόντων και μελών ΔΕΠ.

5.1.2. Πώς παρακολουθείται η υλοποίηση της ερευνητικής πολιτικής του Τμήματος;

Η υλοποίηση της ερευνητικής πολιτικής παρακολουθείται κατά την εξέλιξη των μελών ΔΕΠ. Επίσης γίνεται δημοσιοποίηση των δημοσιεύσεων πραγματοποιείται και διαμέσου των Discussion Paper Series που έχει το Τμήμα.

5.1.3. Πώς δημοσιοποιείται ο απολογισμός υλοποίησης της ερευνητικής πολιτικής του Τμήματος;

Δε γίνεται δημοσιοποίηση αλλά υπάρχει γνωστοποίηση της ερευνητικής δραστηριότητας των μελών ΔΕΠ από τον ιστότοπο του Τμήματος.

5.1.4. Παρέχονται κίνητρα για τη διεξαγωγή έρευνας στα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας; Ποια είναι αυτά;

Υπάρχουν πολλαπλά κίνητρα: (1) η μερική χρηματοδότηση από το Πανεπιστήμιο της συμμετοχής με παρουσίαση εισήγησης σε διεθνή και εγχώρια επιστημονικά συνέδρια, (2) οι μερικές επιχορηγήσεις βασικής έρευνας που καλύπτουν μόνο ένα μέρος των συνολικών δαπανών, όπως αγορά λογισμικού, βιβλίων και μέρος των εξόδων για τη δημοσιοποίηση αποτελεσμάτων και (3) ερευνητικά βραβεία όταν κάποιο μέλος ΔΕΠ δημοσιεύει σε ένα από τα περιοδικά που ανήκουν στο κατάλογο των εγκρίτων Επιστημονικών Περιοδικών που έχει δημοσιεύσει η ΜΟ.ΔΙ.Π.

5.1.5. Πώς ενημερώνεται το ακαδημαϊκό προσωπικό για δυνατότητες χρηματοδότησης της έρευνας;

Υπάρχει ενημέρωση από την Επιτροπή Ερευνών.

5.1.6. Πώς υποστηρίζεται η ερευνητική διαδικασία;

Η ερευνητική διαδικασία υποστηρίζεται με την παροχή μικρής κλίμακας χρηματοδότησης σε επίπεδο Ιδρύματος. Οι επιχορηγήσεις βασικής έρευνας δίνονται σε ετήσια βάση. Επιπλέον, η έρευνα υποστηρίζεται με την ύπαρξη ικανοποιητικών ερευνητικών υποδομών (βιβλιοθήκη, Η/Υ, software), οι οποίες όμως θα πρέπει να βελτιωθούν ακόμη περισσότερο. Και για τον λόγο αυτό απαιτείται υψηλότερη χρηματοδότηση.

5.1.7. Υπάρχουν θεσμοθετημένες από το Τμήμα υποτροφίες έρευνας;

Όχι, δεν υπάρχουν.

5.1.8. Πώς διαχέονται τα ερευνητικά αποτελέσματα στο εσωτερικό του Τμήματος;

Με τη συμμετοχή των μελών ΔΕΠ στην τακτική σειρά σεμιναρίων του Τμήματος.

5.1.9. Πώς διαχέονται τα ερευνητικά αποτελέσματα εκτός Τμήματος, στην ελληνική και διεθνή ακαδημαϊκή και επιστημονική κοινότητα;

(1) Με τη δημοσίευση ερευνητικών εργασιών στην ηλεκτρονική σειρά ερευνητικών δοκιμίων του Τμήματος.

(2) Με τη δημοσίευση ερευνητικών εργασιών σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά και συλλογικούς τόμους.

(3) Με τη συμμετοχή μελών ΔΕΠ σε διεθνή και ελληνικά επιστημονικά συνέδρια.

5.1.10. Πώς διαχέονται τα ερευνητικά αποτελέσματα στο τοπικό και εθνικό κοινωνικό περιβάλλον;

Τα Discussion Paper Series είναι διαθέσιμα στον ιστότοπο του Τμήματος. Επίσης έρευνα που αφορά την πόλη έχει δημοσιευτεί τον τοπικό τύπο.

5.2. Πώς κρίνετε τα ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα;

5.2.1. Ποιά ερευνητικά προγράμματα και δραστηριότητες υλοποιήθηκαν ή βρίσκονται σε εξέλιξη κατά την τελευταία πενταετία;

"Αναμόρφωση προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας". ΕΠΕΑΕΚ, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, 2004-2006, Ιδρυματικά υπεύθυνος: Κ. Βελέντζας.

"Ποιότητα Νοσηλευτικών Υπηρεσιών και Παραγωγικότητα των Δημοσίων Νοσοκομείων στην Ελλάδα", ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ II – Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στα Πανεπιστήμια. ΕΠΕΑΕΚ II, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, 2004-2007, Επιστημονικός υπεύθυνος: Κ. Βελέντζας.

«ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ I: Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στα πανεπιστήμια»: *«Η σχέση μεταξύ πληθωρισμού, ρυθμού μεγέθυνσης και αβεβαιότητας για τον πληθωρισμό και τον ρυθμό μεγέθυνσης»* (2004-2007), Επιστημονικός υπεύθυνος: Σ. Φουντάς.

Αναμόρφωση Προγραμμάτων Προπτυχιακών Σπουδών Πανεπιστημίου Μακεδονίας, 2003-2008, Συμμετέχων ερευνητής: Σ. Κατρανίδης

Πυθαγόρας I: Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, 2004-2006, Ιδρυματικός Υπεύθυνος: Σ. Κατρανίδης

“Ανάλυση Επιπτώσεων Ευημερίας: Η Περίπτωση του Κλάδου της Υφαντουργίας-Νηματουργίας σε Μεταβαλλόμενες Συνθήκες Διεθνούς Εμπορίου”, έργο Πυθαγόρας II: Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στα Πανεπιστήμια, 2005-2007, Επιστημονικός υπεύθυνος : Σ. Κατρανίδης

“Μεταβολές στο Κόστος Εισροών και στις Τιμές των Αγροτικών Προϊόντων: Επιπτώσεις στο Αγροτικό Εισόδημα”, έργο: Πιλοτικό Πρόγραμμα Ερευνητικών

Επιχορηγήσεων στα Πλαίσια της Ενίσχυσης της Βασικής Έρευνας, 2005-2007,

Επιστημονικός υπεύθυνος : Σ. Κατρανίδης

“Οι Επιπτώσεις της Διοργάνωσης της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης (ΔΕΘ) στην Οικονομία της Πόλης”, έργο του Ερευνητικού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου (ΕΠΙ) του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και του Ινστιτούτου Εκθεσιακών Ερευνών (ΙΕΕ), Μάρτιος 2008-Δεκέμβριος 2008, Συμμετέχων ερευνητής: Σ. Κατρανίδης

Η Συμβολή του Αγροτικού Τομέα στην Οικονομική Ανάπτυξη της Ελλάδος

(Ακαδημία Αθηνών), Συντονιστής: Γ. Καραγιάννης

Food Industry Dynamics and Methodological Advances-FOODIMA, Συμμετέχων ερευνητής: Γ. Καραγιάννης

Μέτρηση της Παραγωγικότητας της Ελληνικής Οικονομίας και των Βασικών της Κλάδων, Συμμετέχων ερευνητής: Γ. Καραγιάννης

The Impact of CAP Reform on the Employment Levels in Rural Areas-CARERA, Συμμετέχων ερευνητής: Γ. Καραγιάννης

«ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ: Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στα πανεπιστήμια»: *Οικονομικά και Εναλλακτικά Εργαλεία Περιβαλλοντικής Πολιτικής και Διεθνείς Περιβαλλοντικές Συμφωνίες* (Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ε. Σαρτζετάκης) €50000 (2004-2007).

Fondation Claude Masse: *The retail market for gasoline in the province of Québec* (with P. Barla, J.-T. Bernard and C. Bourgault). \$60000 (2003-2006), Επιστημονικός Υπεύθυνος: Χ. Κωνσταντάτος.

Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα “Societal and economic effects on quality of life and wellbeing:

preference identification and priority setting in response to changes in labour market status” (Ακρωνύμιο: EPICURUS), Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, 2003-2006, επιστημονικός Υπεύθυνος: Α. Νικολάου.

Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα “Socioeconomic and Occupational Effects on the Health Inequality of the Older Workforce” (Ακρωνύμιο: SOCIOLD), Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, 2003-2006: Επιστημονικός Υπεύθυνος, Α. Νικολάου.

Μετα-έρευνα αποτίμησης έργων σε έξυπνα κτίρια, Συντονιστής: Α. Οικονομίδης.
Παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού για Τεχνολογίες Τηλεπικοινωνιών & Δικτύων, Συντονιστής: Α. Οικονομίδης.

FlexLEARN - Flexible electronic learning environment using adaptive learning and testing methodologies combined with advanced biometrics and user personalization technologies, Συμμετέχων ερευνητής: Α. Οικονομίδης.

Παροχή εξατομικευμένης μάθησης με επαναχρησιμοποιούμενο τρόπο, Συμμετέχων ερευνητής: Α. Οικονομίδης.

Βελτιστοποίηση της μεθόδου ελέγχου προσπέλασης μέσου του πρωτοκόλλου ασύρματων τοπικών δικτύων IEEE 802.11, Συμμετέχων ερευνητής: Α. Οικονομίδης.

Development of online consumer education tools for adults, Συμμετέχων ερευνητής: Α. Οικονομίδης.

Πρακτική Άσκηση φοιτητών Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Συμμετέχων: Α.

Οικονομίδης.

5.2.2. Ποιό ποσοστό μελών ΔΕΠ/ΕΠ αναλαμβάνει ερευνητικές πρωτοβουλίες;

Το 100% των μελών ΔΕΠ αναλαμβάνει ερευνητικές πρωτοβουλίες.

5.2.3. Συμμετέχουν εξωτερικοί συνεργάτες ή/και μεταδιδασκτορικοί ερευνητές στα ερευνητικά προγράμματα;

Υπάρχει συμμετοχή σε κάποια προγράμματα.

5.3. Πώς κρίνετε τις διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές;

5.3.1 Αριθμός και χωρητικότητα ερευνητικών εργαστηρίων.

Υπάρχουν δύο εργαστήρια. Ένα για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και ένα για τους προπτυχιακούς.

5.3.2 Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα των χώρων των ερευνητικών εργαστηρίων.

Οι χώροι των ερευνητικών εργαστηρίων κρίνονται επαρκείς και η ποιότητα ικανοποιητική.

5.3.3 Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα του εργαστηριακού εξοπλισμού.

Ο εργαστηριακός εξοπλισμός είναι σχετικά επαρκής αλλά η ποιότητά του είναι φθίνουσα διαχρονικά.

5.3.4 Καλύπτουν οι διαθέσιμες υποδομές τις ανάγκες της ερευνητικής διαδικασίας;

Ναι, τις καλύπτουν.

5.3.5 Ποιά ερευνητικά αντικείμενα δεν καλύπτονται από τις διαθέσιμες υποδομές;

Όλα τα ερευνητικά αντικείμενα καλύπτονται από τις διαθέσιμες υποδομές.

5.3.6 Πόσο εντατική χρήση γίνεται των ερευνητικών υποδομών;

Γίνεται αρκετά εντατική χρήση των ερευνητικών υποδομών.

5.3.7 Πόσο συχνά ανανεώνονται οι ερευνητικές υποδομές; Ποια είναι η ηλικία του υπάρχοντος εξοπλισμού και η λειτουργική του κατάσταση και ποιες οι τυχόν ανάγκες ανανέωσης/επικαιροποίησης;

Οι ερευνητικές υποδομές δεν ανανεώνονται πολύ συχνά. Η λειτουργία του εξοπλισμού ξεπερνά τα 6-7 έτη και υπάρχει ανάγκη ανανέωσης.

5.3.8 Πώς χρηματοδοτείται η προμήθεια, συντήρηση και ανανέωση των ερευνητικών υποδομών;

Χρηματοδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Λόγω της οικονομικής κατάστασης η χρηματοδότηση έχει περιορισθεί σημαντικά.

5.4. Πώς κρίνετε τις επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία;²³

5.4.1. Πόσα βιβλία/μονογραφίες δημοσίευσαν τα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος;

Βλ. τα στοιχεία του Πίνακα 15

5.4.2. Πόσες εργασίες δημοσίευσαν τα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ;

(α) Σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές ;

(β) Σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές;

(γ) Σε Πρακτικά επιστημονικών συνεδρίων με κριτές;

(δ) Σε Πρακτικά επιστημονικών συνεδρίων χωρίς κριτές;

Βλ. τα στοιχεία του Πίνακα 15

5.4.3. Πόσα κεφάλαια δημοσίευσαν τα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος σε συλλογικούς τόμους;

Βλ. τα στοιχεία του Πίνακα 15

5.4.4. Πόσες άλλες εργασίες (π.χ. βιβλιοκρισίες) δημοσίευσαν τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος;

Βλ. τα στοιχεία του Πίνακα 15

5.4.5. Πόσες ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια που δεν εκδίδουν Πρακτικά έκαναν τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος;

---

²³ Συμπληρώστε τον Πίνακα 15.

(α) Σε συνέδρια με κριτές

(β) Σε συνέδρια χωρίς κριτές

Βλ. τα στοιχεία του Πίνακα 15

5.5. Πώς κρίνετε τον βαθμό αναγνώρισης της έρευνας που γίνεται στο Τμήμα από τρίτους;²⁴

5.5.1. Πόσες ετεροαναφορές (citations) υπάρχουν σε δημοσιεύσεις μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος;

Βλ. τα στοιχεία του Πίνακα 16.

5.5.2. Πόσες αναφορές του ειδικού ή του επιστημονικού τύπου έγιναν σε ερευνητικά αποτελέσματα μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία;

Βλ. τα στοιχεία του Πίνακα 16.

5.5.3. Πόσες βιβλιοκρισίες για βιβλία μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος έχουν δημοσιευθεί σε επιστημονικά περιοδικά;

Βλ. τα στοιχεία του Πίνακα 16.

5.5.4. Πόσες συμμετοχές μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων υπήρξαν κατά την τελευταία πενταετία; Να γίνει διάκριση μεταξύ ελληνικών και διεθνών συνεδρίων.

Βλ. τα στοιχεία του Πίνακα 16.

5.5.5. Πόσες συμμετοχές μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών υπάρχουν; Να γίνει διάκριση μεταξύ ελληνικών και διεθνών περιοδικών.

Βλ. τα στοιχεία του Πίνακα 16.

5.5.6. Πόσες προσκλήσεις μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος από άλλους ακαδημαϊκούς / ερευνητικούς φορείς για διαλέξεις/παρουσιάσεις κλπ. έγιναν κατά την τελευταία πενταετία;

Βλ. τα στοιχεία του Πίνακα 16.

5.5.7. Πόσα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος και πόσες φορές έχουν διατελέσει κριτές σε επιστημονικά περιοδικά;

Βλ. τα στοιχεία του Πίνακα 16.

---

²⁴ Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τον Πίνακα 16.

5.5.8. Πόσα διπλώματα ευρεσιτεχνίας απονεμήθηκαν σε μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος;

Βλ. τα στοιχεία του Πίνακα 16.

5.5.9. Υπάρχει πρακτική αξιοποίηση (π.χ. βιομηχανικές εφαρμογές) των ερευνητικών αποτελεσμάτων των μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος;

Δεν υπάρχει πρακτική αξιοποίηση (π.χ. βιομηχανικές εφαρμογές) των ερευνητικών αποτελεσμάτων των μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος.

5.6. Πώς κρίνετε τις ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος;

5.6.1. Υπάρχουν ερευνητικές συνεργασίες και ποιες;

(α) Με άλλες ακαδημαϊκές μονάδες του ιδρύματος;

(β) Με φορείς και ιδρύματα του εσωτερικού;

(γ) Με φορείς και ιδρύματα του εξωτερικού;

Ένας σημαντικός αριθμός συνεργασιών υπάρχει μεταξύ μελών ΔΕΠ του Τμήματος και συναδέλφων Πανεπιστημίων της Ελλάδας και του εξωτερικού. Οι συνεργασίες αυτές είναι κυρίως σε ατομικό επίπεδο και όχι σε επίπεδο Τμήματος.

5.7. Πώς κρίνετε τις διακρίσεις και τα βραβεία ερευνητικού έργου που έχουν απονεμηθεί σε μέλη του Τμήματος;

5.7.1. Ποια βραβεία ή/και διακρίσεις έχουν απονεμηθεί σε μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος;

(α) σε επίπεδο ακαδημαϊκής μονάδας;

(β) σε επίπεδο ιδρύματος;

(γ) σε εθνικό επίπεδο;

(δ) σε διεθνές επίπεδο;

5.7.2. Ποιοι τιμητικοί τίτλοι (επίτιμοι διδάκτορες, επισκέπτες καθηγητές, ακαδημαϊκοί, αντεπιστέλλοντα μέλη ακαδημιών κλπ). έχουν απονεμηθεί από άλλα ιδρύματα σε μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος;

Ένας πολύ μικρός αριθμός βραβείων έχει απονεμηθεί σε μέλη του Τμήματος.

5.8. Πώς κρίνετε τον βαθμό συμμετοχής των φοιτητών/σπουδαστών στην έρευνα;

5.8.1. Πόσοι προπτυχιακοί φοιτητές συμμετέχουν σε ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος; Πόσοι μεταπτυχιακοί και πόσοι υποψήφιοι διδάκτορες;

Ένας σημαντικός αριθμός φοιτητών (προπτυχιακού, μεταπτυχιακού και διδακτορικού επιπέδου) συμμετέχει στις ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος. Για την ενίσχυση του αριθμού αυτού χρειάζεται προσπάθεια περισσότερης χρηματοδότησης της έρευνας που αναλαμβάνουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και υποψήφιοι διδάκτορες, καθώς και ο θεσμός της βράβευσης των καλύτερων εργασιών των φοιτητών. Επίσης, είναι απαραίτητο να διοχετευθούν περισσότερα κονδύλια στην κάλυψη των δαπανών για τη συμμετοχή των υποψηφίων διδασκόντων σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια, καθώς και σε summer schools και workshops.

ΕΝΟΤΗΤΑ 6: Σχέσεις με Κοινωνικούς/ Πολιτιστικούς/ Παραγωγικούς (ΚΠΠ) Φορείς

Καθώς οι σχέσεις με κοινωνικούς, παραγωγικούς και πολιτιστικούς φορείς αναπτύσσονται σε επίπεδο Πανεπιστημίου, ακόμη και όταν αφορούν πρωτοβουλίες μελών ΔΕΠ συγκεκριμένων Τμημάτων, σχέσεις οι οποίες να έχουν συναφθεί σε επίπεδο Τμήματος είναι έμμεσες. Θεσμικά, το Τμήμα είναι ένας εκ των ιδρυτικών εταίρων και συμμετέχει με εκπρόσωπο στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ερευνητικού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου (ΕΠΙ) στο οποίο συμμετέχουν επίσης ο Δήμος Καλαμαριάς και ο Σύνδεσμος Ασφαλιστικών Πρακτόρων Βορείου Ελλάδος.²⁵ Μέσα στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του Ερευνητικού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος αναπτύσσουν διάφορες δραστηριότητες με ΚΠΠ φορείς.

Παραδείγματα δράσεων του Πανεπιστημίου ή και του ΕΠΙ οι οποίες πραγματοποιούνται σε συνεργασία με ΚΠΠ φορείς και έχουν ως επιστημονικά υπευθύνους μέλη ΔΕΠ του Τμήματος είναι μεταξύ άλλων:

Το Παρατηρητήριο Τιμών – Ανταγωνιστικότητας (ΕΠΙ)

Το Γραφείο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας

Το Regional Center of Expertise – Κεντρικής Μακεδονίας

6.1 Πώς κρίνετε τις συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς;

6.1.1 Ποια έργα συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς εκτελούνται ή εκτελέστηκαν στο Τμήμα κατά την τελευταία πενταετία;

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω δεν υπάρχουν έργα συνεργασίας που εκτελούνται ή εκτελέστηκαν στο Τμήμα κατά την τελευταία πενταετία.

6.1.2 Πόσα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος συμμετείχαν σ' αυτά;

—

6.1.3 Πόσοι προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί και διδακτορικοί φοιτητές του Τμήματος συμμετείχαν σε αυτά;

—

---

²⁵ Στο Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο συμμετέχουν επίσης τα Τμήματα του Πανεπιστημίου Μακεδονίας: Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων, Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής, και Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών και Πολιτικών Σπουδών.

6.1.4 Πώς αναγνωρίζεται και προβάλλεται η επιστημονική συνεργασία του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς;

—

6.2 Πώς κρίνετε τη δυναμική του Τμήματος για ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς;

6.2.1 Υπάρχουν μηχανισμοί και διαδικασίες για την ανάπτυξη συνεργασιών; Πόσο αποτελεσματικοί είναι κατά την κρίση σας;

Έως τώρα δεν έχουν αναπτυχθεί οι απαραίτητοι μηχανισμοί και διαδικασίες για την ανάπτυξη και υλοποίηση συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς, καθώς οι όποιες συνεργασίες αναπτύσσονται μέσω των μηχανισμών του Πανεπιστημίου. Θα επιδιωχθεί στο μέλλον να θεσμοθετηθούν μηχανισμοί και διαδικασίες συνεργασιών σε επίπεδο Τμήματος.

6.2.2 Πώς αντιμετωπίζουν τα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος την ανάπτυξη τέτοιων συνεργασιών;

Η πλειονότητα, αν όχι το σύνολο των μελών ΔΕΠ του Τμήματος αντιμετωπίζουν θετικά την ανάπτυξη τέτοιων συνεργασιών και αυτό αποδεικνύεται από τις πρωτοβουλίες τους να αναπτύσσουν (σε επίπεδο Πανεπιστημίου) τέτοιες συνεργασίες.

6.2.3 Πώς αντιμετωπίζουν οι ΚΠΠ φορείς την ανάπτυξη τέτοιων συνεργασιών;

Καθώς δεν υπάρχει προηγούμενο ανάπτυξης συνεργασιών με το Τμήμα, δεν μπορεί να δοθεί στοιχειοθετημένη απάντηση.

6.2.4 Διαθέτει το Τμήμα πιστοποιημένα εργαστήρια για παροχή υπηρεσιών;

Όχι, το Τμήμα δεν διαθέτει πιστοποιημένα εργαστήρια για παροχή υπηρεσιών και αυτός είναι ένας πολύ σημαντικός λόγος για τον οποίο είναι πολύ δύσκολη η σύναψη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς. Τα τελευταία χρόνια υπάρχει συζήτηση για δημιουργία πιστοποιημένων εργαστηρίων και πρόθεση να κινηθεί το Τμήμα προς την κατεύθυνση αυτή στο άμεσο μέλλον.

6.2.5 Αξιοποιούνται οι εργαστηριακές υποδομές του Τμήματος στις συνεργασίες με ΚΠΠ φορείς;

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, η έλλειψη εργαστηριακών υποδομών είναι ένας από τους κύριους λόγους για τους οποίους δεν υπάρχουν συνεργασίες με ΚΠΠ φορείς. Η θεσμοθέτηση εργαστηρίων αναμένουμε να βοηθήσει προς την κατεύθυνση αυτή.

6.3 Πώς κρίνετε της δραστηριότητες του Τμήματος στην κατεύθυνση της ανάπτυξης και ενίσχυσης συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς;

6.3.1 Ανακοινώνονται τα αποτελέσματα των έργων συνεργασίας σε ειδικά περιοδικά ή στον τύπο;

Καθώς δεν υλοποιούνται έργα συνεργασίας του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς δεν υπάρχουν αποτελέσματα προς ανακοίνωση.

6.3.2 Οργανώνει ή συμμετέχει το Τμήμα σε εκδηλώσεις με σκοπό την ενημέρωση ΚΠΠ φορέων σχετικά με τους σκοπούς, το αντικείμενο και το παραγόμενο έργο του Τμήματος;

Παρά το γεγονός ότι στο Τμήμα δεν εκτελούνται συγκεκριμένα έργα συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς, κατά καιρούς γίνονται εκδηλώσεις και παρουσιάσεις στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, αλλά και σε άλλους χώρους, που αποσκοπούν στην ενημέρωση των ΚΠΠ φορέων σχετικά με τους σκοπούς, το αντικείμενο και το παραγόμενο έργο του Τμήματος.

6.3.3 Υπάρχει επαφή και συνεργασία με αποφοίτους του Τμήματος που είναι στελέχη ΚΠΠ φορέων;

Υπάρχει, αλλά σε ατομική βάση, δηλαδή από τα μέλη ΔΕΠ. Στο Τμήμα δεν υπάρχει προς το παρόν κάποια διαδικασία ανάπτυξης συνεργασίας με αποφοίτους του Τμήματος. Η δημιουργία ενός συλλόγου αποφοίτων του Τμήματος κρίνεται πολύ σημαντική και θα επιδιωχθεί στο μέλλον. Μέσα από έναν τέτοιο σύλλογο θα μπορούσαν να αναπτυχθούν και οι σχέσεις με αποφοίτους οι οποίοι είναι παράλληλα στελέχη ΚΠΠ φορέων.

6.4 Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς με την εκπαιδευτική διαδικασία;

6.4.1 Εντάσσονται οι εκπαιδευτικές επισκέψεις των φοιτητών σε ΚΠΠ χώρους στην εκπαιδευτική διαδικασία;

Δεν υπάρχει θεσμοθετημένη διαδικασία επισκέψεων φοιτητών σε ΚΠΠ χώρους. Οι όποιες επισκέψεις γίνονται με πρωτοβουλία μελών ΔΕΠ του Τμήματος στα πλαίσια συγκεκριμένων μαθημάτων.

6.4.2 Οργανώνονται ομιλίες / διαλέξεις στελεχών ΚΠΠ φορέων;

Μεμονωμένα και κατά περίπτωση σε θέματα που είναι σχετικά με το αντικείμενο του Τμήματος.

6.4.3 Απασχολούνται στελέχη ΚΠΠ φορέων ως διδάσκοντες;

Όχι, δεν απασχολούνται στελέχη ΚΠΠ φορέων ως διδάσκοντες στο Τμήμα.

6.5 Πώς κρίνετε τη συμβολή του Τμήματος στην τοπική, περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη;

6.5.1 Πόσο σταθερές και βιώσιμες είναι οι υπάρχουσες συνεργασίες;

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω δεν υπάρχουν συνεργασίες με ΚΠΠ φορείς σε επίπεδο Τμήματος παρά μόνον σε επίπεδο Πανεπιστημίου.

6.5.2 Συνάπτονται προγραμματικές συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ Τμήματος και ΚΠΠ φορέων;

—

6.5.3 Εκπροσωπείται το Τμήμα σε τοπικούς και περιφερειακούς οργανισμούς και αναπτυξιακά όργανα;

Όχι, δεν εκπροσωπείται.

6.5.4 Συμμετέχει ενεργά το Τμήμα στην εκπόνηση τοπικών /περιφερειακών σχεδίων ανάπτυξης;

Το Τμήμα σε συλλογικό επίπεδο δεν συμμετέχει στην εκπόνηση τοπικών/περιφερειακών σχεδίων ανάπτυξης. Οι όποιες συμμετοχές αφορούν μεμονωμένα σε μέλη ΔΕΠ του Τμήματος.

6.5.5 Υπάρχει διάδραση ή/και συνεργασία του Τμήματος με το περιβάλλον του, ιδίως με αντίστοιχα Τμήματα άλλων ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης;

Επιδιώκεται η όσο το δυνατόν πιο στενή συνεργασία με τα αντίστοιχα Τμήματα Οικονομικών άλλων Ελληνικών Πανεπιστημίων και ιδιαίτερα του Οικονομικού Τμήματος του Α.Π.Θ. λόγω της μικρής απόστασης που επιτρέπει μεταξύ άλλων και την παρακολούθηση των σεμιναρίων του κάθε Τμήματος από μέλη ΔΕΠ και φοιτητές του άλλου.

6.5.6 Αναπτύσσει το Τμήμα και διατηρεί σχέσεις με την τοπική και περιφερειακή κοινωνία, καθώς και με την τοπική, περιφερειακή ή/και εθνική οικονομική υποδομή;

Δεν υπάρχει θεσμοθετημένη διαδικασία σε επίπεδο Τμήματος. Μεμονωμένα, τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος αναπτύσσουν και διατηρούν σχέσεις με την τοπική και περιφερειακή κοινωνία.

6.5.7 Πώς συμμετέχει το Τμήμα στα μείζονα περιφερειακά, εθνικά και διεθνή ερευνητικά και ακαδημαϊκά δίκτυα;

Δεν υπάρχει θεσμοθετημένη συμμετοχή σε επίπεδο Τμήματος. Υπάρχει συμμετοχή σε επίπεδο Ιδρύματος και σε ατομικό επίπεδο των μελών ΔΕΠ.

6.5.8 Το Τμήμα διοργανώνει ή/και συμμετέχει στη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων που απευθύνονται στο άμεσο κοινωνικό περιβάλλον;

Το Τμήμα δεν διοργανώνει ή/και συμμετέχει στη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων.

7. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα της στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξής του, απαντώντας σε μια σειρά ερωτήσεων που αντιστοιχούν επακριβώς στα κριτήρια αξιολόγησης που περιγράφονται στο έντυπο «Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση: Ανάλυση κριτηρίων Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων» Έκδοση 2.0, Ιούλιος 2007, ΑΔΙΠ, Αθήνα, (<http://www.adip.gr>).

Η απάντηση σε κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει, τουλάχιστον, να περιλαμβάνει:

- α) Ποια, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο
- β) Ποιες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

7.1 Πώς κρίνετε τη στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;

Γενική παρατήρηση: η πρώτη καταγραφή σκέψεων για την ακαδημαϊκή ανάπτυξη του Τμήματος έγινε σχετικά πρόσφατα με αφορμή τη σύνταξη της πρώτης έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης και του τετραετούς προγραμματισμού (2008) του Τμήματος. Αμφότερα τα κείμενα εγκρίθηκαν από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Οι δύο, πάντως, βασικοί άξονες ανάπτυξης του Τμήματος, οι οποίοι εκ των πραγμάτων έχουν διαμορφωθεί στη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας, επικεντρώνεται στην προσέλκυση μελών ΔΕΠ με διεθνώς αναγνωρισμένες ερευνητικές επιδόσεις και στην ανάπτυξη του μεταπτυχιακού προγράμματος του Τμήματος, το οποίο λειτουργεί χωρίς την καταβολή διδάκτρων εκ μέρους των φοιτητών, αλλά με πόρους του Υπουργείου Παιδείας.

- Ποια είναι η συμμετοχή της ακαδημαϊκής κοινότητας στη διαμόρφωση και παρακολούθηση της υλοποίησης, και στη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των αναπτυξιακών του στρατηγικών;

Στο Τμήμα δεν υφίσταται δομημένη διαδικασία για τη διαμόρφωση στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης. Τα θέματα συζητούνται ad hoc μέσα από Επιτροπές που συγκροτεί κατά καιρούς το Τμήμα και στη συνέχεια οι σχετικές προτάσεις συζητούνται στη Γενική Συνέλευση για τη λήψη των ανάλογων αποφάσεων.

- *Συγκεντρώνει και αξιοποιεί το Τμήμα τα απαιτούμενα για τον αποτελεσματικό σχεδιασμό της ακαδημαϊκής ανάπτυξης του στοιχεία και δείκτες;*

Το Τμήμα συγκεντρώνει και διαθέτει τα απαραίτητα στοιχεία και δεδομένα τα οποία αφορούν:

- α) τον αριθμό των φοιτητών και την κατανομή τους ανάλογα με συγκεκριμένα κριτήρια που αφορούν το φύλο, τη βαθμολογία εισαγωγής, το έτος, την ενεργή ή όχι συμμετοχή του στην ακαδημαϊκή διαδικασία κλπ,
  - β) την αναλογία φοιτητών ανά μονάδα ΔΕΠ, ΕΤΕΠ, Ε.Ε.ΔΙ.Π. κλπ,
  - γ) διαθέτει τα απαραίτητα στοιχεία καθώς και την αναλογία φοιτητών σε σχέση με το διαθέσιμο υλικό εξοπλισμό (π.χ. Η/Υ κλπ).
  - δ) Σε επίπεδο Πανεπιστημίου υπάρχουν συγκριτικές εκθέσεις σχετικές με τις ερευνητικές επιδόσεις του Τμήματος με άλλα ομοειδή Τμήματα του εσωτερικού και του εξωτερικού.
- *Τι προσπάθειες κάνει το Τμήμα προκειμένου να προσελκύσει μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού υψηλού επιπέδου;*

Για το σκοπό αυτό το Τμήμα ακολουθεί τα παρακάτω βήματα:

- α) δημοσιοποίηση των προκηρύξεων μελών ΔΕΠ στη διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα μέσω δικτύων όπως Inomics κλπ,
- β) καλεί τους υποψήφιους για παρουσίαση αντιπροσωπευτικού τμήματος της ερευνητικής τους δουλειάς στο πλαίσιο σεμιναρίων του Τμήματος,
- γ) λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη την ποιότητα των σπουδών των υποψηφίων δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στον κύκλο μαθημάτων μεταπτυχιακών σπουδών που έχουν παρακολουθήσει,
- δ) ο αποφασιστικότερος παράγοντας αποτελεί το δημοσιευμένο ερευνητικό έργο των υποψηφίων μελών ΔΕΠ του Τμήματος καθώς και οι προοπτικές ακαδημαϊκής εξέλιξης που αυτό θεμελιώνει,
- ε) επιχειρεί να καταστούν γνωστές στη διεθνή πανεπιστημιακή κοινότητα οι ήδη υπάρχουσες επιστημονικές επιδόσεις του Τμήματος καθώς και τα μέτρα πολιτικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας για τόνωση του ερευνητικού έργου (οικονομική ενίσχυση ταξιδιών για συμμετοχή σε συνέδρια, small grants, ερευνητικά βραβεία).

- *Πώς συνδέεται ο προγραμματισμός προσλήψεων και εξελίξεων μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού με το σχέδιο ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος; Πόσους φοιτητές ζητάει τεκμηριωμένα το Τμήμα ανά έτος; Πόσοι φοιτητές τελικά σπουδάζουν ανά έτος και ποια είναι η προέλευσή τους ανά τρόπο εισαγωγής (κλπ);*

Οι προσλήψεις νέων μελών ΔΕΠ σχεδιάζονται κυρίως με βάση δύο κριτήρια:

- α) την κάλυψη των αναγκών του προγράμματος σπουδών με ιδιαίτερη έμφαση στις ανάγκες του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών,
- β) τη δημιουργία ερευνητικών clusters γύρω από γνωστικά αντικείμενα στα οποία το Τμήμα ήδη διαθέτει αξιόλογο ερευνητικό έργο.

Το Τμήμα, μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011, ζητούσε από το Υπουργείο Παιδείας 80 φοιτητές κατ' έτος. Ωστόσο, κατά το τελευταίο έτος αιτήθηκε 120 φοιτητές, αριθμός ο οποίος παραμένει πολύ μικρότερος από αυτόν που τελικά ορίζει το Υπουργείο Παιδείας, που ανέρχεται σε 210. Σημειωτέον ότι μέσα από κατατακτήριες εξετάσεις κλπ, ο τελικός αριθμός των εισακτέων κατ' έτος ανέρχεται περίπου στους 300. Ειδικότερα, το έτος 2011 (2010-11), από τις εισαγωγικές εξετάσεις εισήχθησαν 206 φοιτητές, από ειδικές κατηγορίες 30 φοιτητές, από κατατακτήριες εξετάσεις 6 φοιτητές, από μετεγγραφές 43 φοιτητές και τέλος από το πρόγραμμα Erasmus 9 φοιτητές, σύνολο 294 φοιτητές.

- *Τι προσπάθειες κάνει το Τμήμα προκειμένου να προσελκύσει φοιτητές υψηλού επιπέδου;*

Το Τμήμα αποδέχεται γενικά προσκλήσεις παρουσίασης του προγράμματος σπουδών του σε εκδηλώσεις που διοργανώνονται από τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, πολλές από τις οποίες γίνονται μάλιστα στους χώρους του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Σημειωτέον ότι, όπως προκύπτει από τις κατ' έτος δημοσιευόμενες βάσεις εισαγωγής στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, το Τμήμα σταθερά κατέχει τη δεύτερη θέση ανάμεσα στα δέκα οικονομικά Τμήματα της χώρας. Πιο συγκεκριμένα, μετά το οικονομικό Τμήμα του ΟΠΑ) σταθερά καταλαμβάνει τη δεύτερη θέση, προηγούμενο παλαιότερων οικονομικών Τμημάτων που βρίσκονται στην ίδια πόλη (Οικονομικό ΑΠΘ) ή στην Αθήνα (Οικονομικό ΕΚΠΑ). Πρόβλημα, ωστόσο, αποτελεί η αδυναμία εκσυγχρονισμού του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών, το οποίο χρήζει σημαντικής αναθεώρησης.

Όσον αφορά ειδικότερα το μεταπτυχιακό πρόγραμμα, το οποίο απορροφά σημαντικούς πόρους του Τμήματος, έχει και αυτό κατακτήσει μια εξαιρετικά καλή φήμη ανάμεσα στα προγράμματα οικονομικών σπουδών που υπάρχουν στη χώρα. Για τη διαφήμιση του προγράμματος αυτού, συχνά γίνονται επισκέψεις και παρουσιάσεις του εν λόγω προγράμματος σε άλλα πανεπιστημιακά Τμήματα της

πόλης, οι απόφοιτοι των οποίων θα μπορούσαν να φοιτήσουν σε αυτό. Τέλος, έχει προχωρήσει στην εκτύπωση σχετικών ενημερωτικών φυλλαδίων για τη διαφήμιση του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών τα οποία παρέχει. Επιπρόσθετα, η δημοσιοποίηση των ερευνητικών επιδόσεων του Τμήματος θεωρείται ότι αυξάνει την ελκυστικότητά του όσον αφορά την προσέλκυση αξιόλογων υποψηφίων για το μεταπτυχιακό του πρόγραμμα.

7.2. Πώς κρίνετε τη διαδικασία διαμόρφωσης στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;

- **Υπάρχει διαδικασία διαμόρφωσης συγκεκριμένου βραχυ-μεσοπρόθεσμου (λ.χ. 5ετούς) σχεδίου ανάπτυξης; Πόσο αποτελεσματική κρίνετε ότι είναι η διαδικασία αυτή;**

Στο Τμήμα δεν υφίσταται σχετική διαδικασία μονιμότερου χαρακτήρα. Η πρώτη και μόνη μέχρι σήμερα σοβαρή διαδικασία αποτύπωσης προβλημάτων του Τμήματος και καταγραφής σκέψεων για την περαιτέρω ανάπτυξή του έχουν γίνει στα πλαίσια του τετραετούς προγραμματισμού (2008).

- *Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης αυτού του σχεδίου ανάπτυξης; Πόσο αποτελεσματική κρίνετε ότι είναι;*

Δεν υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης του σχεδίου προγραμματισμού. Εκ των πραγμάτων, λόγω της αδυναμίας του Υπουργείου Παιδείας να ανταποκριθεί στον κατατεθέντα προγραμματισμό του Πανεπιστημίου και στις σημαντικότερες καθυστερήσεις οι οποίες παρατηρούνται στο διορισμό των μελών ΔΕΠ, κάθε έννοια παρακολούθησης σχεδίου ανάπτυξης ακυρώνεται στην πράξη.

- Υπάρχει διαδικασία δημοσιοποίησης αυτού του σχεδίου ανάπτυξης και των αποτελεσμάτων του;
Δεν υπάρχει σχετική διαδικασία.

ΕΝΟΤΗΤΑ 8: Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές

8.1. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών;

8.1.1. Πώς είναι στελεχωμένη και οργανωμένη η Γραμματεία του Τμήματος και των Τομέων;

Η Γραμματεία του Τμήματος είναι στελεχωμένη με πέντε (5) διοικητικούς υπαλλήλους, οι οποίοι ασχολούνται αποκλειστικά με τη διοικητική στήριξη του Τμήματος (εξυπηρέτηση αναγκών φοιτητών και μελών ΔΕΠ, οργάνωση εξετάσεων, τήρηση πρακτικών Γ.Σ. και κρίσεων μελών ΔΕΠ κλπ.). Στο Τμήμα δεν υπάρχουν Τομείς και επομένως δεν υπάρχουν και αντίστοιχες Γραμματείες Τομέων.

8.1.2. Πόσο αποτελεσματικές θεωρείτε πως είναι οι παρεχόμενες υπηρεσίες και το ωράριο λειτουργίας της Γραμματείας του Τμήματος και των Τομέων για την εξυπηρέτηση των αναγκών του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;

Οι υπηρεσίες που προσφέρονται στους φοιτητές και τα μέλη ΔΕΠ από τους υπαλλήλους της Γραμματείας του Τμήματος είναι ιδιαίτερα ικανοποιητικές. Αρκετές φορές, για την διεκπεραίωση επειγουσών θεμάτων και την ταχύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των φοιτητών και των μελών ΔΕΠ, οι υπάλληλοι της Γραμματείας εργάζονται από μόνοι τους και πέραν του προβλεπόμενου ωραρίου. Με βάση τον αριθμό των φοιτητών, τον αριθμό των μελών ΔΕΠ και τον καθημερινό όγκο δουλειάς, απαιτείται ακόμη ένας τουλάχιστον υπάλληλος για τη Γραμματεία του Τμήματος.

8.1.3. Πόσο αποτελεσματική είναι η συνεργασία των διοικητικών υπηρεσιών του Τμήματος με εκείνες της κεντρικής διοίκησης του Ιδρύματος; Πόσο ικανοποιητική για τις ανάγκες του Τμήματος είναι:

(α) η οργάνωση και το ωράριο λειτουργίας της Βιβλιοθήκης;

(β) των Υπηρεσιών Πληροφόρησης;

Η συνεργασία των διοικητικών υπηρεσιών του Τμήματος με εκείνες της κεντρικής διοίκησης του Ιδρύματος κρίνεται ως ιδιαίτερα ικανοποιητική. Όσον αφορά στην οργάνωση και το ωράριο λειτουργίας της βιβλιοθήκης δεν έχει παρατηρηθεί κάποιο πρόβλημα. Από την άλλη όμως μεριά, το Τμήμα αντιμετωπίζει πρόβλημα το οποίο σχετίζεται με την τεχνική υποστήριξη. Συγκεκριμένα, το Κέντρο Υπολογιστών και Δικτύων του Πανεπιστημίου παρέχει στο Τμήμα τη βασική υποστήριξη, η οποία κρίνεται ότι είναι αποτελεσματική. Για την ομαλή όμως λειτουργία του Τμήματος και την πλήρη τεχνολογική του υποστήριξη, είναι απαραίτητη η ύπαρξη ενός

εξειδικευμένου πληροφορικού για την υποστήριξη ορισμένων σημαντικών λειτουργιών, μεταξύ των οποίων είναι η διαχείριση και η υποστήριξη των εργαστηρίων υπολογιστών του Τμήματος, η διαχείριση και η αναβάθμιση του web site του Τμήματος και η ανάπτυξη νέων διαδικτυακών υπηρεσιών.

8.1.4. Πώς είναι στελεχωμένα και πώς οργανώνονται τα Εργαστήρια ή/και τα Σπουδαστήρια του Τμήματος;

Το Τμήμα δεν διαθέτει σπουδαστήρια. Σε αυτό λειτουργούν μόνο τρία εργαστήρια Η/Υ, για τα οποία δεν υπάρχουν άτομα που να τα υποστηρίζουν σε μόνιμη βάση. Και αυτό είναι ένα από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το Τμήμα.

8.1.5. Πόσο αποτελεσματική θεωρείτε πως είναι η λειτουργία τους;

Η λειτουργία των τριών εργαστηρίων Η/Υ που διαθέτει το Τμήμα κρίνεται ότι δεν είναι τόσο αποτελεσματική όσο θα μπορούσε, καθώς δεν υπάρχουν εξειδικευμένα άτομα για την υποστήρισή τους.

8.1.6. Πώς υποστηρίζονται οι υποδομές και υπηρεσίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών του Τμήματος; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Οι υποδομές και οι υπηρεσίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών του Τμήματος υποστηρίζονται αποκλειστικά από το Κέντρο Υπολογιστών και Δικτύων του Πανεπιστημίου. Οι σχετικές υποδομές και υπηρεσίες κρίνονται ως ένα βαθμό ικανοποιητικές. Το πρόβλημα που αντιμετωπίζει εδώ το Τμήμα είναι ότι υπάρχει σχετικά μία μεγάλη καθυστέρηση στην αναβάθμιση των υπολογιστών των εργαστηρίων και των μελών ΔΕΠ, ΕΕΔΠ και ΕΤΕΠ.

8.2. Πώς κρίνετε τις υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας;

8.2.1. Πώς εφαρμόζεται ο θεσμός του Σύμβουλου Καθηγητή;

Αν και η Γ.Σ. του Τμήματος έχει αποφασίσει για την καθιέρωση του θεσμού του Συμβούλου Καθηγητή και αυτός προβλέπεται στον τετραετή ακαδημαϊκό/αναπτυξιακό προγραμματισμό του Τμήματος, μέχρι αυτό το ακαδημαϊκό έτος ο θεσμός του Σύμβουλου Καθηγητή δεν έχει εφαρμοστεί. Παρόλα αυτά, οι φοιτητές του Τμήματος έχουν τη δυνατότητα να ενημερώνονται για διάφορα θέματα που αφορούν στις σπουδές τους, από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος στις ώρες γραφείου τους.

8.2.2. Πόσο αποτελεσματικά υποστηρίζεται η πρόσβαση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας στη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών;

Στο Πανεπιστήμιο λειτουργεί το Κέντρο Υπολογιστών και Δικτύων, το οποίο είναι αρκετά καλά εξοπλισμένο και οργανωμένο και υπηρετούν σε αυτό πληροφορικοί με μεγάλη εμπειρία. Έτσι, υποστηρίζεται αρκετά αποτελεσματικά η πρόσβαση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας στη χρήση ΤΠΕ.

8.2.3. Υπάρχει υπηρεσία υποστήριξης των εργαζόμενων φοιτητών; Πόσο αποτελεσματική είναι η λειτουργία της;

Δεν υπάρχει στο Τμήμα αλλά ούτε και στο Πανεπιστήμιο κάποια συγκεκριμένη υπηρεσία για την υποστήριξη των εργαζόμενων φοιτητών.

8.2.4. Υπάρχει υπηρεσία υποστήριξης των περισσότερο αδύναμων φοιτητών και εκείνων που δεν ολοκληρώνουν εμπρόθεσμα τις σπουδές τους; Πόσο αποτελεσματική είναι η λειτουργία της;

Δεν υπάρχει στο Τμήμα κάποια συγκεκριμένη υπηρεσία για την υποστήριξη των αδύναμων φοιτητών. Όπως και οι υπόλοιποι φοιτητές, έτσι και οι φοιτητές αυτοί υποστηρίζονται ακαδημαϊκά από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος.

8.2.5. Παρέχονται υποτροφίες στους άριστους φοιτητές ή σε ειδικές κατηγορίες φοιτητών (πέραν των υποτροφιών του ΙΚΥ);

Εκτός από τις υποτροφίες του ΙΚΥ, δεν παρέχεται καμία άλλη υποτροφία.

8.2.6. Υπάρχει συγκεκριμένη πολιτική του Τμήματος για την ομαλή ένταξη των νεοεισερχόμενων στο Τμήμα φοιτητών; Πόσο αποτελεσματική είναι;

Δεν υπάρχει κάποια συγκεκριμένη πολιτική του Τμήματος για την ομαλή ένταξη των νεοεισερχόμενων στο Τμήμα φοιτητών. Αυτό που συμβαίνει, είναι στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους διοργανώνεται μία ημερίδα για τους νέους φοιτητές. Σε αυτή παρουσιάζονται από τον Πρόεδρο του Τμήματος και μέλη ΔΕΠ το Τμήμα και οι προοπτικές του και ενημερώνονται γενικά οι νέοι φοιτητές για το νέο περιβάλλον που αυτοί που θα συναντήσουν.

8.2.7. Πώς συμμετέχουν οι φοιτητές στη ζωή του Τμήματος και του Ιδρύματος γενικότερα;

Οι φοιτητές του Τμήματος, πέρα από την παρουσία τους στις παραδόσεις των μαθημάτων, συμμετέχουν ενεργά σε διάφορες εκδηλώσεις πολιτικοκοινωνικού χαρακτήρα που οι ίδιοι πραγματοποιούν στους χώρους του Πανεπιστημίου, ενώ συμμετέχουν και σε εκδηλώσεις που διοργανώνουν τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας.

8.2.8. Πώς υποστηρίζονται ειδικά οι αλλοδαποί φοιτητές που μετακινούνται προς το Τμήμα;

Δεν υπάρχει στο Τμήμα αλλά ούτε και στο Πανεπιστήμιο κάποια συγκεκριμένη υπηρεσία για την υποστήριξη των αλλοδαπών φοιτητών. Όμως, καταβάλλεται ιδιαίτερη προσπάθεια από τα μέλη ΔΕΠ, ΕΤΕΠ, ΕΕΔΠ και το προσωπικό της γραμματείας του Τμήματος για ενημέρωση και υποστήριξη των αλλοδαπών φοιτητών, ώστε αυτοί να μπορέσουν να προσαρμοστούν χωρίς ιδιαίτερες δυσκολίες στο νέο περιβάλλον.

8.3. Πώς κρίνετε τις υποδομές πάσης φύσεως που χρησιμοποιεί το Τμήμα;

8.3.1. Επάρκεια και ποιότητα των τεκμηρίων της βιβλιοθήκης.

Το Τμήμα δεν διαθέτει δικιά του βιβλιοθήκη. Οι φοιτητές και τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος εξυπηρετούνται από την κεντρική βιβλιοθήκη του Ιδρύματος, τα τεκμήρια της οποίας κρίνονται ότι είναι επαρκή και ποιοτικά. Πιο συγκεκριμένα, η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Μακεδονίας είναι καλά οργανωμένη και διαθέτει μεγάλη συλλογή από βιβλία, μεγάλο αριθμό τίτλων ξενόγλωσσων και ελληνικών επιστημονικών περιοδικών και μοναδικές στον ελλαδικό χώρο συλλογές, μεταξύ των οποίων είναι οι «Εισηγητικές Εκθέσεις Νόμων» και οι «Κλαδικές Μελέτες». Επιπλέον, στη διάθεση των φοιτητών και των μελών ΔΕΠ υπάρχει και ένας μεγάλος αριθμός ηλεκτρονικών περιοδικών πλήρους κειμένου.

8.3.2. Επάρκεια και ποιότητα κοινόχρηστου τεχνικού εξοπλισμού.

Ο κοινόχρηστος τεχνικός εξοπλισμός που υπάρχει στη διάθεση του Τμήματος για την κάλυψη ενός μέρους των εκπαιδευτικών και ερευνητικών αναγκών είναι περιορισμένος και σχετικά παλαιός, δεν υπάρχει κάποιο άτομο για την υποστήριξή του σε μόνιμη βάση, ενώ η αποκατάστασή των βλαβών αρκετές φορές καθυστερεί.

8.3.3. Επάρκεια και ποιότητα χώρων και εξοπλισμού σπουδαστηρίων.

Το Τμήμα δεν διαθέτει σπουδαστήρια. Υπάρχουν μόνο τρία εργαστήρια Η/Υ, τα οποία είναι περιορισμένης χωρητικότητας και είναι απαραίτητη η αναβάθμισή τους σε υπολογιστές και λογισμικό.

8.3.4. Επάρκεια και ποιότητα γραφείων διδασκόντων.

Το Τμήμα έχει στη διάθεσή του έναν ικανοποιητικό αριθμό γραφείων, τα οποία είναι επαρκώς εξοπλισμένα και σχετικά καλής ποιότητας, για τις ανάγκες των διδασκόντων. Μέχρι τώρα δεν έχει παραστεί ανάγκη για συστέγαση διδασκόντων. Ο κάθε διδάσκων διαθέτει το δικό του γραφείο.

8.3.5. Επάρκεια και ποιότητα χώρων Γραμματείας Τμήματος και Τομέων.

Οι χώροι που έχουν διατεθεί από το Ίδρυμα για τις ανάγκες της Γραμματείας του Τμήματος και είναι δύο συνεχόμενα γραφεία, είναι ιδιαίτερα μικροί. Συγκεκριμένα, σε κάθε υπάλληλο αντιστοιχεί ένας ελάχιστος χώρος, ενώ ελάχιστος είναι και ο χώρος υποδοχής φοιτητών και μελών ΔΕΠ. Το γεγονός αυτό δημιουργεί δυσκολίες στην εξυπηρέτηση των φοιτητών και των άλλων μελών του Τμήματος, ειδικά σε ώρες αιχμής.

8.3.6. Επάρκεια και ποιότητα χώρων συνεδριάσεων.

Το Τμήμα διαθέτει μία αίθουσα συνεδριάσεων, η οποία είναι επαρκώς εξοπλισμένη και καλύπτει πλήρως τις ανάγκες του Τμήματος. Σημειώνεται ότι η αίθουσα αυτή δεν χρησιμοποιείται αποκλειστικά και μόνο για τις συνεδριάσεις του Τμήματος, αλλά και για πολλές άλλες δραστηριότητες (π.χ. διδασκαλία, διαλέξεις κλπ.).

8.3.7. Επάρκεια και ποιότητα άλλων χώρων (διδασκαλεία, πειραματικά σχολεία, μουσεία, αρχεία, αγροκτήματα, εκθεσιακοί χώροι κλπ).

Για την κάλυψη των εκπαιδευτικών του αναγκών το Τμήμα έχει στη διάθεσή του ένα συγκεκριμένο αριθμό αμφιθεάτρων και αιθουσών διδασκαλίας, που διαθέτουν το βασικό εξοπλισμό και την απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή για τη διεξαγωγή των μαθημάτων. Σε σχέση, όμως, με τον αριθμό των φοιτητών του Τμήματος, οι χώροι διδασκαλίας που αυτό διαθέτει είναι περιορισμένοι και δεν μπορούν να καλύψουν πλήρως τις εκπαιδευτικές του ανάγκες.

8.3.8. Επάρκεια και ποιότητα υποδομών ΑΜΕΑ.

Στους χώρους που στεγάζεται το Τμήμα δεν υπάρχουν ειδικές υποδομές για την εξυπηρέτηση των ΑΜΕΑ, μόνο σε επίπεδο Ιδρύματος υπάρχει κάποια στοιχειώδης υποδομή. Έτσι, η μη ύπαρξη των κατάλληλων υποδομών δυσχεραίνει την πρόσβαση των ΑΜΕΑ στους χώρους του Τμήματος.

8.3.9. Πώς εξασφαλίζεται η πρόσβαση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας σε υποδομές και εξοπλισμό του Ιδρύματος;

Αν και το Ίδρυμα παραμένει ανοικτό ακόμη και τα Σαββατοκύριακα και τις ημέρες των αργιών, η πρόσβαση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας στο μεγαλύτερο μέρος των υποδομών και του εξοπλισμού του Ιδρύματος είναι δυνατή μόνο σε συγκεκριμένες ημέρες και ώρες. Ειδικότερα, η πρόσβαση στα αμφιθέατρα και τις αίθουσες διδασκαλίας, τα εργαστήρια Η/Υ, τη βιβλιοθήκη, τις Γραμματείες κλπ. γίνεται με βάση το ημερήσιο πρόγραμμα λειτουργίας τους που καταρτίζεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Ιδρύματος. Από την άλλη μεριά, η πρόσβαση των διδασκόντων στα γραφεία τους και στον εξοπλισμό που αυτά διαθέτουν, είναι δυνατή κάθε χρονική στιγμή.

8.4. Πώς κρίνετε τον βαθμό αξιοποίησης νέων τεχνολογιών από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος (πλην εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου);

8.4.1. Ποιες από τις λειτουργίες του Τμήματος υποστηρίζονται από ΤΠΕ;

Οι ΤΠΕ δεν χρησιμοποιούνται σε μεγάλο βαθμό για την υποστήριξη των λειτουργιών του Τμήματος. Οι νέες τεχνολογίες χρησιμοποιούνται κυρίως στη διδασκαλία και την εργαστηριακή εκπαίδευση.

8.4.2. Ποιες από αυτές και πόσο χρησιμοποιούνται από τις διοικητικές υπηρεσίες, τους φοιτητές και το ακαδημαϊκό προσωπικό του Τμήματος;

Οι διοικητικές υπηρεσίες του Τμήματος χρησιμοποιούν κυρίως την πλατφόρμα Students web και οι φοιτητές την πλατφόρμα Students web, μέσω της οποίας ενημερώνονται για τις βαθμολογίες τους και την πλατφόρμα τηλεεκπαίδευσης Compus.

8.4.3. Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διαθέτουν ιστοσελίδα στο διαδίκτυο;

Όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος διαθέτουν ιστοσελίδα στο διαδίκτυο, αναρτημένη κάτω από το περιεχόμενο που αναλογεί στο Τμήμα, στην επίσημη ιστοσελίδα του Ιδρύματος.

8.4.4. Πόσο συχνά ανανεώνεται ο ιστότοπος του Τμήματος στο διαδίκτυο;

Ο ιστότοπος του Τμήματος ενημερώνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα και κυρίως αν προκύψει κάτι για το οποίο θα πρέπει να ενημερωθούν οι φοιτητές, π.χ. πρόγραμμα μαθημάτων, εξετάσεων κλπ.

8.5. Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού;

8.5.1. Γίνεται ορθολογική χρήση των διαθέσιμων υποδομών του Τμήματος; Πώς διασφαλίζεται;

Όλες οι διαθέσιμες υποδομές του Τμήματος χρησιμοποιούνται με βάση τον προγραμματισμό που γίνεται από το Τμήμα και τη συνεννόηση μεταξύ όλων των μελών του Τμήματος. Αν τυχόν ανακύψει κάποιο θέμα, αυτό συζητείται στη Γ.Σ. του Τμήματος για να δοθεί λύση. Μέχρι σήμερα δεν έχουν προκύψει ζητήματα έλλειψης διαφάνειας ή μη ορθολογικής χρήσης των διαθέσιμων υποδομών.

8.5.2. Γίνεται ορθολογική χρήση του διαθέσιμου εξοπλισμού του Τμήματος; Πώς διασφαλίζεται;

Στη διάθεση του Τμήματος υπάρχει ένας αρκετά ικανοποιητικός εξοπλισμός για τις ανάγκες των μελών ΔΕΠ, ΕΕΔΠ και ΕΤΕΠ και της γραμματείας του Τμήματος και ο

οποίος υποστηρίζεται αποτελεσματικά από την Τεχνική Υπηρεσία και το Κέντρο Πληροφορικής του Πανεπιστημίου. Επιπλέον, υπάρχουν και 3 εργαστήρια Η/Υ, στα οποία διδάσκονται εργαστηριακά μαθήματα, ενώ τις υπόλοιπες ώρες είναι διαθέσιμα στους φοιτητές και τους διδάσκοντες του Τμήματος. Τα εργαστήρια αυτά χρησιμοποιούνται με βάση προγράμματος που ανακοινώνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου. Για την υποστήριξη των εργαστηρίων δεν υπάρχει κάποιο εξειδικευμένο άτομο σε μόνιμη βάση και αυτό δημιουργεί προβλήματα όσον αφορά την αποτελεσματική τους χρήση.

8.6. Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη διαχείριση οικονομικών πόρων;

8.6.1. Προβλέπεται διαδικασία σύνταξης και εκτέλεσης προϋπολογισμού του Τμήματος; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζεται;

Δεν προβλέπεται και δεν υφίσταται διαδικασία σύνταξης και εκτέλεσης προϋπολογισμού του Τμήματος. Η διαχείριση των οικονομικών πόρων γίνεται σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για τη λειτουργία των ΑΕΙ και τις σχετικές από το ΥΠΕΠΘ Υπουργικές Αποφάσεις.

8.6.2. Προβλέπεται διαδικασία κατανομής πόρων; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζεται;

Οι απαιτούμενοι πόροι για τη λειτουργία του Τμήματος και η κατανομή τους προβλέπονται στον τετραετή ακαδημαϊκό/αναπτυξιακό προγραμματισμό που έχει καταρτίσει το Τμήμα. Η διαχείριση των οικονομικών πόρων που αντιστοιχούν στο Τμήμα γίνεται σύμφωνα με τις εισηγήσεις σχετικών επιτροπών που έχουν οριστεί από το Τμήμα (Πρόεδρο ή Γ.Σ.) και απόφαση της Γ.Σ. του Τμήματος. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη διαφάνεια και αποτελεσματικότητα.

8.6.3. Προβλέπεται διαδικασία απολογισμού; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζεται;

Δεν προβλέπεται διαδικασία απολογισμού και δεν γίνεται στο Τμήμα απολογισμός για την κατανομή και τη διαχείριση των οικονομικών πόρων. Υπάρχει όμως η δυνατότητα ενημέρωσης των μελών της Γ.Σ. για την κατανομή των πόρων από τον Πρόεδρο του Τμήματος σε κάποια Γ.Σ.

ΕΝΟΤΗΤΑ 9: Συμπεράσματα

9.1 Ποια, κατά την γνώμη σας, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος, όπως αυτά προκύπτουν μέσα από την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης;

ΘΕΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

- Η ποιότητα των εισαγόμενων φοιτητών. Η βάση εισαγωγής στο Τμήμα είναι η δεύτερη υψηλότερη (μετά το Οικονομικό Τμήμα του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών) μεταξύ των Τμημάτων Οικονομικών Επιστημών των Πανεπιστημίων της ημεδαπής.
- Το υψηλής ποιότητας εκπαιδευτικό έργο που παρέχεται από το Τμήμα και η προσπάθεια που επιτελείται για συνεχή βελτίωση του Προγράμματος Σπουδών. Οι πτυχιούχοι του Τμήματος γίνονται δεκτοί σε ανταγωνιστικά μεταπτυχιακά προγράμματα του εσωτερικού και του εξωτερικού.
- Τα σεμινάρια (μηχανογραφημένης λογιστικής και οικονομοτεχνικών μελετών) και σεμιναριακά μαθήματα που το Τμήμα προσφέρει στους φοιτητές του αποτελούν σημαντικό εφόδιο για τη διεκδίκηση θέσεων εργασίας.
- Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στην Οικονομική Επιστήμη έχει σχεδιαστεί σύμφωνα με τα Αγγλοσαξονικά πρότυπα και είναι εφάμιλλο πολλών αντίστοιχων ευρωπαϊκών και αμερικανικών Πανεπιστημίων. Η προσέγγιση του Προγράμματος Σπουδών είναι συνθετική, καθώς συνδυάζει θεωρητικές γνώσεις και πρακτικές δεξιότητες.
- Το Διδακτορικό Πρόγραμμα αναπτύσσεται συνεχώς και αποτελεί βασικό συστατικό του ερευνητικού περιβάλλοντος του Τμήματος.
- Η εξωστρέφεια του Τμήματος όπως αυτή αποτυπώνεται μέσω των διεθνών συνεργασιών στα πλαίσια του Προγράμματος Erasmus και η διασύνδεσή του με την αγορά εργασίας και την κοινωνία μέσω της συμμετοχής των φοιτητών στην Πρακτική Άσκηση.
- Τέσσερα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών διδάσκονται και στην Αγγλική Γλώσσα, ενώ προσφέρεται επίσης εκμάθηση της Ελληνικής Γλώσσας για τους αλλοδαπούς Φοιτητές και τους εισερχόμενους φοιτητές Erasmus (Greek Language Courses).
- Οι σύγχρονες Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας που το Τμήμα προσφέρει για τις ερευνητικές/εργαστηριακές ανάγκες των προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών φοιτητών του μέσω των δύο εργαστηρίων Η/Υ που διαθέτει.
- Η καλή διοικητική οργάνωση και εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος.

ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

- Ο υψηλός λόγος φοιτητών ανά διδάσκοντα που δυσχεραίνει το εκπαιδευτικό έργο.

- Η ανεπαρκής λειτουργία του θεσμού του προσωπικού καθηγητή–συμβούλου για τους φοιτητές ενδεχομένως λόγω του μικρού αριθμού μελών ΔΕΠ και του μεγάλου αριθμού φοιτητών.
- Έλλιπής στελέχωση των εργαστηρίων Η/Υ με αποτέλεσμα το περιορισμένο ωράριο λειτουργίας τους.
- Ανεπαρκής αριθμός αιθουσών διδασκαλίας και ανάγκη εκσυγχρονισμού και καλύτερης συντήρησης και φύλαξης του εξοπλισμού των αιθουσών.
- Έλλειψη θεσμοθετημένων υποτροφιών/βραβείων διδασκαλίας στο Τμήμα (έλλειψη κινήτρων για υψηλότερη απόδοση).
- Περιορισμένος αριθμός ερευνητικών και διδακτικών συνεργασιών με Πανεπιστήμια του εξωτερικού, πέρα από το Πρόγραμμα Erasmus.
- Έλλειψη πόρων και κινήτρων για έρευνα και αναπτυξιακά προγράμματα.

9.2. Διακρίνετε ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία;

Ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων

- Διοργάνωση σεμιναρίων στα επιστημονικά αντικείμενα του Τμήματος, προσανατολισμένα στην ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων που απαιτούνται από την αγορά εργασίας. Συστηματική προβολή τους με σκοπό την προσέλκυση συμμετεχόντων και την άντληση χρηματοδότησης για το Τμήμα.
- Λειτουργία Summer Schools κατά τις θερινές περιόδους στους τομείς εξειδίκευσης του Τμήματος. Συστηματική προβολή τους και άντληση οικονομικών πόρων για το Τμήμα.
- Αξιοποίηση της κινητικότητας των Μελών ΔΕΠ για την προβολή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών σε διεθνές επίπεδο.
- Δημιουργία Alumni προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος.
- Ενίσχυση συνεργασιών με Πανεπιστημιακά Ιδρύματα του εσωτερικού και του εξωτερικού και με παραγωγικούς φορείς.
- Οργάνωση ημερίδων επί επίκαιρων θεμάτων με την πρόσκληση ατόμων του επιχειρηματικού και επιστημονικού κόσμου.

Ενδεχόμενοι κίνδυνοι

- Η ανεπαρκής χρηματοδότηση από την Πολιτεία, η ασταθής νομοθεσία για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, οι Κυβερνητικοί νόμοι για προσλήψεις, προαγωγές, εφεδρείες στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.
- Η έλλιπής στελέχωση του Τμήματος με Διδακτικό και Ερευνητικό προσωπικό.
- Η στενότητα των υλικοτεχνικών υποδομών που δυσχεραίνει την εκπαιδευτική και ερευνητική διαδικασία.
- Η αποδυνάμωση της έρευνας και η έλλειψη πόρων για την ανάπτυξή της.

- Η λιμνάζουσα φοίτηση που διακονίζει τα προβλήματα στο διδακτικό έργο και επιδεινώνει τις ελλείψεις στις υποδομές του Τμήματος.

ΕΝΟΤΗΤΑ 10: Σχέδια Βελτίωσης

10.1 Περιγράψτε το βραχυπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.

- Βελτίωση του συντονισμού στις ενέργειες του προσωπικού του Τμήματος για την καλύτερη επίτευξη αποτελεσμάτων.
- Στροφή προς τους παραγωγικούς και κοινωνικούς φορείς και επιδίωξη της θεσμοθετημένης συνεργασίας μαζί τους στα πλαίσια ημερίδων/σεμιναρίων και λοιπών εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων.

10.2 Περιγράψτε το μεσοπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.

- Πρόσληψη μελών ΔΕΠ για την κάλυψη των αναγκών του Τμήματος.
- Επάνδρωση των εργαστηρίων με εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό και διεύρυνση του ωραρίου λειτουργίας.
- Ενίσχυση της εξωστρέφειας του Τμήματος μέσω αναζήτησης διεθνών συνεργασιών σε θέματα έρευνας και διδασκαλίας.
- Λειτουργία Summer Schools κατά τις θερινές περιόδους στους τομείς εξειδίκευσης του Τμήματος.

10.3 Διατυπώστε προτάσεις προς δράση από τη Διοίκηση του Ιδρύματος

- Μείωση γραφειοκρατικών διαδικασιών με σκοπό τη γρηγορότερη διεκπεραίωση υποθέσεων και την επίλυση προβλημάτων.
- Σχεδιασμός για τη βελτίωση των υποδομών του Ιδρύματος (υλικοτεχνικά μέσα, αίθουσες διδασκαλίας και εργαστήρια, βιβλιοθήκη).
- Προσανατολισμός προς την ενίσχυση της έρευνας (παροχή κινήτρων).

10.4 Διατυπώστε προτάσεις προς δράση από την Πολιτεία.

- Προκήρυξη νέων θέσεων ΔΕΠ για την κάλυψη των αναγκών του Τμήματος.
- Χρηματοδότηση για έρευνα.
- Χρηματοδότηση για βελτίωση υποδομών.
- Οικονομική ενίσχυση των υποψήφιων διδασκόντων για την πραγματοποίηση φροντιστηριακών μαθημάτων.
- Αξιοποίηση των παροπλισμένων κτιρίων του Γενικού Στρατιωτικού Νοσοκομείου 424 από το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.
- Αναπροσαρμογή του πρότυπου εντύπου της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης που παρέχεται από την ΑΔΠ. Οι ερωτήσεις θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη πως απευθύνονται σε Τμήματα πολυπληθή σε αριθμό φοιτητών, καθώς επίσης και τις συνθήκες του περιβάλλοντος στις οποίες καλείται να λειτουργήσει το Ελληνικό Πανεπιστήμιο.

ΕΝΟΤΗΤΑ 11:

ΕΠΙΤΟΜΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

ΤΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

**ΙΔΡΥΜΑ: ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**

ΤΜΗΜΑ : ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Αριθμός προσφερόμενων κατευθύνσεων:0 Αριθμός μεταπτυχιακών προγραμμάτων: 1) ΔΠΜΣ στην Οικονομική
Επιστήμη 2)ΔΠΜΣ στα Πληροφοριακά Συστήματα (στα οποία το Τμήμα έχει τη διοικητική ευθύνη)

Σχετικός πίνακας	Ακαδημαϊκό έτος	2010 -11	09-10	08-09	07-08	06-07	05-06
# 1	Συνολικός αριθμός μελών ΔΕΠ	25	25	26	25	24	23
# 1	Λοιπό προσωπικό	15	14	14	12	10	12
# 2	Συνολικός αριθμός προπτυχιακών φοιτητών σε κανονικά έτη φοίτησης (ν X 2)	1507	1562	1525	1505	1484	1421
# 3	Προσφερόμενες από το Τμήμα θέσεις στις πανελλαδικές	125	80	80	80	80	80
# 3	Συνολικός αριθμός νεοεισερχομένων φοιτητών	285	326	323	322	316	289
# 7	Αριθμός αποφοίτων	282	219	242	208	188	206
# 6	Μ.Ο. βαθμού πτυχίου	6,54	6,48	6,5	6,64	6,72	6,75
# 4	Προσφερόμενες από το Τμήμα Θέσεις ΠΜΣ**	70	70	70	70	65	60
# 4	Αριθμός αιτήσεων για ΠΜΣ**	97	94	93	89	79	85
# 12.1	Συνολικός αριθμός μαθημάτων για την απόκτηση πτυχίου	40	40	40	40	40	40
# 12.1	Σύνολο υποχρεωτικών μαθημάτων (Υ)	28	28	28	28	28	28
# 12.1	Συνολικός αριθμός προσφερόμενων μαθημάτων επιλογής	35	33	31	28	33	35
# 15	Συνολικός αριθμός δημοσιεύσεων ΔΕΠ	92	81	77	95	69	
# 16	Αναγνώριση ερευνητικού έργου (σύνολο)	459	409	355	315	306	
# 17	Διεθνείς συμμετοχές	6	3	2	4	3	5

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

* Πρόκειται για το σύνολο και των δύο ΔΠΜΣ (1)ΔΠΜΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ 2)ΔΠΜΣ ΣΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ)

Πίνακας 1. Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος

		2010-2011		2009-2010		2008-2009		2007-2008		2006-2007		2005-2006	
		A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ
Καθηγητές	Σύνολο	13	2	11	2	10	1	8	1	7	1	8	1
	Από εξέλιξη	2			1	1		2		8			
	Νέες προσλήψεις												
	Συνταξιοδοτήσεις	1											
	Παραιτήσεις												
Αναπληρωτές Καθηγητές	Σύνολο	5		7		8	1	10	1	11	1	10	1
	Από εξέλιξη											1	
	Νέες προσλήψεις												
	Συνταξιοδοτήσεις												
	Παραιτήσεις												
Επίκουροι Καθηγητές	Σύνολο	2	1		1	2	1	1	1	1		1	
	Από εξέλιξη					1			1				
	Νέες προσλήψεις												
	Συνταξιοδοτήσεις												
	Παραιτήσεις												
Λέκτορες	Σύνολο	3		4		3		3	1	2	1	1	1
	Νέες προσλήψεις	1	1									1	
	Συνταξιοδοτήσεις												
	Παραιτήσεις												
Μέλη ΕΕΔΙΠ	Σύνολο	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	4
Διδάσκοντες επί συμβάσει**	Σύνολο	2	3	2	1	2	1	2	1				1
Τεχνικό προσωπικό εργαστηρίων	Σύνολο		2		2		2		2		2		
Διοικητικό προσωπικό	Σύνολο		5	6			6	4			5		6

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Αναφέρεται σε αριθμό συμβάσεων – όχι διδασκόντων (π.χ. αν ένας διδάσκων έχει δύο συμβάσεις, χειμερινή και εαρινή, τότε μετρώνται δύο συμβάσεις).

A: Άρρενες, Θ: Θήλειες

Πίνακας 2. Εξέλιξη του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών

	2010-2011	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006
Προπτυχιακοί	5007	4933	4711	4728	4818	4717
Μεταπτυχιακοί (ΜΔΕ)	128	139	147	140	147	132
Διδακτορικοί	14	18	19	25	14	29

Πίνακας 3. Εξέλιξη του αριθμού των νέο-εισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος

Εισαχθέντες με:	2010-2011	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006
Εισαγωγικές εξετάσεις	206	212	210	237	241	219
Μετεγγραφές (εισροές προς το Τμήμα)	43	71	75	51	41	24
Μετεγγραφές (εκροές προς άλλα Τμήματα)**	-5	-4	-2	-2	-2	-4
Κατατακτήριες εξετάσεις (Πτυχιούχοι ΑΕΙ/ΤΕΙ)	6	4	5	5	3	8
Άλλες κατηγορίες	28	34	25	22	17	37
Σύνολο**	278	317	313	313	300	284
<i>Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)</i>	2	5	8	7	8	1

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

– ** Προσοχή: ο αριθμός των εκροών πρέπει να αφαιρεθεί κατά τον υπολογισμό του Συνόλου.

Πίνακας 4. Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) *

Τίτλος ΠΜΣ: «ΔΠΜΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ»

Κανονική διάρκεια σπουδών (μήνες): 18

	2010-11**	Προηγ. έτος	Τρέχον έτος – 2	Τρέχον έτος – 3	Τρέχον έτος – 4	Τρέχον έτος - 5
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	59	59	53	51	46	34
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	14	19	11	11	11	7
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	45	40	42	40	35	24
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων	35	35	35	35	30	25
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων	22	27	27	24	15	17
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	16	19	8	7	7	19
<i>Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)</i>	1		1			

* Σε περίπτωση περισσότερων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας για **κάθε** ΠΜΣ.

** Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Πίνακας 5. Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων* του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών

	2010-11 **	Προηγ. έτος	Τρέχον έτος – 2	Τρέχον έτος – 3	Τρέχον έτος – 4	Τρέχον έτος – 5
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	2	6	5		13	8
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος			2		6	2
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	2	6	3		7	5
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων						
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων υποψηφίων	2	1	2		9	7
Απόφοιτοι	2	2	3	3	1	0
Μέση διάρκεια σπουδών αποφοίτων	7	4	5	5,5	4	

* Απόφοιτοι = Αριθμός Διδασκόντων που ανακηρύχθηκαν στο έτος που αφορά η στήλη.

** Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Πίνακας 4. Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)*

Τίτλος ΠΜΣ: «Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στα Πληροφοριακά Συστήματα»

Κανονική διάρκεια σπουδών (μήνες):24

	2010-11**	Προηγ. έτος	Τρέχον έτος – 2	Τρέχον έτος – 3	Τρέχον έτος – 4	Τρέχον έτος - 5
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	38	35	40	38	33	51
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	4	3	3	4	1	1
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	34	32	37	34	32	50
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων	30-35	30-35	30-35	30-35	30-35	30-35
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων	29	29	30	28	31	35
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	32	37	30	22	28	30
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)				1		

* Σε περίπτωση περισσότερων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας για **κάθε** ΠΜΣ.

** Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Πίνακας 5. Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων* του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών

	2010-11**	Προηγ. έτος	Τρέχον έτος – 2	Τρέχον έτος – 3	Τρέχον έτος – 4	Τρέχον έτος - 5
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	3	3	1	3	4	1
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος			1			
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	3	3		3	4	1
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων						
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων υποψηφίων	1		3	1	2	
Απόφοιτοι	1	1		1		
Μέση διάρκεια σπουδών αποφοίτων	3	5		7		

* Απόφοιτοι = Αριθμός Διδακτόρων που ανακηρύχθηκαν στο έτος που αφορά η στήλη.

** Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Πίνακας 6. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των αποφοίτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2005-2006	269	21 (10,19%)	118 (57,28%)	65 (31,55%)	2(0,97%)	6,75
2006-2007	301	17 (9,04%)	115 (61,17%)	54 (28,72%)	2(1,06%)	6,72
2007-2008	302	25 (12,02%)	130 (62,50%)	51 (24,52%)	2 (0,96%)	6,64
2008-2009	310	41 (16,94%)	158 (65,29%)	42 (17,36%)	1 (0,41%)	6,5
2009-2010	312	44 (20,09%)	135 (61,64%)	40 (18,26%)	0 (0,0%)	6,48
2010-2011	269	48 (17,02%)	176 (62,41%)	57 (20,21%)	1 (0,35%)	6,54
<i>Σύνολο</i>	<i>1763</i>	<i>196 (14,57%)</i>	<i>832 (61,86%)</i>	<i>309 (22,97%)</i>	<i>8 (0,59%)</i>	

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Επεξήγηση: Σημειώστε σε κάθε στήλη τον αριθμό των φοιτητών που έλαβαν την αντίστοιχη βαθμολογία και το ποσοστό που αυτοί εκπροσωπούν επί του συνολικού αριθμού των αποφοιτησάντων το συγκεκριμένο έτος [π.χ. 26 (=15%)].

Πίνακας 7. Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών και διάρκεια σπουδών

Στον πίνακα αυτόν θα αποτυπωθούν τα εξελικτικά στοιχεία 7 συνολικά ετών: του έτους στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης και των 6 προηγούμενων ετών. Προσαρμόστε τις χρονολογίες ανάλογα.

Έτος εισαγωγής	Εγγραφέντες Σ	Αποφοιτήσαντες Διάρκεια Σπουδών (σε έτη)							Μη αποφοιτήσαντες	Ποσοστιαία αναλογία	
		K ²⁶	K+1	K+2	K+3	K+4	K+5	≥K+6		Συνολικό ποσοστό αποφοιτησάντων ²⁷	Συνολικό ποσοστό μη αποφοιτησάντων
2004-2005	283	2	57	77	52	18			77	72,79%	27,21%
2005-2006	269	0	75	72	28	1			93	65,43%	34,57%
2006-2007	301	0	94	43	0	0			164	45,51%	54,49%
2007-2008	302	0	41	1	0	0			260	13,91%	86,09%
2008-2009	310	0	1	0	0	0			309	0,32%	99,68%
2009-2010	312	0	0	0	0	0			312	0%	100%
2010-2011	269	0	0	0	0	0			269	0%	100%

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

²⁶ Όπου K = Κανονική διάρκεια σπουδών (σε έτη) στο Τμήμα. (π.χ. αν η κανονική διάρκεια σπουδών είναι 4 έτη, τότε K=4 έτη, K+1=5 έτη, K+2=6 έτη,..., K+6=10 έτη).

²⁷ Στην στήλη αυτή σημειώνεται η **ποσοστιαία αναλογία** των αποφοιτησάντων κάθε έτους σε σχέση με τον συνολικό αριθμό των εισαχθέντων του έτους (της στήλης 2).

Πίνακας 8. Επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Χρονικό διάστημα επαγγελματικής ένταξης μετά την αποφοίτηση (σε μήνες)**			
		6	12	24	Μη ενταχθέντες – συνέχεια σπουδών
2005-2006					
2006-2007					
2007-2008					
2008-2009					
2009-2010					
2010-2011					
<i>Σύνολο</i>					

Ο πίνακας δεν συμπληρώθηκε διότι δεν υπάρχουν στοιχεία

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Οι στήλες συμπληρώνονται με το πλήθος των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών, των οποίων η επαγγελματική ένταξη πραγματοποιήθηκε εντός του αντίστοιχου χρονικού διαστήματος μετά την αποφοίτησή τους.

Πίνακας 9. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών

		2010-2011	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	Σύνολο	
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**	17	15	20	8	14	74
		Άλλα						
Επισκέπτες φοιτητές άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων στο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**	9	8	8	7	13	45
		Άλλα						
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που δίδαξαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**	1	1				2
		Άλλα						
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων που δίδαξαν στο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**	1	1		1	1	4
		Άλλα						
Σύνολο		28	25	28	16	28	125	

** Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών.

Πίνακας 10. Επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων ΠΜΣ	Χρονικό διάστημα επαγγελματικής ένταξης μετά την αποφοίτηση (σε μήνες)**			
		6	12	24	Μη ενταχθέντες – συνέχεια σπουδών
2005-2006					
2006-2007					
2007-2008					
2008-2009					
2009-2010					
2010-2011					
<i>Σύνολο</i>					

Ο πίνακας δεν συμπληρώθηκε διότι δεν υπάρχουν στοιχεία

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Οι στήλες συμπληρώνονται με το πλήθος των αποφοίτων ΠΜΣ, των οποίων η επαγγελματική ένταξη πραγματοποιήθηκε εντός του αντίστοιχου χρονικού διαστήματος μετά την αποφοίτησή τους.

Πίνακας 11. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

		Τρέχον έτος*	Προηγ. έτος	Τρέχον έτος - 2	Τρέχον έτος - 3	Τρέχον έτος - 4	Τρέχον έτος - 5	Σύνολο
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτερικού	Ευρ.**						
		Άλλα						
Επισκέπτες φοιτητές άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων στο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτερικού	Ευρ.**						
		Άλλα						
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που δίδαξαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτερικού	Ευρ.**						
		Άλλα						
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων που δίδαξαν στο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτερικού	Ευρ.**						
		Άλλα						
Σύνολο								

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών.

<http://www.uom.gr/modules.php?op=modload&name=Mathimata&file=index&tmima=3&categorymenu=2>

Πίνακας 12.1 Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2010-2011)¹

Εξάμηνο Σπουδών	Μαθήματα ² Προγράμματος Σπουδών (ανά εξάμηνο)	Κωδικός Μαθήματος	Πιστ. Μονάδες ECTS	Κατηγορία μαθήματος ³	Υποβάθρου (Υ) Επιστ. Περιοχής (ΕΠ) Γενικών Γνώσεων (ΓΓ) Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Ωρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Σε ποιο εξάμηνο σπουδών αντιστοιχεί; (1 ^ο , 2 ^ο κλπ.)	Προαπαιτούμενα μαθήματα ⁴	Ιστότοπος ⁵	Σελίδα Οδηγού Σπουδών ⁶ (Στοιχεία από Οδηγό Σπουδών 2008-09)
1ο	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ Ι	ΟΙ0101	6	Υ	Υ	4	1ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	28
	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	ΟΙ0102	6	Υ	Υ	4	1ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	28
	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΥΣ Ι	ΟΙ0104	6	Υ	Υ	4	1ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	28
	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ Ι	ΟΙ0105	5,5	Υ	Υ	4	1ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	28.29
	ΑΓΓΛΙΚΑ Ι	ΕΓ0101	2,333	ΕΓ	Υ	4	1ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	
	ΓΑΛΛΙΚΑ Ι	ΕΓ0201	2,333	ΕΓ	Υ	4	1ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	
	ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ Ι	ΕΓ0301	2,333	ΕΓ	Υ	4	1ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	
	ΙΤΑΛΙΚΑ Ι	ΕΓ0902	2,333	ΕΓ	Υ	4	1ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	
	ΑΡΧΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ	ΟΙ0109	5,5	Ε	Υ	4	1ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	32
	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	ΟΙ0111	5,5	Ε	Υ	4	1ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	32
	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΟΙ0103	5,5	Ε	Υ	4	1ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	32

3ο	ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ Ι	ΟΙ0301	6	Υ	ΕΠ	4	3ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	30
	ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ Ι	ΟΙ0302	6	Υ	Υ	4	3ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	30
	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΥΣ ΙΙ	ΟΙ0304	6	Υ	Υ	4	3ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	30
	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΙΙ	ΟΙ0303	5,5	Υ	Υ	4	3ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	30
	ΑΓΓΛΙΚΑ ΙΙΙ	ΕΓ0103	2,333	ΕΓ	Υ	4	3ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	
	ΓΑΛΛΙΚΑ ΙΙΙ	ΕΓ0203	2,333	ΕΓ	Υ	4	3ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	
	ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΙΙΙ	ΕΓ0303	2,333	ΕΓ	Υ	4	3ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	
	ΙΤΑΛΙΚΑ ΙΙΙ	ΕΓ0904	2,333	ΕΓ	Υ	4	3ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	
	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ Ι	ΟΙ0310	5,5	Ε	ΕΠ	4	3ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	33
	ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΙ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ	ΟΙ0312	5,5	Ε	Υ	4	3ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	33
2ο	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΙΙ	ΟΙ0201	6	Υ	Υ/ΕΠ Υ	4	2ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	29
	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ Ι	ΟΙ0202	5,5	Υ	Υ	4	2ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	29
	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΥΣ Ι	ΟΙ0203	6	Υ	Υ	4	2ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	29
	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ ΙΙ	ΟΙ0205	5,5	Υ	Υ	4	2ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	29
	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΥΣ ΙΙ	ΟΙ0204	6	Υ	Υ	4	2ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	29
	ΑΓΓΛΙΚΑ ΙΙ	ΕΓ0102	2,333	ΕΓ	Υ	4	2ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	
	ΓΑΛΛΙΚΑ ΙΙ	ΕΓ0202	2,333	ΕΓ	Υ	4	2ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	
	ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΙΙ	ΕΓ0302	2,333	ΕΓ	Υ	4	2ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	

	ΙΤΑΛΙΚΑ ΙΙ	ΕΓ0903	2,333	ΕΓ	Υ	4	2ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	
	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ	ΟΙ0211	5,5	Ε	ΕΠ	4	2ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	33
	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ	ΟΙ0210	5,5	Ε	Υ	4	2ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	33
4ο	ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΙΙ	ΟΙ0401	6	Υ	ΕΠ	4	4ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	30
	ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΙΙ	ΟΙ0402	6	Υ	Υ	4	4ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	31
	ΑΡΧΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ	ΟΙ0403	5,5	Υ	Υ	4	4ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	32
	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΟΙ0412	6	Υ	Υ	4	4ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	31
	ΟΙΚΟΝΟΜΕΤΡΙΑ Ι	ΟΙ0504	6	Υ	ΕΠ ΕΠ-ΑΔ	4	4ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	32
	ΑΓΓΛΙΚΑ ΙV	ΕΓ0104	2,333	ΕΓ	Υ	4	4ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	
	ΓΑΛΛΙΚΑ ΙV	ΕΓ0204	2,333	ΕΓ	Υ	4	4ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	
	ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΙV	ΕΓ0304	2,333	ΕΓ	Υ	4	4ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	
	ΙΤΑΛΙΚΑ ΙV	ΟΙ0905	2,333	ΕΓ	Υ	4	4ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	
	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ	ΟΙ0408	5,5	Ε	Υ	4	4ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	34
	ΟΙΚΟΝΟΜ. ΠΡΟΒΛ. ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΥ	ΟΙ0409	5,5	Ε		4	4ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	34
	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	ΟΙ0410	5,5	Ε	Υ	4	4ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	
	ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΡΥΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ	ΟΙ0411	5,5	Ε	ΕΠ	4	4ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	34
5ο	ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ	ΟΙ0502	6	Υ	Υ	4	5ο	ΟΧΙ	www.uom.gr	35

	ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ									
	ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ I	ΟΙ0501	6	Υ	ΕΠ	4	5ο	OXI	www.uom.gr	35
	ΘΕΩΡΙΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	ΟΙ0503	6	Υ	ΕΠ	4	5ο	OXI	www.uom.gr	35
	ΟΙΚΟΝΟΜΕΤΡΙΑ II	ΟΙ0604	6	Υ	ΕΠ - ΑΔ	4	5ο	OXI	www.uom.gr	35
	ΑΓΓΛΙΚΑ V	ΕΓ0105	2,333	ΕΓ	Υ	4	5ο	OXI	www.uom.gr	
	ΓΑΛΛΙΚΑ V	ΕΓ0205	2,333	ΕΓ	Υ	4	5ο	OXI	www.uom.gr	
	ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ V	ΕΓ0305	2,333	ΕΓ	Υ	4	5ο	OXI	www.uom.gr	
	ΙΤΑΛΙΚΑ V	ΟΙ0906	2,333	ΕΓ	Υ	4	5ο	OXI	www.uom.gr www.uom.gr	
7ο	ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΓΕΘΥΝΣΗΣ	ΟΙ0801	6	Υ	ΕΠ	4	7ο	OXI	www.uom.gr	36
5ο-7ο	ΤΑ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	ΟΙ0614	5,5	Ε	ΕΠ	4	5ο-7ο	OXI	www.uom.gr	41
	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	ΟΙ0624	5,5	Ε	ΕΠ	4	5ο-7ο	OXI	www.uom.gr	41
	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ II	ΟΙ0509	5,5	Ε	ΕΠ	4	5ο-7ο	OXI	www.uom.gr	37
	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΟΙ0523	5,5	Ε	ΕΠ	4	5ο-7ο	OXI	www.uom.gr	38
	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ I	ΟΙ0514-1	5,5	Ε	ΕΠ	4	5ο-7ο	OXI	www.uom.gr	38
	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΥΣ III	ΟΙ0305	5,5	Ε	Υ	4	5ο-7ο	OXI	www.uom.gr	39
	ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ	ΟΙ0518	5,5	Ε	ΕΠ	4	5ο-7ο	OXI	www.uom.gr	39
	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΟΙ0519	5,5	Ε	ΕΠ	4	5ο-7ο	OXI	www.uom.gr	39

	ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΘΕΩΡΙΑ	ΟΙ0520-1	5,5	Ε	Υ	4	50-70	ΟΧΙ	www.uom.gr	39
	ΘΕΩΡΙΕΣ ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΟΥΣ	ΟΙ0618	5,5	Ε	ΕΠ	4	50-70	ΟΧΙ	www.uom.gr	39.40
60	ΘΕΩΡΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΟΙ0603	6	Υ	ΕΠ	4	60	ΟΧΙ	www.uom.gr	36
	ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	ΟΙ0602	6	Υ	ΕΠ	4	60	ΟΧΙ	www.uom.gr	36
	ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΙΙ	ΟΙ0601	6	Υ	ΕΠ	4	60	ΟΧΙ	www.uom.gr	36
	ΑΓΓΛΙΚΑ VI	ΕΓ0106	2,333	ΕΓ	Υ	4	60	ΟΧΙ	www.uom.gr	
	ΓΑΛΛΙΚΑ VI	ΕΓ0206	2,333	ΕΓ	Υ	4	60	ΟΧΙ	www.uom.gr	
	ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ VI	ΕΓ0306	2,333	ΕΓ	Υ	4	60	ΟΧΙ	www.uom.gr	
	ΙΤΑΛΙΚΑ VI	ΟΙ0907	2,333	ΕΓ	Υ	4	60	ΟΧΙ	www.uom.gr	
80	ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΟΙ0701	6	Υ	ΕΠ	4	80	ΟΧΙ	www.uom.gr	37
	ΙΣΤΟΡΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΘΕΩΡΙΩΝ	ΟΙ0702	6	Υ	Υ	4	80	ΟΧΙ	www.uom.gr	37
60-80	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΙΙ	ΟΙ0611-1	5,5	Ε	ΕΠ	4	60-80	ΟΧΙ	www.uom.gr	40
	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ	ΟΙ0515-1	5,5	Ε	ΕΠ	4	60-80	ΟΧΙ	www.uom.gr	41
	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	ΟΙ0619-1	5,5	Ε	ΕΠ	4	60-80	ΟΧΙ	www.uom.gr	42
	ΚΟΙΝΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (ΚΑΠ)	ΟΙ0615	5,5	Ε	ΕΠ	4	60-80	ΟΧΙ	www.uom.gr	39
	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ	ΟΙ0608	5,5	Ε	ΕΠ	4	60-80	ΟΧΙ	www.uom.gr	40
	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΟΙ0609	5,5	Ε	ΕΠ	4	60-80	ΟΧΙ	www.uom.gr	40

	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ									
	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΕΤΡΙΑΣ	ΟΙ0522		E	ΕΠ-ΑΔ	4	60-80	OXI	www.uom.gr	41
	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	ΟΙ0622	5,5	E	Υ	4	60-80	OXI	www.uom.gr	42
	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	ΟΙ0521	5,5	E	ΕΠ	4	60-80	OXI	www.uom.gr	42
	ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΟΣΤΟΥΣ	ΟΙ0612	5,5	E	ΕΠ	4	60-80	OXI	www.uom.gr	42
	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ LOGISTICS	ΟΙ0625	5,5	E	ΕΠ	4	60-80	OXI	www.uom.gr	
	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ- ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ	ΟΙ0613	5,5	E	ΕΠ	4	60-80	OXI	www.uom.gr	42

1 Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

2 Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^ο, 2^ο, 3^ο κ.ο.κ. εξαμήνου)

3 Χρησιμοποιείστε τις ακόλουθες συντομογραφίες :

Υ = Υποχρεωτικό

E = κατ' επιλογήν από πίνακα μαθημάτων

EE = Μάθημα ελεύθερης επιλογής

Π = Προαιρετικό

Αν το Τμήμα κατηγοριοποιεί τα μαθήματα με διαφορετικό τρόπο, εξηγήστε.

4 Σημειώστε τον/τους κωδικούς αριθμούς του/των προαπαιτούμενων μαθημάτων, αν υπάρχουν.

5 Σημειώστε την ηλεκτρονική διεύθυνση του μαθήματος, αν υπάρχει.

6 Σημειώστε τη σελίδα του Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει), όπου περιγράφονται οι στόχοι, η ύλη και ο τρόπος διδασκαλίας και εξέτασης του μαθήματος.

7 Συμπληρώστε όλα τα μαθήματα που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα σπουδών.

Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Πίνακας 12.2. Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2010-2011)¹

Εξάμηνο σπουδών.	Μαθήματα ² Προγράμματος Σπουδών (ανά εξάμηνο)	Κωδικός Μαθήματος	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο και βαθμίδα)	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ) Εργαστήριο (Ε) & αντίστοιχες ώρες/εβδ.	Πολλαπλή Βιβλιογραφία (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Όχι)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Όχι ³)	Αριθμός φοιτητών που εγγεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές; ⁴
1ο	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ Ι	ΟΙ0101	ΒΕΛΕΝΤΖΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Α-Μα) ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ - ΚΑΤΣΙΚΑΣ ΗΛΙΑΣ (Με-Ω) ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Δ (3 ώρες) & Φ (1ώρα) Δ (4 ώρες)	ΝΑΙ ΝΑΙ	ΝΑΙ ΝΑΙ	ΝΑΙ ΝΑΙ	979	566	226	47
	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	ΟΙ0102	ΜΑΥΡΟΥΔΕΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Δ (4 ώρες)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	1078	590	254	
	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ Ι	ΟΙ0105	ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Δ (4 ώρες)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	814	398	168	142
	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΥΣ Ι	ΟΙ0104	ΧΡΗΣΤΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΛΕΚΤΟΡΑΣ – ΠΕΤΑΛΙΔΟΥ ΦΑΝΗ ΠΔ. 407/80	13 Δ & 4 ώρες/εβδ.	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	959	483	213	119
	ΑΓΓΛΙΚΑ Ι	ΕΓ0101	ΚΑΡΑΓΚΕΒΡΕΚΗ ΜΕΡΣΙΝΗ	Δ 4 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	562	282	234	106
	ΓΑΛΛΙΚΑ Ι	ΕΓ0201	ΝΤΟΝΑΤΙ-ΚΑΜΟΥ ΜΑΝΤΛΕΝ	Δ, Ε 4 ω/ε + Φ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	8	2	2	1
	ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ Ι	ΕΓ0301	ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Ι.	Δ 3 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	29	19	19	8
	ΙΤΑΛΙΚΑ Ι	ΕΓ0902	MURGIA MARIA-ANTONIETTA	Δ 4 ω/ε	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	24	14	12	6
	ΑΡΧΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ	ΟΙ0109	Ν. ΚΑΤΡΙΒΕΣΗΣ	Δ (4 ώρες)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	549	409	220	21
	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	ΟΙ0111	Τ. ΣΥΝΟΔΙΝΟΥ	Δ (4 ώρες)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	75	14	12	-
	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΟΙ0103	Φ. ΒΟΥΖΑΣ	Δ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	218	107	92	29

3ο	ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ Ι	ΟΙ0301	ΒΕΛΕΝΤΖΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Α-Μα) - ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (Με-Ω) ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Δ (3 ώρες) & Φ (1ώρα) Δ	ΝΑΙ ΝΑΙ	ΝΑΙ ΝΑΙ	ΝΑΙ ΟΧΙ ΕΛΛΕΙΨΗ PROJECTOR	1308	785	252	102
	ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ Ι	ΟΙ0302	ΖΗΚΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ (Α-Μα) ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ – ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ ΣΤΕΛΛΑ (Με-Ω) ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	4	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	1164	554	186	67
	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΥΣ ΙΙ	ΟΙ0304	ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Δ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	1068	394	255	-
	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΙΙ	ΟΙ0303	ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΣ ΘΕΟΦΑΝΗΣ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Δ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	1335	479	285	149
	ΑΓΓΛΙΚΑ ΙΙΙ	ΞΓ0103	ΜΑΧΙΛΗ ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ	Δ 4 ω/ε	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	655	294	250	117
	ΓΑΛΛΙΚΑ ΙΙΙ	ΞΓ0203	ΤΖΑΝΑΒΑΡΗ ΜΥΡΣΙΝΗ	Δ 4 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	11	2	2	-
	ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΙΙΙ	ΞΓ0303	ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Ι.	Δ 3 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	25	9	9	6
	ΙΤΑΛΙΚΑ ΙΙΙ	ΞΓ0904	MURGIA MARIA-ANTONIA	Δ 4 ω/ε	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	22	5	5	2
	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ Ι	ΟΙ0310	Λ. ΛΑΜΠΡΙΑΝΙΔΗΣ	Δ 4 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	485	267	176	-
	ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΙ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ	ΟΙ0312	Ι. ΤΖΙΩΝΑΣ	Δ 4 ω/ε	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	203	82	68	37
2ο	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΙΙ	ΟΙ0201	ΚΑΡΦΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Α-Μα) ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ-ΖΗΚΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ (Με-ω) ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Δ/Φ (4 ΩΡΕΣ) 4	ΝΑΙ ΝΑΙ	ΝΑΙ ΟΧΙ	ΝΑΙ ΝΑΙ	1073	427	103	130
	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΥΣ Ι	ΟΙ0203	ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Δ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	915	431	187	-
	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ Ι	ΟΙ0202	ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΣ ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Δ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	1128	536	295	165

	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ II	ΟΙ0205	ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Δ 4 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	1091	568	134	100
	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΥΣ II	ΟΙ0204	ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ-ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ ΘΩΜΑΣ Π.Δ. 407/80	Δ: 4 ώρες/εβδ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	1204	552	205	134
	ΑΓΓΛΙΚΑ II	ΕΓ0102	ΚΑΡΑΓΚΕΒΡΕΚΗ ΜΕΡΣΙΝΗ	Δ 4 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	611	265	238	18
	ΓΑΛΛΙΚΑ II	ΕΓ0202	ΝΤΟΝΑΤΙ-ΚΑΜΟΥ ΜΑΝΤΛΕΝ	Δ, Ε 4 ω/ε + Φ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	10	1	1	1
	ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ II	ΕΓ0302	ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	Δ 3 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	29	18	18	9
	ΙΤΑΛΙΚΑ II	ΕΓ0903	MURGIA MARIA-ANTONIJETTA	Δ 4 ω/ε	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	27	12	10	3
	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ	ΟΙ0211	Ν.ΚΑΤΡΙΒΕΣΗΣ	Δ 4 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	548	353	241	-
	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ	ΟΙ0210	Ν. ΜΑΡΑΝΤΖΙΔΗΣ	Δ 4 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	103	34	17	7
4ο	ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ II	ΟΙ0402	ΚΥΡΤΣΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	Δ (4ωρες/εβδ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	1014	390	261	19
	ΑΡΧΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ	ΟΙ0403	ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Δ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	1121	374	136	-
	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΟΙ0412	ΤΣΟΥΛΦΙΔΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Δ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	926	454	266	23
	ΟΙΚΟΝΟΜΕΤΡΙΑ I	ΟΙ0504	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (Α-Μα) ΛΕΚΤΟΡΑΣ-ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΦΟΥΝΤΑΣ (Με-Ω) ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Δ=4 Δ, 4ω/εβδ.	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	561	521	245	95
	ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ II	ΟΙ0401	ΧΡΗΣΤΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΛΕΚΤΟΡΑΣ	13 Δ & 4 ώρες/εβδ.	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	1233	583	222	124
	ΑΓΓΛΙΚΑ IV	ΕΓ0104	ΜΑΧΙΛΗ ΦΙΓΕΝΕΙΑ	Δ 4 ω/ε	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	678	311	260	39
	ΓΑΛΛΙΚΑ IV	ΕΓ0204	ΤΖΑΝΑΒΑΡΗ ΜΥΡΣΙΝΗ	Δ 4 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	11	1	1	-
	ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ IV	ΕΓ0304	ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Ι.	Δ3 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	23	8	8	5
	ΙΤΑΛΙΚΑ IV	ΟΙ0905	MURGIA MARIA-ANTONIJETTA	Δ 4 ω/ε	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	23	5	4	-

4ο	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ	ΟΙ0408	Ν. ΚΑΤΡΙΒΕΣΗΣ	Δ 4 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	476	335	193	-
	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΥ	ΟΙ0409	ΜΑΥΡΟΥΔΕΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Δ 4 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	86	19	16	-
	ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ	ΟΙ0411	ΤΖΙΩΝΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Δ 4 ω/ε	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	155	94	76	24
	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	ΟΙ0410	ΧΑΤΖΗΓΑΓΙΟΣ ΘΩΜΑΣ	Δ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	80	13	8	-
5ο	ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΟΙ0502	ΒΑΡΕΛΛΑΣ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Δ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	777	317	272	103
	ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ Ι	ΟΙ0501	ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ ΣΤΕΛΛΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	Δ 4 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	1098	516	211	52
	ΘΕΩΡΙΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	ΟΙ0503	ΚΑΤΡΑΝΙΔΗΣ ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Δ-4 Φ-2	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	1098	525	220	158
	ΟΙΚΟΝΟΜΕΤΡΙΑ ΙΙ	ΟΙ0604	ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Δ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	1252	593	398	221
	ΑΓΓΛΙΚΑ V	ΕΓ0105	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΙΡΙΣ	Δ 4 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	676	333	259	15
	ΓΑΛΛΙΚΑ V	ΕΓ0205	ΔΟΝΑΤΙ-ΚΑΜΟΥ ΜΑΝΤΛΕΝ	Δ 4 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	9	1	1	1
	ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ V	ΕΓ0305	ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Ι.	Δ 3 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	24	9	9	-
	ΙΤΑΛΙΚΑ V	ΟΙ0906	MURGIA MARIA-ANTONIJETTA	Δ 4 ω/ε	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	22	3	3	-
7ο	ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΓΕΘΥΝΣΗΣ	ΟΙ0801	ΠΑΛΛΥΒΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Δ 4 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	909	457	168	-
5ο-7ο (μαθήματα επιλογής)	ΤΑ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	ΟΙ0614	ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΟΥΡΜΟΥΡΑΣ	Δ 4 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	239	138	116	-
	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	ΟΙ0624	ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ ΒΑΡΕΛΛΑΣ	Δ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	727	556	536	157

	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΙ	ΟΙ0509	ΛΟΗΣ ΛΑΜΠΡΙΑΝΙΔΗΣ	Δ 4 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	404	205	91	-
	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΟΙ0523	ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	Δ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	233	151	88	38
	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ Ι	ΟΙ0514-1	ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ	Δ 4 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	131	33	8	8
	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΥΣ ΙΙΙ	ΟΙ0305	ΦΑΝΗ ΠΕΤΑΛΙΔΟΥ ΠΔ 407/80	Δ 4 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	122	20	16	10
	ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ	ΟΙ0518	ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΝΔΡΟΝΙΚΙΔΗΣ	Δ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	431	243	198	-
	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΟΙ0519	Δ. ΓΚΟΝΟΓΛΟΥ	Δ + Φ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	90	28	13	-
	ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΘΕΩΡΙΑ	ΟΙ0520-1	ΣΤ. ΞΗΡΟΥΤΥΡΗ	Δ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	67	8	2	-
	ΘΕΩΡΙΕΣ ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΟΥΣ	ΟΙ0618	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΡΙΒΕΣΗΣ	Δ 4 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	158	50	32	-
6ο	ΘΕΩΡΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΟΙ0603	ΖΗΚΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	4	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	794	316	162	39
	ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	ΟΙ0602	ΚΑΡΦΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Δ/Φ (4 ΩΡΕΣ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	1016	363	100	116
	ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΙΙ	ΟΙ0601	ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	Δ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	1101	455	237	89
	ΑΓΓΛΙΚΑ VI	ΕΓ0106	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΙΡΙΣ	Δ 4 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	666	303	261	8
	ΓΑΛΛΙΚΑ VI	ΕΓ0206	ΤΖΑΝΑΒΑΡΗ ΜΥΡΣΙΝΗ	Δ 4 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	9	2	2	-
	ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ VI	ΕΓ0306	ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Ι.	Δ 3 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	24	10	10	-
	ΙΤΑΛΙΚΑ VI	ΟΙ0907	MURGIA MARIA-ANTONIA	Δ 4 ω/ε	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	21	2	2	-
8ο	ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΟΙ0701	ΚΑΤΣΙΚΑΣ ΗΛΙΑΣ ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Δ (4 ώρες)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	913	520	247	52
	ΙΣΤΟΡΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΘΕΩΡΙΩΝ	ΟΙ0702	ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΤΣΟΥΛΦΙΔΗΣ	Δ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	854	446	214	23
6ο-8ο (μαθήματα επιλογής)	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΙΙ	ΟΙ0611-1	Ε. ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ-Ε. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ	Δ (4 ώρες)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	111	33	28	-

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ	ΟΙ0515-1	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΕΛΕΝΤΖΑΣ	Δ (3 ώρες) & Φ (1ώρα)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	327	226	124	-
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	ΟΙ0619-1	ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ	Δ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	298	174	119	25
ΚΟΙΝΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (ΚΑΠ)	ΟΙ0615	ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΑΤΡΑΝΙΔΗΣ	Δ-4	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	208	80	45	32
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ	ΟΙ0608	ΛΟΗΣ ΛΑΜΠΡΙΑΝΙΔΗΣ	Δ-4	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	288	166	78	20
ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	ΟΙ0609	ΛΟΗΣ ΛΑΜΠΡΙΑΝΙΔΗΣ	Δ-4	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	104	27	27	22
ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΕΤΡΙΑΣ	ΟΙ0522	ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ	Δ (3 ώρες) & Φ (1ώρα)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	18	9	8	6
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	ΟΙ0622	Ι. ΤΑΜΠΙΑΚΟΥΔΗΣ	Δ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	79	25	13	-
ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	ΟΙ0521	ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΙΩΝΑΣ	Δ 4 ω/ε	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	178	137	97	36
ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΟΣΤΟΥΣ	ΟΙ0612	Θ. ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΣ	Δ 4 ω/ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	103	68	57	41
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ LOGISTICS	ΟΙ0625	Β. ΜΑΝΘΟΥ	Δ 13/2	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	48	27	21	13
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ-ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ	ΟΙ0613	Δ. ΜΠΟΥΣΙΟΥ	Δ 3/2, Ε 10/2	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	232	105	94	74

1 Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

2 Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^{ου}, 2^{ου}, 3^{ου} κ.ο.κ. εξαμήνου), όπως ακριβώς στον Πίνακα 12.1.

3 Υπάρχουν επαρκή εκπαιδευτικά μέσα, όπως χώροι διδασκαλίας, συστήματα προβολής, υπολογιστές, εκπαιδευτικά λογισμικά; Αν η απάντηση είναι αρνητική, δώστε σύντομη αναφορά των ελλείψεων.

4 Αν η απάντηση είναι **θετική**, σημειώστε τον αριθμό των φοιτητών που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια γι' αυτό το μάθημα. Επίσης, επισυνάψτε ένα δείγμα του ερωτηματολογίου που χρησιμοποιήθηκε και περιγράψτε στην *Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης* τα κριτήρια και τους τρόπους αξιολόγησης της διδασκαλίας, προσθέστε στοιχεία της απόδοσης των φοιτητών, στοιχεία που δείχνουν τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών, με βάση π.χ. το ερωτηματολόγιο κατά την αποφοίτηση ή τα αποτελέσματα αξιολόγησης μαθημάτων από τους φοιτητές ή άλλα δεδομένα που αποδεικνύουν την επιτυχία του μαθήματος, καθώς και τυχόν δυσκολίες.

Αν το μάθημα **ΔΕΝ** αξιολογήθηκε, αφήστε το πεδίο κενό.

Πίνακας 13.1 Μαθήματα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2010-2011)²⁸

Τίτλος ΠΜΣ: ΔΠΜΣ ΣΤΗΝ ΟΕ»

α.α.	Μάθημα ²⁹	Κωδικός Μαθήματος	Ιστότοπος ³⁰	Σελίδα Οδηγού Σπουδών ³¹	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο & βαθμίδα)	Υποχρεωτικό (Υ) Κατ'επιλογήν (Ε) Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ) Εργαστήριο (Ε)	Σε ποιο εξάμηνο διδάχθηκε; ³² (Εαρ.-Χειμ.)	Αριθμός φοιτητών που ενεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές; ³³
1	ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ Ι	ΜΟΕ101		16	ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΛΥΒΟΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Υ	Δ, Φ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ	24	20	20	16
2	ΟΙΚΟΝΟΜΕΤΡΙΑ Ι	ΜΟΕ102		16	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, ΛΕΚΤΟΡΑΣ	Υ	Δ, Φ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ.	24	21	20	20
3	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	ΜΟΕ103		15	ΦΑΝΗ ΠΕΤΑΛΙΔΟΥ, ΠΔ 407	Υ	Δ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ.	24	21	19	19
4	ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ Ι	ΜΟΕ201		15	Ι. ΜΟΥΡΜΟΥΡΑΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Υ	Δ, Φ	ΕΑΡΙΝΟ	18	18	17	18
5	ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΙΙ	ΜΟΕ202		16	ΣΟΦΙΑ ΔΕΛΗΠΑΛΛΑ, ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	Υ	Δ	ΕΑΡΙΝΟ	9	8	8	8
6	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ	ΜΟΕ203		14	ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΤΟΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Υ	Δ, Φ	ΕΑΡΙΝΟ	7	6	5	6
7	ΟΙΚΟΝΟΜΕΤΡΙΑ ΙΙ	ΜΟΕ204		16	ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΦΟΥΝΤΑΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Υ	Δ, Φ	ΕΑΡΙΝΟ	14	14	13	10
8	ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΓΟΡΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΣ & ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	ΜΟΕ205		14	ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΥΡΤΣΟΥ, ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	Υ	Δ,	ΕΑΡΙΝΟ	16	16	16	15

²⁸ Σε περίπτωση περισσότερων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας για κάθε ΠΜΣ.

²⁹ Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^{ου}, 2^{ου}, 3^{ου} κ.ο.κ. εξαμήνου).

³⁰ Σημειώστε την ηλεκτρονική διεύθυνση του μαθήματος, αν υπάρχει.

³¹ Σημειώστε τη σελίδα του Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει), όπου περιγράφονται οι στόχοι, η ύλη και ο τρόπος διδασκαλίας και εξέτασης του μαθήματος.

³² Σημειώστε με την υποδεικνυόμενη συντομογραφία σε ποιο από τα δύο εξάμηνα (ή και στα δύο) της Εσωτερικής Αξιολόγησης διδάχθηκε το συγκεκριμένο μάθημα.

³³ Αν η απάντηση είναι θετική, σημειώστε τον αριθμό των φοιτητών που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια γι' αυτό το μάθημα. Αν το μάθημα ΔΕΝ αξιολογήθηκε. Αφήστε το πεδίο κενό. Επίσης, περιγράψτε στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης τα κριτήρια και τους τρόπους αξιολόγησης της διδασκαλίας (προσθέστε στοιχεία της απόδοσης των φοιτητών, στοιχεία που δείχνουν τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών, με βάση π.χ το ερωτηματολόγιο κατά την αποφοίτηση ή τα αποτελέσματα αξιολόγησης μαθημάτων από τους φοιτητές ή άλλα δεδομένα που αποδεικνύουν την επιτυχία του μαθήματος, καθώς και τυχόν δυσκολίες).

9	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ	ΜΟΕ306		14	ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ, ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Ε	Δ	ΕΑΡΙΝΟ	10	10	10	8
10	ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΙΙ	ΜΟΕ301		15	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, ΛΕΚΤΟΡΑΣ	Υ	Δ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ	7	7	7	6
11	ΔΙΕΘΝΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΜΟΕ302		14	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΦΑΚΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Υ	Δ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ	13	13	13	10
12	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	ΜΟΕ307		17	ΕΥΓΥΧΙΟΣ ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ, ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Ε	Δ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ	18	18	18	16
13	ΘΕΩΡΙΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	ΜΟΕ308		15	ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΤΟΣ	Ε	Δ, Φ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ	16	16	16	10

Πίνακας 13.2 Μαθήματα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2010-2011)

Τίτλος ΠΜΣ: «ΔΠΜΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ»

α.α	Μάθημα ³⁴	Κωδικός Μαθήματος	Ωρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Περιλαμβάνονται ώρες εργαστηρίου ή άσκησης ³⁵ ;	Διδακτ. Μονάδες	Πρόσθετη Βιβλιογραφία ³⁶ (Ναι/Όχι)	Σε ποιο εξάμηνο των σπουδών αντιστοιχεί; (1 ^ο , 2 ^ο κλπ.)	Τυχόν προαπαιτούμενα μαθήματα ³⁷	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Όχι)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Όχι ³⁸)
1	ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ Ι	ΜΟΕ101	3	ΟΧΙ	3	ΝΑΙ	1 ^ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	ΟΙΚΟΝΟΜΕΤΡΙΑ Ι	ΜΟΕ102	3	ΟΧΙ	3	ΝΑΙ	1 ^ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
3	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	ΜΟΕ103	3	ΟΧΙ	3	ΝΑΙ	1 ^ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
4	ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ Ι	ΜΟΕ201	3	ΟΧΙ	3	ΝΑΙ	2 ^ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
5	ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΙΙ	ΜΟΕ202	3	ΟΧΙ	3	ΝΑΙ	2 ^ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
6	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ	ΜΟΕ203	3	ΟΧΙ	3	ΝΑΙ	2 ^ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
7	ΟΙΚΟΝΟΜΕΤΡΙΑ ΙΙ	ΜΟΕ204	3	ΟΧΙ	3	ΝΑΙ	2 ^ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
8	ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΓΟΡΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΣ & ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	ΜΟΕ205	3	ΟΧΙ	3	ΝΑΙ	2 ^ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
9	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ	ΜΟΕ306	3	ΟΧΙ	3	ΝΑΙ	3 ^ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
10	ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΙΙ	ΜΟΕ301	3	ΟΧΙ	3	ΝΑΙ	3 ^ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ

³⁴ Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^ο, 2^ο, 3^ο κ.ο.κ. εξάμηνου)

³⁵ Σε περίπτωση θετικής απάντησης, σημειώστε τον αριθμό των ωρών εργαστηρίου.

³⁶ Πέραν των δωρεάν διανεμομένων συγγραμμάτων.

³⁷ Σημειώστε τον αύξοντα αριθμό του ή των προαπαιτούμενων μαθημάτων, αν υπάρχουν.

³⁸ Υπάρχουν επαρκή εκπαιδευτικά μέσα, όπως χώροι διδασκαλίας, υπολογιστές, εκπαιδευτικά λογισμικά; Αν η απάντηση είναι αρνητική, δώστε σύντομη αναφορά των ελλείψεων.

11	ΔΙΕΘΝΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΜΟΕ302	3	ΟΧΙ	3	ΝΑΙ	3^ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
12	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	ΜΟΕ307	3	ΟΧΙ	3	ΝΑΙ	3^ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
13	ΘΕΩΡΙΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	ΜΟΕ308	3	ΟΧΙ	3	ΝΑΙ	3^ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ

Πίνακας 13.1 Μαθήματα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2010-2011)³⁹

Τίτλος ΠΜΣ: «Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στα Πληροφοριακά Συστήματα»

α.α	Μάθημα ⁴⁰	Κωδικός Μαθήματος	Ιστότοπος ⁴¹	Σελίδα Οδηγού Σπουδών ⁴²	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο & βαθμίδα)	Υποχρεωτικό (Υ) Κατ'επιλογήν (Ε) Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ) Εργαστήριο (Ε)	Σε ποιο εξάμηνο διδάχθηκε; ⁴³ (Εαρ.-Χειμ.)	Αριθμός φοιτητών που ενεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές; ⁴⁴
1	Σχεδίαση και Ανάπτυξη Λογισμικού	ΠΣ0102	www.uom.gr	13-16,42-43	Σατρατζέμη Μαρία, Καθηγήτρια - Ξυνόγαλος Στυλιανός, Λέκτορας	(Υ)	(Δ) και (Ε)	Εαρινό	26	26	26	25
2	Τεχνολογίες Πληροφορικής	ΠΣ0101	www.uom.gr	13-16,42-43	Ρουμελιώτης Εμμανουήλ, Καθηγητής	(Υ)	(Δ)	Εαρινό	26	26	26	26
3	Δίκαιο Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών	ΠΣ0106	www.uom.gr	13-16,42-43	Αλεξανδροπούλου Ευγενία, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια-Χατζηγάγιος Θωμάς, Αναπληρωτής Καθηγητής	(Ε)	(Δ)	Εαρινό	9	9	9	10
4	Πληροφορική Τεχνολογία και Στρατηγικό Μάνατζμεντ	ΠΣ0105	www.uom.gr	13-16,42-43	Σουμπενιώτης Δημήτριος, Καθηγητής	(Ε)	(Δ)	Εαρινό	15	15	15	14
5	Διαδικτυακές Χρηματοοικονομικές	ΠΣ0107	www.uom.gr	13-16,42-43	Κύρτσου Αικατερίνη, Επίκουρη Καθηγήτρια-	(Ε)	(Δ) και (Ε)	Εαρινό	13	13	12	13

	Συναλλαγές				Ελευθεριάδης Ιορδάνης, Επίκουρος Καθηγητής							
6	Ποσοτικές Μέθοδοι στις Κοινωνικές και Οικονομικές Επιστήμες	ΠΣ0103	www.uom.gr	13-16,42-43	Ιωαννίδης Δημήτριος, Καθηγητής-Παπαναστασίου Δημήτριος, Καθηγητής	(E)	(Δ)	Εαρινό	15	15	15	14
	B εξάμηνο											
1	Δίκτυα Υπολογιστών και Δικτύων	ΠΣ0201-1	www.uom.gr	13-16,42-43	Οικονομίδης Αναστάσιος, Αναπληρωτής Καθηγητής	(Y)	(Δ) και (E)	Χειμερινό	27	27	26	25
2	Βάσεις Δεδομένων	ΠΣ0202	www.uom.gr	13-16,42-43	Ευαγγελίδης Γεώργιος, Αναπληρωτής Καθηγητής- Κεραμόπουλος Ευκλείδης, Καθηγητής Εφαρμογών ΑΤΕΙΘ	(Y)	(Δ)	Χειμερινό	27	26	26	26
3	Επιχειρησιακή Έρευνα και Προσομοίωση	ΠΣ0203	www.uom.gr	13-16,42-43	Γεωργίου Ανδρέας, Καθηγητής	(E)	(Δ)	Χειμερινό	8	7	7	6
4	Διοικητική Ανάπτυξης Πληροφοριακών Συστημάτων	ΠΣ0204	www.uom.gr	13-16,42-43	Ταμπούρης Ευθύμιος, Επίκουρος Καθηγητής	(E)	(Δ) και (E)	Χειμερινό	12	12	12	11
5	Γεωγραφικά Πληροφοριακά Συστήματα	ΠΣ0206	www.uom.gr	13-16,42-43	Ευαγγελίδης Γεώργιος, Αναπληρωτής Καθηγητής	(E)	(Δ)	Χειμερινό	13	13	13	12
6	Πληροφοριακά Συστήματα Λογιστικής	ΠΣ0205-1	www.uom.gr	13-16,42-43	Καραγιώργος Θεοφάνης, Καθηγητής	(E)	(Δ)	Χειμερινό	21	21	21	20
	Γ εξάμηνο											
1	Ανάλυση και Σχεδιασμός Πληροφοριακών Συστημάτων	ΠΣ0301	www.uom.gr	13-16,42-43	Ταμπούρης Ευθύμιος, Επίκουρος Καθηγητής	(Y)	(Δ) και (E)	Εαρινό	27	25	25	24
2	Συστήματα Πολυμέσων	ΠΣ0303	www.uom.gr	13-16,42-43	Τσιάτσος Θρασύβουλος- Κωνσταντίνος, Επίκουρος	(E)	(Δ)	Εαρινό	6	6	6	5

					Καθηγητής							
3	Ευφυή Συστήματα	ΠΣ0306	www.uom.gr	13-16,42-43	Βασιλειάδης Νικόλαος, Αναπληρωτής Καθηγητής- Βράκας Δημήτριος, Λέκτορας	(E)	(A)	Εαρινό	20	19	19	14
4	Ηλεκτρονικό Εμπόριο- Επιχειρείν	ΠΣ0307- 1	www.uom.gr	13-16,42-43	Βλαχοπούλου Μάρω, Καθηγήτρια-Πρωτόγερος Νικόλαος, Επίκουρος Καθηγητής	(E)	(A)	Εαρινό	21	20	20	16
5	Εργαστήριο Διοικητικών Παιγνίων	ΠΣ0305	www.uom.gr	13-16,42-43	Παπαναστασίου Ιωάννης, Αναπληρωτής Καθηγητής	(E)	(A)	Εαρινό	22	21	21	18
6	Στρατηγικές για την Πληροφορική και Τηλεματική	ΠΣ0302	www.uom.gr	13-16,42-43	Οικονομίδης Αναστάσιος, Καθηγητής	(E)	(A)	Εαρινό	12	11	11	10

³ Σε περίπτωση περισσότερων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας για κάθε ΠΜΣ.

⁴ Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^{ου}, 2^{ου}, 3^{ου} κ.ο.κ. εξαμήνου).

⁵ Σημειώστε την ηλεκτρονική διεύθυνση του μαθήματος, αν υπάρχει.

⁶ Σημειώστε τη σελίδα του Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει), όπου περιγράφονται οι στόχοι, η ύλη και ο τρόπος διδασκαλίας και εξέτασης του μαθήματος.

⁷ Σημειώστε με την υποδεικνυόμενη συντομογραφία σε ποιο από τα δύο εξάμηνα (ή και στα δύο) της Εσωτερικής Αξιολόγησης διδάχθηκε το συγκεκριμένο μάθημα.

⁸ Αν η απάντηση είναι θετική, σημειώστε τον αριθμό των φοιτητών που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια γι' αυτό το μάθημα. Αν το μάθημα ΔΕΝ αξιολογήθηκε. Αφήστε το πεδίο κενό. Επίσης, περιγράψτε στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης τα κριτήρια και τους τρόπους αξιολόγησης της διδασκαλίας (προσθέστε στοιχεία της απόδοσης των φοιτητών, στοιχεία που δείχνουν τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών, με βάση π.χ το ερωτηματολόγιο κατά την αποφοίτηση ή τα αποτελέσματα αξιολόγησης μαθημάτων από τους φοιτητές ή άλλα δεδομένα που αποδεικνύουν την επιτυχία του μαθήματος, καθώς και τυχόν δυσκολίες).

Πίνακας 13.2 Μαθήματα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2010-2011)

Τίτλος ΠΜΣ: «Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στα Πληροφοριακά Συστήματα»

α.α	Μάθημα ⁴⁵	Κωδικός Μαθήματος	Ωρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Περιλαμβάνονται ώρες εργαστηρίου ή άσκησης ⁴⁶ ;	Διδακτ. Μονάδες	Πρόσθετη Βιβλιογραφία ⁴⁷ (Ναι/Όχι)	Σε ποιο εξάμηνο των σπουδών αντιστοιχεί; (1 ^ο , 2 ^ο κλπ.)	Τυχόν προαπαιτούμενα μαθήματα ⁴⁸	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Όχι)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Όχι ⁴⁹)
	Α εξάμηνο									
1	Σχεδίαση και Ανάπτυξη Λογισμικού	ΠΣ0102	3	18	8 Μονάδες (ECTS)	Ναι	1 ^ο		Ναι	Ναι
2	Τεχνολογίες Πληροφορικής	ΠΣ0101	3		8 Μονάδες (ECTS)	Ναι	1 ^ο		Ναι	Ναι
3	Δίκαιο Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών	ΠΣ0106	3		7 Μονάδες (ECTS)	Ναι	1 ^ο		Ναι	Ναι

⁴⁵ Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^ο, 2^ο, 3^ο κ.ο.κ. εξαμήνου)

⁴⁶ Σε περίπτωση θετικής απάντησης, σημειώστε τον αριθμό των ωρών εργαστηρίου.

⁴⁷ Πέραν των δωρεάν διανεμομένων συγγραμμάτων.

⁴⁸ Σημειώστε τον αύξοντα αριθμό του ή των προαπαιτούμενων μαθημάτων, αν υπάρχουν.

⁴⁹ Υπάρχουν επαρκή εκπαιδευτικά μέσα, όπως χώροι διδασκαλίας, υπολογιστές, εκπαιδευτικά λογισμικά; Αν η απάντηση είναι αρνητική, δώστε σύντομη αναφορά των ελλείψεων.

4	Πληροφορική Τεχνολογία και Στρατηγικό Μάνατζμεντ	ΠΣ0105	3		7 Μονάδες (ECTS)	Ναι	1°		Ναι	Ναι
5	Διαδικτυακές Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές	ΠΣ0107	3	3	7 Μονάδες (ECTS)	Ναι	1°		Ναι	Ναι
6	Ποσοτικές Μέθοδοι στις Κοινωνικές και Οικονομικές Επιστήμες	ΠΣ0103	3		7 Μονάδες (ECTS)	Ναι	1°		Ναι	Ναι
Β εξάμηνο										
1	Δίκτυα Υπολογιστών και Δικτύων	ΠΣ0201-1	3	18	8 Μονάδες (ECTS)	Ναι	2°		Ναι	Ναι
2	Βάσεις Δεδομένων	ΠΣ0202	3		8 Μονάδες (ECTS)	Ναι	2°		Ναι	Ναι
3	Επιχειρησιακή Έρευνα και Προσομοίωση	ΠΣ0203	3		7 Μονάδες (ECTS)	Ναι	2°		Ναι	Ναι
4	Διοικητική Ανάπτυξης Πληροφοριακών Συστημάτων	ΠΣ0204	3	6	7 Μονάδες (ECTS)	Ναι	2°		Ναι	Ναι
5	Γεωγραφικά Πληροφοριακά Συστήματα	ΠΣ0206	3		7 Μονάδες (ECTS)	Ναι	2°		Ναι	Ναι
6	Πληροφοριακά Συστήματα Λογιστικής	ΠΣ0205-1	3		7 Μονάδες (ECTS)	Ναι	2°		Ναι	Ναι
Γ εξάμηνο										
1	Ανάλυση και Σχεδιασμός Πληροφοριακών Συστημάτων	ΠΣ0301	3	18	9 Μονάδες (ECTS)	Ναι	3°		Ναι	Ναι
2	Συστήματα Πολυμέσων	ΠΣ0303	3		7 Μονάδες (ECTS)	Ναι	3°		Ναι	Ναι
3	Ευφυή Συστήματα	ΠΣ0306	3		7 Μονάδες (ECTS)	Ναι	3°		Ναι	Ναι

4	Ηλεκτρονικό Εμπόριο-Επιχειρείν	ΠΣ0307-1	3		7 Μονάδες (ECTS)	Ναι	3°		Ναι	Ναι
5	Εργαστήριο Διοικητικών Παιγνίων	ΠΣ0305	3		7 Μονάδες (ECTS)	Ναι	3°		Ναι	Ναι
6	Στρατηγικές για την Πληροφορική και Τηλεματική	ΠΣ0302	3		7 Μονάδες (ECTS)	Ναι	3°		Ναι	Ναι

Πίνακας 14. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΜΔΕ)

Τίτλος ΠΜΣ: «ΔΠΜΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ»

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των απόφοιτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
Τρέχον έτος – 4	7		1=14,3%	5=71,5%	1=14,3%	7.79
Τρέχον έτος – 3	7		1=14,3%	5=71,5%	1=14,3%	7.69
Τρέχον έτος - 2	8		4=50%	3=37,5%	1=12,5%	7.18
Προηγ. έτος	19		7=36,8%	10=52,6%	2=10,52%	7.53
Τρέχον* έτος	16		4=25%	12=75%		7.2
<i>Σύνολο</i>	57		17	35	5	7,478

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Επεξηγήσεις:

Σημειώστε σε κάθε στήλη τον αριθμό των φοιτητών που έλαβαν την αντίστοιχη βαθμολογία και το ποσοστό που αυτοί εκπροσωπούν επί του συνολικού αριθμού των αποφοιτησάντων το συγκεκριμένο έτος [π.χ. 6 (=5%)].

Προσοχή! Το άθροισμα κάθε έτους πρέπει να συμφωνεί με το άθροισμα των αποφοιτησάντων που δώσατε για το αντίστοιχο έτος στον **Πίνακα 4**.

Πίνακας 14. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΜΔΕ)

Τίτλος ΠΜΣ: «Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στα Πληροφοριακά Συστήματα»

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των απόφοιτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
Τρέχον έτος – 4	28			10 (=35,71%)	18 (=64,28%)	8,56
Τρέχον έτος – 3	22			10 (=45,45%)	12 (=54,55%)	8,49
Τρέχον έτος - 2	30			12 (=30%)	18 (=60%)	8,58
Προηγ. έτος	37			28 (=75,67%)	9 (=24,32%)	8,09
Τρέχον* έτος	32			23 (=71,87%)	9 (=28,12%)	8,13
Σύνολο	149			83 (55,7%)	66 (=44,29%)	8,37

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Επεξηγήσεις:

Σημειώστε σε κάθε στήλη τον αριθμό των φοιτητών που έλαβαν την αντίστοιχη βαθμολογία και το ποσοστό που αυτοί εκπροσωπούν επί του συνολικού αριθμού των αποφοιτησάντων το συγκεκριμένο έτος [π.χ. 6 (=5%)].

Προσοχή! Το άθροισμα κάθε έτους πρέπει να συμφωνεί με το άθροισμα των αποφοιτησάντων που δώσατε για το αντίστοιχο έτος στον **Πίνακα 4**.

Πίνακας 15. Αριθμός Επιστημονικών δημοσιεύσεων των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ	Z	H	Θ	I
2006-2007	5	38		20		13		5	11	
2007-2008	2	38		14		9		9	9	
2008-2009	1	40		9		11		5	11	
2009-2010	2	56		11		7		9	10	
2010-2011	2	37		5		5	1	9	10	
Σύνολο	12	209		59		45	1	37	51	

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Επεξηγήσεις:

A = Βιβλία/μονογραφίες

B = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές

Γ = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές

Δ = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές

E = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές

ΣΤ = Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους

Z = Συλλογικοί τόμοι στους οποίους επιστημονικός εκδότης είναι μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος

H = Άλλες εργασίες

Θ = Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά

I = Βιβλιοκρισίες που συντάχθηκαν από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος

Πίνακας 16. Αναγνώριση του ερευνητικού έργου του Τμήματος

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ	Z
2006-2007	275		1	13	8	9	
2007-2008	285			14	10	6	
2008-2009	324			13	12	5	1
2009-2010	367			15	16	9	2
2010-2011	416		1	19	14	9	
Σύνολο	<i>1667</i>		2	74	60	38	3

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Επεξηγήσεις:

A = Ετεροαναφορές

B = Αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου

Γ = Βιβλιοκρισίες τρίτων για δημοσιεύσεις μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος

Δ = Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων

E = Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών

ΣΤ = Προσκλήσεις για διαλέξεις

Z = Διπλώματα ευρεσιτεχνίας

Πίνακας 17. Διεθνής Ερευνητική/Ακαδημαϊκή Παρουσία Τμήματος

		Τρέχον έτος*	Τρέχον έτος – 1	Τρέχον έτος – 2	Τρέχον έτος – 3	Τρέχον έτος – 4	Τρέχον έτος – 5	Σύνολο
Αριθμός συμμετοχών σε διεθνή ανταγωνιστικά ερευνητικά προγράμματα	Ως συντονιστές					1	3	4
	Ως συνεργάτες (partners)	4	3	2	4	2	2	17
Αριθμός μελών ΔΕΠ με χρηματοδότηση από διεθνείς φορείς ή διεθνή προγράμματα έρευνας								
Αριθμός μελών ΔΕΠ με διοικητικές θέσεις σε διεθνείς ακαδημαϊκούς/ερευνητικούς οργανισμούς ή επιστημονικές εταιρείες		2						2

Σημείωση: Τα σκιασμένα πεδία δεν συμπληρώνονται.

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

12. Παράρτημα

Δημοσιεύσεις των μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος

Βαρελάς Ερωτόκριτος

B

1. Βαρελάς Ε, Νταντάκας Δ. The decomposition of Greek real GDP (1858-1938), *International Review of Economics*, Volume 56, Issue2 (2009)
2. Ε.Βαρελάς: The Welfare of the Banks-Clients in the Yamazaki and Miyamoto Model. A Theoretical Approach. *Journal of Financial Management and Analysis*, Vol.20, 2007.
3. Βαρελάς Ε. Unit Root Investigation with two Breaks of Greek Velocity (1858-1938), *Journal of Applied Business Research*, Vol.24, 2007
4. Βαρελάς Ερ. "The Demand for Money in Greece in the Period 1858-1938, *Asian-African Journal of Economics and Econometrics*", Vol.7, 2007
5. Βαρελάς Ερ, Δριτσάκης Ν, Αδαμόπουλος Α, " The Main Determinants of Economic Growth: An Empirical Investigation with Granger Causality Analysis for Greece", *European Research Studies* Vol.X 2006.
6. Βαρελάς Ερ, Νταντακας Δ. « Evaluation of the Agricultural Output Gap: The Case of Greece (1858-1938) ». *Journal of Financial Management and Analysis*, Vol 19, 2006
7. Βαρελάς Ερ. «Output Gap- Inflation: The Case of Greece (1858-1938) », *International Research Journal of Finance and Economics*, Issue 4, 2006
8. Βαρελάς Ερ., "Money Prices and Industrial Production in Greece (1975-1993). An Example for the relevance of stylized facts for evaluating models", *International Journal of Economics Research*, Vol.3, 2006.
9. Βαρελάς Ερ., Καρπέτης Χ., Ζήκος Σ. «Unit Root Investigation of Greek Real Money Supply and GDP », *International Advances in Economic Research*, Vol.12, 2006
10. Βαρελάς Ερ., Καρπέτης Χ., " Inflation Targeting and the Multiplier-Acceleration Principle", *Journal of Applied Business Research* Vol.22,2006
11. Βαρελάς Ερ., Καρπέτης Χ., Government Expenditure Determination and the Multiplier-Accelerator Principle, *Economia Internazionale* Nol.LIX, 2006

Βελέντζας Κωνσταντίνος

B.

- 1.- "A Comparison of Alternative Parametric Efficiency Estimates Using Rank-Sum Test Statistic" (σε συνεργασία με R. Karagiannis), **International Journal of Computational Economics and Econometrics**, Vol. 1, No. 2, 2009, pp. 195-209.
- 2.- "What Causes Inflows of Foreign Direct Investment to China: Some Empirical Evidence" (σε συνεργασία με Δ. Κυρκιλή, Π. Παντελίδη και Τ. Δελή), **International Journal of Business Policy and Economics**, Vol. 3, No 1, 2010, pp. 77-87.

Δ.

- 1.- "Rank-Sum Test Comparison of Alternative Parametric Efficiency Estimates of Greek Public Hospitals" (σε συνεργασία με Ρ. Καραγιάννη), **Proceedings of International Conference on Applied Economics 2008**, N. Tsounis (ed), 2008, pp. 483-492.

ΣΤ.

- 1.- "Αποτελεσματικότητα και Ποιότητα στη Νοσοκομειακή Περίθαλψη" (σε συνεργασία με Ρ. Καραγιάννη και Μ. Χατζηπροκοπίου), **Επιστημονικός Τόμος με Μελέτες προς Τιμήν του Καθηγητή Π. Λίβα**, Πανεπιστήμιο Πειραιώς, Πειραιάς, 2010, σελ. 37-60.
- 2.- "Ο Δείκτης Παραγωγικότητας Malmquist και οι Πηγές Μεγέθυνσής του: Μία Εφαρμογή στην Περίπτωση των Ελληνικών Δημοσίων Νοσοκομείων" (σε συνεργασία με Ρ. Καραγιάννη και Μ. Χατζηπροκοπίου), **Επιστημονικός Τόμος με Μελέτες προς Τιμήν του Καθηγητή Ι. Βαρθολομαίου**, Πανεπιστήμιο Πειραιώς, Πειραιάς, 2010, Τόμος Α', σελ. 69-88.

Θ.

- 1.- "*Estimating Productivity and Quality Malmquist Index for Public Hospitals in Greece*"(σε συνεργασία με Ρ. Καραγιάννη), **Meeting on Applied Economics and Finance 2009**, Ioannina, Greece, 2009.
- 2.- "*Productivity and Quality Changes for Public Hospitals in Greece*", (σε συνεργασία με Ρ. Καραγιάννη), **51th Operational Research Conference**, University of Warwick, United Kingdom, 2009.

Ζήκος Σπύρος

B.

1. Unit Root Investigation of Greek Real Money Supply and GDP, International Advances in Economic Research, Vol.12, 2006(με Ε. Βαρελά, Χ. Καρπέτη).

Ιωαννίδης Δημήτρης

A.

Στατιστική Μεθοδολογία με χρήση Excell (2011) , Εκδόσεις Ζήτη, Θεσ/νίκη.

B.

1. D. Ioannides and E. Matzner (2009). "Regression quantiles with errors-in variables", Journal of Nonparametric in Statistics, 16, 515-524.
2. D. Ioannides and P. Alevizos (2007). "Nonparametric Regression with Errors in all Variables.", Journal of Nonparametric in Statistics , 19, 231-240.

Δ.

1. Bias Distribution function, proceedings of the 58th Session of the International Statistical Institute, Dublin, 2011
2. Deconvolving Distribution function, Proceedings of AMSDA conference in Rome, 2011
3. D. Ioannides, A. Kalamatianou and D. Bagkavos (2007). Kernel based confidence intervals for Survival Functions. Recent Advances in Stochastic Modelling and Data Analysis , Editor C.H. Skiadas, World Scientific Publishing Co Pte Ltd.
4. D. Ioannides, A. Kalamatianou and D. Bagkavos (2007). Testing the equivalence between Parametric and Nonparametric , Kernel – based Survival Functions
5. Δ. Ιωαννίδης, Κ. Πετριδης (2010), Εκτίμηση της συνάρτησης κατανομής με σφάλματα μετρήσεων, Πρακτικά Πανελληνίου Συνεδρίου Στατιστικής, Βέροια.

Θ.

1. 58th Session of the International Statistical Institute, Dublin , 2011
2. AMSDA, Rome, 2011
3. 57th Session of the International Statistical Institute, Durban, 2009.
4. 5th Conference of the EMR of the Int. Biometric Soc., Istanbul, 2009
5. ENBIS8 (European Network for business and Industrial Statistics), Athens, 2008.
6. 56th Session of the International Statistical Institute , Lisboa, 2007.

7. Πανελλήνιο Συνέδριο Στατιστικής, Βέροια, 2010

Καραγιάννη Στέλλα

A.

Στ. Καραγιάννη, *Αρχές Δημοσίων Οικονομικών*, ΔΕΟ 34/Γ', ΕΑΠ, σελ 319, 2008.

B.

1. Karagianni, S., Analysing the Dynamics Between US Inflation and Dow Jones Index Using Non-linear, Methods, *Studies in Nonlinear Dynamics and Econometrics*, Vol 15(2), 2011 (σε συνεργασία με Α. Κύρτσου)
2. Karagianni, S., Equilibrium Conditions in Corporate Tax Competition and Foreign Direct Investments Flows, *Economic Modelling*, Vol 28, 1-2, January-March 2011, pp. 13-21. (σε συνεργασία με Δ. Χρήστου και Α. Σαραϊδάρη)
3. D. Hristou-Varsakelis, S. Karagianni, M. Pempetzoglou and A. Sfetsos, "Optimizing Production with energy and GHG emission constraints in Greece: An Input-Output Analysis", *Energy Policy*, Vol 38(3), 2010, pp. 1566-1577.
4. S. Karagianni and M. Pempetzoglou, "Defense Spending and Economic Growth in Turkey: A Linear and Non-Linear Granger Causality Approach", *Defense and Peace Economics*, Vol.20, No 2 pp. 139 – 148, 2009.
5. S. Karagianni and M. Pempetzoglou, "Evidence for Non-Linear Causality Between Public Spending and Income in the European Union Countries", *Journal of Applied Business Research*, Vol. 25, No 1, pp. 69-82, 2009.
6. S. Karagianni, S., A. Sfetsos and C. Siriopoulos, "Extracting formations from long financial time series using data mining", Special Issue "Advances in Nonlinear Financial Analysis", edited by C. Kyrtsov, in *Brussels Economic Review*, Vol. 53, No 2, pp. 73-93, 2010.

Στ

1. S. Karagianni, M. Pempetzoglou and T. Saraidaris, "Tax Burden and Economic Growth: A Non-Linear Causality Investigation for the USA", *ΣΠΟΥΔΑΙ* (Τμητικός Τόμος Καθ. Βαρθολομαίου), 2010.
2. M. Pempetzoglou and S. Karagianni, "Determining the Effects of Constant versus Variable Energy Taxation in Greece", *ΣΠΟΥΔΑΙ* (Τμητικός Τόμος Καθ. Πέτρου Λίβα), 2010.
3. S. Karagianni and K. Kyrtsov, "Evidence for Non-linear Granger Causality Between Prices and Fundamental Value in an Artificial Financial Market Framework" (Τμητικός Τόμος Καθ. Θ. Μπένου), εκδόσεις Κριτική, 2006.

Θ.

1. "Effects of Tax policy announcements in Athens Stock Exchange", (in collaboration with C. Kyrtsov and A. Saraidaris), *International Conference on Economic Modeling, (EcoMod 2010)*, Istanbul, 7-10 July.

2. D. Hristou-Varsakelis, S. Karagianni, M. Pempetzoglou and A. Sfetsos, "Optimizing Production in Greece under GHG emission reduction constraints: a comparison of objective functions", *17th International Input-Output Conference*, Sao Paulo, Brazil, 13-17 July 2009.
3. S. Karagianni, M. Pempetzoglou and A. Saraidaris, "Tax Burden Indicators and GDP growth: A Non-Linear Causality Evaluation for the USA", *6th International Conference on Advances in Applied Financial Economics (AFE)*, Samos, Greece, 2-4 July 2009.
4. S. Karagianni, M. Pempetzoglou and A. Saraidaris, "Average Tax Rates and Economic Growth: A Non-Linear Causality Investigation for the USA", *8th Annual European Economics and Finance Society (EEFS) Conference*, Warsaw, Poland, 4-7 June 2009.
5. Σ. Καραγιάννη και Μ. Πεμπετζόγλου, "Δημοσιονομικές Επιπτώσεις των ΣΔΙΤ: Η περίπτωση της Ελλάδας", *3^ο Διεθνές Συνέδριο της Επιστημονικής Εταιρείας Κοινωνικής Πολιτικής*, Αθήνα, 24-25 Οκτωβρίου 2008.
6. S. Karagianni, D. Hristu-Varsakelis and A. Saraidaris, "Equilibrium Conditions in Corporate Tax Competition and Foreign Direct Investment Flows", *European Economics and Finance Society Conference*, (Website Proceedings), Prague, May 2008.
7. M. Pempetzoglou and S. Karagianni, "The Effects of an Increasing Energy Tax with and without Sectoral Exemptions in Greece: An Input-Output Analysis", *16th International Input-Output Conference* (Website Proceedings), Istanbul, Turkey, 2-6 July 2007.

Καραγιάννης Ιωάννης

B.

1. Pantzios, C., Karagiannis, G. and V. Tzouvelekas. «Parametric Decomposition of the Input-Oriented Malmquist Productivity Index: With an Application to Greek Aquaculture», *Journal of Productivity Analysis*, 2011, vol. 36(1), pp. 21-31.
2. Zhu, X., Karagiannis, G. and A. Oude Lansink. «Analyzing the Impact of Direct Income Transfers of CAP on the Performance of Greek Cotton Farms Using a Non-monotonic Inefficiency Effects Model», *Journal of Agricultural Economics*, 2011, vol. 62(3), pp. 630-638.
3. Chambers, R.G., Karagiannis, G. and V. Tzouvelekas. «Another Look at Pesticide Productivity and Pest Damage», *American Journal of Agricultural Economics*, 2010, vol. 92(5), pp. 1401-1419.
4. Palivos, Th. and G. Karagiannis. «The Elasticity of Substitution as an Engine of Growth», *Macroeconomic Dynamics*, 2010, vol. 14(5), pp. 617-628.
5. Karagiannis, G. and V. Tzouvelekas. «Sectoral Linkages and Industrial Efficiency: A Dilemma or A Requisition in Identifying Development Priorities?», *Annals of Regional Science*, 2010, vol. 45(1), pp. 207-233.

6. Karagiannis, G. and V. Tzouvelekas. «Measuring Technical Efficiency in the Stochastic Varying Coefficient Frontier Model», *Agricultural Economics*, 2009, vol. 40(2), pp. 389-396.
7. Karagiannis, G. and V. Tzouvelekas. «Parametric Measurement of Time-varying Technical Inefficiency: Results from Competing Models», *Agricultural Economics Review*, 2009, vol. 10(1), pp. 50-79.
8. Karagiannis, G. «Commentary», *Journal of Productivity Analysis*, 2008, vol. 30(1), pp. 67-68.
9. Dinar, A., Karagiannis, G. and V. Tzouvelekas. «Evaluating the Impact of Agricultural Extension on Farms Performance in Crete: A Non-neutral Stochastic Frontier Approach», *Agricultural Economics*, 2007, vol. 36(2), pp. 135-146.
10. Karagiannis, G. and V. Tzouvelekas. «A Flexible Time-varying Specification of the Technical Inefficiency Effects Model», *Empirical Economics*, 2007, vol. 33(3), pp. 531-540.

Καρφάκης Κωνσταντίνος

B.

1. Costas Karfakis, 2008. "**What determines the forward exchange rate of the euro?**" *Applied Financial Economics Letters*, Taylor and Francis Journals, vol. 4(2), pages 127-131.

H.

1. Costas Karfakis, 2011. "**On money and output in the euro area: Is money redundant?**," *Discussion Paper Series 2011_01*, Department of Economics, University of Macedonia, revised Jan 2011.

2. Costas Karfakis, 2010. "**The portfolio balance effect and reserve diversification: an empirical analysis**," *European Economy - Economic Papers 431*, Directorate General Economic and Monetary Affairs, European Commission.

3. Costas Karfakis, 2008. "**Does the US international debt affect the euro/dollar exchange rate?**," *Discussion Paper Series 2008_06*, Department of Economics, University of Macedonia, revised Sep 2008.

Κατρανίδης Στέλιος

A

Η Λιμνάζουσα Φοίτηση στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη, 2006, σελ. 104 (Σε συνεργασία με τον Η. Κατσίκια).

B

1. Trade Liberalization in T&C: An Overview of Welfare Effects, *International Journal of Trade and Global Markets*, 3(3):247-246,2010 (Σε συνεργασία με τον D. Dadakas)
2. The Effects of Trade Liberalization in Textiles and Clothing on the Greek Market for Cotton Yarn: A Multi-Market Analysis, *Review of International Economics*, 18(1): 138-152, 2010. (Σε συνεργασία με τον D. Dadakas)
3. Single versus Multi-Market Approach: An Application to the Greek Cotton Market, *Atlantic Economic Journal*, 36(4): 469-481, 2008. (Σε συνεργασία με τον D. Dadakas)

H

Άλλες Εργασίες

1. Evaluating the Effects of Decoupled Payments under Output and Price Uncertainty, *84th Annual Conference of the Agricultural Economics Society*, Scotland, March 2010. (Σε συνεργασία με την C. Kotakou)
2. Ο Κατάλογος Εγκρίτων Επιστημονικών Περιοδικών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, *18^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών*, Νοέμβριος 2009. (Σε συνεργασία με τον Κ. Ζωντανό)
3. Are CAP Decoupling Policies Really Production Neutral?, *XIIth Congress of the European Association of Agricultural Economists*, Belgium, August 2008. (Σε συνεργασία με την C. Kotakou)
4. Trade Liberalization in Textiles and Clothing: An Overview of the Welfare Effects in Greece, Portugal, Spain and Turkey, *All China Economics (ACE) International Conference*, Hong Kong, December 2007. (Σε συνεργασία με τον D. Dadakas)
5. Measuring the Effects of Technology with Multi-Market Models, *American Agricultural Economics Association Annual Meeting*, Portland, Oregon, July, 2007. (Σε συνεργασία με την D. Dadakas και D.S. Bullock)
6. Measuring Welfare Effects in Vertically Related Markets: The Cotton- Sector in Greece, *3rd International Conference on Business, Management and Economics (ICBME)*, Izmir, Turkey, June 2007. (Σε συνεργασία με την C. Kotakou)
7. Perspectives for the Cotton-Yarn Sector in Greece and Turkey, *3rd International Conference on Business, Management and Economics (ICBME)*, Izmir, Turkey, June 2007. (Σε συνεργασία με τον D. Dadakas)
8. Single versus Multi-Market Approach: An Application to the Greek Cotton Market, *European Applied Business Research Conference (EABRC)*, Ljubljana, June, 2007 (Σε συνεργασία με τον D. Dadakas)
9. MFA Quotas Elimination: the Case of Cotton Yarn in Greece – a Multi-Market vs. a Single Market Analysis, *American Agricultural Economics Association Annual Meeting*, Long Beach, California, July 2006. (Σε συνεργασία με τον D. Dadakas)
10. The Effects of Trade Liberalization in Textiles and Clothing on the Greek Market for Cotton Yarn: A Multi-Market Analysis, *26th Congress of the World Agricultural Economics Association (IAAE)*, Queensland, Australia, 2006. (Σε συνεργασία με τον D. Dadakas)

Θ.

1. Evaluating the Effects of Decoupled Payments under Output and Price Uncertainty, *84th Annual Conference of the Agricultural Economics Society*, Scotland, March 2010. (Σε συνεργασία με την C. Κοτακού)
2. Ο Κατάλογος Εγκρίτων Επιστημονικών Περιοδικών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, *18^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών*, Νοέμβριος 2009. (Σε συνεργασία με τον Κ. Ζωντανό)

Κασίκας Ηλίας

A

1. Η Λιμνάζουσα Φοίτηση στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Εκδόσεις Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη, 2006, σελ. 104 (σε συνεργασία με Σ. Κατρανίδη).

B

1. Student Status and Academic Performance: Accounting for the Symptom of Long Duration of Studies in Greece (2011), *Studies in Educational Evaluation*, Vol. no. pp. (σε συνεργασία με Θ. Παναγιωτίδη).
2. Revising Higher Education Policy in Greece: Filling the Danaids' Jar (2011), *Empirica, Journal of European Economics*, VOL. NO. PP. (σε συνεργασία με Θ. Δεργιαδέ)
3. Elements and Symptoms of an Ineffective Higher Education System - Evidence from a Greek University (2010), *Journal of Further and Higher Education*, Vol. 34. no 3, pp. 431-450
4. Using Degree Grades as Indicator of Performance in a Greek University of Social Studies, *Evaluation and Research in Education*, Vol. 22 (1), 2009 (σε συνεργασία με Θ. Δεργιαδέ).

A

1. Policy change and its anticipated impact on educational outcomes; evidence from a Greek university, World Conference on Educational Sciences, Bahcesehir University, Istanbul – Turkey, 04-08 February, 2010, *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, Elsevier, Vol. 2, (2010), P. 1462-1468 (σε συνεργασία με Θ. Δεργιαδέ).
2. Teaching Performance Indicators and Academic Standards in a Small Greek University of Economic and Social Studies, Δεύτερο Διεθνές Συνέδριο για την Εκπαίδευση, 27-30 Αυγούστου, Αθήνα, 2008.
3. Μετρώντας την Έκταση της Λιμνάζουσας Φοίτησης, Εισήγηση στο 19^ο συνέδριο του Ελληνικού Στατιστικού Ινστιτούτου, Καστοριά, 26-29/4/2006.

Κύρτσου Αικατερίνη

B.

1. Kyrtsou, C., and Labys, W., (2007): Detecting Positive Feedback in Multivariate Time Series: The Case of Metal Prices and US Inflation, *Physica A*, vol.377 (1), pp. 227-229.
2. Hristu-Varsakelis, D., and Kyrtsou, C., (2008): Evidence for nonlinear asymmetric causality in US inflation, metal and stock returns, *Discrete Dynamics in Nature and Society*, doi:10.1155/2008/138547.
3. Kyrtsou, C., (2008): Re-examining the sources of heteroskedasticity: The paradigm of noisy chaotic models, *Physica A*, vol. 387, pp. 6785-6789.
4. Kyrtsou, C., and Malliaris A., (2009): The impact of information signals on market prices, when agents have non-linear trading rules, *Economic Modelling*, vol. 26, pp. 167-176.
5. Kyrtsou, C., and Vorlow, C., (2009): Modelling nonlinear comovements between time series, *Journal of Macroeconomics*, vol. 30 (2), pp. 200-211.
6. Kyrtsou, C., Malliaris, A., and Serletis, A., (2009): Energy sector pricing: On the role of neglected nonlinearity, *Energy Economics*, vol. 31 (3), pp. 492-502.
7. Hristu-Varsakelis, D., and Kyrtsou, C., (2010): Testing for Granger causality in the presence of chaotic dynamics, *Brussels Economic Review*, 2010, vol. 53(2); pp. 323-327.
8. Kyrtsou, C., and Terraza M., (2010): Seasonal Mackey-Glass-GARCH process and short-term predictability, *Empirical Economics*, vol. 38(2), pp. 325-345.
9. Karagianni, S., and Kyrtsou, C., (2011): Analysing the dynamics between US inflation and Dow Jones index using nonlinear methods, *Studies in Nonlinear Dynamics and Econometrics*, vol. 15(2), article 4.

A.

1. Value-at-Risk, outliers and chaotic dynamics, *3rd International Conference on Computational Finance and its Applications*, May 2008, Cadiz, Spain (in collaboration with Terraza V.).
2. Effects of tax policy announcements in the Athens stock exchange, *International Conference on Economic Modelling*, 7-10 July, 2010, Istanbul (in collaboration with Karagianni S. and A. Saraidaris).

ΣΤ.

1. Karagianni, S., and Kyrtsou, C., (2007): Evidence for nonlinear causality between prices and fundamental value in an artificial market framework, *in Essays in Economic Theory*, E. Drandakis, D. Glycopantis and G. Stamatis (eds), in honor of Professor Theofanis Benos, Kritiki Publisher, pp. 201-208.
2. Kyrtsou, C., (2008): Nonlinear features of commodity prices comovements, in *Commodity Modeling and Pricing*, Schaeffer, P.V. (ed.), Wiley and Sons, New York, pp.52-64.

H.

1. Kyrtsou, C., and Malliaris A., (2009): Energy Sector Pricing and Nonlinear Macroeconomics, *Energy Economics*, vol. 31 (6).
2. Kyrtsou, C., (2010): Nonlinear Financial Analysis, *Brussels Economic Review*, vol. 53(2).

Θ.

1. Security Shocks and Oil Prices – Stock Indices Relationship, Terrorism and Policy Conference, University of Texas at Dallas, Sponsored by the Center for Global Collective Action, May 2011 (in collaboration with Kollias C., and Papadamou S.)

Κωνσταντάτος Χρήστος

B.

1. Christos Constantatos , Andr, Francisco J. & Gonzlez, Paula & Porteiro, Nicols, 2009. "Strategic quality competition and the Porter Hypothesis," *Journal of Environmental Economics and Management*, vol. 57(2), pages 182-194, March.
2. Christos Constantatos , Mahenc, Philippe, 2008. "Signaling the environmental performance of polluting products to green consumers," *International Journal of Industrial Organization*, vol. 26(1), pages 59-68, January.
3. Olivier Bonroy & Christos Constantatos, 2008. "On the use of labels in credence goods markets," *Journal of Regulatory Economics*, vol. 33(3), pages 237-252, June.
4. LARUE, B., S. POULIOT and C. CONSTANTATOS "Exports to Smuggle and Smuggling Technologies." *Review of International Economics*, Vol. 17, Issue 3, August 2009, pp. 476-493.

Θ.

1. CONSTANTATOS, C., L. FILIPIADIS and E. S. SARTZETAKIS “Using the allocation of emission permits for Strategic Trade purposes” 4th World Congress of Environmental and Resource Economists, Montréal, Québec, Canada, June 28-July 2, 2010.
2. CONSTANTATOS, C., C. PARGIANAS, and E. S. SARTZETAKIS, “Environmental Taxation with Endogenous Choice of Environmental Quality,” Canadian Resource and Environmental Economics, Québec, Canada, 23-25/9/2011.

Κωνσταντίνου Παναγιώτης

B.

1. Boosting confidence: Is there a role for fiscal policy? (με τον Α. Ταγκαλάκη, Τράπεζα της Ελλάδος), *Economic Modelling*, Vol. 28(4), July 2011, 1629-1641.
2. Adjustment of US External Imbalances: At What Horizon?, *Economics Letters*, Vol. 106(3), March 2010, 166-168
3. Productivity Trends and the Sterling Real Exchange Rate” (με τους F. Engels, και J. Søndergaard), *Review of International Economics*, Vol 15(3), August 2007, 612-637

Λαμπριανίδης Λόης

A.

1. 2011. **Λαμπριανίδης Λ.** *Επενδύοντας στη φυγή: Η διαρροή επιστημόνων από την Ελλάδα την εποχή της παγκοσμιοποίησης*. Κριτική: Αθήνα (ISBN: 9789602187425).
2. 2008. Καυκαλάς Γ. **Λαμπριανίδης Λ.** και Παπαμίχος Ν. (επιμ.) *Η Θεσσαλονίκη στο μεταίχμιο: Η Πόλη από τη Σκοπιά των Αλλαγών*, Αθήνα, Κριτική.
3. 2008 **Labrianidis L.** (ed.) *The moving frontier: the changing geography of production in labour intensive industries*. Ashgate, Aldershot.

B.

1. 2011. Tzanopoulos, J., Kallimanis, A.S., Bella, I., Togridou, A., **Labrianidis, L.**, Sgardelis, S. and Pantis, J. “Agricultural decline and sustainable development on mountain areas in Greece: sustainability assessment of future scenarios”, *Land Use Policy*, 28(3), pp. 585-593.
2. 2011. **Labrianidis L.** Sykas T. “Immigrants’ employment strategies and their economic welfare: The Case of the Greek Countryside”, *Journal of Southeast European and Black Sea Studies*, 11(2), pp. 133-153.
3. 2011. **Labrianidis L.**, Vogiatzis N. “Local Delocalization across the borders: The case of the garment quasi-cluster in the Balkans”, *Journal of Borderland Studies*. 26(1), pp. 35-51.
4. 2011. **Labrianidis L.** “How the lack of a “growth coalition” in a city leads to missed opportunities: Thessaloniki’s slow development path since the 90s”, *Antipode*, 43(5), pp. 1801-1827.

5. 2010. Kalogeresis, A. and **Labrianidis, L.**, "From spectator to walk-on to actor: An exploratory study of the internationalisation of Greek firms since 1989", *The European Journal of Comparative Economics*, vol. 7(1), pp. 121-143.
6. 2010. **Labrianidis L.** "The Greek university stranded in the policy establishing regional universities", *European Planning Studies*, 18(12), pp. 2009-2026.
7. 2010. **Labrianidis L.** and Hatziprokopiou P. "Migrant entrepreneurship in Greece: diversity of pathways for emerging ethnic business communities in Thessaloniki", *International Migration and Integration*, 11(2), pp. 193-217.
8. 2010. Kalogeresis, A. and **Labrianidis, L.**, "Delocalization and Development: Empirical findings from Selected European Countries", *Competition and Change*, 14(2), pp. 100-23.
9. 2010. **Λαμπριανίδης Α.** «Το ελληνικό πανεπιστήμιο, ο μεγάλος χαμένος από την πολιτική ίδρυσης περιφερειακών πανεπιστημίων», *ΓΕΩΓΡΑΦΙΕΣ* τ. 16
10. 2009. **Labrianidis L.** Sykas T. "Preconditions for the economic mobility of immigrants working in the countryside: The case of Greece", *International Journal of Social Economics*, 36(8), pp. 798-812.
11. 2009. **Labrianidis L.** and Sykas T., "Migrants, economic mobility and socio-economic change in rural areas: the case of Greece", *European Urban and Regional Studies* 16(3), pp. 237-256.
12. 2009. **Labrianidis L.** and Sykas T. "Geographical proximity and immigrant labor in agriculture: The case of Albanian immigrants in the Greek countryside" *Sociologia Ruralis*, 49(4), pp. 399-414.
13. 2007. **Labrianidis L.** "La relation ambiguë de la Grèce avec les Balkans: Afflux d'immigrés en Grèce et «fuite» des entreprises à haute intensité de main-d'œuvre, les deux visages de Janus", *Mesogeios*, vol. 32-33, pp. 149-176.
14. 2007. Kalantaridis C., **Labrianidis L.**, Vassilev I., "Entrepreneurship and institutional change in Post-Socialist rural areas: some evidence from Russia and the Ukraine", *Journal of East European Management Studies*, vol. 12 (1), pp.9-34.

ΣΤ.

1. Kalogeresis A. and **Labrianidis L.** (2011) 'De-localisation' In: R. Kitchin and N. Thrift (eds.), *International Encyclopedia of Human Geography*, Oxford: Elsevier
2. **Labrianidis L.** (2008) "Introduction". In: **Labrianidis L.** (ed.) *The moving frontier: the changing geography of production in labour intensive industries*. Ashgate, Aldershot, pp. 1-22.
3. **Labrianidis L.** (2008) "Conclusions". In: **Labrianidis L.** (ed.) *The moving frontier: the changing geography of production in labour intensive industries*. Ashgate, Aldershot, pp. 319-330.
4. Kalogeressis A., **Labrianidis L.** (2008) "Geographies of delocalisation and development in Europe: conceptual issues and empirical findings". In: **Labrianidis L.** (ed.) *The moving frontier: the changing geography of production in labour intensive industries*. Ashgate, Aldershot, pp.23-58.
5. **Λαμπριανίδης Α.**, Χατζηπροκοπίου Π. (2008). «Μετανάστευση και κοινωνική αλλαγή στη Θεσσαλονίκη: η ένταξη των μεταναστών και η νέα πολυπολιτισμική πραγματικότητα της πόλης. Στο: Καυκαλάς Γ., **Λαμπριανίδης Α.**, Παπαμίχος Ν., Εκδόσεις *Η Θεσσαλονίκη στο μεταίχμιο: Η Πόλη από τη Σκοπιά των Αλλαγών*, Αθήνα, Κριτική σσ. 217-364.
6. **Λαμπριανίδης Α.** (2008) «Η πορεία ανάπτυξης της πόλης από τη δεκαετία του '80: γιατί δεν αξιοποιήθηκαν αποτελεσματικά οι ευκαιρίες» Στο: Καυκαλάς Γ., **Λαμπριανίδης Α.**, Παπαμίχος Ν., Εκδόσεις *Η Θεσσαλονίκη στο μεταίχμιο: Η Πόλη από τη Σκοπιά των Αλλαγών*, Αθήνα, Κριτική σσ. 295-360.
7. **Λαμπριανίδης Α.** (2007) «Μετεγκατάσταση επιχειρήσεων έντασης εργασίας σε μια παγκοσμιοποιημένη οικονομία». Στο: Παπαδόπουλος Γ., Καλογήρου Γ., Παπαγιαννάκης

Λ., (επιμ.) *Ελληνική βιομηχανία: προς την οικονομία της γνώσης*. Πρακτικά Συνεδρίου ΤΕΕ, Αθήνα, τόμος Ι, σσ. 289-317.

8. Kalogerressis T., **Labrianidis L.** (2007) “Delocalisation of labour intensive activities in a globalised world: can things become better for the countries of Southeast Europe?” In: Getimis P. and Kafkalas G. (eds.) *Overcoming fragmentation in Southeast Europe*. Ashgate, Aldershot/ London, pp. 101-126.
9. **Labrianidis L.** (2006) “Human capital as the critical factor for the development of Europe’s rural peripheral areas”. In: Morgan E., Nijkamp P., Vaz T.(eds.) *The new European rurality*. Ashgate, London pp. 41-59.

Νικολάου Αγγελική

B.

1. Returns to Qualifications and Occupation for Males and Females: Evidence from the British Workplace Employment Relations Survey (WERS) 1998” (σε συνεργασία με Ι. Θεοδοσίου), **Applied Economic Letters**, 2006, 13(10), 665-673.
2. Inefficiencies in the Tobacco Market and Taxation as the Most Effective Measure of Government Policy Against Smoking”, **International Research Journal of Finance and Economics**, 2007, 9, 111-125.
3. “Socioeconomic status and health-care utilization: a study of the effects of low income, unemployment and hours of work on the demand for health care in the European Union”, (σε συνεργασία με Α. Οικονόμου, Ι. Θεοδοσίου), **Health Services Management Research**, 2008, 21(1), 40-51.
4. “Smoking Behaviour and individual Socioeconomic disparities among European Adults”, **The Empirical Economics Letters**, 2008, 7(5), 523-531.
5. “Income-related inequality in the distribution of obesity among Europeans”, (σε συνεργασία με Δ. Νικολάου), **Journal of Public Health**, 2008, 16(6), 381-455.
6. “Are recessions harmful to health after all?”, (σε συνεργασία με Α. Οικονόμου, Ι. Θεοδοσίου), **Journal of Economic Studies**, 2008, 35(5), 368-384.
7. “Health Inequalities Related to Income in Greece”, (σε συνεργασία με Δ. Νικολάου), **International Journal of Applied Business and Economic Research**, 2009, 7(1), 45-57.
8. “Socioeconomic, Health and Behavioural Determinants of Obesity in Europe”, (σε συνεργασία με Δ. Νικολάου), **Review of Applied Economics**, 2009, 5(1), 83-97.
9. “Tobacco Consumption and Gender Socioeconomic Differences in South Europe: Evidence from Panel Data”, **SPOUDAI**, 2009, 59(3-4), 61-71.

Θ.

1. “Past Unemployment Experience and Health Status” (σε συνεργασία με Α. Οικονόμου και Ι. Θεοδοσίου), **6th European Conference on Health Economics**, Budapest, Hungary, 2006 (Περίληψη της εισήγησης είναι δημοσιευμένη σε ειδικό τεύχος του European Journal of Health Economics).
2. “Socioeconomic Effects on the Demand for Health Care: Differences and Similarities across the E.U.” (σε συνεργασία με Α. Οικονόμου και Ι. Θεοδοσίου), **6th European Conference**

on **Health Economics**, Budapest, Hungary, 2006 (Περίληψη της εισήγησης είναι δημοσιευμένη σε ειδικό τεύχος του *European Journal of Health Economics*).

H.

1. “Are Recessions Harmful to Health After All? Evidence from the European Union”, (σε συνεργασία με Α. Οικονόμου και Ι. Θεοδοσίου), Discussion Paper No 18, Centre for European Labour Market Research, SOCIOLD, 2007.
2. “Socioeconomic Status and Health Care Utilization: A Study of the Effects of Low Income, Unemployment and Hours of Work on the Demand for Health Care in the E.U. (σε συνεργασία με Α. Οικονόμου και Ι. Θεοδοσίου), Discussion Paper No 15, Centre for European Labour Market Research, SOCIOLD, 2007.
3. “Past Unemployment Experience and Health Status” (σε συνεργασία με Α. Οικονόμου και Ι. Θεοδοσίου), Discussion Paper No. 16, Centre for European Labour Market Research, SOCIOLD, 2007

ΣΤ.

1. “International Studies on the SES-Health Relationship” (σε συνεργασία με Α. Οικονόμου και Ι. Θεοδοσίου). Κεφάλαιο στο βιβλίο “Are the Healthier Wealthier or the Wealthier Healthier? The European Evidence”, E. Johansson, A. Skalli, I. Theodossiou (eds.), ETLA Publications, Helsinki, Finland, Μάρτιος 2006, σελ. 31-71.
2. “The SES-Health Relationship: The case of Greece” (σε συνεργασία με Σ. Δρακόπουλο, Α. Οικονόμου, Ε. Κλη και Ι. Θεοδοσίου). Κεφάλαιο στο βιβλίο “Are the Healthier Wealthier or the Wealthier Healthier? The European Evidence”, E. Johansson, A. Skalli, I. Theodossiou (eds.), ETLA Publications, Helsinki, Finland Μάρτιος 2006, σελ. 173-198.

Οικονομίδης Αναστάσιος

A.

1. Οικονομίδης, Α.Α., Καρατζόγλου Β. & Χατζιδάκη, Θ. (2011). *Χρήση και Εφαρμογές του Excel στην Οικονομία και τη Διοίκηση. Καλύπτει τις εκδόσεις του Excel 2007 και 2010*. Εκδόσεις Κλειδάριθμος. ISBN 978-960-461-438-7.
2. Γεωργιάδου Ε., Τριανταφύλλου Ευ. & Οικονομίδης, Α.Α. (2010). *Ε- Οικονομία, Εμπόριο, Μάρκετινγκ, Διακυβέρνηση*. Εκδόσεις Τζιόλα & Υιοί. ISBN 978-960-418-242-8.

B.

1. V. Terzis & A.A. Economides (2011). Computer based assessment: Gender differences in perceptions and acceptance. *Computers in Human Behavior*, Vol. 27, No 6, pp. 2108-2122. Elsevier. ISSN: 0747-5632. [JCR Impact factor (Thomson Reuters) =1.677 (2010), 1.865 (2011)].

2. C. Moridis, M.A. Klados, V. Terzis, A. Economides, A. Karlovasitou, P. Bamidis & V. Karabatakis (2011). Audiovisual stimulation to influence Alpha Brain Oscillations: An EEG study of gender differences. *Neuroscience Letters*, Vol. 500, No. 1, p. e51. Elsevier. ISSN: 0304-3940. [JCR Impact factor (Thomson Reuters) =**1.925** (2010)].
3. Terzis, V. & Economides, A. A. (2011). The acceptance and use of computer based assessment, *Computers & Education*, Vol. 56, No. 4, pp. 1032-1044. Elsevier. ISSN: 0360-1315. [JCR Impact factor (Thomson Reuters) =**0.968** (2005), **1.085** (2006), **1.602** (2007), **2.19** (2008), **2.059** (2009); SJR= 0.051 (2007), 0.052 (2008), 0.055 (2009); SNIP= 3.193 (2007), 3.653 (2008), 1.301 (2009); H-index (based on Scopus)= 21 (2007), 30 (2008); ARC/ERA = **A* (top 5% journal)** (2009), **A** (2010); 'A' journal in ERIH list (2007)].
4. Palaiologk, A. S., Economides, A. A., Tjalsma, H. D. & Sesink, L. B. (accepted). An Activity-Based Costing model for long-term preservation and dissemination of digital research data: The case of DANS. *International Journal on Digital Libraries (IJDL)*, Springer Verlag. ISSN (print): 1432-5012, ISSN (electronic): 1432-1300. [SJR= 0.045 (2010), 0.040 (2011); H-index (based on Scopus) = 13 (2011)].
5. A. Economides & A. Kontaratou (2011). Hotels pricing at travel search engines. *International Journal of Online Marketing (IJOM)*, Vol. 1, No. 4, pp. 64-74. IGI Global. ISSN: 2156-1753, EISSN: 2156-1745.
6. Moutafidis, G. & Economides, A. A. (2011). Demand for broadband access in Greece, *Telematics and Informatics*, Vol. 28, No. 2, pp. 125-141. Elsevier. ISSN: 0736-5853. [SJR= 0.035 (2007), 0.038 (2008), 0.045 (2009); SNIP= 0.969 (2007), 1.073 (2008), 0.567 (2009); H-index (based on Scopus) = 9 (2007), 13 (2008); ARC/ERA = **C** (2009), **C** (2010)].
7. Economides, A. A. & Terzis, V. (2011). Financial analysis for professional test centres in Greece. *International Journal of Technology Enhanced Learning*, Vol. 3, No. 3, pp. 266-283. Inderscience. ISSN (Online): 1753-5263, ISSN (Print): 1753-5255.
8. Giantsis, C. & Economides, A.A. (2011). Comparison of routing protocols for underwater sensor networks: A survey, *International Journal of Communication Networks and Distributed Systems (IJCND)*, Vol. 7, No. 3-4, pp. 192-228. Inderscience. ISSN (Online): 1754-3924, ISSN (Print): 1754-3916.
9. Chatzopoulou, D. I. & Economides, A. A. (2010). Adaptive assessment of student's knowledge in programming courses. *Journal of Computer Assisted Learning*, Vol. 26, No. 4, pp. 258-269. Wiley-Blackwell. ISSN (Print): 0266-4909, ISSN (Online): 1365-2729. [JCR Impact factor (Thomson Reuters) = **1.065** (2008), **1.313** (2009); SJR= 0.05 (2007), 0.05 (2008), 0.051 (2009); SNIP= 2.21 (2007), 3.345 (2008), 0.941 (2009); H-index (based on Scopus) = 23 (2008); ARC/ERA = **A** (2009), **A** (2010)].
10. Tzatzara, K. & Economides, A. A. (2010). Gender differences in digital music distribution methods. *Peer-to-Peer Networking and Applications*, Vol. 3, No. 2, pp. 161-171. Springer, ISSN (Print): 1936-6442, ISSN (Online): 1936-6450. [JCR Impact factor (Thomson Reuters) = **0.417** (2010)].
11. Economides, A. A. & Grousopoulou, A. (2010). Mobiles in education: Students' usage, preferences and desires. *International Journal of Mobile Learning and Organisation*, Vol. 4, No. 3, pp. 235-252. Inderscience. ISSN (Online): 1746-7268, ISSN (Print): 1746-725X. [ARC/ERA = **C** (2010)].
12. Gkarafli, S. & Economides, A. A. (2010). Comparing the proof by knowledge authentication techniques. *International Journal of Computer Science and Security*. Vol. 4, No. 2, pp. 237-255. CSC Press. ISSN: 1985-1553.
13. Emmanouilidis, E. C. & Economides, A. A. (2010). ICT usage by Greek accountants. *International Journal of Information Systems in the Service Sector*, Vol. 2, No. 1, pp. 49-70. IGI-Global. ISSN: 1935-5688; EISSN: 1935-5696.
14. Terzis, V. & Economides, A. A. (2010). E-certification: Financial analysis and ECDL (European Computer Driving Licence) Hellas case. *International Journal of Education*

- Economics and Development*, Vol. 1, No. 4, pp. 348-365. Inderscience. ISSN (Online): 1759-5681, ISSN (Print): 1759-5673.
15. Angelou, G. & Economides, A. A. (accepted). Integrating real options with AHP and GP for prioritizing ICT infrastructure projects. *International Journal of Management and Decision Making (IJMDM)*. Inderscience. ISSN (Online): 1741-5187, ISSN (Print): 1462-4621 [SJR= 0.032 (2007), 0.037 (2008), 0.04 (2009); SNIP= 0.399 (2007), 0.301 (2008), 0.188 (2009); H-index (based on Scopus) = 2 (2007), 5 (2008); ARC/ERA = C (2009), C (2010)].
  16. Gkarafli, S. & A.A. Economides, A.A. (2010). An experimental survey and comparison of proof by knowledge authentication techniques, *International Journal of Applied Research on Information Technology and Computing (IJARITAC)*, Vol. 1, No. 3, pp. 240-271, Indian Journals. ISSN (Print): 0975-8070, ISSN (Online): 0975-8089.
  17. Economides, A. A. (2009). Adaptive context-aware pervasive and ubiquitous learning. *International Journal of Technology Enhanced Learning*, Vol. 1, No 3, pp. 169-192, Inderscience. ISSN (Online): 1753-5263, ISSN (Print): 1753-5255.
  18. Economides, A. A. (2009). Conative feedback in computer-based assessment. *Computers in the Schools*, Vol. 26, No. 3, pp. 207-223. Routledge - Taylor & Francis. ISSN: 0738-0569, Electronic ISSN: 1528-7033. [SJR= 0.034 (2007), 0.03 (2008), 0.035 (2009); SNIP= 0.076 (2007), 0.147 (2008), 0.086 (2009); H-index (based on Scopus) = 1 (2007), 2 (2008); ARC/ERA = C (2010)].
  19. Economides, A. A. & Grousopoulou, A. (2009). Students' thoughts about the importance and costs of their mobile devices' features and services. *Telematics and Informatics*, Vol. 26, No. 1, pp. 57-84, Elsevier. ISSN: 0736-5853. [SJR= 0.035 (2007), 0.038 (2008), 0.045 (2009); SNIP= 0.969 (2007), 1.073 (2008), 0.567 (2009); H-index (based on Scopus) = 9 (2007), 13 (2008); ARC/ERA = C (2009), C (2010)].
  20. Angelou, G. & Economides, A. A. (2009). A compound real option and AHP methodology for evaluating ICT business alternatives. *Telematics and Informatics*, Vol. 26, No. 4, pp. 353-374. Elsevier. ISSN: 0736-5853. [SJR= 0.035 (2007), 0.038 (2008), 0.045 (2009); SNIP= 0.969 (2007), 1.073 (2008), 0.567 (2009); H-index (based on Scopus) = 9 (2007), 13 (2008); ARC/ERA = C (2009), C (2010)].
  21. Angelou, G. & Economides, A. A. (2009). A multi-criteria game theory and real options model for irreversible ICT investment decisions. *Telecommunications Policy*, Vol. 33, No. 10-11, pp. 686-705. Elsevier. ISSN: 0308-5961. [JCR Impact factor (Thomson Reuters) = **1.244** (2008), **0.969** (2009); SJR= 0.04 (2007), 0.043 (2008) 0.047 (2009); 1.912 (2007), 1.748 (2008), 0.804(2009); H-index (based on Scopus) = 22 (2008); ARC/ERA = A (2009), A (2010)].
  22. Moridis, C. N. & Economides, A. A. (2009). Classification models of students' moods during an online self-assessment test. *International Journal of Knowledge & Learning*, Vol. 5, No. 1, pp. 50-61. Inderscience. ISSN (Online): 1741-1017, ISSN (Print): 1741-1009. [ARC/ERA = C (2010)].
  23. Moridis, C. & Economides, A. A. (2009). Mood recognition during online self-assessment tests. *IEEE Transactions on Learning Technologies*, Vol. 2, No. 1, pp. 50-61. IEEE. ISSN: 1939-1382.
  24. Moridis, C. N. & Economides, A. A. (2009). Prediction of student's mood during an online test using formula-based and neural network-based method. *Computers & Education*, Vol. 53, No. 3, pp. 644-652. Elsevier. ISSN: 0360-1315. [JCR Impact factor (Thomson Reuters) = **0.968** (2005), **1.085** (2006), **1.602** (2007), **2.19** (2008), **2.059** (2009); SJR= 0.051 (2007), 0.052 (2008), 0.055 (2009); SNIP= 3.193 (2007), 3.653 (2008), 1.301 (2009); H-index (based on Scopus)= 21 (2007), 30 (2008); ARC/ERA = A* (**top 5% journal**) (2009), A (2010); 'A' journal in ERIH list (2007)].

25. Economides, A. A. & Apostolou, G. (2009). User-centred evaluation of airlines' websites. *International Journal of Digital Culture and Electronic Tourism*, Vol. 1, No. 1, pp. 280-301. Inderscience. ISSN (Online): 1753-5220, ISSN (Print): 1753-5212.
26. Zarifopoulos, M. & Economides, A. A. (2009). Evaluating mobile banking portals. *International Journal of Mobile Communications (IJMC)*, Vol. 7, No. 1, pp. 66-90. Inderscience. ISSN (Online): 1741-5217, ISSN (Print): 1470-949X. [SJR= 0.048 (2007), 0.046 (2008), 0.054 (2009); SNIP= 2.646 (2007), 1.804 (2008), 0.745 (2009); H-Index (based on Scopus) = 12 (2007), 17 (2008); H-Index (based on Harzing's Publish or Perish software) = 22 (2003-2007); ARC/ERA = C (2009), C (2010)].
27. Kavaliotis, T. I. & Economides, A. A. (2009). Evaluating e-communities of wireless networks worldwide. *International Journal of Mobile Computing and Multimedia Communications (IJMCMC)*, Vol. 1, No. 1, pp. 92-109. IGI Global. ISSN: 1937-9412, E-ISSN: 1937-9404.
28. Chatzopoulos, K. C. & Economides, A. A. (2009). A holistic evaluation of Greek municipalities' websites. *Electronic Government, an International Journal (EG)*, Vol. 6, No. 2, pp. 193-212. Inderscience. ISSN (Online): 1740-7508, ISSN (Print): 1740-7494. [SJR= 0.039 (2007), 0.040 (2008), 0.044 (2009); SNIP= 2.117 (2007), 1.022 (2008), 0.602 (2009); H-Index (based on Scopus) = 5 (2007), 8 (2008); ARC/ERA = B (2010)].
29. Ataloglou, M. P. & Economides, A. A. (2009). Evaluating European ministries' websites. *International Journal of Public Information Systems*, Vol. 5, No. 3, pp. 147-177. ISSN 1653-4360.
30. Terpsiadou, M. H. & Economides, A. A. (2009). The use of information systems in the Greek public financial services: The case of TAXIS. *Government Information Quarterly*, Vol. 26, No. 3, pp. 468-476. Elsevier, ISSN: 0740-624X. [JCR Impact factor (Thomson Reuters) = **0.448** (2006), **1.91** (2008), **2.098** (2009); SJR= 0.04 (2007), 0.049 (2008), 0.055 (2009); SNIP= 1.094 (2007), 1.912 (2008), 0.952 (2009); H-index (based on Scopus) = 13 (2007), 17 (2008); ARC/ERA = B (2010)].
31. Moridis, C. & Economides, A. A. (2008). Toward computer-aided affective learning systems: A literature review. *Journal of Educational Computing Research*, Vol. 39, No. 4, pp. 313-337. Baywood Publishing Co. ISSN: 0735-6331. [SJR= 0.035 (2007), 0.036 (2008), 0.089 (2009); SNIP= 1.205 (2007), 1.17 (2008), 0.623 (2009); H-index (based on Scopus) = 17 (2007), 20 (2008); 'A' journal in ERIH list (2007); ARC/ERA = C (2009), C (2010)].
32. Triantafyllou, E., Georgiadou, E., & Economides, A. A. (2008). CAT-MD: Computerized adaptive testing on mobile devices. *International Journal of Web-Based Learning and Teaching Technologies* (extended versions of the best papers presented at m-ICTE2006 Conference), Vol. 3, No. 1, pp. 13-20. IGI Global. ISSN: 1548-1093, E-ISSN: 1548-1107. [ARC/ERA = C (2010)].
33. Triantafyllou, E., Georgiadou, E. & Economides, A. A. (2008). The design and evaluation of a computerized adaptive test on mobile devices. *Computers & Education*, Vol. 50, No. 4, pp. 1319-1330, Elsevier. ISSN: 0360-1315. [JCR Impact factor (Thomson Reuters) = **0.968** (2005), **1.085** (2006), **1.602** (2007), **2.19** (2008), **2.059** (2009); SJR= 0.051 (2007), 0.052 (2008), 0.055 (2009); SNIP= 3.193 (2007), 3.653 (2008), 1.301 (2009); H-index (based on Scopus)= 21 (2007), 30 (2008); ARC/ERA = **A* (top 5% journal)** (2009), A (2010); 'A' journal in ERIH list (2007)].
34. Economides, A. A. & Terzis, V. (2008). Evaluating tax sites: An evaluation framework and its application. *Electronic Government, an International Journal (EG)*, Vol. 5, No. 3, pp. 321-344, Inderscience. ISSN (Online): 1740-7508, ISSN (Print): 1740-7494. [SJR= 0.039 (2007), 0.040 (2008), 0.044 (2009); SNIP= 2.117 (2007), 1.022 (2008), 0.602 (2009); H-Index (based on Scopus) = 5 (2007), 8 (2008); ARC/ERA = B (2010)].
35. Economides, A. A. & Grousopoulou, A. (2008). Use of mobile phones by male and female Greek students. *International Journal of Mobile Communications (IJMC)*, Vol. 6, No. 6, pp. 729-749, Inderscience. ISSN (Online): 1741-5217, ISSN (Print): 1470-949X. [SJR=

- 0.048 (2007), 0.046 (2008), 0.054 (2009); SNIP= 2.646 (2007), 1.804 (2008), 0.745 (2009); H-Index (based on Scopus) = 12 (2007), 17 (2008); H-Index (based on Harzing's Publish or Perish software) = 22 (2003-2007); ARC/ERA = C (2009), C (2010)].
36. Pallas, J. & Economides, A. A. (2008). Evaluation of art museums' web sites worldwide. *Information Services & Use*, Vol. 28, No. 1, pp. 45-57, IOS Press. ISSN: 0167-5265, E-ISSN: 1875-8789. [SJR= 0.034 (2007), 0.033 (2008), 0.039 (2009); SNIP= 0.228 (2007), 0.246 (2008), 0.141 (2009); H-index (based on Scopus) = 5; ARC/ERA = C (2009), C (2010)].
  37. Economides, A. A. (2008). Requirements of mobile learning applications. *International Journal of Innovation and Learning*, Vol. 5, No. 5, pp. 457-479, Inderscience. ISSN (Online): 1741-8089, ISSN (Print): 1471-8197. [SJR= 0.037 (2007), 0.046 (2008), 0.051 (2009); SNIP= 1.875 (2007), 1.67 (2008), 0.719 (2009); H-index (based on Scopus) = 7 (2007), 11 (2008); H-index (based on Harzing) = 18 (2003-08); ARC/ERA = C (2009), C (2010)].
  38. Angelou, G. N. & Economides, A. A. (2008). A decision analysis framework for prioritizing a portfolio of ICT infrastructure projects. *IEEE Transactions on Engineering Management*, Vol. 55, No. 3, August, pp. 479-495, IEEE. ISSN: 0018-9391. [JCR Impact factor (Thomson Reuters) = **0.573** (2004), **0.864** (2005), **0.825** (2006), **0.962** (2007), **1.156** (2008), **1.248** (2009); SJR= 0.045 (2007), 0.046 (2008), 0.055 (2009); SNIP= 2.123 (2007), 2.341 (2008), 1.157 (2009); H-index (based on Scopus)= 27 (2007), 32 (2008); ABS journal rank=3 (Top=4); ARC/ERA = A (2009), A (2010)].
  39. Economides, A. A. & Nikolaou, N. (2008). Evaluation of handheld devices for mobile learning. *International Journal of Engineering Education (IJEE)*, Vol. 24, No. 1, January, pp. 3-13, Tempus Publ. ISSN (printed): 0949-149X, ISSN (electronic): 0742-0269. [JCR Impact factor (Thomson Reuters)= **0.228** (2004), **0.304** (2005), **0.355** (2006), **0.356** (2007), **0.552** (2008); SJR= 0.036 (2007), 0.037 (2008), 0.039 (2009); SNIP= 1.034 (2007), 1.329 (2008), 0.503 (2009); H-index (based on Scopus)= 12 (2007), 15 (2008), 16 (2009); 'B' journal in ERIH list (2007); ARC/ERA = A (2009), A (2010)].
  40. Angelou, G. N. & Economides, A. A. (2008). A real options approach for prioritizing ICT business alternatives: A case study from Broadband Technology business field. *Journal of the Operational Research Society (JORS)*, Vol. 59, No. 10, pp. 1340-1351, October, Palgrave Macmillan. ISSN (printed): 0160-5682, ISSN (electronic): 1476-9360. [JCR Impact factor (Thomson Reuters) = **0.493** (2002), **0.416** (2003), **0.515** (2004), **0.603** (2005), **0.597** (2006), **0.784** (2007), **0.839** (2008), **1.009** (2009); SJR= 0.042 (2007), 0.043 (2008), 0.051 (2009); SNIP= 1.565 (2007), 1.295 (2008), 0.903 (2009); H-index (based on Scopus)= 29 (2007), 36 (2008); ARC/ERA = A* (**top 5%**) (2009), A (2010)].
  41. Tsarouchas, V. & Economides, A. A. (2008). The use of chat by Greek students. *International Journal of Advanced Media and Communication*, Vol. 2, No. 2, pp. 209-220, Inderscience. ISSN (Online): 1741-8003, ISSN (Print): 1462-4613. [SJR= 0.034 (2007), 0.031 (2008), 0.039 (2009); SNIP= 0.374 (2007), 1.142 (2008), 0.077 (2009); H-index (based on Scopus) = 1 (2007), 2 (2008); ARC/ERA = C (2010)].
  42. Fotakis, Th. & Economides, A. A. (2008). Art, science/ technology and history museums on the web. *International Journal on Digital Culture and Electronic Tourism*, Vol. 1, No. 1, pp. 37-63, Inderscience. ISSN (Online): 1753-5220, ISSN (Print): 1753-5212.
  43. Moridis, C. N. & Economides, A. A. (2008). A computer method for giving adequate feedback to students current mood. *IEEE Multidisciplinary Engineering Education Magazine* (selected papers presented at IMCL 2008), Vol. 3, No. 3, pp. 104-107, IEEE. ISSN: 1558-7908.
  44. Economides, A. A. (2008). Culture-aware collaborative learning. *Multicultural Education and Technology Journal*, Vol. 2, No. 4, pp. 243-267, Emerald. ISSN: 1750-497X.

45. Economides, A. A. & Roupas, C. (2007). Evaluation of computer adaptive testing systems, *International Journal of Web-Based Learning and Teaching Technologies*, Vol. 2, Issue 1, pp. 70-87, IGI Global. ISSN: 1548-1093, E-ISSN: 1548-1107. [ARC/ERA = C (2010)].
46. Triantafyllou, E., Georgiadou, E., & Economides, A. (2007). The role of user model in CAT: Exploring adaptive variables. *Technology, Instruction, Cognition and Learning (TICL)*, Vol. 5, No. 1, pp. 69-89, Old City Publishing. ISSN (printed): 1543-0537, ISSN (electronic): 1540-0174. [ARC/ERA = B (2009), B (2010)].
47. Protogeros, N., Syleos, C., Economides, A. A. & Papagiannis, G. (2007). Developing a near-optimal lowest-consumption tunnel lighting system using software agents through power line communications. *Journal of Computing and Information Technology (CIT)*, Vol. 15, No. 2, pp. 1-8, June. ISSN: 1330-1136, E-ISSN: 1846-3908. [ARC/ERA = C (2009), C (2010)].
48. Sismanidis, E. & Economides, A. A. (2007). User friendly congestion pricing in 3G. *Ubiquitous Computing and Communication Journal*, Vol. 2, No. 2, pp. 27-36, UBICC. ISSN (Print): 1994-4608, ISSN (Online): 1992-8424.
49. Georgiadou, E., Triantafyllou, E. & Economides, A. A. (2007). A review of item exposure control strategies for Computerized Adaptive Testing developed from 1983 to 2005. *Journal of Technology, Learning, and Assessment (JTLA)*, Vol. 5, No 8, May, Technology and Assessment Study Collaborative. ISSN: 1540-2525. [SJR= 0.036 (2007), 0.032 (2008), 0.037 (2009); SNIP= 1.094 (2007), 1.423 (2008), 0.422 (2009); H- Index (based on Scopus) = 6 (2008)].
50. Angelou, G. N. & Economides, A. A. (2007). Managerial flexibility quantification under competition threat in information-communication technology investments. *International Journal of Revenue Management (IJRM)*, Vol. 1, No. 4, pp. 388-408, Inderscience. ISSN (Online): 1741-8186, ISSN (Print): 1474-7332. [ARC/ERA = C (2010)].
51. Angelou, G. N. & Economides, A. A. (2007). A fuzzy growth options approach under competition threat. *Journal of International Business and Economy (JIBE)*, Vol. 8, No. 1, pp. 23-41. ISBN: 1527-8603. [ARC/ERA = C (2009), C (2010)].
52. Vasiliou, A. & Economides, A. A. (2007). Mobile collaborative learning using multicast MANETs, *International Journal of Mobile Communications (IJMC)*, Vol. 5, No. 4, pp. 423-444, Inderscience. ISSN (Online): 1741-5217, ISSN (Print): 1470-949X. [SJR= 0.048 (2007), 0.046 (2008), 0.054 (2009); SNIP= 2.646 (2007), 1.804 (2008), 0.745 (2009); H-Index (based on Scopus) = 12 (2007), 17 (2008); H-Index (based on Harzing's Publish or Perish software) = 22 (2003-2007); ARC/ERA = C (2009), C (2010)].
53. Angelou, G.N. & Economides, A. A. (2007). E-learning investment risk management. *Information Resource Management Journal (IRMJ)*, Vol. 20, No. 4, pp. 80-104, October – December, IGI Global. ISSN: 1040-1628, E-ISSN: 1533-7979. [SJR= 0.037 (2007), 0.037 (2008), 0.042 (2009); SNIP= 0.816 (2007), 1.186 (2008), 0.674 (2009); H-index (based on Scopus) = 9; ARC/ERA = C (2009)].
54. Triantafyllou, E., Georgiadou, E., & Economides, A. A. (2007). Applying adaptive variables in computerised adaptive testing. *Australasian Journal of Educational Technology (AJET)*, Vol. 23, No. 3, pp. 350-370, ASCILITE (Australasian Society for Computers in Learning in Tertiary Education). ISSN (Printed): 1449-3098, ISSN (Online): 1449-5554. [JCR Impact factor (Thomson Reuters) = 1.278 (2009); SJR= 0.041 (2009); SNIP= 0.563 (2009); H-index (based on Scopus) =3; ARC/ERA = A (2009), B (2010)].
55. Stoili, I. & Economides, A.A (2007). Strategic alliances in Greek mobile telephony. *Journal of International Technology and Information Management (JITIM)*, Vol. 16, No. 4, pp. 23-42, IIMA (International Information Management Association). ISSN (Printed): 1543-5962, ISSN (Online): 1941-6679. [ARC/ERA = C (2009), C (2010)].
56. Economides, A. A. (2006). Emotional feedback in CAT (Computer Adaptive Testing). *International Journal of Instructional Technology & Distance Learning*, Vol. 3, No. 2, February, pp. 11-20. ISSN: 1550-6908. [ARC/ERA = B (2010)].

57. Georgiadou, E., Triantafyllou, E. & Economides, A. A. (2006). Evaluation parameters for computer adaptive testing. *British Journal of Educational Technology (BJET)*, Vol. 37, No 2, pp. 261-278, Blackwell Publishing. Print ISSN: 0007-1013, Online ISSN: 1467-8535. [JCR Impact factor (Thomson Reuters) =0.311 (2004), 0.593 (2005), 0.406 (2006), 0.574 (2007), 1.041 (2008), 1.255 (2009); SJR= 0.04 (2007), 0.043 (2008), 0.064 (2009); SNIP= 1.323 (2007), 1.946 (2008), 0.795 (2009); H-index (based on Scopus)= 14 (2007), 20 (2008); 'B' journal in ERIH list (2007); ARC/ERA = A* (top 5%) (2009), A (2010)].
58. Angelou, G. N. & Economides, A. A. (2006). A real life ICAT investment analysis with real options. *WSEAS Transactions on Business and Economics*, Issue 4, Volume 3, pp. 253-260, WSEAS. ISSN: 1109-9526. [ARC/ERA = C (2010)].
59. Economides, A. A. (2006). Adaptive feedback characteristics in CAT (Computer Adaptive Testing). *International Journal of Instructional Technology & Distance Learning*, Vol. 3, No. 8, August, pp. 15-26. ISSN: 1550-6908. [ARC/ERA = B (2009), B (2010)].
60. Georgakarakou, C. E. & Economides, A. A. (2006). Intelligent buildings from agents point of view, *WSEAS Transactions on Computers*, Issue 10, Vol. 5, October, pp. 2276-2284, WSEAS. ISSN 1109-2750. [SJR= 0.03 (2007), 0.031 (2008), 0.04 (2009); SNIP= 0.153 (2007), 0.298 (2008), 0.135 (2009); H-index (based on Scopus) = 3 (2007), 5 (2008); SCImago: 0.038; ARC/ERA = C (2009)].

1.3. Άρθρα σε Πρακτικά Συνεδρίων

1. C.N. Moridis, V. Terzis, A.A. Economides, A. Karlovasitou, & V.E. Karabatakis (2012). Using EEG frontal asymmetry to predict IT user's perceptions. In: *Gmunden Retreat on NeuroIS 2012 Proceedings*, 3-6 June, Gmunden, Austria.
2. Angelou, G. N. & Economides, A. A. (2012). Integrating Real Options with AHP and GP for prioritizing ICT infrastructure projects. In: *Proceedings of the 11th Conference of Telecommunication, Media and Internet Techno-Economics (CTTE2012)*, 7-8 June, Athens, Greece.
3. Σαλαβασίδης, Π.Κ. & Οικονομίδης, Α.Α. (2012). Ηλεκτρονική ψηφοφορία: Η άποψη των μαθητών. *Πληροφορική & Νέο Σχολείο, 6^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Καθηγητών Πληροφορικής*, 30/3 - 1/4, Πάτρα. <http://pekap.sch.gr>
4. Terzis, V., Moridis, C. N. & Economides, A. A. (2011). The extension of computer based assessment acceptance model with Perceived Importance. In: *Proceedings of the International Conference on Interactive Computer-Aided Blended Learning (ICBL2011)*, 2-4 November, Antigua, Guatemala.
5. C.N. Moridis, M.A. Klados, V. Terzis, A.A. Economides, A. Karlovasitou, P.D. Bamidis & V.E. Karabatakis (2011). Audio-visual stimulation to influence Alpha Brain Oscillations: An EEG study of gender differences. *Society of Applied Neuroscience*, 5-8 May, Thessaloniki, Greece.
6. Angelou, G. N. & Economides, A. A. (2011). Broadband services price competition modeling- A compound real option and game theory model. In: *Proceedings of the 10th Conference of Telecommunication, Media and Internet Techno-Economics (CTTE2011)*, 16-18, May 2011, Berlin, Germany.
7. Terzis, V., Moridis, C.N. & Economides, A. A. (2010). Measuring instant emotions during a self-assessment test: The use of FaceReader. In: A.J. Spink, F. Grieco, O.E. Krips, L.W.S. Loijens, L.P.J.J. Noldus, and P.H. Zimmerman (Eds.), *Proceedings of Measuring Behavior 2010, 7th International Conference on Methods and Techniques in Behavioral Research*, 24-27 August, 2010, Eindhoven, The Netherlands, pp. 192-195.
8. Moridis, C. N., Klados, M. A., Kokkinakis, I., Terzis, V., Economides, A. A., Karlovasitou, A., Bamidis, P. D. & Karabataki, V. E. (2010). The impact of audio-visual stimulation in alpha brain oscillations: An EEG study. In: *Proceedings of the 10th IEEE International*

Conference on Information Technology and Applications in Biomedicine, Corfu, Greece, 3-5 November, 2010.

9. Moridis, C. N., Klados, M. A., Terzis, V., Economides, A. A., Karabatakis, V. E., Karlovasitou, A. & Bamidis, P. D. (2010). Affective learning: Empathetic embodied conversational agents to modulate brain oscillations. In: Magjarevic, R., Nagel, J. H., Bamidis, P. D. & Pallikarakis, N. (Eds.), *Proceedings of the 12th Mediterranean Conference on Medical and Biological Engineering and Computing (MEDICON 2010)*. Chalkidiki, Greece. Springer Verlag IFBME Proceedings Series Vol. 29, pp. 675-678.
10. Angelou, G. N. & Economides, A. A. (2010). Broadband business for new entrants: A techno-economic analysis for utility based firms. In: *Proceedings of the 9th Conference of Telecommunication, Media and Internet Techno-Economics (CTTE2010)*, June 7-9, 2010, Ghent, Belgium, pp. 1-6. E-ISBN: 978-1-4244-7986-3, Print ISBN: 978-1-4244-7988-7.
11. Angelou, G. N. & Economides, A. A. (2009). Staged competition modeling in broadband business field. In: *Proceedings of the Ninth IASTED International Conference on Wireless and Optical Communications (WOC 2009)*, July 6 – 8, 2009, Banff, Alberta, Canada. IASTED.
12. Angelou, G. N. & Economides, A. A. (2009). Broadband business opportunities for utility based firms in the new era: Modeling the competition. In: *Proceedings of the 4th Balkan Conference in Informatics (BCI '09)*, 17-19 September, 2009, Thessaloniki, Greece, pp. 209-214. IEEE Computer Soc. Press.
13. Angelou, G. N. & Economides, A. A. (2009). Price competition analysis in ICT business. In: *Proceedings of the 4th Mediterranean Conference on Information Systems (MCIS)*, 25-27 September 2009, Athens, Greece.
14. Economides, A. A. & Moridis, C. N. (2008). Adaptive self-assessment trying to reduce fear. In: C. Dini and S. Dascalu (eds.), *Proceedings of the First International Conference on Advances in Computer-Human Interaction (ACHI 2008)*, pp. 158-163, Martinique, Sainte Luce, Martinique, IEEE Computer Soc. Press. ISBN: 0-7695-3086-9.
15. Moridis, C. N. & Economides, A. A. (2008). A computer method for giving adequate feedback to students current mood. In *Proceedings of the 3rd International Conference on Interactive Mobile and Computer Aided Learning (IMCL)*, Amman, Jordan, 16-18 April, International Association of Online Engineering. ISBN: 978-3-89958-351-9.
16. Vasiliou, A. & Economides, A. A. (2008). MANET-based outdoor collaborative learning. In: M.E. Auer and A.Y. Al-Zoubi (eds.) *Proceedings of the 3rd International Conference on Interactive Mobile and Computer Aided Learning (IMCL)*, Amman, Jordan, 16-18 April, International Association of Online Engineering. ISBN: 978-3-89958-351-9.
17. Apostolou, G. & Economides, A. A. (2008). Airlines websites evaluation around the world. *The Open Knowledge Society, A Computer Science and Information Systems Manifesto, First World Summit, WSKS 2008, Athens, Greece, September 24-26, 2008. Proceedings. Springer Communications in Computer and Information Science (CCIS) 19*, pp. 611-617. ISBN: 978-3-540-97782-0
18. Economides, A. A. (2008). Context-aware mobile learning. *The Open Knowledge Society, A Computer Science and Information Systems Manifesto, First World Summit, WSKS 2008, Athens, Greece, September 24-26, 2008. Proceedings. Springer Communications in Computer and Information Science (CCIS) 19*, pp. 213-220. ISBN: 978-3-540-97782-0
19. Moridis, C. N. & Economides, A. A. (2008). Modelling student's mood during an online self-assessment test. *The Open Knowledge Society, A Computer Science and Information Systems Manifesto, First World Summit, WSKS 2008, Athens, Greece, September 24-26, 2008. Proceedings. Springer Communications in Computer and Information Science (CCIS) 19*, pp. 334-341. ISBN: 978-3-540-97782-0
20. Angelou, G. & Economides, A. A. (2008). E-Learning investments evaluation: A multicriteria model. *Proceedings of the 2nd International Conference on Educational Economics*, August 2008, Athens, Greece.

21. Angelou, G. N. & Economides, A. A. (2007). Controlling risks in ICT investments with real options thinking. In: Th. S. Papatheodorou, D. N. Christodoulakis and N. N. Karanikolas (eds.), *Current Trends in Informatics, PCI 2007, Proceedings of the 11th Panhellenic Conference on Informatics*, pp. 285-299, 18-20 May. Patras, Greece, New Technologies Publications. ISBN: 978-960-89784-0-9
22. Vasiliou, A. & Economides, A. A. (2007). Game-based learning using MANETs. In: N. Mastorakis and Ph. Dondon (eds.), *Proceedings of the 4th WSEAS/ASME International Conference on Engineering Education (EE'07)*, pp. 154-159. Agios Nikolaos, Crete. Greece, 24-26 July. WSEAS Press. ISBN: 978-960-8457-93-5.
23. Economides, A. A. (2007). On evaluation of adaptation engines. In: V. Uskov (ed.), *Proceedings of the 10th IASTED International Conference on Computers and Advanced Technology in Education (CATE 2007)*, October 8-10. Beijing, China, ISBN: 978-0-88986-700-0, ACTA Press.
24. Diamantopoulos, F. & Economides, A. A. (2006). A performance study of DSDV-based CLUSTERPOW and DSDV routing algorithms for sensor network applications. In: *Proceedings of the IEEE International Symposium on Wireless Pervasive Computing (ISWPC 2006)*, 16-18 January, Phuket, Thailand, pp. 1-6, IEEE.
25. Diamantopoulos, F. & Economides, A. A. (2006). Performance evaluation of power control routing for ad-hoc networks. In: *Proceedings of the 12th European Wireless Conference 2006- Enabling Technologies for Wireless Multimedia Communications*, Athens, Greece, 2-5 April. VDE VERLAG GMBH. ISBN: 978-3-8007-2961-6.
26. Vasiliou, A. & Economides, A. A. (2006). Scalable multiple team cooperation using MANET multicasting. In: *Proceedings of the International Conference on Telecommunications & Multimedia (TEMU 2006)*, Heraklion, Greece, 5-7 July. ISBN: 960-88785-2-7.
27. Vasiliou, A. & Economides, A. A. (2006). Rescue operations using coordinated multicast MANET. In: *Proceedings of the Fifth International Symposium on Communication Systems, Networks and Digital Signal Processing (CSNDSP'06)*, Patra, Greece, July.
28. Terzis, V. & Economides, A. A. (2006). Internet-based tax filling. In: *Proceedings of the First International Conference in Accounting and Finance (ICAF)*, Thessaloniki, Greece.
29. Angelou, G. N. & Economides, A. A. (2006). ICT growth options analysis under exogenous competition modelling. In: *Proceedings of the First International Conference in Accounting and Finance (ICAF)*, Thessaloniki, Greece.
30. Angelou, G. N. & Economides, A. A. (2006). Broadband investments as growth options under competition threat. In: *Proceedings of the FITCE 45th European Telecommunications Congress*.
31. Georgakarakou, C. & Economides, A. A. (2006). Agent technology applied to intelligent buildings. In N. Bardis et al. (eds.), *Proceedings of the 10th WSEAS International Conference on Computers*, pp. 770-774. Vouliagmeni, Athens, Greece, 13-15 July. WSEAS. ISBN: 960-8457-47-5.
32. Angelou, G. N. & Economides, A. A. (2006). ICAT investment appraisal using real options. In: N. Bardis et al. (eds.), *Proceedings of the 10th WSEAS International Conference on Computers*, paper 770-774. Vouliagmeni, Athens, Greece, 13-15 July. WSEAS. ISBN: 960-8457-47-5.
33. Vasiliou, A. & Economides, A. A. (2006). MANETs for environmental monitoring. In: *Proceedings of the ITS2006- International Telecommunications Symposium*, pp. 813-818, Fortaleza, Brazil, 3-6 September, IEEE. ISBN: 85-89748-04-9.
34. Angelou, G. N. & Economides, A. A. (2006). ICT investments as real options under competition threat. In: *Proceedings of the ITS2006- International Telecommunications Symposium*, pp. 894-899, Fortaleza, Brazil, 3-6 September, IEEE. ISBN: 85-89748-04-9.
35. Angelou, G. N. & Economides, A. A. (2006). ICT investments under competition threat. In: *Proceedings of the 18th Hellenic Conference on Operations Research*, Kozani, Greece.

36. Economides, A. A. (2006). Adaptive mobile learning. In: *Proceedings of the IEEE WMUTE- 4th International Workshop on Wireless, Mobile and Ubiquitous Technologies in Education*, pp. 26-28, Athens, Greece, November, IEEE.
37. Γκιούρογλου, Χ. & Οικονομίδης, Α. (2006). Είδη ερωτήσεων σε προσαρμοστική δοκιμασία κατάταξης στην Αγγλική γλώσσα. *Πρακτικά 5^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ε.Τ.Π.Ε. - Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση*, Thessaloniki, Greece, pp. 845-850, October.
38. Triantafyllou, E., Georgiadou, E. & Economides, A. (2006). Adaptive hypermedia systems: a review of adaptivity variables. *Πρακτικά 5^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ε.Τ.Π.Ε. - Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση*, Thessaloniki, Greece, pp. 75-82.
39. Angelou, G. N. & Economides, A. A. (2006). A fuzzy growth options approach under competition threat. In: Blanas, George (ed.), *Proceedings of the International Conference on Management of International Business and Economic Systems (MIBES)*, Larissa, Greece, 4-5 November. ISBN 978-960-87764-3-2.
40. Triantafyllou, E., Georgiadou, E., & Economides, A. (2006). CAT-MD: Computer adaptive test on mobile devices. In: Méndez-Vilas, A. Solano Martín, J.A. Mesa González and J. Mesa González (eds.), "Current Developments in Technology-Assisted Education (2006), Vol. II: Technological Science Education, Collaborative Learning, Knowledge Management", *Proceedings of the IV International Conference on Multimedia and ICTs in Education (m-ICTE2006)*, pp. 773-777. Seville, Spain, Formatex, Badajoz, Spain (2006).

ΣΤ.

1. Triantafyllou, E., Georgiadou, E. & Economides, A. (2010). The implementation of a server-based computerized adaptive testing on mobile devices (CAT-MD). In: *Novel Developments in Web-Based Learning Technologies: Tools for Modern Teaching*, N. Karacapilidis (ed.), Chapter 20, pp. 316-326. Information Science Reference. ISBN: 978-60566-938-0.
2. Michailidou, A. & Economides, A. (2010). Gender and diversity in collaborative virtual teams. In: S. Rummmer and K. B. Ng (eds.), *Collaborative Technologies and Applications for Interactive Information Design: Emerging Trends in User Experiences*, pp. 260-277. Information Science Reference, IGI-Global.
3. Angelou, G. & Economides, A. A. (2009). E-learning business risk management with real options. In: *Best Practices and Conceptual Innovations in Information Resources Management: Utilizing Technologies to Enable Global Progression*, M. Khosrow-Pour (ed.), IGI Global Publ. ISBN: 978-1-60566-128-5.
4. Triantafyllou, E., Georgiadou, E., & Economides, A. (2009). "CAT-MD: Computerized Adaptive Testing on Mobile Devices". In *Novel Approaches in Web-Based Learning Technologies: Tools for Modern Teaching* (Advances in Information Web-Based Learning Technologies series), IGI Global.
5. Economides, A. A. & Roupas, C. (2009). Evaluating computerized adaptive testing systems. In: *Solutions and Innovations in Web-Based Technologies for Augmented Learning: Improved Platforms, Tools and Application*, N. Karacapilidis (ed.), IGI-Global. ISBN: 978-1-60566-238-1.
6. Angelou, G. & Economides, A. A. (2009). Telecommunication investments analysis: a multi-criteria model. In: *Handbook of Research on Telecommunications Planning and Management for Business*, I. Lee (ed.), Advances in E-Business Research (AEBR) Book Series. ISBN: 978-1-60566-194-0.
7. Economides, A. A. & Roupas, C. (2008). Evaluation of computer adaptive testing systems. In: H. Nematı (ed.), *Information Security and Ethics: Concepts, Methodologies, Tools, and Applications*, Chapter 2.1, IGI-Global. ISBN: 978-1-59904-937-3

8. Georgakarakou, C. E. & Economides, A. A. (2007). Software agent technology: An overview. In: *Software Applications: Concepts, Methodologies, Tools, and Applications*, P. F. Tiako (ed.), IGI-Global ISBN: 978-1-60566-060-8
9. Michailidou, A. & Economides, A. A. (2008). Gender and diversity in collaborative virtual teams. In: *Computer Supported Collaborative Learning: Best Practices and Principles for Instructors*, K. L. Orvis and A.L.R. Lassiter (eds.), pp. 199-224, IGI Global, ISBN: 978-1-59904-753-9.
10. Economides, A. A. & Roupas, C. (2008). Evaluation of computer adaptive testing systems. In: *Online and Distance Learning: Concepts, Methodologies, Tools, and Applications*, Chapter 1.21, Lawrence A. Tomei & R. Norris (eds.), Idea Group Publ. ISBN: 978-1-59904-935-9.
11. Economides, A. A. & Roupas, C. (2008). Evaluation of computer adaptive testing systems. In: *End-User Computing: Concepts, Methodologies, Tools, and Applications*, Chapter 3.26, Steve Clarke (ed.), International Science Reference (IGI Global). ISBN: 978-1-59904-945-8.
12. Terzis, V. & Economides, A. A. (2007). Critical success factors for tax web sites. In: *E-Taxation: State & Perspectives: E-Government in the field of Taxation*, J. Makolm & G. Orthofer (eds.), pp. 56-67, Trauner Verlag in its Informatics Series. ISBN: 978-3-85499-191-5.
13. Georgakarakou, C. E. & Economides, A. A. (2007). Software agent technology: An overview. In: *Agent and Web Service Technologies in Virtual Enterprises*, N. Protogeris (ed.), pp. 1-24, IGI Global. ISBN: 978-1-59904-648-8.
14. Μιχαηλίδου, Α. & Οικονομίδης, Α. (2006). Θέματα αξιολόγησης εικονικών συνεργατικών περιβαλλόντων. Ν. Αβούρης, Χ. Καραγιαννίδης, Β. Κόμης, (επιμέλεια), *Εισαγωγή στη Συνεργασία Υποστηριζόμενη από Υπολογιστή*, Κλειδάριθμος.

Παλιβός Θεόδωρος

B.

1. "Trade and Tax Reforms in a Cash-in-Advance Economy," Theodore Palivos and Nikos Tsakiris, *Southern Journal of Economics*, April 2011, 77(4), 1014-1032.
2. "Education and Growth: A Simple Model with Complicated Dynamics," Theodore Palivos and Dimitrios Varvarigos, *International Journal of Economic Theory*, December 2010, 6(4), 367-384.
3. "The Elasticity of Substitution as an Engine of Growth," Theodore Palivos and Giannis Karagiannis, *Macroeconomic Dynamics*, November 2010, 14(5), 617-628.
4. "The Behavior of the Saving Rate in the Neoclassical Optimal Growth Model," Anastasia Litina and Theodore Palivos. *Macroeconomic Dynamics*, September 2010, 14(4), 482 - 500.
5. "Illegal Immigration in a Heterogeneous Labor Market," Theodore Palivos and Chong K. Yip, *Journal of Economics*, September 2010, 101(1), 21-47.
6. "Welfare Effects of Illegal Immigration," *Journal of Population Economics*, January 2009, 22(1), 131-144.
7. "Do Inada Conditions Imply that Production Function Must Be Asymptotically Cobb-Douglas? A Comment," Anastasia Litina and Theodore Palivos. *Economics Letters*, June 2008, 99(3), 498-499.
8. "Comment on "σ: The long and short of it," *Journal of Macroeconomics*, June 2008, 30(2), 687-690 (Special Issue: The CES production function in the theory and empirics of economic growth, Edited by Rainer Klump and Chris Papageorgiou).
9. "Optimal Intervention Policies for a Small Monetary Economy," Theodore Palivos and Chong K. Yip, *Journal of Economics*, June 2006, 88(1), 69-85.

ΣΤ.

1. “Illegal Immigration, Factor Substitution and Economic Growth,” Theodore Palivos, Jianpo Xue and Chong K. Yip. In “Frontiers of Economic Growth and Development,” edited by Olivier de La Grandville, Emerald, 2011, pp. 455-481.

Παναγιωτίδης Θεόδωρος

B.

1. M. J. Holmes J. Otero T. Panagiotidis, 2011, Investigating Regional House Price Convergence in the United States: Evidence from a pair-wise approach, *Economic Modelling*, 28(6), 2369-2376.
2. M. J. Holmes J. Otero T. Panagiotidis, 2011, Real Interest Parity: Evidence from Asian countries using panel stationarity tests, *Journal of Asian Economics*, 22(6), 550-557.
3. Katsikas E. T. Panagiotidis, 2011, Student Status and Academic Performance, *Studies in Educational Evaluation*, 37, 152-161.
4. M. J. Holmes & J. Otero T. Panagiotidis, 2011, The term structure of interest rates, the expectation hypothesis and international financial integration: Evidence from Asian Economies” *International Review of Economics and Finance*, 20(4), 679-689.
5. Alagidede, P., Panagiotidis T. X. Zhang, 2011, Why a Diversified Portfolio Should Include African Assets: Evidence from Cointegration Approach, *Applied Economics Letters*, 18(14), 1333-1340.
6. Alagidede, P., Panagiotidis T. X. Zhang 2011. Causal relationship between stock prices and exchange rates, *Journal of International Trade and Economic Development*, 20(1), 67-86.
7. M.J. Holmes, T. Panagiotidis A. Sharma, 2011, The sustainability of India’s current account, *Applied Economics*, 43(2), 219-229.
8. M. Christidou T. Panagiotidis, 2010. Purchasing Power Parity and the European single currency: Some new evidence, *Economic Modelling*, 27 (5), P 1116-1123.
9. Alagidede, P. Panagiotidis, T., 2010. Can common stocks provide a hedge against inflation? Evidence from African countries, *Review of Financial Economics*, vol. 19(3), p 91-100.
10. M. J. Holmes J. Otero T. Panagiotidis, 2010. On the Stationarity of Current Account Deficits in the European Union, *Review of International Economics*, 18(4), p 730-740.
11. Panagiotidis T., 2010. Market efficiency and the Euro: the case of the Athens stock exchange, *Empirica*, vol. 37(3), p 237-251.
12. Panagiotidis T., 2010. An Out-of-Sample Test for Nonlinearity in Financial Time Series: An Empirical Application, *Computational Economics*, vol. 36(2), p 121-132.
13. M. J. Holmes, J. Otero T. Panagiotidis 2010. Are EU budget deficits sustainable? *Empirical Economics*, Vol 38 (3), 767-778.
14. M. J. Holmes T. Panagiotidis 2009. Cointegration and Asymmetric Adjustment: Some New Evidence Concerning the Behavior of the U.S. Current Account, *The B.E. Journal of Macroeconomics*: Vol. 9: Iss. 1 (Topics), Article 23. Available at: <http://www.bepress.com/bejm/vol9/iss1/>.
15. Alagidede, P. Panagiotidis T. 2009. Modelling Stock Returns in Africa’s Emerging Equity Markets, *International Review of Financial Analysis*, 18, 1-11.
16. Alagidede, P. Panagiotidis T. 2009. Calendar anomalies in an emerging African market: Evidence from the Ghana Stock Exchange, *Journal of Emerging Market Finance*, 8, 1-23.
17. M. Correira, R. Neck, T. Panagiotidis C. Richter 2008. An empirical investigation of the sustainability of the public deficit in Portugal, *International Economics and Economic Policy*, 5(1), 209-223.

18. Lekkos, I. Milas, C., Panagiotidis, T. 2007. Forecasting interest rate spreads using domestic and international risk factors: Evidence from Linear and non-linear models, *Journal of Forecasting*, vol 26, 601-619.
19. Panagiotidis, T. Pelloni, G. 2007. Non-Linearity in the Canadian and US labour markets: Univariate and Multivariate evidence from a battery of tests, *Macroeconomic Dynamics*, 11, 613-637.
20. Panagiotidis, T. Rutledge, E. 2007. Oil and Gas Markets in the UK: A cointegrating approach, *Energy Economics*, 29, 329-347.

Παντελίδης Θεολόγος

B.

1. Panopoulou, E. and T. Pantelidis (2009), “Club Convergence in Carbon Dioxide Emissions”, *Environmental and Resource Economics*, 44, 47–70.
2. Pantelidis, T. and N. Pittis (2009), “Estimation and Forecasting in First-order Vector Autoregressions with Near to Unit Roots and Conditional Heteroskedasticity”, *Journal of Forecasting*, 28 (Issue 7), 612-630.
3. Flavin, T., E. Panopoulou and T. Pantelidis (2009), “Forecasting Growth and Inflation in an Enlarged Euro Area: Some Policy Implications”, *Journal of Forecasting*, 28 (Issue 5), 405-425.
4. Hepburn, C.J., P. Koundouri, E. Panopoulou and T. Pantelidis (2009), “Social Discounting under Uncertainty: A Cross-country Comparison”, *Journal of Environmental Economics and Management*, 57 (Issue 2), 140-150.
5. Panopoulou, E. and T. Pantelidis (2009), “Integration at a Cost: Evidence from Volatility Impulse Response Functions”, *Applied Financial Economics*, 19 (Issue 11), 917-933.
6. Gollier, C., P. Koundouri and T. Pantelidis (2008), “Declining Discount Rates: Economic Justifications and Implications for Long-Run Policy”, *Economic Policy*, 23 (Issue 56), 757-795.
7. Groom, B., P. Koundouri, E. Panopoulou and T. Pantelidis (2007), “Discounting the Distant Future: How Much does Model Selection Affect the Certainty Equivalent Rate?”, *Journal of Applied Econometrics*, 22 (3), 641-656.

ΣΤ.

1. Panopoulou, E. and T. Pantelidis (2011), “Stock Market Bubbles and Crises: The Case of East Asian Emerging Markets”, in “*The Stock Market: Crisis, Recovery and Emerging Economies*”, Nova Science Publishers.
2. Flavin, T., E. Panopoulou, T. Pantelidis and D. Unalmis (2010), “The Effect of Asymmetric Volatility Shocks on Equity and Foreign Exchange Rate Interactions”, in “*Finance and Banking Developments*”, Nova Science Publishers.

H.

1. “Testing for a Unit Root in Models with Asymptotically Unbounded Innovation Variance” (with N. Kourogenis and N Pittis).
2. “Testing for Granger causality in the presence of leading variables”.

3. “The Fisher Effect in the Presence of Time-Varying Coefficients” (with E. Panopoulou).
4. “The forecasting performance of regime-switching models of speculative behavior for exchange rates” (with E. Panopoulou).

Θ.

1. 26th Annual Congress of the European Economic Association – 65th European Meeting of the Econometric Society, Oslo, Norway, August 25-29, 2011.
2. International Risk Management Conference 2011: New Dimensions in Risk Management, Amsterdam, Netherlands, June 14-15 2011.
3. Annual Meeting of the Austrian Economic Association 2010, Vienna, Austria, May 14-15 2010.
4. XXXIV Simposio de la Asociación Española de Economía (SAEe), Valencia, Spain, December 10-12 2009.
5. The 2009 European Applied Business Research Conference, Prague, Czech Republic June 8-11 2009.
6. International Trade and Finance Association, 18th International Conference, Lisbon, Portugal, May 21-23 2008.
7. 47th Economic Policy Panel Meeting, Ljubljana, Slovenia, April 18-19 2008.
8. 11th International Conference on Macroeconomic Analysis and International Finance, University of Crete, Greece, May 24-26 2007.

Σαρτζετάκης Εντόχιος

B.

1. Sartzetakis E. S. and P. Tsigaris (2009) “Uncertainty and the double dividend hypothesis” *Environment and Development Economics*, **14** (5), pp. 565-586.
2. Diamantoudi E. and S. Sartzetakis (2006) “International Environmental Agreements: An Analytical Approach”, *Journal of Public Economic Theory*, **8** (2), pp. 247–263.

Δ.

1. Latinopoulos D. and E. Sartzetakis (2011) "Optimal Exploitation of Groundwater and the Potential for a Tradable Permit System in Irrigated Agriculture." Proceedings of the 18th annual meeting, *European Association of Environmental and Resource Economics*, Rome (2011)
2. Constantatos C., L. Filippiadis and E. S. Sartzetakis (2010) "Using the allocation of emission permits for Strategic Trade purposes." Proceedings of the Conference “Firms, Environment and Natural Resources”, *University of Toulouse*, June 2010.
3. E. Sartzetakis and A. Xepapadeas, E. Petrakis «The Role of Information Provision as a Policy Instrument to Supplement Environmental Taxes: Empowering Consumers to Choose Optimally» Proceedings of the 15th annual meeting, *Association of Southern European Economic Theorists (ASSET)*, Instabul (2009)
4. E. Sartzetakis and A. Xepapadeas, E. Petrakis «The Role of Information Provision as a Policy Instrument to Supplement Environmental Taxes: Empowering Consumers to Choose

Optimally» Proceedings of the 17th annual meeting, *European Association of Environmental and Resource Economics*, Amsterdam (2009)

5. E. Sartzetakis and A. Xepapadeas, E. Petrakis «The Role of Information Provision as a Policy Instrument to Supplement Environmental Taxes: Empowering Consumers to Choose Optimally» Proceedings of the 10th annual meeting, *The Association for Public Economic Theory (APET)*, Galway (2009)
6. E. Sartzetakis and P. Tsigaris «Adoption of clean technology automobiles in the presence of network effects and environmental awareness», Proceedings of the 16th annual meeting, *European Association of Environmental and Resource Economics*, Gothenburg, (2008)
7. C. Constantatos, E. Phillipiadis and E. Sartzetakis “Initial permit distribution as an instrument of Strategic Trade Policy”, Proceedings of the fifteen annual meeting, *European Association of Environmental and Resource Economics*, Thessaloniki, (2007)
8. E. Petrakis, E.S. Sartzetakis and A. Xepapadeas “Combination of Environmental Taxation with Information Provision in a Dynamic Context”, Proceedings of the fifteen annual meeting, *European Association of Environmental and Resource Economics*, Thessaloniki, (2007)
9. C. Constantatos, C. Pargianas and E. Sartzetakis “Environmental taxation with endogenous choice of environmental quality”, 3rd World Congress of Environmental and Resource Economists, Kyoto, Japan (2006)

ΣΤ .

1. Ε. Σαρτζετάκης και Σ. Ραλλάκης (2011) «Θεωρία Παιγνίων και Κλιματική Αλλαγή.» στον τόμο με τίτλο «*Κοπεγχάγη 2009: Το Περιβάλλον στη Δίνη μιας Παγκόσμιας Κρίσης*», Επιμέλεια Γ. Τσάλτας και Κ. Κατσιμπάρδης, Εκδόσεις Σιδέρη, Αθήνα.
2. Ε. Σαρτζετάκης, Ο. Καρατζόγλου και Β. Καρατζόγλου (2009) «Οικονομική αποτίμηση της πρώτης φάσης του συστήματος εμπορίας εκπομπών και προοπτικές για τις επόμενες φάσεις.» στον τόμο με τίτλο «*Κλιματική αλλαγή. Το περιβάλλον μετά την διάσκεψη των Η.Ε. στο Μπαλί*», Επιμέλεια Γ. Τσάλτας και Κ. Κατσιμπάρδης, Εκδόσεις Σιδέρη, Αθήνα.
3. Σαρτζετάκης Ε.Σ. και Γ. Χατζίνας (2007) «Οικονομική διάσταση της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Κατανομής Δικαιωμάτων Εκπομπών» στον τόμο με τίτλο «*Κλιματικές αλλαγές και ενεργειακή πολιτική στην Ελλάδα*», Επιμέλεια Γ. Τσάλτας και Κ. Κατσιμπάρδης, Εκδόσεις Σιδέρη, Αθήνα.

Η .

1. Constantatos C., L. Filippiadis and E. S. Sartzetakis (2011) "Using the allocation of emission permits for Strategic Trade purposes," Discussion Paper Series 2011_09, Department of Economics, University of Macedonia.
2. Lapatinas A., A. Litina and E. S. Sartzetakis (2011) "Corruption and Environmental Policy: An Alternative Perspective," Working Papers 2011.23, Fondazione Eni Enrico Mattei.
3. Latinopoulos D. and E. Sartzetakis (2011) "Optimal Exploitation of Groundwater and the Potential for a Tradable Permit System in Irrigated Agriculture," Working Papers 2011.26, Fondazione Eni Enrico Mattei.
4. E. Sartzetakis and A. Xepapadeas, E. Petrakis «The Role of Information Provision as a Policy Instrument to Supplement Environmental Taxes: Empowering Consumers to Choose Optimally», *Fondazione Eni Enrico Mattei*, Milano, Italy, Nota di Lavoro, No. 469-2009.
5. Sartzetakis E. S. and P. Tsigaris (2007) “Uncertainty and the Double Dividend Hypothesis”, *Fondazione Eni Enrico Mattei*, Milano, Italy, Nota di Lavoro, No. 99-2007.

Θ.

1. Σαρτζετάκης Ε.Σ. «Η οικονομική διάσταση της κλιματικής αλλαγής» Παρουσίαση στην ημερίδα ΕΚΠΑΑ «Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή στη Μεσόγειο» 23 Ιουνίου 2011, Αθήνα
2. Σαρτζετάκης Ε.Σ. «Κλιματική αλλαγή και Διεθνείς Περιβαλλοντικές Συμφωνίες» Παρουσίαση στο 4ο Συνέδριο Περιφερειακής Πολιτικής και Διαχείρισης, 28 Μαΐου 2011, Μυτιλήνη
3. Σαρτζετάκης Ε.Σ. και Σ. Ραλλάκης «Η Οικονομική Διάσταση των Διαπραγματεύσεων για την Κλιματική Αλλαγή» Παρουσίαση στην διημερίδα «Κοπεγχάγη 2009: Το Περιβάλλον στη δίνη μιας παγκόσμιας κρίσης» 26-27 Φεβρουαρίου 2010, Πάντειον Πανεπιστήμιο
4. Σαρτζετάκης Ε.Σ. «Οικονομικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής» Παρουσίαση στα πλαίσια της διημερίδας: «Κλίμα και Πόλη: με το βλέμμα στην Κοπεγχάγη» Δίκτυο Μεσόγειος SOS, Ζάπειο, 6-7 Νοεμβρίου 2009.
5. Σαρτζετάκης Ε.Σ. και Ράνια Καρατζόγλου «Οικονομική Αποτίμηση της Πρώτης Φάσης του Συστήματος Εμπορίας Εκπομπών και Προοπτικές για τις Επόμενες Φάσεις» Παρουσίαση στα πλαίσια της ημερίδας: «Το περιβάλλον μετά την διάσκεψη του Μπαλί για την κλιματική αλλαγή» Ευρωπαϊκό Κέντρο Περιβαλλοντικής Έρευνας και Κατάρτισης, Πάντειον Πανεπιστήμιο, 21 Μαρτίου 2008.
6. Σαρτζετάκης Ε.Σ. «Κλιματικές αλλαγές και Οικονομικές Επιπτώσεις» Παρουσίαση στα πλαίσια της ημερίδας: «Η κοινωνία και το Περιβάλλον: Η κλιματική αλλαγή και οι επιπτώσεις της» Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή 16 Φεβρουαρίου 2008
7. Σαρτζετάκης Ε.Σ. «Κλιματικές αλλαγές και δράσεις πολιτών: αποτελεσματικότητα και κόστος» Παρουσίαση στα πλαίσια της ημερίδας: «Τα Οικονομικά των κλιματικών αλλαγών», διοργάνωση: British Embassy, Αθήνα 23 Νοεμβρίου 2007
8. Σαρτζετάκης Ε.Σ. και Γ. Χατζίνας «Οικονομική διάσταση της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Κατανομής Δικαιωμάτων Εκπομπών» Παρουσίαση στην ημερίδα «Κλιματικές αλλαγές και ενεργειακή πολιτική στην Ελλάδα», διοργάνωση: Νόμος και Φύση & Greenpeace 08 Φεβρουαρίου 2006

Τσουφίδης Ελευθέριος

A. Βιβλία σε διεθνείς εκδοτικούς οίκους

1. *Competing Schools of Economic Thought*, Heidelberg: Springer (2010).
2. *Theory of Value, Income Distribution and Economic Growth, Alternative Perspectives* (ed. with Th. Mariolis), New Delhi: Serials Publications (2006).
3. *Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία* . (μαζί με άλλους) Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκης (2009).

B.

1. Eigenvalue distribution and the production price-profit rate relationship: theory and empirical evidence (with Th. Mariolis), *Evolutionary and Institutional Economics Review* (2011, vol. 8:1, pp. 87-122)
2. Revisiting Residential Demand for Electricity in Greece: New Evidence from the ARDL Approach to Cointegration Analysis. (with Theologos Dergiades) *Empirical Economics* (2011, vol. 41:2, pp. 511-531).
3. The Growth of Unproductive Activities, the Rate of Profit and the Phase-Change of the U.S. Economy. (With D. Paitaridis) *Review of Radical Political Economics* (2011, vol. 44).
4. Economic Theory in Historical Perspective. *Journal of Economic Analysis* (2011, vol. 2:1 pp. 32-45).

5. Measures of Production Price-Labour Value Deviation in Actual Economies: A Note (With Th. Mariolis) *Metroeconomica* (2010, vol. 61:4, pp. 701-710).
6. Decomposing the Changes in Production Prices into 'Capital-Intensity' and 'Price' Effects: Theory and Evidence from the Chinese Economy (with Th. Mariolis), *Contributions to Political Economy* (2009, vol. 28:1, pp. 1-22).
7. On the Labor Theory Value: Statistical Artefacts or Regularities? (with D. Paitaridis) *Research in Political Economy* (2009, vol. 25, pp. 209 - 232).
8. The Rise and Fall of the Monopolistic Competition Revolution, *International Review of Economics*, (2009, vol. 56:1, pp. 29-45).
9. The Greek Hyperinflation Revisited (with Alexiou, C. and P. Tsaliki), *Ekonomia* (2008, vol. 11:1, pp. 19-34).
10. Price-Value Deviations: Further Evidence from Input-Output Data of Japan. *International Review of Applied Economics* (2008, vol. 22:6, pp. 707-724).
11. Keynes on the Marginal Efficiency of Capital and the Great Depression, *History of Economic Ideas* (2008, vol. 16: 3, pp. 65-78)
12. Sraffa's Critique of Marshall and the Monopolistic Competition Revolution, *Indian Economic Journal*, 2008, 56:1, pp. 71-86.
13. A New Method for the Estimation of Capacity Utilization: Theory and Empirical Evidence from Fourteen EU Countries (with Th. Dergiades), *Bulletin of Economic Research*, 2007, vol. 59, issue 4, pages 361-381.
14. Estimating Capacity Utilization Using a SVAR Model: An Application to the US and Canadian Economies (with Th. Dergiades) *Economics Bulletin* (2007) vol. 5(4), pp. 1-12..
15. Labour Values, Prices of Production and the Effects of Income Distribution. Evidence from the Greek Economy (with Th. Mariolis), *Economic Systems Research*, 2007, 19:4, pp. 425-437.
16. Classical Economists and Public Debt, *International Review of Economics* (2007)
17. Time Series Estimates of Capacity Utilization based on Profits and Investment. The Case of US Economy (with Th. Dergiades), *International Journal of Economics*, 2007
18. The Rate of Profit in the Greek Economy 1988-1997. An Input-Output Analysis (with Mariolis, Th. and Rodousakis, N.), *Archives of Economic History*, 2007
19. Falling Rate of Profit and Overaccumulation in Marx and Keynes. *Political Economy Quarterly*, vol. 43, October 2006.
20. The Inflation-Capacity Utilization Conundrum: Evidence from the Canadian Economy, (with Th. Dergiades) *Applied Econometric and International Development*, September 2006.
21. Alternative Conceptions of Competition and the Greek Manufacturing (with P. Tsaliki), *Empirical Economic Papers*, 2006, 5:6, pp. 306-328.
22. Labor Values, Prices of Production and Wage-Profit Rate Frontiers of the Korean Economy, *Seoul Journal of Economics*, 2006 (with Dong-Min Rieu).
23. Classical Economists on Issues of Public Finance, *Journal of Social and Economic Policy*, 2006, 3:2, pp. 263-274

Δ.

1. Keynes and the Crisis. *Proceedings of the 11th Conference of Economic Society of Thessaloniki*, Thessaloniki, 25-27 November, 2010.
2. The Long Term Dynamics of Capitalism (with A. Papageorgiou), in *Introduction to Political Economy*. Athens: Patakis Publisher.
3. Is the Greek Manufacturing Monopolistic? An alternative Approach (in Greek) in Sakelaropoulos, Th. eds. *Economics and Policy in Contemporary Greece*, vol. 1 pp. 112-127 (with P. Tsaliki).
4. The Notion of Competition in Economics (with P. Tsaliki), in *Introduction to Political Economy*. Athens: Patakis Publisher

ΣΤ.

1. Marx, Karl: Impact on Economics, *International Encyclopaedia of Social Sciences* (2nd edition, Macmillan, 2007).
  2. Ricardian Equivalence Theorem, *International Encyclopaedia of Social Sciences* (2nd edition, Macmillan, 2007).
  3. Capacity Output, *International Encyclopaedia of Social Sciences* (2nd edition, Macmillan, 2007).
  4. Marxian Economics, *International Encyclopaedia of Social Sciences* (2nd edition Macmillan, 2007).
  5. Quantity Theory of Money, *International Encyclopaedia of Social Sciences* (2nd edition, Macmillan, 2007).
  6. Cambridge Capital Controversy, *International Encyclopaedia of Social Sciences* (2nd edition, Macmillan, 2007).
  7. Profitability, *International Encyclopaedia of Social Sciences* (2nd edition, Macmillan, 2007).
- Z. Proceedings of the 13th International Conference of Economic Society of Thessaloniki.(Co-editor) Alexandrian Technical Institute of Thessaloniki, 2011.

H.

1. *Energy Consumption and Economic Growth: Parametric and Non-Parametric Causality Testing for the Case of Greece.* (With Th. Dergiades and G. Martinopoulos) Department of Economics, University of Macedonia [Discussion Paper Series](#) with number 2011_15 <http://econlab.uom.gr/~econwp/pdf/dp022011.pdf> (accepted subject to minor revisions, *Energy Economics*)
2. *Classical vs. Neoclassical Conceptions of Competition.* Department of Economics, University of Macedonia Discussion Paper Series with number 2010_16 <http://econlab.uom.gr/~econwp/pdf/dp022011.pdf> . Under review, *European Journal for the History of Economic Thought*
3. *From the Economic Prosperity to the Depression of 1930s .* (in Greek) MPRA Paper No. 31746. <http://mpa.ub.uni-muenchen.de/31746/> (will appear in a book on *Economic History of Greece*).
4. *Eigenvalue Distribution and the Production Price-Profit Rate Relationship in Linear Single-Product Systems: Theory and Empirical Evidence.* (with Th. Mariolis) Department of Economics, University of Macedonia [Discussion Paper Series](#) with number 2010_16 <http://econlab.uom.gr/~econwp/pdf/dp162010.pdf> (a version has been accepted in *Evolutionary and Institutional Economics Review* (2011, vol. 8:1, pp. 87-122).
5. *Economic Theory in Historical Perspective.* Department of Economics, University of Macedonia Discussion Paper Series with number 2010_15 http://ideas.repec.org/p/mcd/mcddps/2010_15.html. A version of this paper has been

published in *Journal of Economic Analysis*, 2011, vol. 2(1) pp. 32-45.
<http://users.ntua.gr/jea/contents.htm>.

6. *Measures of Production Price-Labour Value Deviation in Actual Economies: Theory and Empirical Evidence* (With Th. Mariolis), Department of Economics, University of Macedonia Discussion Paper Series with number, 2010_2, http://ideas.repec.org/p/mcd/mcddps/2010_02.html
A shorter version of this paper has been published in *Metroeconomica* (2010, vol. 61:4, pp. 701-710)
7. *Revisiting Residential Demand for Electricity in Greece: New Evidence from the ARDL Approach to Cointegration*. (With Theologos Dergiades), Department of Economics, University of Macedonia Discussion Paper Series, 2009_12, Department of Economics, http://ideas.repec.org/p/mcd/mcddps/2009_12.html *Empirical Economics* (2011, vol. 41:2, pp. 511-531).

Φουντάς Στυλιανός

B.

1. “Oil volatility and the option value of waiting: an analysis of the G7”, Journal of Futures Markets, 2011, vol. 31, no. 7, 679-702. (with D. Bredin and J. Elder)
2. “Inflation, inflation uncertainty, and growth: are they related?”, Economic Modelling, 2010, vol. 27, no. 5, 896-899.
3. “Exchange rate volatility and output volatility: a theoretical approach”, Review of International Economics, 2009, Vol. 17, no. 3, pp. 552-569, (with M. Grydaki)
4. “Macroeconomic uncertainty and performance in Asian countries”, Review of Development Economics, 2009, Vol. 13, no. 2, pp. 215-229, (with D. Bredin και J. Elder)
5. “Macroeconomic Uncertainty and Performance in the EU”, Journal of International Money and Finance, 2009, Vol. 28, no. 6, pp. 972-986 (with D. Bredin)
6. “Are economic growth and the variability of the business cycle related? Evidence from five European countries”, International Economic Journal, 2008, Vol. 22, no. 4, pp. 445-459 (with M. Karanasos)
7. “Re-examining Purchasing Power Parity for East-Asian Currencies: 1976-2002”, Applied Financial Economics, 2008, Vol. 18, no. 1-3, pp. 75 – 85 (with Z. Baharumshah and Chan Tze-Haw)
8. “Inflation, output growth, and nominal and real uncertainty: Empirical evidence for the G7”, Journal of International Money and Finance, 2007, Vol. 26, no. 2, pp. 229-250 (with M. Karanasos)

Θ.

1. 10th Annual Conference on Research in Economic Theory and Econometrics, Milos Island, Greece, 10-14 July 2011: “The effect of currency unions on inward FDI: evidence from the eurozone”
2. 10th Annual Conference of the European Economics and Finance Society, London, UK, 9-12 June 2011: “The effect of currency unions on inward FDI: evidence from the eurozone”
3. 15th Annual Conference on Macroeconomic Analysis and International Finance, Rethymno, Crete, 26-28 May 2011: “What explains nominal exchange rate volatility ? Evidence from the Latin American countries”.
4. 37th annual conference of the Eastern Economic Association, New York City, USA, 25-27 February 2011, “The effect of currency unions on inward FDI: evidence from the eurozone”.
5. ASSET annual conference, University of Alicante, Alicante, Spain, 29-30 October 2010, “[Oil](#) volatility and the option value of waiting: an analysis of the G7”
6. 3rd International Conference on Accounting and Finance, Skiathos Island, Greece, 26-27 August 2010, “What is the Impact of Currency Unions on FDI flows? Evidence from Eurozone Countries”
7. 27th Symposium on Money, Banking and Finance, Université Montesqu  IV, Bordeaux, France, 17-18 June 2010, “What is the Impact of Currency Unions on FDI flows? Evidence from Eurozone Countries”
8. 64th European Meeting of the Econometric Society, Graduate School of Economics, Barcelona, Spain, 23-27 August 2009, “The effect of oil price uncertainty in the G7”
9. 8th Conference on Research in Economic Theory and Econometrics, Tinos Island, Greece, 8-12 July 2009: “The effect of oil price uncertainty in the G7”
10. 8th Pacific Rim Conference, Ryukoku University, Kyoto, Japan, 24-27 March 2009: “The effect of oil price uncertainty in the G7”
11. 67th International Atlantic Economic Conference, Rome, Italy, 11-14 March 2009: “The effect of oil price uncertainty in the G7”
12. 15th Annual conference of the International Economic Association, Istanbul, Turkey, 25-29 June 2008, “Macroeconomic Uncertainty and Performance in the European Union and implications for the objectives of Monetary Policy”.
13. 12th Annual conference on Macroeconomic Analysis and International Finance, Rethymno, Crete, 29-31 May 2008, “Exchange rate volatility and output volatility: a theoretical approach”
14. 72nd Midwest Economics Association Annual Conference, Chicago, Illinois, USA, 14-16 March 2008: “Macroeconomic Uncertainty and Performance in the European Union and implications for the objectives of Monetary Policy”.

15. Macro, Money, and Finance Research Group 39th Annual Conference, Birmingham Business School, University of Birmingham, Birmingham, UK, 12-14 September 2007: “Macroeconomic Uncertainty and Performance in the European Union and implications for the objectives of Monetary Policy”.
16. International Workshop on Economics and Finance, University of Peloponnese, Tripolis, Greece, 14-16 June 2007, “Macroeconomic Uncertainty and Performance in the European Union and implications for the objectives of Monetary Policy”.
17. International Atlantic Economic Conference, Madrid, Spain, 14-18 March 2007: “Macroeconomic Uncertainty and Performance in the European Union and implications for the objectives of Monetary Policy”.
18. All China Economics conference, City University of Hong Kong, Hong Kong SAR, 18-20 December 2006: “Is macroeconomic uncertainty bad for macroeconomic performance? Evidence from five Asian countries”.
19. Macro, Money, and Finance Research Group 38th Annual Conference, University of York, York, UK, 13-15 September 2006: “Inflation and inflation uncertainty: A Markov regime-switching heteroskedasticity approach”.

Χρήστου Χαράλαμπος

B.

1. C. Christou and N. Vettas (2008), “On informative advertising and product differentiation”, *International Journal of Industrial Organization*, vol. 26 (1) pp. 92-112.

H.

1. C. Christou, R. Kotseva and N. Vettas (2007), “Pricing, Investments and Mergers with Intertemporal Capacity Constraints”. *CEPR* discussion paper No. 6433.
2. C. Christou, R. Kotseva and N. Vettas (2007), “Dynamic price leadership: the strategic role of inventories”. Athens University of Economics and Business.
3. C. Christou and K. Papadopoulos (2011) The Countervailing Power Hypothesis in Size-Polarized Markets